

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ PROGRAMI

190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

SEFA YAPICIOĞLU

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. ALPAY BİZBİRLİK

MANİSA - 2017

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 18/04/2017 tarih ve 14/Ek4 sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 9. Maddesi gereğince Enstitümüz Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Sefa YAPICIOĞLU'nun "190 Numaralı Manisa Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi" Konulu tezi incelenmiş ve aday 12/05/2017 tarihinde saat 10.30'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır. Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 60. dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI olduğuna OY BİRLİĞİ
DÜZELTME yapılmasına * OY ÇOKLUĞU
RED edilmesine ** ile karar verilmiştir.

ÜYE
Prof. Dr. Kerem Zeynep TAP

BAŞKAN
Prof. Dr. Alişir BİZBİRLİK

ÜYE
Prof. Dr. Mustafa KAYA

<u>Evet</u>	<u>Havır</u>
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☒	☐
☐	☐

* Bu halde adaya 3 ay süre verilir. İkinci tez savunma sınavında da başarısız olan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

** Bu halde adayın tez konusu değiştirilir veya adayın isteği halinde tezsiz yüksek lisans programına geçişi sağlanır.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum; “190 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Deđerlendirilmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlák ve geleneklere aykırı dűşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin, bibliyografyada gösterilen eserlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

20/03/2017

Sefa Yapıcıoğlu

ÖZET

190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi

Son dönemde giderek artan ve önem kazanan târih araştırmaları türlerinden biri de şehircilik târihi ve buna en önemli ve özgün kaynağı teşkil eden; Şer'îyye Sicilleri'dir. Bu çalışmada, Şer'îyye Sicili aracılığı ile Manisa şehrinin, söz konusu dönemdeki; siyâsî, idârî, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını, bilimsel bir yaklaşım ve özgün bir metotla araştırmayı; Osmanlı şehir yapısıyla ilgili bir takım genelleme ve tespîtlere, katkıda bulunmayı amaç edindik.

Araştırma, konu açısından; M. 1732 - 1733 yıllarında, Manisa şehrini ve onu günümüze yansıtan önemli bilgileri ihtivâ eden ve bu konuya temel kaynak sağlayan; H. 1145 - 1146 târihli 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde yer alan, dâvâ ve kayıtlarla sınırlıdır.

İncelenen sicil defteri, içermekte olduğu dâvâ ve kayıtlar îtibârıyla; Manisa çevresinde, ilgili dönemdeki şehir merkezi, mahâlleler, kazâ ve köy gibi yerleşim birimleri ile buralarda yaşamış olan, çeşitli meslek grupları ve konumlardaki insanların, sosyâl ve kültürel hayatları hakkında, önemli bilgiler sunmaktadır. Bunlar; söz konusu dönemde, insanların sâhip oldukları şahsî haklardan, âile yaşamına yönelik ilişkilere; bunların yanı sıra, çeşitli eşyâlar, zirâî mahsûller ve âletler ile çeşitli amaçlarla beslenen hayvanlar ve bu eşyâların fiyatlarını içeren bilgilerden oluşmaktadır. Aynı zamanda, mahkeme kayıtlarından, ilgili dönemde uygulanan hukûkun ve sonuçlarının, sosyâl yaşama yansımalarını da gözlemlemek mümkündür. Son olarak, defterde yer alan bâzı belgelerden; söz konusu dönemin siyâsî hâdiseleri ile merkez ve çevresiyle olan idârî ilişkiler hakkında da bilgiler edinebilmemiz mümkündür.

Sonuç olarak; incelenen defterde yer alan tüm bu veriler, nicelik ve nitelikleri açısından istatistiksel olarak da değerlendirilip, kapsamlı bir sonuç hâlinde sunulmaya çalışılmıştır.

ABSTRACT

Transcription and Evaluation of Manisa Judicial Recors No. 190

One of the trending and increasingly important research area in history, is the history of urbanism; and judicial records serve as the most important and unique resource in this area. In this work, it is aimed to investigate political, administrative, socio-economic and cultural structure of the city of Manisa, through the judicial records, with a scientific approach and a unique method; and to contribute to some generalizations and determinations related to the Ottoman city structure.

The scope of the research is confined to the judicial records of Manisa, dated 1145 - 1146 (Hijri) and numbered 190; which establish the fundamental resource on this subject by reflecting essential information regarding the city of Manisa during 1732 - 1733 (Gregorian).

The examined judicial records, by the cases and records contained, present important information for the period concerned, on the city center, neighborhoods, settlements such as districts and villages, and social and cultural life of various occupational groups and people who lived in the vicinity of Manisa. These are the information on the personal rights of people, their family relations, also their various belongings, agricultural products and utensils, animals fed for various purposes, and the prices of these goods. It is also possible to observe from the court records, the effects of the laws applied and the consequences in that period on their social life. Finally, from some documents in the records, it is possible to obtain information about the political issues of that period and govermental relations with the center and its surroundings.

In conclusion, all the data in these records have been examined, statistically analyzed in terms of quantity and quality, and tried to be presented in a comprehensive result.

ÖNSÖZ

Târih araştırmalarını bilimsel ve objektif kılarak, en doğru sonuçlara ulaşmamızı sağlayacak unsurların başında, şüphesiz ki; arşiv vesıkaları yer alır. Bu vesıkalardan biri de “şer’ıyye Sicilleri”dir. Bilindiği üzere, şer’ıyye Sicilleri çok çeşitli konuları içeren dâvâ ve kayıtlardan meydana gelmektedir. Bu kayıtlardan faydalanılarak, bir şehrin fizikî konumu, siyâsî, idârî, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı hakkında ayrıntılı bilgiler edinmemiz mümkündür.

Bu alışma, H. 1145 - 1146 / M. 1732 - 1733 târihli Manisa şer’ıyye Sicili’nde yer alan dâvâ ve kayıtları esas almak sûretiyle, Manisa şehrinin, söz konusu dönemde, idârî, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını ortaya koymaktadır. Ayrıca 1730 yılında başlayan ve ilgili yıllarda da hâlen devâm etmekte olan İnan seferleri, sicil defterindeki kayıtların şekillenmesinde de merkezden gelen çeşitli emirler doğrultusunda kendisini göstermektedir

Bu alışma ile incelenen dönemin gerek Osmanlı siyâsî durumu gerekse şehir yapısı ile alâkalı genelleme ve tespitlere katkıda bulunacağına inanıyoruz. Temennîmiz, buna benzer çalışmaların, Osmanlı şehirlerinin tümü ve her dönemiyle alâkalı olarak yapılmasıdır.

Çalışmanın giriş bölümünde, incelenen defterin durumu, şer’ıyye Sicilleri’nin teknik özellikleri ve önemi hakkında bilgiler verdik. Çalışmamızı üç bölüm hâlinde düzenledik:

Birinci bölümde, incelediğimiz 190 numaralı Manisa řer’ıyye Sicili’nin transkripsiyonu verilmiştir. Arapça ve Farsça kelimelerde, doğru okumak için gereken özen gösterilmiştir. Sicilin aslında oluşmuş tahrîbât ve bir takım yazı bozuklukları da mevcuttur. Tahrîb olunmuş yerler, okunamayan kısımlar, not dūřölmek sûretiyle belirtilmiştir.

İkinci bölümde, defterde geçen dâvâ ve kayıtların, bir takım başlıklar altında, değerlendirmeleri yapılmıştır. Bunlar; şahıs hukûku, âile ve mîrâs hukûku, borçlar, eşyâ ve ticâret hukûku, cezâ hukûku, tâyîn ve tevcîhât ile ilgili konuları içeren dâvâ ve kayıtlardan oluşmaktadır.

Üçüncü bölümde ise; sicilde geçen dâvâ ve kayıtlara göre; Manisa'nın söz konusu dönemdeki vazîyeti incelenmiştir. Buna göre; mahâlleler, kazâ, nâhiye ve köyler, çeşitli mevkî ve yer adları, sosyâl ve dînî müesseseler, şahıs adları, unvanlar ve lâkablar, meslek türleri isimleri, çeşitli eşyâ adları ve fiyatları, tablolar hâlinde verilerek, ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmiştir. Araştırma ile ilgili bulguların genel bir değerlendirmesi, sonuç bölümünde sunulmuştur.

Bu çalışmanın hazırlanması sırasında, gerek teşvîkleri ve gerekse yapıcı uyarıları ile beni yönlendiren; değerli vaktini harcayarak, ilgi ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, kıymetli hocam ve tez danışmanım; Yrd. Doç. Dr. Alpay Bizbirlik'e teşekkürü bir borç bilirim. Çalışmam boyunca maddî ve mânevî desteğini dâimâ gördüğüm âileme de ayrıca teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ	viii
İÇİNDEKİLER	x
KISALTMALAR	xiii
TABLolar LİSTESİ	xiv
GİRİŞ	xix
a. 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nin Durumu	xix
b. Şer'îyye Sicili, Teknik Özellikleri ve Önemi	xx
I. BÖLÜM	
190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN	
TRANSKRİPSİYONU	1
II. BÖLÜM	
190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN	
DEĞERLENDİRİLMESİ	148
1. ŞAHİS HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR	149
a. Kefâlet İle İlgili Kayıtlar	150
b. Vekâlet İle İlgili Kayıtlar	152
c. Cârîye ve Kölelik ile İlgili Kayıtlar	153
d. İhtidâ ile İlgili Kayıtlar	155
2. ÂİLE VE MÎRAS HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR	156

a.	Nafaka ve Kisve - Bahâ ile İlgili Kayıtlar	158
b.	Vasî ve Vasîye Tâ'yîni ile İlgili Kayıtlar	160
c.	Mîrâs ile İlgili Kayıtlar	163
d.	Evlenme - Boşanma ile İlgili Kayıtlar	166
3.	BORÇLAR, EŞYÂ VE TİCÂRET HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR	167
a.	Ticâret (Alım - Satım) ile İlgili Kayıtlar	168
b.	Alacak - Borç İle İlgili Kayıtlar	169
c.	Kirâ Akdi ile İlgili Kayıtlar	171
d.	Mukâtaâ ile İlgili Kayıtlar	172
e.	Avârız ile İlgili Kayıtlar	173
f.	Tımar ile İlgili Kayıtlar	175
g.	Öşür ile İlgili Kayıtları	177
4.	CEZÂ HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR	177
a.	Adam Öldürme (Cinâyet) ile İlgili Kayıtlar	178
b.	Zînâ Olayları ile İlgili Kayıtlar	183
c.	Hırsızlık ile İlgili Kayıtlar	184
d.	İçki İçme ile İlgili Kayıtlar	185
e.	Adam Dövme ve Yaralama ile İlgili Kayıtlar	185
5.	TÂ'YÎN VE TEVCÎHÂT İLE İLGİLİ KAYITLAR	187
6.	ÇEŞİTLİ KONULAR İLE İLGİLİ DİĞER KAYITLAR	190

III. BÖLÜM

190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ'NE GÖRE MANİSA	192	
a.	Kayıtlara Göre Manisa'nın Mahâlleleri	193
b.	Kayıtlarda Yer Alan Kazâ, Nâhiye ve Köy Adları	198
c.	Kayıtlarda Yer Alan Çeşitli Mevkî Adları	212
d.	Kayıtlarda Yer Alan Dînî ve Sosyâl Kurumlar	213
d.1.	Sosyâl Kurumlar	216
d.1.a.	Vakıflar	216
d.1.b.	Çarşı ve Hanlar	223
d.1.c.	Hamamlar	224

d.1.d. Çeşmeler ve Su Kuyuları	224
e. Dînî Gruplar	225
f. Kayıtlarda Yer Alan Şahıs Adları, Unvanlar ve Lâkablar	226
f.1. Şahıs Adları	226
f.2. Unvanlar ve Lâkablar	241
g. Kayıtlarda Yer Alan Meslek Erbâbı ve Meslekler	250
h. Kayıtlarda Yer Alan Ev Eşyâsı, Giyim - Kuşam, Takı İsimleri ile Hayvancılık ve Ziraatla İlgili Mahâllî Kelimeler	256
1. Üretim	271
i. Fiyatlar	272
SONUÇ	323
KAYNAKÇA	329
EKLER	338
a. Haritalar	339
b. Fotoğraflar	340
c. Belge Örnekleri	348

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
A.Ü.D.T.F.C.F.D.	: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi
A.Ü.S.B.F.D.	: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
E.Ü.E.F.Y.	: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları
H.	: Hicrî târih
IRCICA	: İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi
İ.A.	: İslâm Ansiklopedisi
İSAM	: İslâmî Araştırmalar Merkezi
M.	: Mîlâdî târih
mad.	: Madde
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
M.Ş.S.	: Manisa Şer'îyye Sicili
Örn.	: Örneğin
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfadan sayfaya
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu
Yay.	: Yayını / Yayınları

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Şahıs Hukûku İle İlgili Kayıtların Tasnîfi	150
Tablo 2: Kefâlet Kayıtlarının Türlerine Göre Tasnîfi	150
Tablo 3: Kefalet İle İlgili Kayıtlar	151
Tablo 4: Vekâlet Davaları ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	152
Tablo 5: Vekâlet ile İlgili Kayıtlar	153
Tablo 6: Cârîye ve Köle ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	153
Tablo 7: Cârîye ve Kölelik ile İlgili Kayıtlar	154
Tablo 8: İhtidâ ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	155
Tablo 9: İhtidâ ile İlgili Kayıtlar	156
Tablo 10: Âile ve Mîras Hukûku ile İlgili Dâvâların Tasnîfi	157
Tablo 11: Nafaka Dâvâlarının Verilen Kişi ve Miktarları Bakımından Tasnîfi	158
Tablo 12: Nafaka ve Kisve - Bahâ İlgili Kayıtlar	159
Tablo 13: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa'da Vasîlerin Tâyîn Şekilleri	160
Tablo 14: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa'da Vasî Tâyîni Tasnîfi	161
Tablo 15: Vasî ve Vasîye Tâyîni ile İlgili Kayıtlar	162
Tablo 16: Mîrâs ile İlgili Kayıtlar	164
Tablo 17: Evlenme ve Boşanma Dâvâları Tasnîfi	166
Tablo 18: Borçlar, Eşyâ ve Ticâret Hukûku ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	167
Tablo 19: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa'da Alım - Satımı Yapılan Mülklerin Kayıtlara Göre Tasnîfi	169
Tablo 20: Ticâret (Alım - Satım) ile İlgili Kayıtlar	169
Tablo 21: Konularına Göre Alacak - Borç Dâvâlarının Tasnîfi	170

Tablo 22: Alacak - Borç ile İlgili Kayıtlar	170
Tablo 23: Kira Akdi ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	171
Tablo 24: Özel Kirâ Akitlerinin Türlerine Göre Kayıtların Tasnîfi	171
Tablo 25: Kirâ Akdi ile İlgili Kayıtlar	172
Tablo 26: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa'da Bulunan Mukâtaâ Kayıtlarının Tasnîfi	173
Tablo 27: Mukâtaâ ile İlgili Kayıtlar	173
Tablo 28: Toplanma Türüne Göre Avârız Kayıtlarının Tasnîfi	174
Tablo 29: Avârız ile İlgili Kayıtlar	175
Tablo 30: Tımar Arâzilerinin Gelirlerine Göre Tımar Kayıtlarının Tasnîfi	176
Tablo 31: Tımar ile İlgili Kayıtlar	176
Tablo 32: Cezâ Hukûku ile İlgili Kayıtların Tasnîfi	178
Tablo 33: Cinâyet ile İlgili Kayıtların Konularına Göre Tasnîfi	179
Tablo 34: Cinâyet ile İlgili Suçların Kayıtlara Göre Tasnîfi	179
Tablo 35: Adam Öldürme (Cinâyet) ile İlgili Kayıtlar	183
Tablo 36: Zînâ Olayları ile İlgili Kayıtlar	184
Tablo 37: Hırsızlık ile İlgili Kayıtlar	185
Tablo 38: Şahıslara Karşı İşlenen Müessîr Fiillerin Kayıtlara Göre Tasnîfi	186
Tablo 39: Adam Dövme ve Yaralama ile İlgili Kayıtlar	187
Tablo 40: Tâyîn ve Tevcîhât Kayıtlarının Türlerine Göre Tasnîfi	188
Tablo 41: Tâyîn ve Tevcîhât Kayıtlarının Görevlilere Göre Tasnîfi	188
Tablo 42: Tâyîn ve Tevcîhât ile İlgili Kayıtlar	189
Tablo 43: Çeşitli Konular ile İlgili Kayıtlar	190
Tablo 44: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Mahâlle İsimleri	194

Tablo 45: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Kazâ ve Nâhiye Adları	199
Tablo 46: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Köy Adları	201
Tablo 47: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çeşitli Mevkî Adları	212
Tablo 48: 190 Numaralı Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Dînî ve Sosyâl Müesseselerin Dağılımı	214
Tablo 49: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Dînî Kurumlar	215
Tablo 50: Vakıflar ile İlgili Kayıtların Konularına Göre Tasnîfi	217
Tablo 51: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Vakıfların Dağılımı	217
Tablo 52: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Vakıf İsimleri	218
Tablo 53: 1732 - 1733 Yıllarında Tâyîni Yapılan Vakıf Görevlileri	220
Tablo 54: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Vakıflar ile İlgili Kayıtlar	221
Tablo 55: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Zâviyeler	222
Tablo 56: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çarşılar	223
Tablo 57: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Hanlar	224
Tablo 58: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çeşmeler ve Su Kuyuları	224
Tablo 59: Müslüman ve Gayrî Müslîm Şahıs İsimlerinin Tasnîfi	226
Tablo 60: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Müslüman Erkek İsimleri	227
Tablo 61: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Müslüman Kadın	

İsimleri	237
Tablo 62: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Gayr-ı Müslîm	
Erkek İsimleri	239
Tablo 63: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Gayr-ı Müslîm	
Kadın İsimleri	240
Tablo 64: 109 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Unvanlar	241
Tablo 65: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Lâkablar	247
Tablo 66: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Meslekler	250
Tablo 67: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Ev Eşyâsı	
İsimleri	256
Tablo 68: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Zâtî Eşyâ İsimleri	261
Tablo 69: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Takı ve Sûs Eşyâsı	
İsimleri	263
Tablo 70: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Giyim - Kuşam Eşyâsı	
İsimleri	264
Tablo 71: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Kumaş İsimleri	268
Tablo 72: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Hayvanlar ve	
Hayvancılıkla İlgili İsimler	269
Tablo 73: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Ziraatla İlgili	
Kelimeler	270
Tablo 74: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Mülk Fiyatları	273
Tablo 75: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Ev Eşyâsı	
Fiyatları	274
Tablo 76: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Giyim - Kuşam Eşyâsı	

Fiyatları 301

Tablo 77: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Zâtî Eşyâ

Fiyatları 315

Tablo 78: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Takı ve Süs Eşyâsı

Fiyatları 318

GİRİŞ

a. 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nin Durumu

Manisa'ya âit; dört yüz otuz iki adet şer'îyye sicili defteri mevcut olup, bunlardan en eskisi H. 929 - 953 / M. 1523 - 1547; en sonuncusu ise H. 1327 - 1328 / M. 1909 - 1910 târihli defterlerdir.¹ İncelemeye çalıştığım sicil defteri ise Manisa'ya âit sicillerden 190 numaralı olup; H. 1145 – 1146 / M. 1732 - 1733 yıllarına âit kayıtları içermektedir. Sicilin aslı, diğer sicillerin çoğu gibi; Ankara'da, Milli Kütüphâne'de yer almaktadır. Sicilin, dijital ortama aktarılmış mikrofilmleri ise; Manisa Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı - Manisa Yazma Eser Kütüphânesi'nde mevcuttur. Ayrıca, İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) de sicillerin görüntü kopyalarını, muhafaza etmektedir.

İncelenen sicil defteri; 41 x 14 cm ebâtlarında, 52 varak (boş sayfalarla birlikte; 54 varak) ve 108 sayfa olup; siyah meşîn ciltlidir. Defterin asıl nüshâsında, sayfa numaraları bulunmamaktadır. Defterin transkripsiyonunu yaparken, her bir varakta, her bir sayfa ayrı ayrı numaralandırmak sûretiyle, bu işlem tarafımızca yapılmıştır. Daha sonra, belgelerin âit olduğu sayfadaki sırasını, numara ile (örneğin: Defterin 50. sayfasının 3. belgesini; 50 / 3 şeklinde) belirttik.

İncelenen sicil defterinin sayfa yapısı, genel olarak; satırbaşı ve sonları ile sayfaların alt ve üst başlarında, yaklaşık birer santimetrelik boşluklar bırakılarak, oluşturulmuştur. Ancak bâzı kayıtlarda, bu boşluklara ve satır aralarına çok küçük ve okunmayacak biçimde eklemeler yapılmıştır.

Sicil defterinin bâzı sayfalarında, tarafımızdan kaynaklanmayan nedenlerden dolayı, okunmasını engelleyecek derecede, ciddî tahrîbâtlar bulunmaktadır. Bunlar; rutûbetten dolayı mürekkebin akması, yazının silinerek dağılmış olması ya da bâzı satırların cilt payı içerisinde kalmış olması gibi çeşitli tahrîplerdir. Bunlara, kâtiplerin, bâzı kayıtları oldukça kötü ya da karışık bir biçimde yazmalarını da ekleyebiliriz.

---

¹ Ahmed Akgündüz, Şer'îyye Sicili, C. I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 1988, ss. 201-203.

Sicil defteri boyunca, birbirinden belirgin derecede farklı yazı tipleri yer almamakta; hep aynı yazı türü bulunmaktadır. Bu da defter boyunca, sorumlu kâtibin hiç değişmemiş olduğu anlamına gelmektedir. Defterde, toplam 165 adet farklı belge kaydı yer almaktadır. İlgili bölümlerde, kayıtların tamâmı, çeşitli kategori başlıkları altında sınıflandırılmıştır.

Sicil defterinin ilk sayfasında yer alan kayıttan, Manisa Kadısı'nın; Mevlânâ es Seyyîd Abdullah olduğu anlaşılmaktadır. Sicil boyunca, adı geçen kadının değiştiğine ya da yerine başkasının tâyin olunduğuna dâir herhangi bir kayıt da bulunmamaktadır. Ayrıca, bir önceki kadının isminin ise; mevcut farklı kayıtlar aracılığıyla, Osman olduğu ve vefât ettiği anlaşılmaktadır. Defter boyunca, nâiblik görevinin de Mevlânâ Mustafa Efendi tarafından yapıldığı görülmektedir.

İçeriğinden kısaca bahsettiğimiz sicil defterinin kayıtları; konuları bakımından, ilgili dönem îtibârıyla, gerek Manisa ve çevresinin idârî, siyâsî, askerî ve sosyo-ekonomik târihi için ve gerekse Osmanlı Devleti'nin söz konusu dönemde, içinde bulunduğu durum hakkında, oldukça aydınlatıcı bilgiler ihtivâ etmektedir.

b. Şer'îye Sicili, Teknik Özellikleri ve Önemi

Sicil, lûgatta “resmî vesîkaların kaydedildiği kütük”² anlamında olup; Osmanlı şer'î mahkemelerinde,³ dâvâlara ilişkin verilen î'lâm, hüccet⁴ ve cezâlara, devlet merkezinden kadılara gönderilen fermanlar, tâyin buyruvduları, berâtları vb. hükümleri

---

² Ferit Devellioğlu, Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 2002, s. 951.

³ Osmanlı Devleti'nde, şer'î dâvâların görüldüğü ve karar verildiği yere; mahkeme veya meclis-i şer'î denilir ve bir yerde mahkeme kurulması, pâdişâh berâtı ile, o yerde bir kadı veya onun vekil-i nâibinin bulunmasına bağlı idi. Bkz. Halil İncılık, “Mahkeme”, mad., İ.A., C.7, MEB, 1997, s. 149.

⁴ Hâkim huzûrunda ikrâr, takriri akit, vasî tâyîni ve bir husûsa izin verilmesi gibi hüküm ihtivâ etmeyen hususlar hakkındaki vesîkalar hakkında kullanılan bir tâbirdir. Bkz. Mehmet Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. I, s. 865.

içeren belgelerin kaydedildiği defterlere; Şer'îyye Sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri ve zabt-ı vekâyî sicilleri denirdi.⁵

Mahkemede alınan kararların, “mukayyîd” adı verilen görevliler tarafından kaydolunduğu⁶ siciller, belirli kurallara göre değişik ebatlarda (dar, enli, uzun vb.) olabiliyordu. Sicillerde yaygın olan yazı çeşitleri; “ta’lîk kırması”, “rik’â kırması” ve “dîvânî”⁷ olup, özellikle sağlam ve parlak kâğıtlara yazılırdı. Göreve yeni başlayan kadılar, ilk olarak adını, sânını ve göreve başladığı târihi, Arapça duaların da bulunduğu defterin ilk sayfasına (Dibâce)⁸ yazardı. Görevi sona erince de defteri, yeni göreve başlayacak olan kadıya teslim etmek zorundaydı.⁹

Şer'îyye sicillerinin dili, genelde Türkçe olup; vakıf, âzât etme gibi dînî konularla ilgili belgeler, çoğu zaman Arapça yazılabiliyordu. Oldukça önemli konuları ihtivâ eden bu defterler, büyük bir özenle korunmaya çalışılırdı.¹⁰ Çünkü kadılar, î'lâm ve hüccetlerin bir kopyasını hak sahiplerine verdiklerinden, ortaya çıkabilecek bir sahtekârlık durumunda da ancak kendilerinde bulunan defter kayıtlarına bakarak, kontrol edebilirlerdi.¹¹

Şer'îyye sicillerinde yer alan konular, iki bölümde incelenebilir:

---

⁵ Abdülaziz Bayındır, İslam Muhakeme Hukuku, İslami İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul, 1986, s. 1.

⁶ İbrahim Yılmazçelik, “Şer'îyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülâhazalar”, I. Milli Arşiv Şûrası (Tebliğler - Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Yayın No: 12, (20 - 21 Nisan) Ankara, 1988, s. 160.

⁷ Nasi Aslan, “Milli Arşivimiz İçerisinde Şer'îyye Sicilleri: Eğitim ve Terminoloji Problemi”, I. Milli Arşiv Şûrası (Tebliğler - Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Yayın No: 12, (20 - 21 Nisan) Ankara, 1988, s. 191.

⁸ Kitabın başına yazılan, önsöz yerinde kullanılır bir tâbirdir. Bkz. Pakalın, a.g.e., s. 449.

⁹ Ahmed Akgündüz, “Şer'îyye Mahkemeleri ve Şer'îyye Sicilleri”, Türkler, C. 10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss. 58 - 59.

¹⁰ Şinasi Altundağ, “Osmanlılarda Kadıların Salahiyet ve Vazifeleri Hakkında”, VI. Türk Tarih Kongresi, TTK, Ankara, 1967, s. 346.

¹¹ Bayındır, a.g.e., s. 2.

1- Kadılar tarafından mahkemede düzenlenen kayıtlardır. Bunlar; hüccet, î'lâm, mârûz,¹² mürâseleler¹³ ve diğerk kayıtlardan oluşmaktadır.

2- Merkezden, kadılara hitâben gönderilen emirlerdir. Bunlar; fermân,¹⁴ tâyîn berâtları, buyrulduklar¹⁵ ve diğerk hüküm çeşitlerine dâir kayıtlardır.

Birinci kısımda yer alan belgeler; asker firârîleri, vergilerini ödemeyenler, devletin kânun ve düzenine karşı gelen kimselerin dâvâları, kâtiller, mîras, evlenme ve boşanma dâvâları, alım - satım, borç - alacak, nafaka ve vasî tâyîni, eşyalara narh bedeli konması vs. dâvâ çeşitlerinden oluşmaktadır.¹⁶

İkinci kısımda yer alan belgeler ise; sefer emirleri, halktan toplanacak olan vergiler, devlet memurlarının tâyîn, tevcih, azil durumları ile ilgili hükümler, şehir idâresi, idârî değışiklikler, yenilikler vs. konuları içeren fermân, berât, buyruldu ve diğerk hükümlerden oluşmaktadır.¹⁷

Şer'îyye sicillerinde kayıtlı olan belgeler, ilgili dönem ve yerlere âit, siyâsî, idârî ve sosyo-ekonomik bilgiler edinebilmek bakımından, büyük önem taşımaktadır.

Sicillerde yer alan bilgilerden, önemli târihî olaylar, önemli târihî şahsiyetler, mahâllî yer adları ve târihî müesseseler ile ilgili ayrıntılı bilgiler elde edilebilir.¹⁸ Sicillerdeki dâvâlardan, Osmanlı şer'î ve örfî hukûkunun nasıl uygulandığı da

---

¹² Küçükler tarafından (halk), büyüklere karşı (devlet görevlileri) vukû bulan şifâhî (ağızdan) ve tahrîrî (yazılı) ifâde yerine kullanılan tâbîrdir. Bkz. Pakalın, a.g.e., C. II, s. 410.

¹³ Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından, kadı ve nâiblere ve onlar canibinden, nâhiye nâiblerine tâyînleriyle, selâhiyetlerini mübeyyîn olarak yazılan resmî emirler hakkında kullanılan bir tâbîrdir. Bkz. Pakalın, a.g.e., s. 621.

¹⁴ Bir iş veyâ maslahat sipârişini mutazmmû pâdişâh tarafından verilen yazılı emir mânâsına gelen bir tâbîrdir. Bkz. Pakalın, a.g.e., C. I, s. 607.

¹⁵ Küçük bir makamdan, büyük bir makama veyâhut bir şahıs tarafından herhangi bir resmî makama sunulan kâğıt üzerine, o makam sâhibi tarafından emir mâhiyetinde yazılan yazı hakkında kullanılan bir tâbîrdir. Bkz. Pakalın, a.g.e., s. 248.

¹⁶ Bkz. M. Çağatay Uluçay, "Manisa Şer'îyye Sicillerine Dair Bir Araştırma", Türkiyat Mecmuası, C. X, İstanbul, 1951 - 1953, ss. 290 - 292.

¹⁷ Akgündüz, a.g.e., "Mahkeme", s. 59.

¹⁸ Aslan, a.g.m., s. 188.

öğrenilebilir.¹⁹ İslâm hukûkuna giren şahıs hukûku, âile hukûku, eşyâ ve borçlar hukûku, kamu hukûku gibi çeşitli alanlardaki uygulamalar da şer'îyye sicillerindeki dâvâlardan ayrıntılı olarak öğrenilebilir.²⁰

Şer'îyye sicillerinin önemi hakkında, ülkemizdeki ilk çalışmayı İ. Hakkı Uzunçarşılı yapmıştır.²¹ Daha sonra ise katalog çalışmaları,²² metin yayın çalışmaları²³ ve sicillere dayalı olarak yapılan târih araştırmaları da bu çalışmayı tâkip etmiştir.²⁴

Bugün, şer'îyye sicillerinin bir kısmı, İstanbul'daki Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi'nde, Ankara'daki Millî Kütüphanâ'de ve yine İstanbul'daki İSAM'da muhafaza edilmektedir.²⁵

---

¹⁹ M. Akif Aydın, "Osmanlıda Hukuk", Osmanlı Devleti Tarihi (Editör: E. İhsanoğlu), C. 2, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul, 1999, s. 418.

²⁰ Kenan Ziya Taş, "Arşiv Malzemesi Olarak Şer'îyye Sicilleri ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları", I. Milli Arşiv Şûrası (Tebliğler - Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü No: 12, (20 - 21 Nisan) Ankara, 1988, s. 179.

²¹ İ. Hakkı Uzunçarşılı, "Şer'îyye Mahkeme Sicilleri", Ülkü, 29, (1935), ss. 365 - 368; Diğer bâzı önemli çalışmalar: H. İnalçık, "Saray Bosna Şer'îyye Sicillerine Göre Viyana Bozgunundan Sonraki Harp Yıllarında Bosna", Tarih Vesikaları, S. 3, ss. 178 - 187 ve S. 2, ss. 372 - 382; Kamil Kepecioğlu, "Bursa Şer'îyye Sicillerinden ve Muhtelif Arşiv Kayıtlarından Toplanan Bilgiler ve Vesikalar", Vakıflar Dergisi, C. II, ss. 405 - 421; S. Ünver, "Bursa Şer'îyye Sicillerinden Askeri Hükümler ve Kayıtlara Dair Notlar", Belleten, XXVIII / 112, ss. 768 - 772.

²² Katalog çalışmalarından bâzıları: Mücteba İlgürel, "Şer'îyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", EFTD., S. 28 - 29, (1974 - 1975), İstanbul, 1975, ss. 123 - 166; Yusuf Halaçoğlu, "Şer'îyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", EFTD, S. 30 (Mart 1976), İstanbul, 1976, ss. 99 - 108; O. Ersoy, "Şer'îyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", AÜDTCFD, XXI / 3 - 4 (Temmuz - Aralık 1963), Ankara, 1964, ss. 33 - 65.

²³ C. C. Güzelbey, Gaziantep Şer'î Mahkeme Sicilleri I. Fasikül (1886 - 1909), Gaziantep, 1966. II. Fasikül (1841 - 1886), Gaziantep, 1966, III. Fasikül (1826 - 1838), Gaziantep, 1966.

²⁴ Yılmazçelik, a.g.m., ss. 165 - 166.

²⁵ Yılmazçelik, a.g.m., s. 159.

I. BÖLÜM

**190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU**

S.1 – B.1

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn mâdenü'l- fazl ve'l- yakîn rafîü'l âlâmü'ş- şerife ve'd- dîn vâris-i ulûmü'l- enbiyâ ve'l- mürselîn el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin sâbıkân Mağnisa kadısı Mevlâna es Seyyid Abdullah zîde fezzâilehu tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlûm olaki hüsn-i ilim ve sâhib-i fazîlet ve müteşerrî' ve dindâr olub her vechile mahâl ve müstehak olduğun ecilden hâlâ hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şahane ve mihnet bî rafiât-ı seniyye-i padişahanem zuhûra getürüb işbu bin yüz kırk beş senesi Şabanû'l- muazzamı guresinden zabt itmek üzere Mağnisa kazasının Filibe pâyesiyile sana tevcih ve inâyet idüb e'âliyyen bîcevn tâyin olunmuşdur buyurdumki sâdır olan fermân-ı celilü'l- kadrim mucibince zikr olunan Mağnisa kazasına mah-ı merkume guresinden sen mutasarrıf olub ahalisi beyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye-i nebevî ve infâz-ı avâm-ı aliyye-i mustafvî sâllallahu teâla âlîşân-ı fermân-ı bezl-i makdur ve say-ı mevfur eyliyesin alâmet-i şerîfe îtimâd kılasın tahriren fî evâsıt-ı Cemaziye'l- evvel lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.1 – B.2

Havf ve en'am ve ihsân-ı padişâhânem ve feyz-i kirâm-ı merâhim şehinşâhânem alâü'd- devle havâsı'd- devle karîn ve saâdet-i rehn-i bâbında mebzûl ve bî der-î kılınmadan sonra bundan akdem merkum mukarrer mezkâr-ı tâb'ı serasîn vâyesi Halime hatun nefsi-i Marmarada binâ eylediği camî-i şerîfin vakfı olub imam ve hatib ve müezzin ve sâir hüddâmına kifâyet ideceği olmayub ulûfeleri verilmedikde ziyâde usret çekilmeğin Saruhan sancağında ve Marmara nâhiyesinde sekiz bin yüz otuz yedi akçe bazar-ı nefsi-i Marmarada karye-i Burun ve karye-i Okçular Sufiler ve Beratlar Marmaraya tâbî altı bin sekiz yüz otuz dokuz akça Ulusu nam karye ve yine karye-i Marmaraya tâbî yigirmi iki bin beş yüz altmış akçe bazar-ı Burun ve nevâhî-i Sufilerki cem'an yetmiş yedi bin otuz altı akçe olur zikrolunan Marmara ile zabtolunduğu üzere camî-i mezbure vakfı olub ve karye-i Sufilerde âsûde olan merhum

Halife Sultan dervişleri ekserî Marmarada sakîn olub fâkîrû'l- hâl deyu mahâl etmişdir deyu Marmara ahâlîsi karye-i mezburede sakin olan kimesneler avâriz-ı divâniyye ve tekâlîf-i örfiyyeden muaf olub zikrolunan Marmara

S.2 – B.1

haslarının hudûd-u sınırı içinde olan arâzi ve mezrâ ve gâllâlâra ve cibâl ve enhâr ve eşçâr-ı ve reâyâlî olan ve reâyâsının hukuk ve rûsumu ve beytü'l- mal gâib ve mal-ı mavfur ve bive ve kaçgun ve bâd-ı hevâ ve tayârat-ı bi'l- cümle kâfe-i hukuk-u şer'iyye ve rûsum-u örfiyyesiyle serbest ve maktuû'l- kadem müşârû'n- ileyhâ Halime hatun zîde ismet-ü hânın mülk-ü mahzâr-ı vakf-ı ve hakk-ı cüz'î olub neslen bâde nesl envâ-ı vücûd-u mülkiyyet üzre mutasarrıf olub dilerse sâdır ve dilerse bağışlıya ve murâd idünür ise vakf eyliye ol bâbda olan ilcâdımdan ve vüzerâ-yı ve ümerâ-i nâmercâh ve sâir erkân ve âyân-ı saltanatında ve bi'l- cümle efrâd-ı vâfirîdeden hiç ferd mânî ve dâfi olmiya ve tebdîl ve tağyîr kılmaya ve zikrolunan Marmara hassında kadimden sâkin ve hariçten gelüb mütevattın olan reâyâ min külli'l- vücûh muaf ve müsellemler olub vechen mine'l- vücûh avâriz-ı divaniyye ve sâir tekâlîfden teklif olunmayub rencide olunmıyalar her kim tebdil ve tağyîr ider ise kâl'allahû teâlâ hasîmihû yevme lâ yenfehû me'mâlâ ve mal ve illâ min âtillâhî bi'l- kalbû's- selim ve nass-ı kerîm fe'men bedele bâde ma semiâ ale'd- din bi'yedlûne innallahe semiun alîm muktezasınca indâllahû'l mülkü'd- dâim-i mücrim ve dâim ola deyu hatt-ı hümâyun sâdır olub vech-i meşrûh üzre mülknâme-i hümâyun virülüb merhum ve mağfur leh Sultan Mehmed Han zamanında tecdîd idüb bâdehû merhum ve mağfur leh Sultan Süleyman Han tâbeserâhu dâhi ol mülknâme-i hümâyunu mukarrer tutub mülknâme-i hümâyun virüb bâdehû hümem-i Sultan Ahmed Han dâhi mukarrer tutub bin yüz on sekiz Rebiü'l- âhirinin evâili târihiyle mülknâme-i hümâyun virüb hâliyâ taht-ı âlî baht üzre cülûs-u hümâyun saâdet makrûnun vâkî olmağla umûmen tecdîd-i berâvât fermânım olmağın ol mülknâme-i hümâyun tecdîd olunub ben dâhi makbûl ve mukarrer tutub bu nişân-ı hümâyunu virdim ve buyurdumki ol mülknâme mucebince amel olunub hilâfına rızâ ve cevaz gösterilmeyüb ol bâbda evâhirîdeden hiç ferd ve kâin min kâne ve keyfe mâ'nâ mâni olmıyalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe îtimâd kılalar tahrîren fi evâhir-i zilkâdetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Be makam-ı daru's- saltanatu'l alîyye-i Konstantiniyye el mahrûse

S.2 – B.2

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn madenü'l- fazl ve'l- yakîn rafîü'l- alâmü'ş- şerife ve'd- dîn vâris-i ulûmü'l- enbiyâ ve'l- mürselîn el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin ve Mağnisa kadısı zîde fezâilehu kıdvetû'l- emâsil ve'l- akrân tâyin olunan mübâşir zîde kadrûhu tevkî-i ref'î-i hümâyun vasıl olacak mâlum olaki sipah ocağı çavuşlarından nam çavuş divân-ı hümâyunuma arzuhâl idüb sipah ve silahdâr fukaralarunun yüz kırk iki senesi reşş mevâcibler için bitmiş kat ruznamçe-i hümâyun temessübü mücebince bin dört yüz kırk guruş ve kırk beş buçuk guruş bin yüz kırk iki senesine mahsub olmak üzere Yinebolu cizyesi malından Karakulak Ali zîde mecduhu tahvîlinde havâle olunub lâkin meblâğ-ı mezburun tahsîli mümkün olmadığından hâlâ zimmetinde kalub merkumlara gadr olmağla meblâğ-ı mezbur cizyedâr-ı mümâileyden tahsîl ve eğer edâda teâllül iderler ise ahvâl ve eşyasından tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği

S.3 – B.1

ecilden yedlerine olan ruznamçe-i hümâyun temessübü mucibince meblağ-ı mezbur mârifet-i şer ile merhumdan taleb ve tahsîl ve eğer edâda teâllül ve muhalefet iderler ise emvâl ve eşyasından tahsîl olunmak üzere dersââdetime arz ve ilâm olunmak için emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihârü'l- emâcîd ve'l ekârim bi'l- fiil baş defterdârım Ali dâme ulûvuhu arz ve telhîz etmeğin imdî telhîz mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dâhi merkumun yedinde olan ruznamçe-i hümâyun temessükü mücebince meblâğ-ı mezburu mârifet-i şerle merhumdan taleb ve tâhsil ve eğer edâda teâllül ve muhalefet iderler ise emvâl ve eşyasından tahsîl olunmak üzere dersââdete arz ve ilâm eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe îtimâd kılasın tahriren fi'l- yevmi's- sâdis-i aşer min Recebü'l- ferd sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.3 – B.2

Medine-i Mağnisada Ayn-ı Ali mahâlesinde sâkin iken bundan akdem diyâr-ı âhere gidüb hûyut ve sıhhati mâlum olmıyan Ahmed beşe bin İbrahim nam kimesne zuhûr idince mâl-ı erzakın hıfz ve zabt için rakîm-i nasb lâzım ve mühîm olmağla gâib-i mezburun lî ebeveyn er karındaşı baîs-ü hâzel kitab Ali Çelebi ibn-i İbrahim nam kimesne emânet ile mâruf ve istikâmet ile mevsuf ve min küllî'l- vücûh kayyımlik uhdesinden gelmeye her vech ile kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ihtiyârıyla lede's- şer'ü'l- enver-i zan olmağın hâkim-i mevkî-i münevver-i kitâb tûli leh ve hüsnü meâb efendi hazretleri dâhi gâib-i mezbur Ahmed beşe zühûr idince mezbur Ali Çelebi kayyım nasb ve tâyin buyurdıklarında ol dâhi ber vech-i muharrer kayyımlığı kabûl ve hizmet-i lâzîmesi kemâyen bavî edâya taahhüt etmeğın ma vak'a bi't- taleb kebt ve imlâ olundu el yevmi'l- hâmis ve'l- ısrın min Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbâin ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Ahmed beşe ibn-i Abdullah / Mehmed beşe ibn-i İvâz / Hasan ibn-i Memî / Hüseyin bin Yûsuf ve gayrîhum

S.3 – B.3

Medine-i Mağnisada İsa Fakih mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Osman bin Hasan bin Abdullahın verâseti zevce-i metrukesi Fâtıma binti Ömer nam kimesne ile lî ebeveyn er karındaşı kızları Fâtıma binti Ömer ve Ümmühâni binti Ömer nam hatunlar ile ve lî em kız karındaşı kızı Emine bint-i İsmâil nam hatuna münhasıra olduğı şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffâ-i mezburun beyne'l- verese tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâlis ve'l- ısrın min Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbâin ve mie elf

menzil-i der mahalle-i mezbur kıymet 10.800 / köhne kaftan kıymet 120 / köhne don ve köhne yelek kıymet 90 / köhne çuka düğme ve yelek kıymet 180 / köhne sarık kavuk

kıymet 180 / yeşil çuka kıymet 360 / köhne seccâde ve kilim kıymet 150 / köhne ihrâm kıymet 60

S.4 – B.1

zibun ve gömlek ve çakşır kıymet 180 / câbe kıymet 60 / değirmen taşı kıymet 60 / kahve ibrîği kıymet 60 / sığırî deri aded 33 kıymet 420 / ganem derisi 13 kıymet 180 / nacak-ı kebîr kıymet 60 / kaltak 12 kıymet 360 / nakid 1.700 / çaruk kıymet 300 / cem'an meblâğ 18.140

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhiz-i tekfin kıymet 1.200 / mihr-i müeccel bint kıymet 2.400 / resm-i âmil kıymet 450 / kâtib kıymet 120 / çukadârîyye kıymet 180 / muhızrîyye kıymet 60 / cem'an 4.410

Sahhû'l- bâki kıymet 13.710 / hissetü'l- zevce kıymet 3.426 / hissetü'l- lî ebeveyn kıymet 3.997 / hisse-i bint lî ebeveyn kıymet 3.997 / hisse-i bint-i ihtilâm kıymet 2.294

S.4 – B.2

Medine-i Mağnisa Bektaş-ı Sâgir mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden Hatice bint-i Abdullahın verâseti sadr-ı kebîr oğulları Ali ve Mustafa ve Mehmed ve Hüseyine münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbur Ali meclis-i şer'i şerîfde bâisü'l- kitab mezbur Mustafa mahsarında üzerine dâvâ ve takrîr-i kelim idüb müteveffât-ı mezburenin terekesinden olub Yarhasanlar mahâllesinde vâkî beyne'l- ahâlî ve'l- cirân mâlûmu'l- hudûd bir bâb dükkânını mezbur Mustafa bi gayrî hak mülkiyyet üzre zabt ve tasarruf ider suâl olunub dükkân-ı mezburdan rub hisse-i ırsîyyemi bana kasr-ı yed terkîyyed olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's- suâl mezbur Mustafa cevâbında dükkân-ı mezkûr zabt ve tasarrufunu ikrâr lâkin müteveffât-ı mezbure hâl-i hüyûtunda ve kemâl-i akl-ı sıhhatinde tarih-i kitabdan altı ay mukaddem dükkân-ı mezkûru bana on beş guruş bey ve temlik ve kabz-ı semen itmekle binâen aleyh zabt iderüm deyu def ile teâllül edicek gıbbe'l- istintâk ve'l- inkâr mezbur Mustafadan def-i meşrûhunu mübeyyîn-i beyyine taleb olundukda udûl-ü

ahrâr-ı ricâl-ı müsliminden El Hac İbrahim bin Ali ve Mehmed beşe ibn-i Abdullah nam kimesneler li ecli's- şehâde meclis-i şer'e hâzıran olub eserü'l- istişhâd fi'l- hakîkâ müteveffâ-i mezbure Hatice hatun hâl-i hüyûtunda ve kemâl-i akl-ı sıhâtinde tarih-i kitâbdan altı ay mukaddem dükkân-ı mezkûr yedine temlik ve hakkı olduğu malına mezbur Mustafaya on beş guruşa bey ve temlik ve tesellüm ol dâhi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etdikden sonra kabz-ı semen ve tesellümü'l- mebyî'i olundu biz bu husûsa ber vech üzre şâhidleriz şehâdet dâhi iderüz deyu edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde bade't- tâdil ve't- tezkîyye şehâdetleri makbûle olmağın mucebince semen-i mezbur âlâ ber vech-i muârizadan men' birle ma vak'a bi't- taleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- ısrîn min Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed bin İvaz / El Hac Hasan bin Mehmed / Mehmed bin Abdullah / Hüseyin bin Ali

S.5 – B.1

Medine-i Mağnisada Bektaş-ı Sagîr mahâllesinde sâkin iken diyâr-ı âhire gidüb hüyût-u ve hâlâtı mâlum olmıyan Ahmed beşe bin Himmet nam-ı kimesnenin ahvâli erzâkın hıfz için taraf-ı şer'den kayyım nasb olunan babasının lî ebeveyn er karındaşı Ali beşe ibn-i İbrahim nam kimesne talebiyle tahrîr olunan eşyalarındaki ber vech-i âtî-i zikr olunur tahriren fi'l- yevmi's- sâmin ve'l ısrîn min Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

menzil-i der mahâlle-i mezbur kıymet 4.800 / döşek 1 kıymet 300 / yastık 3 kıymet 240 / yorgan 1 kıymet 180 / nasr-ı âvânî kıyye 7 kıymet 840 / türban kıymet 60 / hırdavâd kıymet 120 / cem'an 6.440

minhâ'l- ihrâcât resm-i âdî kıymet 150 / kâtib kıymet 60 / cukadârîyye kıymet 60 / muhzırîyye kıymet 130 / cem'an 300

sahhû'l- bâkî kıymet 6.140

S.5 – B.2

Medine-i Mağnisa Bektaş-ı Sagîr mahâllerinde sâkin iken bundan akdem diyâr-ı âhereye gidüb hüyük ve memâtı mâlum olmıyan Ahmed bin ibn-i İbrahim nam kimesne zuhûr idince mâl-ı erzâkın hıfz-ı zabt için bir kayyım nasb lâzım ve mühim olmağla gâib-i mezburun babasının lî ebeveyn er karındaşı bâis-i hâze'l- kitab Ali beşe ibn-i İbrahim nam kimesne emânet ile mâruf ve istikâmet ile mevsûf ve min külli'l- vücûh kayyımlığın uhdesinden gelmeye her vech ile kâdir idüğün zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarları ile lede's- şer'ü'l- enver zâhir olmağın alemü'l- mevkî sadr-ı kitâb tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi gâib-i mezbur Ahmed beşe zühûr idince mezbur Ali beşe kayyım nasb ve tâyin buyurdıklarına ol dâhi ber vech-i muharrer kayyımlığı kabul ve hîzmet-i lâzimesin kemâ yenbeğiy edâya taahhüt etmeğın mâ vak'a bi't- taleb ketb olundu fi'l yevmi'l- hâmis ve'l- ısrîn min Şaban lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed Efendi bin Mehmed / Ahmed bin Mehmed / Hasan Beşe ibn-i Ali / Hüseyin bin Ahmed

S.5 – B.3

Medine-i Mağnisada Saz mahâllerinde sâkine işbu bâiset-i vesikâ Elif bint-i Hasan nam hatun meclis-i şer'i şerîf-i lâzımü't- tevkîrde takrir-i kelâm ve tâbir-i ani'l- merâm idüb zevcim Mustafa ibn-i Yusuf ile zevciyyed beynimizde kâime iken mezbur Mustafanın sirâşından hâsıl deyyinden mütevellid sagîr oğlum Mehmed halâ hicr-i terbiyyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyacım olmakla sagîr-i mezbur için kadr-i mâruf nafaka ve kisve baha farz ve takdîr olunmak bi'l- hizâne matlûbumdur deyu dedikte fi'l- vâkî kazîyye vech-i muharrer üzre ol dâhi lede's- şer'ü'l- enver zâhir ve mütehakkîk olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitâb tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sâgîr-i mezbur için tarih-i kitabdan beher yevm dörder akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûru istizân ve lede'l- iktizâ sagîr-i mezburun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zaruresine ve sarfa mezbur Elif bint-i Hasan nam hatun izin ve temlîk mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb ve imlâ olundu fi'l

yevmi's- sâlis ve'l- ısrîn ve min Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mustafa Çelebi ibn-i Musa / Ali Efendi ibn-i Mehmed / Süleyman Çelebi ibn-i Hasan / Ömer bin Hasan ve gayrihûm

S.6 – B.1

Husûs-u âtfü'z- zikrin mahâllinde keşf ve ketb ve tahrîr-i iltimâs olunmağın hâlâ nâib-i şer-i şerîf olan faziletli Mevlâna Mustafa Efendi mahmiyye-i Mağnisada hassa mimar halifesi usta Varsak-î veled-i Yorgi ve Nikola veled-i Yorgaki nam zimmîler ile mahmiyye-i mezburede Hüsrev Ağa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Ebubekir Efendinin ile'l- vefât âher olduğu bir taraftan bâzan Ahmed mülkü ve bâzen Emine hatun mülkü ve bu taraftan Karapani İbrahim mülkü ve bir taraftan Halil Çelebi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmîle mahdûd hâricen ve dâhilen büyüdü'l- medîdesi müstemîl menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerû'l- esâmî-i müslimîn ile akd-i meclis-i şer'i kâdim eylediğinde müteveffâ-i mezburun verâseti vâlidesi Gülsüm bint-i Hüseyin ile lî ebeveyn er karındaşları Abdullah ve Ahmed ve lî ebeveyn kız karındaşı Saime ve li em er karındaşı Mehmede münhasıra olub kable'l- kıyye mezbur dâhi vefât idüb veraseti validesi mezbure Gülsüm ile Ebubekir ve Ümmühan mezbur Ahmed ve lî ebeveyn kız karındaşı Saime ve lî em er karındaşı mezbur Mehmede münhasıra olub kable't- taksîm mezbur Ahmed dâhi

S.7 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisada Göktaşlar mahallesinde sâkine bâisetü'l- hâze'l- vesîka Kerime bint-i Hasan nam hatun meclis-i şer'i şerîf lâzımû't teşrîfde zikirleri âtî-i menzîl ve bâğâ vaz-ı yedleri sâbit olan Hanım bint-i Hüseyin ile Mehmed Ağa ibn-i Osman nam kimesne mahzarlarında üzerlerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb mahmiyye-i mezburede Hüsrev Ağa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ahmed bin Ebubekir Efendinin verâseti validesi Ümmü Gülsüm bint-i Hüseyin nam hatun ile

lî ebeveyn er karındaşı Abdullah ve Ahmed ve lî ebeveyn kız karındaşları Saime ve lî em er karındaşı zevcim Mehmede münhâsıra olub kable't- taksîm mezbur Abdullah dâhi vefât idüb verâseti mezbure Ümmü Gülsüm ile lî ebeveyn er karındaşı mezbur Ahmed ve li ebeveyn kız karındaşı mezbure Hanıma ve li Ümmü er karındaşı zevcim mezbur Mehmede münhâsıra olub kable't- taksîm mezbur Ahmed dâhi vefât idüb verâseti vâlidesi mezbur Ümmü Gülsüme

S.7 – B.2

İşbu bin yüz kırk beş senesinden mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî Mağnisa kazasından matlûb olan yigirmi mehar develere ve otuz sekiz re's katır ve bargirler ve sârîban başılığa nasb olan ve mekkârî başı nasb olunan Mehmed beşe ibn-i Veli ve Mustafa beşe ibn-i Süleyman ve mekkârî başı es Seyyid Mehmed bin Ömer nam kimesneler meclis-i şer'de medine-i Mağnisada mütemekkin âyân ve eşrâf muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm iderki kaza-i mezbura isâbet iden yigirmi mehar develeri ve otuz sekiz re's katır ve bargirleri bi't- tamam ahâlîsi yedinden ahz ve kabz eyledik didiklerinde sicill-i mahfûza kayd olunmuşdur fi'l- yevmi'l- hâmis ve'l- ısrîn min Ramazanü'l- mübârek lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Fahrû'l- müderrîsin Müftü Efendi / Fahrû'l- müderrîsin Mustafa Efendi / Fahrû'l- müderrîsin Hasan Efendi / Fahrû'l- müderrîsin es Seyyid Hüseyin Efendi / Fahrû'l- müderrîsin Mustafa Efendi / Fahrû'l- akrân Serdar Ali Ağa / İmam Hüseyin Efendi / İmam Mehmed Efendi bin Ahmed / Halil Efendi bin Mehmed / Hüseyin Efendi bin Mustafa / Abdûllâtif Efendi el kâtib ibn-i Abdülrezzak / El Hâc Süleyman ibn-i İbrahim / Ahmed Ağa kethüdâ-i Molla Efendi / Hüseyin bin Abdullah

S.8 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisa Yaviler mahallesinde sâkine Âişe bint-i Mustafa nam hatun ve ile'l- bâde't- tasrîfî's- şer'i meclis-i şer'i- şerif ve lâzîmü't- teşrîfde mahâlle-

i mezburda sâkine bâiset-ü hâze'l- kitab Raziye bint-i Ahmed nam sagîrenin kabl-î şer'den mensub vâsi olan es Seyyid Mustafa bin es Seyyid Ali nam kimesne mahzarında ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb bey'ü âtû'z- zikrin sūdûruna değin silk-i mülkümle münselik olub mahâlle-i mezburda vâkî bir taraftan mezbur es Seyyid Mustafa mülkü ve bir taraftan Keçeci Mustafa mülkü ve bir taraftan Hâre Mahmud mülkü ve taraf-ı râbî-i tarîk-i âm ile mahdûd ve birbirine muttasıl iki bâb tahtâni oda ve bir sofa ve bir ahur ve bir kenif ve bir mikdâr havluyu ve eşcâr-ı müsmîre ve gayrî müsmîreyi müştemil mülk menzilimin şimâl canibinde olan odanın köşe kablinden havasında vâki havlu içinde sabit dut ağacına andan sokak kuyusunun bir kanadına varınca bir bâb oda ve bir sofa ve bir ahur ve bir kenif ve bir mikdâr havluyu alâmet-i fasîla vaz'ı ile menzil-i mahdûd-u mezkûrdan bâde'l- ifrâz tarafından icâb ve kabûl-ü hâvî bey-i bat-ı- sahîh-i şer'i ile sagîre-i merkume Raziye'ye yetmiş guruşa bey ve temlik ve teslim eyledikde vâsî-i mezbur dâhi sagîre-i merkume için iştirâ ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezburu vâsî-i mezbur yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledim bâde'l- yevm menzil-i mezkûr-u amme hukûkuyla sagîre-i merkumenin mülk-ü müşterâsı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve yehdâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't- tasdikü's- şer'i mâ vak'â bit't- taleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin ve'l- ısrîn min Şaban lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed bin Ahmed / Mehmed bin Ali / Mehmed bin Hüseyin / Mustafa bin Ahmed

S.8 – B.2

Hâlâ mahrusse-i Mağnisada seccâde nişîn-i şeriat-ı garrâ izzetlü faziletlü efendi hazretlerinin zîde't- fezâilehü ve şeriat şiâr ve Saruhan sancağında vâkî olan kuzaat ve nüvvâb efendiler zîde fazlîhüm ve mefahirü'l- akrân ve'l- âyân ve iş erleri olan zîde kadrûhum inhâ olunurki halâ Aydın muhassılı olub Şam-ı şerif vâlisi mir-i hâc olan vezir-i celilü's- şân izzetlü inâyetlü veliyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin uhde-i alîyyelerinde olan Saruhan sancağında müstâmelden olan Şerif Ağa bi emrillâhî teâlâ fevt olub tahsîl-i uhdesine ihâle olan eşya-ı mîri tahsîli dest-i mülk umûru hâli kalmağın vezir-i müşârün ileyh efendimiz hazretleri taraf-ı âlîlerinden mütesellim zuhûr edinceye değin mütesellimlik umûru ve tahsilat-ı emvâl-i mîrî tâdil olmamak

içün yine müteveffâ-î mümâileyhin karındaşı kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Mehmed Ağa zîde kadrûhu tâyin olunmağın edâ-i hıdmetinde işbu mektub tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur inşallahû teâlâ vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzre müteveffâ-î mümâileyhin yerine karındaşı ağa-yı mümâileyh mütesellim olub tahsîlât itmeleri zabt ve rabt-ı memleket emvâlinde her biriniz gereği gibi ağa-yı merkuma muavenet ve muzaheret eyleyüb hilâf-ı hareket ile ihtilâl-i memlekete ve emvâl-i mîri tâdilîne bâis olmanız ittikâ ve mucânebet eyliyesiz ve senki

S.9 – B.1

ağa-yı mezbur-u ileyhsin sen dâhi varub karındaşımız müteveffâ-î mümâileyhin yerine mütesellim olub zabt-u rabt ve memleket ve tahsîlât-ı mal-ı mîriye gereği gibi sâhib olub hilâf-ı şer'i şerif mevzu hareketinde bi inâyet-i ittikâ ve ihtisâb ve mucab-i mektub ile mehâsil oluna fi gurre-i Ramazan sene bin yüz kırk beş

S.9 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Arapalanı mahâllesi sükkânından zikr-i âtî nükûd-u vakfi ve tevliyeti iddiâ iden bâisü'l- kitâb es Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es Seyyid Ömer meclis-i şer'i şerif ve mahfil-i din-i münîf Mehmedin mahmiyye-i İstanbulda Aksaray kurbunda sâkin iken bundan akdem vefât iden Abdurrahman Efendi ibn-i El Hâc Ömer Efendinin lî ebeveyn er karındaşı ve hisse-i vârisi olan Abdullah Efendi mahzarında üzerine dâvâ ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-î mezbur hüyûtunda sem-î tasarrufat-ı şer'iyye ve teberruât-ı mer'iyyesi nâkızâ olduğu hâlde malından üç yüz yetmiş beş gurus ifrâr-ı vakıf müeyyid ile vakıf ve haps idüb şöyle şartlaki meblâğ-ı mezbur bir mütevellî ile rehn-i kavî ve kefilü'l- mal ile istirbâh olunub senede hâsıl olan rubhun mahmiyye-i Mağnisada vâkî merkum çeşnigîr Sinan Ağa binâ eylediği camiî şerif kurbunda vâkî ayak çeşmesi tâmir ve termîm oluna yevmi iki akçe vazîfe ile beni mütevellî ve bir akçe vazîfe ile El Hâc Mehmed bin Âşîr nâzır nasb ve tâyin ve bâki kalan rubhdan asla zam olunmıya deyu şart idüb meblâğ-ı mezburu huzûr-u müsliminde bâki teslim idüb iki ay mürûrunda mezbur Abdurrahman Efendi vefât

itmekle işbu mezbur Abdullah Efendi meblâğ-ı mezburu müteveffâ-i mezburun terekesinden olmak üzere yedinden ahz ve kabz murad ider suâl olunub men ve def olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's- suâl mezbur Abdullah Efendi cevabında karındaşım mezbur Abdurrahman Efendi hüyükünde üç yüz yetmiş beş gurus vakf eyledükde lâkin nükûd-u ma'hûdenin bâzı ulemâ katlarında vakfiyyeti gayr-ı memnû olmağla binâ'en âleyh ahz ve kabz murad iderim deyücek mütevellî-i mezbur es Seyyid Ahmed Çelebi cevâba tasaddî idüb gerçi nükûd-u ma'hûdenin bâzı ulemâ katlarında gayrî sahîh amma hazret-i İmam Zuferden İmam Ensâri rivâyeti üzere sahîh ve câiz ve şeref cevâz olub fî zamânîn kuzâtî' İslâm ol rivâyet ile mütevellî oldukları menşurlarına meftûr olmağla redd ve teslimden imtinâ iderim deyu hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitâb tûli leh ve hüsn-ü meâb hazretleri huzûrunda nüz'ât ve fasl ve hükme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârün ileyh dâhi cânib-i vakfî evlâ ve min külli'l vücûh âhîri görüb imam-ı mezkûrun rivâyet-i mezkûresi ve imam-ı Ebu Yusuf hazretlerinin kâbl-i şerifleri üzere vakf-ı mezkûrun sıhhatine hükm-ü sahîh-i şer'i ve kaza-i akd-i sarîh-i mer'i eyledikten sonra mezbur Abdullah Efendiye vech-i muârizadan men olunub fî'l yevmi't- tâsî ve'l- ısrîn lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc-ı Hasan bin Ömer / El Hâc Ali bin Hasan / Mehmed ibn-i Abdullah / El Hâc İsmail Halil Efendi bin İsmail / El Hâc Mehmed bin Ahmed / El Hâc Osman bin Mehmed / El Hâc Mehmed bin Osman / El Hâc Halil bin El Hâc Mehmed / Mehmed bin El Hâc Hasan / El Hâc Halil bin Hasan / İdris bin Süleyman / Mahmud Ağa bin Ali Ağa

S.9 – B.3

Husûs-u âtîü'l- beyânın mahâllinde keşf ve kebt ve tahrîr-i iltimâs olunmağın cânib-i şer'i zarardan irsâl olunan Mevlâna Abdurrahim Efendi ibn-i El Hâc Mustafa Efendi tâyin ve irsâl olunub hâlâ Saruhan sancağı mütesellimi fahrü'l- akrân Şerif Mehmed Ağa tarafından mübâşir tâyin buyrulan es Seyyid Abdülkerim ibn-i es Seyyid Osman bölük başı ile Yurtdağı nâhiyesinde Orta nam karyede sâkin olduğı menzilde üzerine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l- esâmi-i müslimîn huzurlarında Süleyman ibn-i Koca Alinin âzâsına ilkâ-yı nazar ve keşf olundukda fî'l- vâkî mecrûh-u maktûlün âzâsına sağ memesi altından çifte tüfenk kurşunu cerhi olub ol cerhden müteessîren

vefât eylediğın Mevlâna-yı mezbur mahâllinde ketb ve tahrîr badehû mâ'an bâis olunan cukadâr El Hâc Süleyman ibn-i İbrahim ile meclîs-i şer'e gelüb hakikât-ı hâlî âlâ vukû'a inhâ ve takrir etmeğın mâ hüvel bâkî bi't- taleb ketb olundu fî gurre-i Ramazan-ı şerif lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Abdullah Efendi / Mehmed beşe ibn-i Ali / Süleyman ibn-i Ömer / Hasan ibn-i Hüseyin / Süleyman ibn-i Yusuf / Ahmed beşe ibn-i Süleyman / Hüseyin ibn-i Süleyman / Veli beşe ibn-i Ahmed / İbrahim ibn-i Ömer ve gayrîhum

S.10 – B.1

Medine-i Mağnisada Niflizâde mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffât olan Aişe bint-i Habib nam hatunun verâseti zevc-i metrûku Ali Efendi ibn-i Abdülrezzak ile sûlb-i sagîr oğlu İbrahim ve vâlidesi Saliha bint-i Balı nam hâtuna münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fî'l- yevmi's- sâmîn min Ramazanü'l- mübârek lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Müsta'mel kadife 10 kıymet 1.800 / çuka makad kıymet 1.200 / müsta'mel kalıçe kıymet 600 / minder 7 kıymet 1.440 / köhne yastık kıymet 840 / kumaş yorgan kıymet 600 / köhne yorgan 2 kıymet 240 / müsta'mel döşek 2 kıymet 600 / sim kuşak kıymet 360 / sim tel kuşak kıymet 1.200 / münakkaş don kıymet 120 / müsta'mel gömlek kıymet 120 / alaca kumaş kaftan 1 kıymet 600 / telli entâri kaftan kıymet 840 / telli entâri kaftan kıymet 960 / entâri kıymet 600 / köhne entâri kıymet 120 / müsta'mel gömlek 2 kıymet 240 / müsta'mel kürk 1 kıymet 1.200 / münakkaş şerbetî kıymet 360 / münakkaş şerbetî kıymet 360 / münakkaş yemenî kıymet 480 / serpuş 3 kıymet 180 / köhne kaftan kıymet 60 / ferâce çuka kıymet 360 / köhne boğça kıymet 120 / sandık kıymet 200 / bakır âvânî kıyye 25 kıymet 3.000 / münakkaş beyce bürdesi kıymet 300 / mihr-i müeccel der zimmet-i zevc-i mezbur kıymet 30.000 / der zimmet-i zevc-i mezbur Ali Efendi kıymet 16.400 / Palamud nâhiyesinde vâkî değirmende olan hisse-i şâyîâsı kıymet 19.200 / cem'an 83.700

Minhâ'l- ihrâcat: Teçhîz-i tekfin berâ-yı vasîyyet kıymet 3.000 / resm-i âdî kıymet 2.040 / cukadârîyye kıymet 200 / muhzırîyye kıymet 60 / cem'an beş bin üç yüz

Sahhû'l- bâkî kıymet 78.400 / hisse-i zevc kıymet 19.600 / hisse-i ibn kıymet 45.734 / hisseü'l- üm kıymet 13.066

S.11 – B.1

Sadaka-i müntehâ-yı İslâmiyyeden mahruse-i Cezâyir-i garbîde Bâbü'l- Nevend mahâllesinde sâkine bâisetü'l- hâzel vesikâ Hatice bint-i El Hâc Ahmed bin Ali bin Mehmed bin Kavlak Mahmud nam hatun tarafından husûs-u âtfü'z- zikr-i tâleb ve dâvâ ve hüsûmet ve cevâba vekîl olub zât-ı müvekkileyi mârifet-i şer'iyye ile arîfân Mustafa bin Hasan ve Mehmed bin Halil nam kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hısm-ı hâced-i şer'ide mazmun-u sâbit ve mahruse-i mezkûr kadısı imzâsiyla mûmzâ ve hatemiyle mahdum hüccet-i şer'iyye ile vekâleti sabit olan Mehmed Reis ibn-i Hasan nam kimesne meclis-i şer'i hatırda zikr-i âtî tevliyyete vâzû'l- yed olan Molla Ali bin Ahmed nam-ı kimesne mahsarında bi'l- vekâle üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbure Haticenin min kabli'l- eb cedd-i âlâsı olan mezbur Kavlak Mahmud medine-i Mağnisada buğday loncası dimekle müştehid sukf-ı kebîr hizâsında Veled Bey evkâfından olub bir taraftan bâzen Yurtsuz El Hâc İbrahim ve bâzan tayı oğlu mülkleri etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd icâre-i mâlûme ile mutasarrıf olduğu arsa üzerine kendi malıyla nefsiçün onu üç bâb dükkânı ve bir kahvehâne binâ ve ihdâs eylediğinden sonra dekakîn-i mezbure ve kahvehâne-i mersûmenin binâların vakf-ı sahîh-i lâzime ile medine-i mezbureye tâbî Çobanisa nam karye binâ eylediği mescid-i şerîf ve çeşmeye vakf idüb gâlle-i hâsılasından yevmi iki akçe imama ve bir akçe müezzine virülüb ve senede on ikişer vukîyye şîr-ü revgan ve kifâyet mikdârı mum iştirâ olunduktan sonra fazlasına mürûr-u eyyâm ile mescid-i şerîfe ve çeşme-i mezkûrenin tâmire muhtaç olan tâmir olunub ve karye-i mezburede kârbansaray binâ oluna deyu tâyin ve kuyûd ve tevliyyet dâhi evlâdına şart idüb vakfiyyesi nâtıb olduğu vech üzre evlâdımdan mütevellî olanlar meşrût-u mezkûr üzre tevliyyet-i mezkûreyi zabt iderler iken mâru'z- zikr dekakîn ve kahvehânedeki bâzıları ihrâk-ı binnâr ve bâzıları müşerref hârab olub vakıfda binâyâ müsaâde olmamağla bi'l- külliye harab ve eser-i binâsı kalmayıb arsa sarfa kalmağla müddet-i medîdemiz bile olduktan sonra müvekkile-i mezburenin babası mezbur El Hâc Ahmed mahruse-i mezkûreden medine-i mezbureye geldikte ol hinde arsa mütevellisi olan İsmail Efendi izniyle ve

mârifet-i hâkim ile ve kadîmden olagelen icâre-i zemîni Veled Bey vakfına virilmek üzere kendi malıyla nefsiçün on üç bâb dekakîn ve bir bâb kahvehâne binâ ve işhâd eyledikten sonra sâlifü'z- zikr mescid-i şerîf ve çeşmeyi dâhi kendi malıyla tâmir ve tecdîd idüb zikr olunan dekâkîn ve kahvehânenin binâlarını hasbeten lillâhi'l- âzîm ve ittifâ-ı lî marazâd rabbî'r- rahîym üslûb-u sâbık üzere mescid-i şerîf ve çeşmeye vakf idüb bâlâda tasrih olunduğu vech üzere masârîf ve vezâif-i tâyin eyledikten sonra bin yüz on beş senesi Şevvalü'l- mükerreremi yigirminci günü müddetine medine-i mezburede hâkimü'ş- şer olan İbrahim Efendi huzûrunda vakf-ı mezkûreden rücû badehû hâkim-i mümâileyh hazretleri dâhi cânib-i teveccîh idüb sıhhât ve lüzûmuna hükm-ü sahîh-i şer'i ve kazâ-ı ve sarîh-i mer'i eyledikten mezbur El Hâc Ahmed lâbis-i libâs-ı hayat oldukça ebniyye-i merkûmenin tevlîyyetini evvelâ kendi nefesine bâdehû evlâdına badehû batnen bâde bat karnen bâde karn evlâd-ı evlâd-ı evlâdına şart ve tâyin idüb mezbur El Hâc Ahmed hayatta oldukça kendi tasarruf bâde vefâta evlâdiyyet üzere bâ berât-ı âlî sülbiyye kızı Saliha mutasarrıfa olub bâde vefât nevbet-i mutasarrıf müvekkile-i mezbure Hatice ve intikâl itmiş iken mezbur Molla Ali zikr olunan dekâkin ve kahvehânenin hâlâ binâları mezbur Kavlak Mahmudun binâsı olmak üzere ben Kavlak Mahmud evlâdından derece-i ulâdayım deyu bir tarîkiyle berât ettürüb müvekkilem mezbur âher diyârda bulunmağla on beş seneden berü bî gayr-ı hakk tevlîyyet-i mezkûreyi zabt eylemişdir suâl olunub takrîri tahrîr ve vakf-ı şerîf üzerinden yed-i mubattale ser ifrâz olunması matlûbumdur didikde

S.12 – B.1

mümâileyh İbrahim Efendi imzasıyla mümzâ ve ibrâz eylediği vakfiyye ma'mulün-behâ mezbur Molla Ali muvâcehesinde feth ve kıraât olunduktan sonra gıbbe's- suâl mezbur Molla Ali cevâbında zikr olunan dekakîn ve kahvehâne ceddîm mezbur Kavlak Mahmudun binâ ve vakf olub ve ben Kavlak Mahmudun evlâdından derece-i ulâda bulunduğum hasebiyle berât-ı âlişân ile evlâdiyyet üzere zabt iderim deyu vech-i muharrer üzere Kavlak Mahmudun binâsı bi'l- külliye harab ve eser-i binâsı kalmayıb arsa sarfa kalmağla arsası Veled vakfına rücû ve intikâl eyledikten sonra mütevellî ile mezbur El Hâc Ahmed kendi nefsiçün hâliyle binâ ve vakf eylediğini inkâr edicek vekîl-i mezbur Mehmed Reysden dâvâ-yı meşruhâsını mübeyyîn-i beyyîne taleb

olundukda udûl-ü ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Alaybeyi mahâllesinden Edib Mehmed Efendi ibn-i Osman ve Halil beşe ibn-i Ahmed ve Bektaş-ı Sagır mahallesinden El Hâc Veli beşe ibn-i Muslu ve Saz mahâllesinden Mustafa bin Osman ve Mehmed bin Abdullah kasab El Hâc Hüseyin bin Mehmed bakkal El Hâc Mustafa bin Ali ve helvacı es Seyyid El Hâc Hasan bin Mustafa ve Ahmed bin Mustafa ve bakkal Mehmed beşe ibn-i Hüseyin ve es Seyyid Hüseyin bin İbrahim kuşakçı Ömer ve mühtedi Mustafa beşe ibn-i Abdullah ve Hüseyin ibn-i İvaz ve hurdacı Mehmed beşe ibn-i Mustafa ve es Seyyid Hüseyin ibn-i Ali ve helvacı Hacı Halil ibn-i Abdullah ve bakkal Ali beşe ibn-i Hüseyin ve bakkal Halil beşe ibn-i Memi ve El Hâc Abdûlbâki ibn-i Mehmed ve İmam Hüseyin Efendi ibn-i Ali ve Halil ibn-i Mehmed ve Ali ibn-i Ahmed ve Mustafa ibn Mehmed ve Halil ibn-i Mehmed ve Mehmed bin Mustafa ve Halil bin Mehmed ve Osman ibn Yusuf ve Mahmud ibn-i Veli ve Hamza beşe ibn-i Mustafa ve sâir cem'î-i kesir meclis-i şer'e hâzırûn olub eser-i istişhâd fi'l- hakikâ mezbur Kavlak Mahmudun mevâzî-i mezkûrede binâ ve vakf eylediği dekâkin ve kahvehâne-i merkumeden bâzısı ihrâk-ı binnâr ve bâzısı metruk-u harab olub vakıfdan binâyâ müsâade olmamağla bi'l-küllîye harâb ve mün'âdm ve eser-i binâsı kalmayıb arsa-i sarfa kalmağla arsası Veled bey vakfına rücû ve intikâl eyledikten sonra müvekkilesi mezbure Haticenin babası mezbur El Hâc Ahmedin mâhruse-i mezkûreden geldikde ol beynde arsa mütevellîsi vekil efendi izniyle ve hâkim mârifetiyle olan bi'lâ izin ref ve icâre-i ma'hudesi ile kendi malıyla nefsiçün on üç bâb dükkân ve bir kahvehâne binâ ve işhâd eyledikten sonra harabe-i mezbure tâmir ve tecdîd eylediği mescid-i şerîf ve çeşmeye vakf eyledikten sonra mümâileyh İbrahim Efendi huzûrunda vakf-ı mezburdan rücû bâdehû hâkim-i mümâileyh hazretleri dâhi cânib-i vakfı tercih ve sıhhât ve lüzûmuna hükm ve kaza eyledikten sonra işbu vakfiyyete mâmûlün behâsı nâtik olduğu üzre gâllesinin masârîf ve vezâifinden fazlasından mescid-i şerîf ve çeşmenin tâmiratına sarf olmak üzre tâyin ve tevlîyyetini evvelâ kendi nefesine bâdehû evlâdına bâdehû evlâd-ı evlâd-ı evlâdına şart idüb mezbur El Hâc Ahmed kendi hüyûtunda oldukça mütevellî olub bâde vefâta sûlbiyye-i kebîre kızı Saliha evlâdiyyet üzre berât-ı padişâhîyle mutasarrıfa olub bâde vefât nevbet-i şerîf hâlâ müvekkile-i mezbure Haticeye isâbet itmiş iken mezbur Molla Ali ebniyye-i mezkûra Kavlak Mahmud binâsı olub ve kendi Kavlak Mahmud evlâdından derece-i ulâdayım deyu bir tarikle berât ittirüb hilâf-ı şart-ı vâkıf bî gayr-ı hak zabt eylemişdir hâlâ nevbet-i tasarruf müvekkile-i mezbure Haticenindir biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri mezbur Molla Ali muvâcehesinde her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye

eylediklerinde bâde riâyet şerâitü'l- kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mezbur Molla Alinin tevliyyet-i mezkûreden kasr-ı yedine tembih olunub mâ vak'a bi't- tâleb ketb olundu lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.13 – B.1

Medine-i Mağnisada Kara Yunus mahâllesinde sâkin Abdurrahman ibn-i Hasan ve Mustafa bin Hüseyin nam kimesneler meclis-i şer'i şerifde zikr-i âtî tarlaya vâziü'l- yed olan bâisü'l- hâzel kitâb El Hâc Mustafa bin Ramazan nam kimesne mahzarında üzerine her biri dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb medine-i mezbureye tâbi Karakova tımarı dâhilinde vâki bir taraftan es Seyyid El Hâc Abdurrahman Çelebi tarlası ve etrâf-ı selâsesi mera ile mahdûd tahminen elli dönüm mikdârı tarla babamızdan intikâl-i âdî ile müntâkil olub mezbur El Hâc Mustafa tarla-yı mahdûd-u mezkûru bî gayr-ı hakk fuzûlen zabt ve tasarruf ider suâl olunub kasr-ı yedine tembih olunmak matlûbumdur didikde gibbe's- suâl mezbur El Hâc Mustafa cevâbında fi'l- vâki zikr olunan tarla-yı mahdûd-u mezkûru zabt ve tasarrufunu ikrâr lâkin tarla mahdûd-u mezkûru otuz seneden mütecâviz ziraat olunmayıb yoz hâli kalmağla bî hâsbi'l- kânun tımar-ı mezbur mutasarrıfı olan Mustafa Ağa nam kimesne bana bir mikdâr bedel mukâbelesinde tefvîz edüb ben dâhi tefefvüzü kabûl itdiğim yedime bir kıt'a zabt temessükü virdi didikde tarla-yı mezkûr on sene taht-ı tasarrufumda olmağla binâen âleyh zabt eylediğü def ve mukâbele idicek gibbe's- suâl mer'î-i mezbur kazîyye-i minvâl-i meşruh üzre olduğunu bî tav'ihâ ikrâr ve itirâf itmeğle âlâ mucib-i ikrârihûm bî'lâ gadr-ı şer'i on sene sükût üzre tarla dâvâsı bî'la emrin istimâ-ı memnu olduğü mâ'ruzâtda mestur olmağın mezburân Abdurrahman ve Mustafa bî vech-i muârizadan men birle mâ vak'â bi't-tâleb ketb olundu tahrirân fi Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mahmud ibn-i Ahmed / Halil bin Hüseyin / Mustafa bin Ali / es Seyyid Ahmed bin Mehmed / Hasan bin Mehmed ve gayrîhum

S.13 – B.2

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn mâdenü'l- fazl ve'l- yakîn raffü'l- alâmü's- şerife ve'd- dîn vâris-i ulümü'l- enbiyâ ve'l- mürselîn el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin Mevlâna-i Mağnisa kadısı zîde't fezailehû ve kıdvetû'l- emâsil ve'l âyân Aydın muhassılı vekîli zîde mecdûhu tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki kaza-i mezbura tâbi Ballica ve İlyaslar nâmun kurânın ahâlîleri dersaâdetime arzuhâl idüb kurâ-i mezburlar bundan akdem Gördük kazasına tâbî olub kadimden üzerlerine edâsı lâzım gelen yigirmi dört adet avâriz nüzûl hâneleriyle kaza-i mezburdan ve Mağnisa kazasına nakl ve fî mâ baâd umûr-u şer'iyeye ve avâriz-ı nüzûl ve imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye ve resm-i çift ve tekâlif-i sâirleri her ne ise Mağnisa kazası ile edâ eylemek üzere yedlerine emr-i âlişân virilüb ve unvânına hatt-ı hümâyun dâhi keşide kılunub gerek avâriz-ı nüzûl ve gerek imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye ve resm-i çift ve tekâlif-i sâirden hisselerine isabet iden Mağnisa kazası ile edâya râzılar iken yedlerinde olan hatt-ı hümâyun ile be meknûn-ı emr-i âlişâna mugayyir Gördük kazası tekâlifden ve imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye ve resm-i çift nâmıyla mukaddemân tarafımıza şu mikdâr şey ve yarar idüğü deyu tâleb ve ahâlî-i kurâya teâddiye ve rencîdeden hâlî olmayıb bu mâkûle men ve teâddiye tahammül ve kudretleri olmamağla vâkî olan tekâlifin Mağnisa kazası ile mâ'an edâ eylediklerinden sonra Gördük kazası tarafından tekâlif ve imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye ve resm-i çift nâmıyla min bâd reâya fukarâsından bir nesne mütâlebe olunmayub vâkî olan rencîdeleri men ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâsına istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden hazine-i âmîremle mahfûz olan mevkûfat defterlerine nazar olundukda Saruhan sancağında vâkî Mağnisa kazasına tâbî Balcılar karyesinin on ve İlyaslar karyesinin on dört avâriz hâneleri olub bin yüz kırk dört guresinde hâne ve umûr-u şer'iyeleriyle Gördük kazasından ifrâz ve Mağnisa kazasına nâkil ve ilhâk olduğuna yedlerine virilen emr-i şerîfin unvânına hatt-ı hümâyun-ı şevket makrûn keşide kılınıb bâ fermân mahâlline kayd olduğuna mestur ve mukayyet bulunmağın imdî derkenârı mucebince amel olunmak bâbında ferman-ı âlişânım

S.14 – B.1

sâdır olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edib dâhi göresin yedinde emr-i şerîfimle vâkî olan tekâlifden hisselerine isâbet iden kanun ve defter mucebince Mağnisa kazası ahâlisi ile mâ'an edâ iderler iken Gördük kazası tarafından hilâf-ı kânun ve defter-i güzâr mütâlebesiyle rencîde ve remîde itmişler ise men' ve def idüb hilâf-ı kanun ve defter Gördük kazası ahâlisi taraflarından kura-î mezbur ahâlilerin rencîde ve remîde etdirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimâd kılâsız tahrîren fi'l- yevmi's- sâni şehr-i Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.14 – B.2

Kıdvetü'l- kuzzât ve'l- hükkâm ma'âdenü'l- fezâilî ve'l- kelâm ve kadıları zîde fâzlihümâ ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- ayân dersaâdetimden mübâşir tâyin olunan zîde mecduhû tevkî-i refî-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki Bağdat cânîbi seraskeri vezirim Ahmed Paşa edâmallahu teâla iclâlehûnun maiyyetinde cebehâne ve tophâne mühimmâtı ve zehâir naklî hizmetinde istihdam olunmak üzre zîde mecdûhunun mübâşeresiyle Aydın sancağından ihrâcî fermân olunan bin beş yüz res mekkâri katırlarının ber vech-i peşin virilecek ücretleri akçeleriçün bin yüz kırk beş senesi Saruhan ve gayr-ı sancakların züemâ ve erbâb-ı tımar bedelîyyeleri malından iki bin beş yüz guruş sebep-i tahrîr kalemi ile tâyin ve havâle olunmağın imdî sizki kadılsız işbu emr-i şerîf-i celilü'l- kadrim ile mübâşir-i mûmâileyh vardığı gibi kat'an tehîr ve tevakkuf itdirmeyüb mal-ı mezburdan havâle olunan meblâğ-ı mezburu bi't- tamam tahsil ve tâyin olunan mübâşir-i mumâileyhe edâda teslim itdirmekte takâyyûd nam ve say ve ihtimâm eylesesiz şöyleki livâ-ı mezburun ihrâcî ferman olan katırlar ve mühimmât-ı cebehâne ve tophâne ve zehâir nakli tehîre kalub asâkir-i islâmın zarûret-i müzâyekalarınca bâis olmak ihtimaliniz olur ise bir dürlü gadr ve cevâbınız izgâ olunmayıb mes'ûl ve muâteb olacakları yakînen bilüb ânâ göre takâyyûd tam ve say ve ihtimâm eylesesin ve senki mübâşir-i mûmâileyhsin livâ-ı mezburdan ihrâcına

memur olduğun katırlar peşin virilecek ücretleri için mal-ı mezburdan tahsildârımdan
sebeb-i tahrîr hükmü ile tâyininiz ve havâle olunan meblâğ-ı mezburu bir gün evvel ve
bir saat mukaddem tahsîl ve ahz ve kabz ve ihrâcına memur olduğunuz katırları bir an
ve bir saat ol serasker-i müşarün ileyhın yanına gönderib tâyin olunan hizmetde
istihdâm itdirmekde tekayyûd tâm ve say ve ihtimâm eyleyüb eğer tehîre kalmak
ihtimâli olur ise bir türlü özür ve cevabın izgâ olunmayıb eşedd okûbete girifdâr
olacağını yakînen bilüb ânâ göre basîret ve intibâh üzre olub işbu emr-i âlişânıma
mugayyîr bir türlü vaz ve hareketden ma'ân biriniz mugâyet ihtirâz ve ihtişâd
eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdumki hükm-ü şerîfimle
vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sūdûr olan işbu emr-i şerîf-i
celilü'ş- şân vâcib-i imtisâl ve lâzimü'l- ittibâ'ımın mazmun-ı itaât-i makrûnumla hâsıl
olub hilâfıyla vaz-ı hareketden bî gâyet-i ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz
alâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîran fi'l- yevmi's- sâmin-i aşer min Şabanü'l-
muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.15 – B.1

Şerâi-i şîâr Saruhan ve kadıları zîde fâzlihûm ve mefâhîrû'l- akrân sancak-ı
merkumda vâki zuemâ ve erbâb-ı tımar bedeliyyeleri malları mültezimi bin yüz kırk
beş senesine mahsûb Bağdat vâlisi vezîr-i mükerrerem saâdetlü Ahmed Paşa
hazretlerinin mâiyyetine memur olacak Aydın sancağından ihrâcı fermân buyrulan bin
beş yüz katır ve bargirlerin ücretlerine virilecek akçeden olub iki bin beş yüz guruş
sebeb-i tahrîr hükmü ile havâle ve tahsîl tarafınıza emr-i âlişân ile ihâle buyrulmağın
mûcebince işbu buyruldu tahrîr ve kıdvetü'l akrân zîde kadrûhû tâyin olunmuştur
usûlünde gerekdirki tahsîli fermân olunan iki bin beş yüz guruş zuemâ ve erbâb-ı tımar
bedeliyye malları mültezimi yedinden şer'le ve mübâşir-i merkum maârifetiyle tahsîl
ve bir gün evvel tarafımızdan kabzına memura edâ ve teslim itdiresiz bir tarikle
müsâmaha ve avk ve tehîr iderseniz bir türlü cevâba kâdir olamayub eşedd ukûbet ile
muâkib olursuz siyâk-ı emr-i âlişânım ve işbu buyruldu ile âmil olub hilâfından ihtirâz
eyliyesiz deyu

S.15 – B.2

Medine Mağnisada El Hâc İvaz Paşa mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffât olan Rahime bint-i Abdullahın verâseti zevc-i metrûku Hasan beşe ibn-i Mustafa nam kimesne ile sadr-ı kebîr oğlu Ahmed ve sadriyye-i sagîre kızları Ümmühâni ve Fatıma ve Aişe ve vâlidesi Aişe bint-i Mehmed nam hâtuna münhâsıra olduğu şer'an zâhir olduğdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l yevmi'l- ısrîn min Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Çuka ferâce kıymet 600 / alaca entâri kıymet 240 / köhne sâde kıymet 120 / alaca kaftan kıymet 240 / yemenî kıymet 240 / serpuş ve yemenî kıymet 180 / gömlek kıymet 240 / münakkaş don kıymet 120 / sagîr peşkir kıymet 100 / bürüncek gömlek kıymet 200 / alaca kaftan kıymet 400 / çuka cebe kıymet 300 / cedîd gömlek kıymet 300 / köhne entâri kıymet 60 / cedîd kefen bezi kıymet 300 / münakkaş makreme kıymet 160 / köhne don ve yaşmak kıymet 100 / uçkur ve yemenî kıymet 120 / hamam rahtı kıymet 120 / köhne çuka yemenî kıymet 240 / köhne zıbun ve gömlek kıymet 200 / köhne kaftan kıymet 150 / muhayyer râh kıymet 120 / sim kuşak kıymet 240 / altun küpe kıymet 400 / bakır âvânî kıymet 840 / kilim kıymet 240 / sandık kıymet 120 / hamam tası kıymet 60 / mihr-i müeccel mutemed der zimmet kıymet 180

S.16 – B.1

cem'an 8.550

Minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî kıymet 200 / kâtibe kıymet 100 / cukadârîyye kıymet 100 / muhzırîyye kıymet 40 / cem'an 440

Sahhû'l- bâki kıymet 8.110 / hissetü'z- zevc kıymet 2.027 / hissetü'l- ibn kıymet 1.892 / hissetü'l- bint kıymet 946 / hissetü'l bint kıymet 946 / hissetü'l- bint kıymet 946 / hissetü'l- üm kıymet 1.351

S.16 – B.2

Saruhan sancağında ihrâcı ferman buyrulan yüz doksan dört re's-i mekkâri katırlarının livâ-i mezbur kazalarına tevzî defteridir

Kaza-i Mağnisa katır aded 38 / Kaza-i Durgutlu katır aded 17 / Kaza-i Nif katır aded 15 / Kaza-i Menemen katır aded 19 / Kaza-i Güzelhisar katır aded 7 / Kaza-i Akhisar katır aded 16 / Kaza-i Kayacık katır aded 6 / Kaza-i Gördük katır aded 14 / Kaza-i Marmara katır aded 3 / Kaza-i Ilıca katır aded 3 / Kaza-i Mendehorya katır aded 2 / Kaza-i Adala katır aded 14 / Kaza-i Teymürcü katır aded 20 / Kaza-i Gördös katır aded 20 / yekûn 194

S.17 – B.1

Livâ-ı mezbureden ihrâcı lâzım gelen doksan sekiz mihârî mekkâri develerinin tevzî defteridir

Kaza-i Mağnisa deve aded 20 / Kaza-i Durgutlu deve aded 10 / Kaza-i Nif deve aded 6 / Kaza-i Menemen deve aded 8 / Kaza-i Güzelhisar deve aded 5 / Kaza-i Akhisar deve aded 8 / Kaza-i Kayacık deve aded 3 / Kaza-i Ilıca deve aded 1 / Kaza-i Marmara deve aded 1 / Kaza-i Gördük deve aded 5 / Kaza-i Adala deve aded 6 / Kaza-i Mendehorya deve aded 1 / Kaza-i Teymürcü deve aded 12 / Kaza-i Gördös deve aded 12 / cem'an yekûn deve aded doksan sekiz

Livâ-i Saruhan katır ve bargir re's 194 / mihâr-ı şetrân 98

Husus-u mezkûr devlet-i alîyyeden mübâşir tâyin buyrulan ağa hazretlerine taâmiyye ve ruzmerre-i tâyinât-ı sâir ve menzil bargirleri ve teknil maslahata değin lâzım gelen masârif üç guruş ve mütesellim ağanın tahsildâriyye ve mübâşiriyyesi iki guruş cem'an beher re's tuâna beşer guruş isâbet etmiştir

S.18 – B.1

Bu sene-i mübârekede bâ fermân-ı âlî Kütâhiyye ve Hüdavendigâr ve Saruhan ve Karesi ve Karahisar-ı Sâhib ve Sultanönü sancaklarından dergâh-ı âlî dâme mahfûfan bi'l- meâli gedikli müteferrikalarından umdetü'l- emâcid ve'l- ekârim saâdetlü Ahmed Ağa mübâşeretiyle matlûb olan bin re's katır ve bargir ve beş yüz mihâr deveden elviye-i mezkûreye vukûf-u tâm olan bî garaz-ı müslimîn ve hâlâ Kütâhiyye mütesellimi olub çavuşlar kethüdası olan fahrü'l- akrân Seyyid Süleyman Ağa ve mübâşir-i mümâileyh mârifeti ve mârifet-i şer'le medine-i Kütâhiyye mahkemesinde ber vech-i tâdil mantûk-u emr-i âlî üzre tevzî ve defter olunan katır ve bargir ve deveden elviye-i mezkûrenin her birine isâbet iden deve ve katır ve bargirin müfredât defteridirki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâbî min şehr-i Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Livâ-i Kütahya katır ve bargir res 248 şetrân mihâr res 122 / Livâ-i Hüdavendigâr katır ve bargir res 298 mihâr-ı şetrân res 148 / Livâ-i Saruhan katır ve bargir res 194 şetrân mihâr 98 / Livâ-i Karahisar-ı Sahib katır ve bargir res 75 şetrân mihâr 38 / Livâ-i Sultanönü katır ve bargir res 39 şetrân mihâr 20 / Livâ-i Karesi katır ve bargir res 146 şetrân mihâr 74 / yekûn katır ve bargir res 1.000 yekûn şetrân mihâr 500

S.18 – B.2

Akzâ kuzzatü'l- müslimîn evlâ vulâtü'l- muvahhidîn madenü'l- fazl ve'l- yakîn râfî-i alâmü'ş- şerife ve'd- dîn vâris-i ulûmü'l- enbiyâ ve'l- mürselîn el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin Kütahya ve Burûsa kadıları zîde fazlehâ ve mefâhirü'l- kuzzât ve hükkâm me'âdenü'l- fezâil ve'l- kelâm Kütahya eyâletinde Kütâhiyye ve Hüdavendigâr ve Saruhan ve Karahisar-ı Sahib ve Sultanönü ve Karasi sancaklarında vâkî olan kazaların kadıları zîde fazlîhîm ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân Kütâhiyye mütesellimi ve dersaâdetimden mübâşir tâyin olunan dergâh-ı muallâm gediklilerinden Ahmed zîde mecdûhûma ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve âyân-ı vilâyetin iş erleri zîde kadrîhüm tevkî-i refî-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki hâlâ Bağdat vâlisi ve seraskeri olan vezîrim

Ahmed Paşa edâmallahû tealâ iclâlehûnun işbu sene-i mübâreke de mâiyyetine memur kılınan zevâif-i askeriyyesinin tâyinât-ı ruzmerreleri için Diyarbekir ve Musul eyaletleriyle Mardin ve Nusaybin câniblerinden mubâyeâsı fermânım olan ecnâs-ı zehâyir ile Musuldan nakl olunacak mühimmât-ı cebehâne ve tophanenin nakli hizmetinde

S.19 – B.1

ve serasker-i müşârün ileyhin mâiyyetinde ve sâir iktizâ iden hîdamât-ı mühimmâtta îmâr ve istihdâm itdirilmek için kıbtî deve mekkâri davarları tedârik ve ihrâç itdirilmesi lâzime-i hâlden olmağla yola girdikleri günden her ne mikdâr eyyâm hıdmetde îmâr ve istihdâm olunurlar ise taraf-ı mirîden peşin virilen üç aylık ücretleri takas ve mahsûb olunduktan sonra küsûr icâb iden ücretleri orturdu defterdârı yedinden virilmek şartıyla eyâlet-i mezburede vâkî Kütâhiyye ve Hüdavendigâr ve Saruhan ve Karahisar-ı sahib ve Sultanönü ve Karesi sancaklarından ve Kütâhiyye eyaletinde sâkin Türkmen ekrâd tâifesinden konar göçer evlerinden ve gerek sâir bulunan aşâir-i kabâyilden beş yüz mihâr mekkâri develeriyle bin res mekkâri katır ve bargirleri ihrâç olunmak üzere tertib ve sinîn-i sâbıka mucubince her mihâr deve ve her res katır ve bargirlere yevmi yigirmi beş sağ akçeden üçer aylık peşin ücretler için lâzım gelen yirmi sekiz bin sekiz yüz yirmi beş guruş nakid misilli bâzı emvâlden havâle olunub ve senki mûmaileyh Ahmed zîde mecduhûsun bu husus için der saâdetimden mahsûsan ve müstâkîlen mübâşir tâyin olunmuşsunuzdur imdî işbu emri şerîf-i celilü'l- kadrîm ile mahâlline vardığında eyâlet-i mezbur mütesellimi mârifeti ve mârifet-i şer ve cümle mârifetleriyle ol mikdâr deve ve katır ve bargirleri eyâlet-i mezburede vâkî elviye ve kaza ve nevâhi ve yerlü ve yurtlu ve gerek konar göçer Türkmen ve ekrâd taifesinden ve sâir bulunan aşâir ve kabâyilden alâ eyyi hâl ihrâç eyleyüb lâkin hîn-i tevzîde izdiyâd tahâmmüllü olunanlarda himâye ile noksan tevzî ve tahâmmüller olmıyanlara izdiyâd-ı tâhmil ve tevzî olunmak ve yâhut aynı deve ve bargir ve katırlar ihrâç itdirilmeyüb bedel tâleb olunmak fukarâ-î atâbetimdir mucub olduğundan gayrî ihrâç dâhi mütâassîr olacağı zâhir olmağla bu makûle hareket ile böyle umûr-u azîmenin tâdîline bâis-i vaz-ı hareket olunmayub mârifet-i şer ve cümle mârifetleri ve senin mârifetinle hakk-ı âdl üzere herkesin tahâmmüllerine göre tevzî ve

defter ve berât ve bir an ve bir saat mukaddem tedârik ve ihrâc ve ol mikdâr katır ve deve ve bargirlerin cümlesinin ikişer çift çuvalları ve havutları ve sâir mühimmâtları mükemmel olmak ve cümlesi buna yarar güçlü ve kuvvetli davarlardan içlerinden amel-i mandesi bulunmamak vechi üzre ber vech-i tekmîl icâle-i ihrâc ve ayân-ı vilâyetden üzerlerine müteammen-i alîyye birer kimesneyi sarban başı ve mekkâri başı nasb-ı tâyin ve deve ve katır ve bargirlerin her bir katarına birer nefer sarban ve mekkâriciler dâhi tutulub hâzır ve âmâde ve taraf-ı mîrden virilen üç aylık peşin ücretleri cümle ahâlî-i vilâyet ve sarban ve mekkâri başları mârifetleri ve mârifet-i şer ve senin mârifetinle ashâbına virildikten sonra ol mikdâr deve ve katır ve bargirleri tamâmen ve kâmilen yanına alıb yola azîmet ve kemâl-i sür'at ve şitâbla sürüb götürüb Diyarbekir Musula isâl birle ol havâlîlerden Bağdat kâl'asına nakl fermânım olan zehâir ve mühimmâtın mecmûn-u sâir eyâlet-i elviyeden ihrâcları fermânım olan mekkâri davarları ile mâ'ân ber vech-i tekmîl kılınmadan konmıya nakl ve tesyîr ve bir cebe-i mühimmât ve zehâirimizle kalmamak üzre cümlesini irsâl ve tekmîl eyledikten sonra serasker-i müşarun ileyhın mâiyyetinde ve sâir iktizâ iden hıdemât-ı hümâyunumda hitâm-ı maslahata dek îmâl ve istihdâm olunmak şartıyla ol mikdâr deve ve katır ve bargirleri bir mihâr ve birer res noksan olmamak üzre sarban başı ve mekkâricileri ile ordu defterdârına teslim idüb itmâm-ı hizmet

S.20 – B.1

müş'ar senedât-ı mutebere ile bâde dersaâdetime avdet-i vic'ât eyliyesin husûs-u mezbur âzâm-ı umûr-u devlet-i aliyyemden olub ve bu vakt-ı evkât-ı sâireye kıyas olunmamağla kat'an kimesneye bir vechle bir dürlü muhâlefet ittidirilmeyüb aceleten tedârik ve risâlinde gereği gibi takayyûd ve ihtimâm ve deve ve katır ve bargir yokdur deyu veyâhut âher öZR-i bahâne ile âyân-ı ahâlî-i vilâyetden ihrâcına mûmânaât ve muhalefât idesi olursa bi'lâ tevakkuf ahz ve kabz ve kal'âbend ve emvâl-i eşya ve emlakları canîb-i mîr için zabt ve deve ve katır ve bargirleri dâhi tamgalanıb mirî için kabz olundudan sonra böyle ihrâcının tehîrine bâis olanların cezaları tertib olunmak için aceleten ism-i resimleriyle dersaâdetime arz-ı ilân ve bir an tehîr-i tevakkuf olunmayub her ne tarîkle ve ne vech ile olursa olsun bâlâ-yı hâl ihrâc ve hidâmat-ı mezkûrda îmâl ve istihdâm ittidirilmekten ziyâde takayyûd nam ve say-ı ihtimâm

eyliyesin ve sizki eyâlet-i mezkûra mütesellim ve eyâlet-i mezburede vâkî kazaların kadıları ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları ve iş erleri siz bu vakt-ı evkât-ı sâireye kıyâs olunmayıb bu deve ve katır ve bargirlerin tamâmen ve kâmilen ve aceleten ihrâc ve serasker-i müşârün ileyhin maiyetine nakl olunacak zehâir-i cebehâne ve mühimmâtın nakli hizmetinde îâmâl ve istihdâm itdirilmek üzerinize vâcib ve bu bâbda ziyâde takayyüd ve ihtimâm olunmak lâzım iken iyâzen billâhi teâlâ kaydına düşüb tehîr-i sâire hareketinden nâşî böyle ihrâcımın tehîrine bâis olur vaz-ı hareketi zuhur iderse kuzzât-ı nüvvâbdan olanların yalnız mensub ve kazadan azilleri ile iktifâ olunub bilâd-ı baîdiyye nef ve tâvrîb ile hoş mal ve te'dîb olunacaklardan da ve ayân-ı memleketden olanların dâhi cezaları tertib ve bi'l- cümle emvâl ve eşya ve emlâkları taraf-ı mirîden zabt olunacağında kat'a şek-i iştibâh olunmayub ânâ göre cümleiniz ittifak ve tabassur üzre hareket birle ber vech-i tâdil ihrâc ve mübâşirin yanına koşulub bâlâda tahrîr olunduğu üzre savb-ı maksûda irsâl ve îsâlimde gayetü'l- gaye hadd-i ihtimâm eyliyesiz ve zikr olunan deve ve katır ve bargirlerin cümlesi yüke sâlih olanlardan olmak üzre tedârik tâyin olunan sarban ve mekkâri başılara dâhi bi'lâ izin firar eylemek üzre muhkem tembih-i te'kîb olunub ve eğer bi'lâ izin firar iden olur ise kendilerün cezaları tertib ve emvâl ve eşyaları mîrîden zabt olunmağın kendülere tefhîm eyleyesiz hâsıl-ı kelâm serasker-i müşârün ileyhin maiyyetine memur kılınan tavâif-i askeriyenin tâyinât-ı ruzmerreleri için Diyarbekir ve Musul eyâletleri ile Mardin ve Nusaybin câniblerinden mübâyeâsı fermânım olan zehâir ile Musulda mevcut olan mühimmât-ı cebehâne ve tophânenin Bağdat kal'âsına nakli hususu bu davarların erişmesine mevkûf olmağla mefâzen billâhi teâlâ vakt-i zamanıyla erişdirilmemek veyâhut tekmîl-i hizmet ve hitâm-ı maslahattan mukaddem bi'lâ izin geri avdet itdirilmek ile ta'tîli maslahata bâis olmak ihtimâliniz olursa sizin için bir dürlü halâs ve necât mutasavver olmayub bi'lâ emân katl olunursuz ânâ göre bu bâbda ziyâde tabassur ve intibâh üzre amel ve hareket eyleyüb hilâfımdan begâyet ittifâ ve mecânet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfimle dersââdetimden mahsûsan ve müstâkîlen mübâşir tâyin olunan dergâh-ı muâllâm gediklü müteferrikalarından sabıkân ser çukadârım olan kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân Ahmet zîde mecduhû tâyin ve îsâl olunmağla işbu emr-i şerîfi-i celilü'l- kadrim

S.21 – B.1

le vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sūdûr olan işbu emr-i şerîf celilü'l- kadrü'ş- şân vâcibü'l- ittibâ lazimü'l- imtisâlimin mazmun-u itaât makrûn ile âmil olunub hilâfiyla vaz-ı hareketden begâyet ihtirâz ve ictinâb üzre olasız söyle bilesiz alâmât-ı şerife itimâd kılâsız tahriren fi'l- yevmi'l- ısrîn min şehr-i Şabanü'l- muazzam lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Be makâm-ı Konstantiniyye el mahrûse

S.21 – B.2

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzre bâ fermân-ı âlî Bağdat üzerine mühimmât tahmîl için Mağnisa kazasından mütâlebe olunan yigirmi res katırın her bir res'i tekâmîl-i selâmıyla seksener guruşdan bin altı yüz guruş kezâlik kaza-i mezburdan mütâlebe olunan on sekiz bargirin ve her bir res'i elli beşer guruşdan dokuz yüz doksan guruş ve harc-ı mahkeme yüz guruş ve kethüdâya on guruş ve hüddâmiyye on guruş ve kâtib efendiler on guruş ve muhzırlar beş guruş katır için gelen mübâşir-i cukadâra yetmiş guruş ve Emlâk nâhiyesi imdâdiyyesi yüz guruş ki cem'an iki bin sekiz yüz doksan guruşa bâlî olub meblâğ-ı mezburdan yigirmi guruş muâfâta ihrâc olundukdan sonra meblâğ-ı bâkî kasaba-i Durgutlu hânesinden gayr-ı şehir ve kurânın hânelerine ve Ballica ve İlyaslar karyelerinin hânelerine tevzî olundukda beher hâneye dörder guruş on ikişer akçe isâbet itmekle bu vech üzre defter-i tahrîr ve tahsildârı mütesellim es Seyyid Mehmed Ağaya virildi fi'l- yevmi'l- hâmis ve'l- ısrîn min Ramazanü'l- mübârek lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.21 – B.3

Mahalle-i Sultaniye hâne buçuk / mahalle-i Alaybeyi hâne 24 / mahalle-i Dilşikâr hâne 10 / mahalle-i Çarşu hâne 4 / mahalle-i Hâkibaba hâne 11 buçuk / mahalle-i Aliğa

hâne 10 buçuk / mahalle-i Bektâş-ı Sagîr hâne 12 buçuk / mahalle-i Bektâş-ı Kebir hâne 7 / mahalle-i Göktaşlı hâne 4 / mahalle-i Niflizâde hâne 5 / mahalle-i Saz hâne 9 buçuk / mahalle-i Dervîş Ağa hâne 8 / mahalle-i Gürhâne hâne 8 / mahalle-i Hüsrev Ağa hâne 9 / mahalle-i Çabrastlâr-ı Kebir hâne 10 / mahalle-i Nişâncı Paşa hâne 4 buçuk / mahalle-i Câmî-i Kebir hâne 5 / mahalle-i Serâbad hâne 8 / mahalle-i Bölcek-i Âtik hâne 5 / mahalle-i Deveciler hâne 6 / mahalle-i Niflizâde hâne 3 / mahalle-i Sakalar hâne 2 buçuk / mahalle-i Seyyid Hoca hâne 4 / mahalle-i Danişmend Halil hâne 6 / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr hâne 4 / mahalle-i İvaz Paşa hâne 5 / mahalle-i Kara Yunus hâne 8 buçuk rûb 1 / mahalle-i Karahisar hâne 2 / mahalle-i Enarlıca hâne 3 / mahalle-i Nâsırlı hâne 2

S.22 – B.1

mahalle-i Arapalanı hâne 4 / mahalle-i Ricâlî hâne 5 / mahalle-i Tekye hâne 1 / mahalle-i Babakapusu hâne 4 / mahalle-i Ece hâne on buçuk / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr hâne 4 buçuk / mahalle-i İbrahim Çelebi hâne 4 / mahalle-i Dere hâne 2 / mahalle-i Hüccâclar hâne 2 / mahalle-i İmâd hâne 3 / mahalle-i Ayn-ı Âlî hâne 4 / mahalle-i Yavîler hâne 5 / mahalle-i Bölcek-i Cedîd hâne 3 / mahalle-i Çabrastlar-ı Sagîr hâne 3 / mahalle-i İsa Fâkih hâne 2 buçuk / mahalle-i Yarhasanlar hâne 9 / mahalle-i El Hâc Yahya hâne 3 / mahalle-i Attâr Ece hâne 4 / mahalle-i Akmescid hâne 1 / mahalle-i Rumîyân hâne 18 / mahalle-i Ermenîyân-ı Suflâ hâne 22 / mahalle-i Ermenîyân-ı Bâlâ hâne 21 / mahalle-i Yahudiyân hâne 6

Nâhiye-i Palamud: Karye-i Gökçe hâne 9 / karye-i Ahmed Paşalu hâne 1 / karye-i Kalemli hâne 1 / karye-i Baytar hâne 1 / karye-i Sakarkaya hâne 12 / karye-i Paşa hâne 3 / karye-i Büküş hâne 4 / karye-i Mahîler hâne 1 / karye-i Erenler hâne 12 / karye-i Doğanhisarı hâne 1 / karye-i Şatırlar hâne 1 / karye-i Hacı Rahmanlı hâne 2 / karye-i Dere hâne 7 buçuk / karye-i Yaya hâne 10 buçuk / karye-i Saruhanlı hâne 2 / karye-i Süleymancık Obası hâne 2 / karye-i Mihâil hâne 1 / karye-i Kepenekli hâne 1 / karye-i Uçhavlu hâne 4 buçuk / karye-i Arabacıboz hâne 6 / karye-i Âşık hâne 2 / karye-i Sabanca hâne 2 buçuk / karye-i Hâbib rûb 1 / karye-i Erdelli hâne 3 / karye-i Sindelli hâne 3 buçuk / karye-i Sarî hâne 4 / karye-i Hâlidli rûb 1 / karye-i Seydi Obası hâne 3 / karye-i Âdil Obası hâne 2 / karye-i Ballıca hâne 10 / karye-i İlyaslar hâne 14

Nâhiye-i Belen: Karye-i Bekir hâne 10 / karye-i Alibeyli hâne 7 / karye-i Gümülcülü hâne 2 / karye-i Beşir Ağa Çullusu hâne 2 / karye-i Saruhanlı hâne 3 / karye-i Tatar hâne 2 / karye-i Papazlık hâne 1 / karye-i Sekerli hâne 5 / karye-i Karaselli hâne buçuk / karye-i Çonkara-ı Kebîr hâne 1 / karye-i Gerî hâne 1 / karye-i El Hâc İbrahimler hâne 1 / karye-i Selimşahlar hâne buçuk / karye-i Akçapınar hâne 2 / karye-i Karaoğlanlı hâne 3 buçuk

S.23 – B.1

karye-i Ermenas hâne otuz / karye-i Köseler hâne on iki / karye-i Çoban İsa hâne üç
Nâhiye-i Emlâk: Karye-i Dûlek-i Kebîr hâne 1 / karye-i Dûlek-i Sagîr hâne 1 buçuk / karye-i Horoz hâne 8 / karye-i Sırtlanlı hâne 3 buçuk / karye-i Eğridere hâne 1 buçuk / karye-i Evrenos hâne 2 buçuk / karye-i Sintelli hâne 3 buçuk / karye-i Kayapınarı hâne 3 buçuk / karye-i Uncuboz hâne 4 buçuk / karye-i Kâfirboz hâne 5 / karye-i Manastır hâne 2 / karye-i Penbecik hâne 3 / karye-i Tekeli hâne 3 buçuk / karye-i Çaltı hâne 3 / karye-i Bargir hâne 3 buçuk / karye-i Dere hâne 3 buçuk / karye-i Gersen hâne 1 / karye-i Değirmenderesi hâne 4 / karye-i Tamyaeli hâne 4 / karye-i Selendi hâne 10 / karye-i Kara Ali hâne 2

Nâhiye-i Yurt Dağı: Karye-i Asmacık hâne 1 buçuk / karye-i Sandıklı hâne 1 / karye-i Sakallı hâne 1 / karye-i Rahmanlar hâne 2 / karye-i Balabanlı hâne 1 buçuk / karye-i İsmaili hâne 1 / karye-i Pir Emet hâne 2 buçuk / karye-i Sarular hâne 1 / karye-i Öksüz Aliler hâne 2 / karye-i Bağşaişler hâne 1 / karye-i Çukur hâne buçuk / karye-i Meridler hâne buçuk / karye-i Dedebeyle hâne buçuk / karye-i Görerler hâne 1 / karye-i Dibekalanı hâne 1 / karye-i Kabağaç hâne 1 buçuk / karye-i Yazıcı Çullusu hâne 1 / karye-i Sadaka hâne 1 / karye-i Dellâklar hâne 2 / karye-i Çamlıca hâne 2 / karye-i Osmancalu hâne 3 buçuk rûb 1 / karye-i Samaklı hâne 1 / karye-i Orta hâne 4 / karye-i Seyitli hâne 4 / karye-i Ada hâne buçuk / karye-i Yascılar hâne 1 / karye-i Sarı Nasuhlar hâne 1 / karye-i Eğri hâne 1 buçuk / karye-i Çalışlar hâne 1 / karye-i Karakılıçlı hâne 1 / karye-i Tekeliler hâne 1 / karye-i Uzun Hasanlar hâne 10 / karye-i Akça Hasan hâne buçuk / karye-i Avunduk hâne 1

Yurt Dağı Nâhiyesine cedîd-i vaz olunan kurâlardırki zikr olunur

Karye-i Yörükân-ı Şamar hâne 1 rûb 1 / karye-i Çiftliktâbi hâne 3 / karye-i Çiftlik-i Süleyman hâne 1 / karye-i Davudlu hâne 1 / karye-i Bereketlü hâne 1 / karye-i Kırsekili hâne 2 / karye-i Teymürcüler hâne 1 / karye-i Muslu hâne 2 / karye-i Örencik hâne 1 rûb 1 / karye-i Ahırlar hâne 1

S.24 – B.1

karye-i Kırklı hâne buçuk / karye-i Karasulu hâne 3 / karye-i Hacı Musa hâne 2 / karye-i Tepe hâne 1 / karye-i Maldân hâne 1 buçuk / karye-i Veliler hâne buçuk / karye-i Mürenli hâne 3 / karye-i Çeküler hâne 3 / karye-i Turasılı hâne 1 buçuk / karye-i İlyascılar hâne 1 / karye-i Ömerlü hâne 1 / karye-i Âmâd hâne buçuk / karye-i Örseller hâne 2 / karye-i Dazyurd hâne 4 / karye-i Erkeçili hâne 1 / karye-i Hacı Mehmedler hâne 2 / karye-i Kalbak hâne 1 / karye-i Dere hâne 1 / karye-i Demirci hâne 1 / karye-i Kara Ahmetli hâne 1 / karye-i Köseleler hâne 1 / karye-i Yunuslar hâne 1 / karye-i Tavukçukuru hâne 1 / karye-i Öksüzler hâne 1 buçuk / karye-i Horoz hâne 2 / karye-i Mârifler hâne 1 / karye-i Koca Haliller hâne 3 / karye-i Koca hâne buçuk / karye-i Bekirler hâne 1 / karye-i İncüler hâne 2 / karye-i Tepe hâne 3 / karye-i Sarı Ahmetli hâne 1 / karye-i Yenice hâne 1 / karye-i Pınar hâne 3 / karye-i Recebli hâne 1 buçuk / karye-i Bostanlık hâne buçuk / karye-i Uzun Hamzalar hâne 3 / karye-i Kara Hüseyinler hâne 1 / karye-i Saritepe hâne buçuk / karye-i Süngerler hâne 1 / karye-i Kapukaya hâne 2 / karye-i Hacılar hâne 1

Muâfâd: Mahfiller guruş 5 / Yenice guruş 5 / Çekürlü guruş 3 / Tepecik guruş 3 / Defterdâr zâde guruş 1 / Halil Ağa zâde guruş 1 / Karamanîler guruş 1

S.25 – B.1

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Süleyman beşe ibn-i Abdullahın verâseti zevce-i metrûkesi Cennet bint-i Hasan nam hatundan gayr-ı zâhirde vâris-i mârufu olmayub terekesinin rub'u mezbure Cennet hatun ve selâse-i erba'ı cânib-i yeniçeri beytü'l- malına âid olduğu lede's-

şer'ü'l- enver zâhir olduktan sonra bâis-i hâze'l- kitab mezbure Cennet hatun meclis-i şer'i şerîfde medine-i mezburda yeniçeri beytü'l- mal emini olan Ali Ağa tarafından vekîl-i müseccel olan El Hâc Halil bin Ahmed nam-ı kimesne mahsarında üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb mahâlle-i mezburda vâkî bir taraftan Çıkırıkçı Ali ve bir taraftan İbrahim Çelebi ve bir taraftan Molla Ali mülkü ve taraf-ı râbî tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb çardâkî oda ve bir hayat ve bir mikdâr havlu-yu müştemil mülk menzilimin müteveffâ-i mezburun terekesinden olmak üzere beytü'l- mal olmak zâmıyla zabt ve evâmîr-i suâl olunub men ve def olunması matlûbumdur dedikde gibbe's- suâl vekîl-i mezbur (Bir kelime tahrîb olmuştur) sonra menzil-i mahdûd-u mezkûru (İki kelime tahrîb olmuştur) terekesinden olan beytü'l- mal olmak üzere zabt murâd eylediği üzere ber vech-i muharrer menzil-i mahdûd-u mezkûr mezbur Cennet hatunun (Bir kelime tahrîb olmuştur) olduğunu inkâr edicek mezbure Cennet hatundan müddeâsına mütâbık beyyine tâleb olundukda udûl-ü müsliminden Ali Efendi bin Mehmed ve Mehmed bin Abdullah nam kimesneler li ecli's- şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eser-i istişhâd-i tahkîke işbu menzil-i mahdûd-u mezkûr müteveffâ-i mezbur Süleyman beşenin yedinde hükmü ve hakkı olduğu maldan tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem hâl-i hüyûtunda ve kemâl-i akl-ı sıhhatinde cem'î-i tasarrufâtı nâfiâ olduğu hâlde menzil-i mahdûd-u mezkûru mezbure Cennet hatuna yigirmi beş guruşa bey ve temlîk ve teslim ol dâhi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabul idüb mülk-ü müşterâsıdır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde bâde't- tâdîl ve't- tezkîye şehâdetleri makbule olmağın mucebince vekil mezbur El Hâc Halil bî vech-i muârizadan men birle mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâmis ve'l- ısrîn min Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Musa Efendi bin Mehmed / Mehmed Efendi bin Abdullah / Mustafa bin Ali / Hasan bin Mehmed

S.25 – B.2 (Defterin aslında iptâl edilmiştir)

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî Adala kazasından matlûb olan altı res deve ve katır ve bargir on dört bi'l- cümlesi sarbân başı tâyin olunan Mustafaya ve mekkârî başı tâyin olunan es Seyyid İbrahim ve Mehmed

nam-ı kimesneler meclis-i şer'îyye takrîr-i kelâm ederki kaza-i mezbura isâbet eden develerin ve katır ve bargirlerin kaza-i mezbur ahâlîleri yedinden tamamen ahz ve kabz eyledik dedikleri bu mahâlde kayıbdır

S.26 – B.1

İşbu bin yüz kırk beş senesi Ramazan-ı şerîfî gurrelerinden devlet-i âliyyeden bâ fermân-ı âlî Saruhan sancağından matlûb olan doksan sekiz mihâr develerden muhassıl tarafından tevzî ve taksim olunduğu üzere kazalarda pusula mucebince nefis-i Mağnisa kazasından mütâlebe olan yigirmi mihâr deve için bir sarıbân başı nasb ve tâyin olunmak mühim olmakla medine-i mezburede Ayn-ı Âlî mahâllesi sükkânından Aylak oğlu Mehmed beşe ile Tokatlı Mustafa beşeye âle'l iştirâk olmak üzere sarıbân başı nasb olundukda anlar dâhi ber vech-i muherrer kabûl ve taâhhüd eyledikten sonra mezbure medine-i mezburda ahâlîlerinden Alaybeyi mahâllesinden Osma beşe ibn-i İbrahim ve Hâtib oğlu El Hâc Mehmed ve Koca Mehmed Ağa ibn-i Osman ve mezbur Osman ve Türkmen oğlu Mehmed ve Bektaş-ı Sagîr mahâllesinden Hasan beşe ibn-i Süleyman ve Ayn-ı Âlî mahâllesinden Selânikli oğlu Mehmed ve Paşa karyesinden Uzun El Hâc Mahmud ve Alaybeyi mahâllesinden Civan oğlu Ali beşe ve Bölcek-i cedîd mahâllesinden Osman beşe ibn-i Ömer ve Değiş Ağa mahâllesinden Ali beşe ibn-i Osman ve İsa Fakîh mahâllesinden Topal Hasan ve Ali bin Abdullah ve Kara Yunus mahâllesinden Karaca oğlu Ahmed beşe bin Mehmed ve Yarhasanlar mahâllesinden Elmacı oğlu Mustafa beşe ibn-i Ali nam kimesneler fî'l- cümle sarıbân başı nasb olunan mezburlara her hâline kefil oldukları bu mahâle kayd-ı şûd

Şuhûdü'l- hâl: Fahrû'l Müderrisîn Nâsır Efendi / Fahrû'l Müderrisîn Mustafa Efendi / Fahrû'l Müderrisîn Hasan Efendi / Fahrû'l- Kuzzât es Seyyid Abdülkerim Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn es Seyyid Hüseyin Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn eş Şeyh Osman Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn es Seyyid Hasan Efendi / Fahrû'l- akrân Mütevellî İbrahim Ağa

S.26 – B.2

Vech-i tâhrir hürûf budurki bin yüz kırk beş senesine mahsûb Aydın muhassılı olub Şam-ı şerîf vâlisi vezîr-i mükerrer devletlü veliyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin mâlikhâne mutasarrıf oldukları Aydın muhassıllığı aklâmından beytü'l-mal-ı livâ-i Saruhan mukataası sene-i merkume martı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabt itmek üzere dârende-i hürûf kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Mehmed Ağa zîde kadrûhu der uhde ve iltizâm olunmağın zabtiçün işbu temessüb yedine virildi gerekdirki livâ-i mezburun beytü'l- mal mukataasına sâbıklarda ne minvâl üzere zabt olunagelmış ise vehâir-i mümâileyh dâhi ol minvâl üzere zabt ve cânib-i beytü'l- mala ait ve râcî olan cüz'i ve küllî her ne ise ahz ve kabz idüb olagelmışse mugayyir zabtına ve ahz ve kabzına âhirden dâhl-ü taarruz olunmıya et tarihü'l- mezbur sene bin yüz kırk beş

Kâim-i makam vekîli Halil Ağa

S.27 – B.1

Mefâhirü'l kuzzât ve'l- hükkâm ma'âdenü'l- fezâil ve'l- kelâm Kütahya eyâletinde vâkî olan kadılar zîde fâzlihûm ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân Kütahya mütesellimi ve bu husus için mübâşir tâyin olunan dergâh-ı muâllam gediklilerinden baş çukadâr sâbık Ahmed zîde mecdûhu ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları ve ayân-ı vilayet iş erleri zîde kadrûhüm tevkî-i refî-i hümâyun vasıl olucak mâlum olaki pişvâ-ı zümre-i zemîn-i kazû'l- hâd olan Tahmasb kılıçân-ı bî imân müzâfat-ı memâlik-i mahrusetü'l- mesâlik-i şahânemde olan Şehrizor ve Musul eyâletleri üzerlerine bâğ'tepen hücum ve ulûm eyleyüb ol havâlîlerde

... (sadır 1 okunamıyor)

... (sadır 2 okunamıyor)

... (sadır 3 okunamıyor)

... (sadır 4 okunamıyor)

... (sadır 5 okunamıyor)

erişdirilmesi mühim muktezî olmağla imdî işbu emr-i şerîf-i âlişân olundu ve kat'an fi'hî tavakkûf ruhsat ve cevâz gösterilmeksizin ihrâcına memur olduğun ol mikdâr mekkâri davarların hazinece bâis-i akdem eyâlet-i mezbureden ihrâc ve mukaddemân fermânım olduğu üzere cümlesin sürüb ve götürüb serasker-i müşârun ileyhın maiyyetine irsâl eylemekden ziyâde takayyûd ve ihtimâm eylesesin ve sizki kadılar ve ayân-ı vilayet iş erlerisiz bu mekkârilerin ihrâcında sizler dâhi mezîd-i takayyûd ve ihtimâm eyleyib cizye-i tarîk ile olur ise zikr olunan mekkârileri bir an evvel eyalet-i mezbureden ihrâc ve mübâşir-i mümâileyh ile âle't- tâcil savb-ı mezbura irsâlde bezli i makdûr eyliyesiz el hâlet-i hâzihi bu vakt evkât-ı sâireye kıyas olunmamağla ma'âzallahu teâlâ bu husûsda mikdârına tekâsül ve ihmâl üzere hareket olunmakdan nâib tâtil-i maslahata bâdî olmak ihtimâliniz olur ise bir türlü öZR-ü cevâbınız asfâ ve istimâ olunmayib bi'lâ emân tertîb-i ceza ile mecazât olunursa ânâ göre âkıbet kâri mülâhaza birle bu mekkârilerin bir an akdem ve bir saat mukaddem ihrâc ve savb-ı memur aşırılmasında ihtimâm ve dikkat ve ma'âzallahu teâlâ hilâfından begâyet ittikâ ve mümânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdurki buyurdumki hüküm-ü şerîfim ile vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte sudûr olan işbu şerif-i celilü's- şân vâcibü'l- ittibâ ve lazimü'l- intisâlimin mazmun-u itâat makrûnu ile âmil olub hilâfiyla vaz-ı hareketden begayet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimâd kılâsız tahrirân fi'l- yevmi's- sâni aşer min şehir-i Ramazan hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.28 – B.1

Maktu bedel sancak-ı Saruhan an kaza-ı mezkûr der livâ-ı mezbur sene bin yüz kırk beş

Kaza-ı Mağnisa guruş mâl-ı maktu hisse-i Selendi guruş 4.488

Sonradan zam olunan kalemîyye 44

Harc-ı berât harç-ı sâire 350

Hisse 200

5.087

Hisse-i Balıklıca ve İlyaslar 145

5.227

Vech-i meşruh üzre yalnız beş bin iki yüz yirmi yedi guruşdur

Hâlâ medine-i Mağnisa müzâfatından mesnet nişîn-ı garrâ olan faziletli efendi hazretleri zîdet fezâilehû ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri serdârı ve âyân-ı vilayet ve iş erleri zîdet kadrûhum inhâ olunurki bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzre Aydın muhassılı ve Şam vâlisi vezîr-i mükerrer devletli inâyetli veliyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin bâ berât-ı âlişân mutasarrıf oldukları Saruhan sancağı bedel-i maktu mallarının tahsîli vakt-ı mürûr ve hulûl etmeğin taht-ı hükûmet-i şîâr mekîn ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı maktuları mârifet-i şer'le yerlü yeründen bey ve tahsîl ve edâ ve teslim-i hazine veliyyü'l- niâmı itdirilmek bâbında işbu mektub tahrir ve ısdâr ve kıdvetü'l- akrân zîde kadrûhu tâyin ve irsâl olunmuşdur inşa'allahû teâlâ usûlünde gerekdirki vech-i meşrûh sene-i merkuma mahsûb taht-ı hükûmet şîârımız ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı maktu gönderilen pusula mucebince mârifet-i şer'le ve cümle âyân ve ahâlî ve mübâşir mârifetleriyle ale't- tâdil tevzî ve taksim ve bir gün evvel defterün verüb ve bir saat mukaddem yerlü yerinden cem ve tahsîl ve mübâşir-i merkum edâ ve teslim itdirilmek bâbında her biriniz vakt-i taam ve say-ı ihtimâm eyliyesiz ve bu mal-ı maktu tekâlif-i mirîden olub muaf ve gayr-ı muaf dâhiller olmağla cümle ale's- seviyye tahsîl ve bir ferde muâfiyyet ittiâsıyla inat ve muhalefet itdirilmekten ve mal-ı mezburun avk-u tehîrine bâis olmakdan ziyâde ittikâ ve ictinâb ve muceb-i mektubla âmil olalar deyu fî on beş sene bin yüz kırk beş

Muhassıl vekîli Halil Ağa

S.29 – B.1

Mefâhirü'l kuzzât ve'l- hükâm ma'âdenü'l- fezâil ve-'l- kelâm Aydın sancağında vâkî olan kadılar zîde fazlihûm ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri

serdârları ve ocak ihtiyarları ve mütekaidîn-i atîk serden geçti ağaları ve alemdârları ve âyân-ı vilâyet zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümayun vâsıl olucak mâlum olaki hâlâ Anadolu vâlisi olub Musul cânib-i seraskeri olan düstûr-u mükerrerem ve nizâm-ı müşîr-î mufahham ve muhterem nizâmü'l- âlem vezîr-i âzâm sâbık vezîrim Osman Paşa edamallahû teâlâ iclâlehunun Erzurumdan hareket ve savb-ı memur-u akreb taraf ve mesâkinden vüsûle mebâret etmek üzere azminden sonra dersââdetime irsâl eylediği kâğıtları bu esnâda vârid olub muktezâ-ı tahrîrine göre şimdiye dek mahâll-i maksûda vürûd-u vüsûle melhûz ve memûl olduğuna binâen bundan akdem livâ-i mezkûrda vâki bi'l- cümle kazaların mütekaidinden serden geçti ağaları ve alemdârları ancak kendi tevâbutuyla sekr-i müşârun ileyhin maiyyetine bir an akdem ve bir gün mukaddem memur ve memuriyetlerini müşîr emr-i şerîf ile mühürlü mektub mübâşir götürülüb cümlenin mâlum ve mesmûnları olmuş idi imdî zıkr-i sâbık eyleyen mütekaidîn ağa ve alemdârlar ancak tevâbileriyle tâyin oldukları serasker-i müşârun ileyhin maiyyetine berât-ı akdem ve ber kadem-i mukaddem seri'en ve acilen vusûl ve ilticâ'a ziyâde mebâret eylemeleri ehem ve elzem olduğundan gayrî vezîr-i müşârun ileyhin yanına tertib ve tâyin olunan tevâif-i askeriyenin mikdârı ve âdad ve keyfiyet-i memuriyetlerini mübeyyin muzırrâd ve tafsîl üzere defteri tarafına irsâl ve cümlesini tadâd ve yoklama idüb mukaddemân bâ fermân-ı âlî herkes teveccüh ve tâyin olunduğu mikdârdan noksanları ve içlerinde âciz ve ta'affûrları ve memuriyetlerine mugayyîr rehâvet ve kusurları zuhûr itdikleri her kim olursa meâmında eyliyesiz husûsunda kendilerine mahsus emr-i şerifle ve istiklâl virilüb gereği gibi tavsiyye ve tenbih olunmakdan te'kîd ve isticâl ve afâhâ vâki hâl için irsâl olundu sizki Mevlâna-i mûmâileyhüm ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve âyân-ı vilâyet zîde kadrûhumsüz gerekirdi Musul cânibine memur ve ale't- tâcîl tesyîrleri mühim ve fermânım olan mütekaidîn bi'l- cümle serden geçti ağaları ve alemdârları ancak kendi tevâbileriyle olmak üzere kazalarımızdan ve buldukları mahâllerden bir an ve bir saat mukaddem gönderilmeleri husûsunda kemâl-i mertebe tekayyûd ve ihtimâm eylemeniz rütbe-i vücudta olmağla bir ferdine himâyet ve hiyânet cesaret itmenizden ziyâde özür ve mücânebet idüb ve sizlerki memur-u mütekaidîn ağaları alemdârlarınız ancak kendi tevâbileriniz ile kemâl-i sür'ât ve şitâb idüb iki kutuğün bir eyleyerek alâ eyyü hâl bir gün akdem ve bir an mukaddem serasker-i müşârun ileyhin maiyyetine vusûl ve ilhâka mübâderet ve vâkî olan hidemât-ı dîn-i devlet-i aliyyeden icâb-ı zîn-i isâbet karinine muvâfakat ile

S.30 – B.1

dîn-i devlet-i aliyyeye lââyık hidemât-ı meşkûre vücûda getirmeye bezl ve say ve kudret eyliyesiz bundan ma'ada savb-ı memura vüsûle dek kuvva-ı esvâbı ve nusret olan emri ve yanında iltizâm birle mürûr ve ubûr eylediğiniz mahâllerde tarafınızdan ve adamlarınız taraflarından fukara-ı raiyyet ve ahâlî-i memlekette müfit'ü meccânen yevm ve yiyecek tâlebinde ve sâir vücûh-u mezâlim ile tecâvüz ve taâddîye zinhar cevâz ve ruhsat göstermeyüb gereği gibi zabt ve rabtlarıyla vedâ-ı hâlık-ı ileyhâ olan reayânın himâyet ve hıyânetlerine ihtimâm ve dikkat ve evkât-ı hamsede vesîleye zafer ve mügâlebet olan edâ-yı salâvat-ı cemâat ile müdâvemet ve sahîh-i müsâade ile miftâh-ı nusret olan sure-i feth-i şerîfî kırâat ve adamlarınızı gazâyâ kâdir tervîb ve karardan dâhi ve tertib için dâima fezâil ve cihâdı kendülere tefhîm ve işâat varub mükevvinde ile azimet ve ordu-yu hümâyuna duhûllerinizden adamlarınızdan bir ferd ve rızâ-ı (İki kelime tahrîb olmuştur) rağbet kılmayub ve erbâb-ı (Bir kelime tahrîb olmuştur) bî kâra (Bir kelime tahrîb olmuştur) ve (Bir kelime tahrîb olmuştur) misilli alât-ı kesb (Bir kelime tahrîb olmuştur) kifâye ve ancak (Bir kelime tahrîb olmuştur) vusatları ıslahıyla mukayyed olmalarıçün (Bir kelime tahrîb olmuştur) sıhhat ile hüsn-i (Bir kelime tahrîb olmuştur) ihtimâm-ı tam idüb mezmuriyetlerin fermân-ı alîyye begâyet (Bir kelime tahrîb olmuştur) hareketden (Bir kelime tahrîb olmuştur) ittikâ ve mücânebet eyliyesiz deyu bi'l- fi'l dergâh-ı muâllâm yeniçerisi ağası olan iftihârû'l- umerâ ve'l- ekâbir Abdûlbâki Ağa dâme ulûvvuhû tarafından mühürlü (Bir kelime tahrîb olmuştur) teveccüh meşruha üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdumki hükm-i şerîfim (Bir kelime tahrîb olmuştur) bu bâbda sâdir olan emrim ve ağa-yı mumâileyh tarafından virilen mektub mucibince amel itdiresin hilâfdan himâyet ihtirâz ve ictinâb eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılarsız tahriren fî evâil-i Şevvâl lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.30 – B.2

Şerâî-i şîâr-ı fezâil Aydın sancağında vâkî olan kazaların kadıları zîde fazlûhüm ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları mütekaidîn-i âtik serden geçti ağaları ve alemdarları ve âyân-ı vilâyet bâde's- selâm inhâ olunurki hâlâ Anadolu valisi olub Musul cânib-i seraskeri vezîr-i mükerrem ve saâdetlü Osman Paşa hazretlerinin Erzurumdan hareket ve savb-ı memur-u akrâr taraf-ı mesâlikden vusûl-ü zâret itmek üzre bi'l- cümle kazalarda sâkin mütekaidîn serden geçti ağaları ve alemdarları ancak kendi tevâbîleriyle serasker-i müşârun ileyhın maiyyetine memur ve memuriyetlerin müşâr-ı emr-i şerîf-i âlişân ile tarafımızdan mühürlü mektub ve mübâşir gönderilüb cümlelerin mâlum ve mesnûları olmuş idi imdî zikr-i sâbık eyliyen mütekaidîn ağa ve alemdârlar ancak kendi tevâbîleriyle tâyin olundukları serasker-i müşârun ileyhın maiyyetine bir an akdem ve bir kadem-i mukaddem seri'en ve âcilen vusûl-u ziyâde ibâret eylemeleri âlemû's- şer olduğundan gayrî vezîr-i müşârun ileyhın yanına tertîb ve tâyin olunan

S.31 – B.1

tevâif-i askeriyeinin mikdâr ve âdâd ve keyfiyet-i memuriyetleri üzre defteri tarafından irsâl ve cümlesi tâdâd ve yoklama idüb mukaddemân bâ fermân-ı âlî herkese tevcih ve tâyin olunduğu mikdârdan noksanları ve içlerine âciz ve nâtuvanları ve memuriyetlerine mugayyir rehâvet ve kusurları zuhûr idenleri her kim olur ise muahheze eylemsi husûsunda kendilerine mahsus emr-i şerîf ile istiklâl virilüb gereği gibi tavsiyye ve tenbih olunmağla ve isti'câl vâkî-i hâl için işbu mektub tahrîr olundu sizki kuzzât efendiler zîde fazlihum ve yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları ve âyân-ı vilâyet zîde kadrûhumsuz gerekdirki Musul cânibine memur ve ale't- tâcîl mühim ve fermân olunan mütekaidîn bi'l- cümle serden geçti ağaları ve alemdârların ancak kendü ve nüvvâblarıyla olmak üzre kazalarınızdan ve buldukları mahâllerden bir an ve bir saat mukaddem gönderdikleri husûsun kemâl-i mertebe takayyûd ve ihtimâm eylemeniz olmağla bir ferde himâyet ve sîyânet-i cesaretden ziyâde haft ve meccâniyet idüb ve sizlerki memur ve mütekaidîn ağa ve alemdârlarsız ancak kendü ve

tevâbileriniz ile kemâl-i sür'ât ve şitâre idüb iki konağı bir iderek alâ eyyi hâl bir gün akdem ve bir an mukaddem serasker-i muşârun ileyhın maiyyetine vusûl ve ilhâka mübâderet ve vâkî olan hidemât-ı dîn-i devlet-i alîyyede rey-i rezîn-i isâbet karînine muvâfakat ile dîn-i devlet-i alîyyeye tevfiğ-i hidemât-ı meşkûre vücûda getürmeni ve say ve kadr eyliyesiz bundan ma'âda mahsûb-u memur vusûle göre akvâ-yı esbâb-ı fevz-ü takrîm olundukda emr-i diyâneti iltizâm birle devr-i mahbûr eylediğiniz mahâllerde tarafınızdan ve adamlarınız tarafından fukarâ-yı raiyyet ve ahâlî-i memleketden müfittû meccânen yem ve yiyecek ve sâir vücûh-u nizâm ile tecâvüz ve teâddîye zinhâr cevâz ve ruhsat göstermeyib gereği gibi zabt ve rabtlarıyla dâyi-i hâlîku'l bârî reâyânın himâyet ve sîyânetlerine ihtimâm ve dikkat ve evkât-ı hamse vesîle-i zaferde mûgâlebet olan edâ-yı salâvat-ı cemâat ile müdâvemet ve hîm ve mesâde mifdâh üzere olan sûre-i feth-i şerîfi kıraât ve adamlarınızın gazâyâ his ve terğîb ve firardan dâhi ve terhîz için dâimâ kaftâ-yı cihâdî kendilerine tefehhüm ve işâ'at olub sükûnet ile azîmet ve ordu-yu hümâyuna vücûklarınızda adamlarınızdan bir ferd ihsânlığına rağbet etmeyüb erbâb-ı cenk ve bî kâr-ı rağbet vakâr üzere olan ve terzâ ve misüllü oldu kesb ve kârdan kifâyet ve ancak silâh ve busatları ıslâhi ile mukayyet olmaları için ve nâsîhat ile hüsn-ü nizâmalarında ihtimâm idüb memûriyetinize ve fermân-ı âlîyye mugayyîr mikdâr-ı zerre vaz ve hareketden ve bî takât ve rehâvetden cânib-i ikrâz ve mücânebet eyliyesiz tahrîran evâil-i şehr-i Şevvâl lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.32 – B.1

Medine-i Mağnisa Menzilci olan es Seyyid El Hâc Ahmed Çelebinin müddet-i icâresi tamam olub yine müddet-i mezburede cümle âyân-ı uşerâ ve eimme-i hütebânın mârifetiyle muhtarları olub nissında menzilocik umûruna mâhir olmağla işbu bin yüz kırk beş senesi Şevvâl-i mûkerremi guresinden sene tamâmına varınca bin üç yüz gurus ücret ile medine-i mezburda menzilci nasb ve tâyin olundukda ol dâhi bâde'l- kabûl meblâğ-ı mezburu şehir hânelerine tevzî olundukda beher hâneye üçer gurus otuz sekiz para isâbet etmekle defter tahrîr ve yedine virildi tahrirân fi't- tarihü'l- mezbur

Mahalle-i Sultaniye hâne buçuk / mahalle-i Alaybeyi hâne 24 / mahalle-i Çarşu hâne 4 buçuk / mahalle-i Dilşikâr hâne 10 / mahalle-i Hakîbaba hâne 11 buçuk / mahalle-i Ali Ağa hâne 10 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Sagîr hâne 12 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Kebîr hâne 7 / mahalle-i Göktaşlı hâne 4 / mahalle-i Niflizâde hâne 7 / mahalle-i Saz hâne 9 buçuk / mahalle-i Derviş Ağa hâne 8 / mahalle-i Gürhâne hâne 8 / mahalle-i Hüsrev Ağa hâne 9 / mahalle-i Çabrastlar Kebîr hâne 10 / mahalle-i Nişancı Paşa hâne 4 buçuk / mahalle-i Camî-i Kebîr hâne 5 / mahalle-i Serâbad hâne 8 / mahalle-i Bölcek-i Âtik hâne 5 / mahalle-i Deveciler hâne 6 / mahalle-i Çengizâde hâne 3 / mahalle-i Sakalar hâne 3 buçuk / mahalle-i Seyyid Hoca hâne 4 / mahalle-i Danişmend Halil hâne 6 / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr hâne 4 / mahalle-i El Hâc İvaz Paşa hâne 5 / mahalle-i Kara Yunus hâne 8 buçuk rub 1 / mahalle-i Kara Hisar hâne 2 / mahalle-i Enarlıca hâne 3 buçuk / mahalle-i Nâsırlı hâne 2 / mahalle-i Arap Alanı hâne 4 / mahalle-i Ricâlî hâne 5 / mahalle-i Teke hâne 1 / mahalle-i Babakapusu hâne 4 / mahalle-i Ebe hâne 1 buçuk / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr hâne 4 buçuk / mahalle-i İbrahim Çelebi hâne 4 / mahalle-i Dere hâne 2 / mahalle-i Hüccâclar hâne 2 / mahalle-i İmâd hâne 3 / mahalle-i Ayn-ı Âlî hâne 4 / mahalle-i Yavîler hâne 5 / mahalle-i Bölcek-i Cedîd hâne 3 / mahalle-i Çabrastlar Sagîr hâne 3 / mahalle-i İsa Fakih hâne 2 buçuk / mahalle-i Yarhasanlar hâne 9 / mahalle-i El Hâc Yahya hâne 3 / mahalle-i Attâr Ece hâne 4 / mahalle-i Akmescid hâne 1 / mahalle-i Rumîyân hâne 18 / mahalle-i Ermeniyân-ı Sufla hâne 22 / mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ hâne 21 / mahalle-i Yahudiyân hâne 6

S.33 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisada Nâsırlı mahâllesinde sâkin es Seyyid Mehmed Efendi bin Abdüsselâm nam kimesne tarafından bey-i âtfü'z- zikr-i ikrâr müvekkil olduğu es Seyyid Abdullah Çelebi bin Abdurrahman ve es Seyyid El Hâc Mehmed ibn-i es Seyyid El Hâc Abdullah nam kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Süleyman Ağa bin El Hâc Ahmed nam kimesne meclis-i şer-i şerîf-i lâzımu't- tevkîrde müvekkil-i mezburun sadr-ı kebîr oğlu es Seyyid Abdüsselâm nam müteveffânın zevce-i metrukesi olub sulb-i sagîr oğlu es Seyyid Mehmed ve sagîre kızı Şerife Fâtımanın taraf-ı şer'den (Bir kelime tahrîb olmuştur) vârisi olan işbu bâisü'l- (Beş kelime tahrîb

olmuştur) tarafından husûs-u mezkûru tasdiğe vekîl-i sâbitü'l- vükelâsı olan El Hâc İbrahim ibn-i Halil nam kimesneye müvekkile-i ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbur es Seyyid Mehmed Efendi (İki kelime tahrîb olmuştur) mahâllesi mezburda vâkî bir tarafından (Üç kelime tahrîb olmuştur) es Seyyid Abdülkerim oğlu ve bir taraftan Hatice Hatun mülkü ve iki tarafından tarîk-i âm ile mahdûd ve bir bâb fevkânî oda ve bir orta sofa ve bizim sofamız ve iki tahtanî oda ve fırın ve kenif ve eşcâr-ı müsmere ve gayr-ı müsmere ve mâ'ı cârî ve bir mikdâr havlu-yu müstemîl menzilimin garb cânîbinde vâkî iki bâb fevkanî oda ve bir bâb tahtanî oda ve bir fırın ve bir kenif ve mâ'ı cârî ve sâlifü'z- zikr odalara muttasıl olan sofanın nısfından mezd-i izdiyâd yaşına andan hizâsına mevâkî-i havlu ve civârında ve bir mikdâr havluyu ve menzil-i mahdûd-u mezkûrdan bâde'l- ifrâz ve'l- ihtirâz tarih-i kitabdan yigirmi üç sene mukaddem tarafeyne icâb ve kabûlü havî bey-i bât-ı sahîh-i şer'i ile sadr-ı kebîr oğlum es Seyyid Abdüsselâm nam müteveffâyâ bin yüz elli guruşa bey ve temellük ve teslim eylediğime ol dâhi zevciyyete muharrer iştirâsı ve temellük ve teslim ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezburu bezl-i kemâkan ahz ve kabz eylediğimde tarih-i mezburdan vefatına değin arz ve mezbure amme hukukuyla olmağla bâde vefat ve alâ hakk mezbur ve kızı sagîre-i mezbure zevce-i mezbure Haticeye intikâl eylemişdir keyfe mâ yeşâ ve yehdâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't- tasdîk olunmağın ma hüve'l- bâki bi't- tâleb ketb olundu fî gurre-i Zilkâdei şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Es Seyyid Ali Efendi bin es Seyyid Hüseyin Efendi / es Seyyid Abdullah Efendi bin es Seyyid Hüseyin Efendi / Ahmed Ağa bin El Hâc Mehmed / es Seyyid İbrahim Efendi bin es Seyyid Ahmed / eş Şeyh oğlu Mehmed beşe ve gayrîhüm

S.34 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisa mahâllâtından Serâbad mahâllesinde sâkin iken bundan akdem katilen vefat eden Ahmed bin Hasan bin İvazın vâlidesi Cennet bint-i Ali nam hatun ile babası mezbur Hasan meclîs-i şer'i şerîf-i lâzımû't- teşrîfde işbu bâis-û vesikâ Mehmed bin El Hâc Veli nam kimesne tarafından hül-ü âtîü'z- zikr-i tâsdîke vekîl-i sicil olan El Hâc İbrahim bin Halil nam kimesne mahsârında her biri ikrâr idüb ve takrîr-i kelâm idüb oğlum ile bundan akdem katilen vefat iden Ahmedin katli

müvekkil-i merkumun abd-ı memlûku olan İbrahim olmak üzere mezbur İbrahimden oğlum katîl-i mezburun dem ve diyetine dâvâ-yı sūdûrundan olduğumuzda beynimizde münâzaât-ı kefire vukû'undan sonra defâhat-i sulh ile mezbur İbrahim ile otuz guruş ve bir kelâm-ı kadîm üzerine her biri inşâ-i akd-i sülh eylediklerinde biz dâhi sülh-u mezkûru kabûl ve bedel-i sülh olan meblâğ-ı mezbur otuz guruş ile âtîü'z-zikr kelâm-ı kadîm mezbur İbrahimin kavlim müvekkil-i merkum yedinden ahz ve kabz idüb oğlumuz katîl-i mezbur Ahmedin dem ve diyetine müteallîk amme-i deavî ve safiyât ve imân ve muasemâtdan mezbur İbrahim ile müvekkil-i mezburun zimmetlerini ibrâ-i âm katfü'n- nizâ ile iskâd etdik dem eyledik didiklerinde gibbe't-tâsdîkü'l- muteber mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu min şehr-i Zilkâde-i şerîfe sene hamse ve seb'in ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Halil beşe ibn-i El Hâc Mehmed / El Hâc Hasan bin Musa / Mehmed beşe ibn-i El Hâc Mehmed / Hamza Çelebi ibn-i Hüseyin / Ahmed Ağa ibn-i Mehmed / Hüseyin Çelebi ibn-i Mehmed / Abdullah beşe ibn-i Halil / Mehmed beşe ibn-i İbrahim / El Hâc İbrahim ibn-i Mustafa ve gayrîhûm

S.34 – B.2

Mahmiyye Mağnisada Nâsırlı mahâllesi sükkânından es Seyyid Mehmed Efendi tarafından bey-i âtîü'z-zikr-i ikrâr müvekkil olduğu Ahmed Ağa ile El Hâc Mehmed ve es Seyyid El Hâc Mehmed ibn-i es Seyyid El Hâc Abdullah nam kimesneler şehâdetleriyle şer'an sabit olan El Hâc İbrahim ibn-i Halil nam kimesne mahzârında şer'i- şerîf lâzimetü't- teşrîfde müvekkil-i merkumun sulbîyye-i kebîre kızı bâiset-ü hâze'l- kitâb Fatîma nam hatunun zevci tarafından husûs-u mezburu tasdîke vekîl-i sâbitü'l- vekâlesi olan Süleyman Ağa bin El Hâc Ahmed nam kimesne mahsârında bi'l- vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilim mezbur es Seyyid Mehmed Efendi silk-i mülkümde münselik olub mahâlle-i mezburede vaz ve bir tarafdân bâzen Boyacı El Hâc Mustafa mülkü ve bâzen es Seyyid Abdülkerim mülkü ve bir tarafdân Hatice Hanım mülkü ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd ve fevkâni üç bâb oda ve bir orta sofa ve bir sofa ve tahtanî oda iki bâb havlu ve bir mâ-i cârî ve bir kenif ve bir hakdâr havlu ve bir mikdâr havlu-yu müştemîl mülk-ü menzîlimin şarki

S.35 – B.1

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidin mâdenü'l- fazlî ve'l- yakîn raffü'l- âlâmü'ş- şerîfe ve'd- dîn vâris-i ulûmü'l- enbiyâ ve'l- murselin el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin Mevlâna kadısı zîde fezâilehû ve kıdvetü'l- nüvvâbû'l- müteşerriîn Beşiktaş nâibi Bayezîd-i Mevlâna zîde ilmîhû tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olacak mâlum olaki Beşiktaş kasabası ahâlisi südde-i saâdetime arzuhâl idüb kasaba-i mezburda sâkine Destina nam Nasrâniyye kendi hâlinde olmadığından İzmire nefy olunmuş iken bir takrîb ile yine gelüb tavattûn ve meyhanecilik işleyüb leyl-ü nehâr ecânibden müslim ve keferesekerânen menziline girüb envâ-ı fesâd ve nâmahremden kaçmayub ve birkaç def'a tembih olundukda tembih edenlere şetm ve bundan akdem Galata kadısı ve voyvodası huzurlarında yaramazlığı vech-i meşrûh üzere olduğu tevâtür ile sâbit ve mahâllesinden ihrâc olunmak için ilâm olunmuş iken hîn-i kesîresi olduğundan icrâ olunmayub hâlâ zevcesi olan Yorgi nam zımmî dâhi kendü gibi yaramaz olmağla evvelkiden ziyâde fesâda tasaddî ve şerhlerinden rahatları kalmayub ahvâlleri diğer gün olduğunu bildürüb mesfure zevci olan mezkûr Yorgi ile vatan-ı emîlesi olan Manisaya nefy ve iclâl olunmaları bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak emrim olmuşdur buyurdumki dergâh-ı muâllam çavuşlarından kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Mustafa çavuş zîde kadruhû vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dâhi senki nâib-i mezbursun mesfûran Destinayı ve zevci Yorgiyi vatan-ı asliyyeleri olan Manisaya nefy ve iclâl eyliyesin ve senki Mağnisa kadısı Mevlâna-yı mûmâileyhsin vusûllerinde Manisada ikâmet itdirüb mazmûn-u emr-i şerîfle âmil olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasın tahrirân fî evâil-i Zilkâde li sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.35 – B.2

Mefâhirü'l- kuzzât ve'l- hükkâm ma'âdenü'l- fezâil ve-'l- kelâm Mağnisadan Asitâne-i saadetime gelince yol üzerinde vâkî olan kadılar zîde fazlûhum ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri serdarları ve kethüdâ yerleri ve âyân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki akzâ kuzzâtü'l- müslimîn Mağnisa kadısı Mevlâna es Seyyid Abdullah zîdet fezâilehü südde-i saadetime arzuhâl gönderüb Mevlâna-yı mümâileyhin evlâd ve îyâli hâlâ Mağnisada olmağla İstanbulda menzile gelmeleri muktezî olduğun bildürüb Kenzî Hasan Efendi zâde Alâüddîn zîde ilmîhû ile mümâileyhin evlâd ve îyâli her kanginizin taht-ı kazasına gelürse me'men ve mahfûz olan mahâllere kondurub ve gider olduklarında muhavvîr ve muhâtır olan mahâllerde yanlarına kifâyet mikdârı adamlar koşub esnâ-i tarîkde ve menâzil ve merâhilde hıfz-ı hırâset ederek âminen ve sâlihen Asitâne-i saadetime gelince birbirinize irsâl ve îsâl eyleyüb avk ve tehîrden ikrâr eylemeniz bâbında hükm-ü hümâyun virilmek ricâsına istid'â-yı inâyet etmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlişanım sâdır olmuştur buyurdumki vech-i meşrûh vusûl buldukda bu bâbda şerefyâfde-i sūdûr olan fermân-ı vâcibü'l- ittibâ ve lâzımü'l- imtisâlimin mazmun-ı itâat makrûnuyla âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîran fî evâil-i Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Be makâm-ı Konstantiniyye

S.36 – B.1

Vech-i tahrîr hurûf budurki Mağnisa kazasının muhızır başılığı bâ berât-ı şerîf-i âlişan üzerimde olub işbu bin yüz kırk altı senesi Muharremü'l- guresinden sene-i mezbur tamâmına değın zabt itdirmek üzre tarafımızdan işbu bâisü't- temessük kıdvetü'l- emâcid ve'l- akrân muhızır Ahmed zîde kadrûhu vekil nasb ve tâyin eylediğımız ecilden işbu hurûf ketb ve tahrîr olunub yedine vaz olundu inşaallâhû teâlâ mahâlline vardıkda tarih-i mezburdan kaza-i mezburun muhızır başısı olub ve muhızırdan sâirden neferâdları ve kavmi üzerlerine zâbit ve muhızır başı bilüb vâkî olan

umurlarına mümâileyh mürâcâat eyleyib ve tarafımıza âid ve râcî olan rüsûmâtınızı kanun-u kadîm ve seneyn-i sâbık üzre ahz ve kabz zabt ve rabt idüb muhızır başılık umûruna yalnız bir sene tamamına değin tarafımızdan ve taraf-ı âherden bir ferd mânî olmıya fi't- tarihü'l- mezbur

S.37 – B.1

BOŞ SAYFA

S.38 – B.1

Akzâ kuzzatü'l- müslimîn evlâ vulâtü'l- muvahhidin madenü'l- fazlî ve'l- yakîn raffü'l- âlâmü'ş- şerife ve'd- din vâris-i ulûmü'l- enbiya-i ve'l- murselin el muhtass-ı bî mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muin Anadolunun sağ kolu nihâyetine varınca vâkî olan sadrazam zîdet fazlûhuma mefâhirü'l- kuzzât ve'l- hükkâm mâdenü'l- fezâil-i ve'l- kelâm kadıları fezâilehûm ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçerileri ve yeniçeri serdarları ve ber vech-i mâlikâne maktû-u kabz voyvodalar ve havâss ve evkâf zâbitleri ve iş erleri ve âyân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olacak mâlum olaki haliyâ mevsim bahar olmak hasebiyle ağır yâd-ı dağlarda eşkiyâ basılacak zeminlere gelmek ve aşâir ve kazanızdan ve yerlüden kuttâu't- tarîk eşkiyâsı ve haram zâde cülûs-u hümâyun (Bir kelime tahrîb olmuştur) husûs-ı sefer-i mümâyun bâ şeriü'l- şeriâtdan makûlesi dâhi âyân-ı vilâyetden

... (8. ve 25. satırlar arası okunamamaktadır.)

şer'i lâzım gelen kelâm-ı hatır olub tertib ve izâle-i vücûd-u cevşen velev (Bir kelime tahrîb olmuştur) küllî sed ve (Bir kelime tahrîb olmuştur) azimeti def ve ref ve taraf-ı sâlik ve ebnâ-ı sebîli ve sâir ibadullahın temîn ve tazmîn-i (Bir kelime tahrîb olmuştur) ve'l- âlî irâde tezkîyye ve tekâlif-i (Bir kelime tahrîb olmuştur) tahmîli ve sâir vücûh-u mevkî-i (Bir kelime tahrîb olmuştur) ile bir ferde cevri ve eziyet ve hilâf-ı şer-i şerîf ve muayyen mikdâr (Bir kelime tahrîb olmuştur) zûlm ve teâddî ve celb-i maldan tâyin-i ihtirâz ve ictinâb eylemiyesiz şöyle bilesiz taht-ı hükûmetinize fermânım

olduğu üzere muhafaza ve muhasebe gitmeye ve yâhut (Bir kelime tahrîb olmuştur) ve civârınızda şer'an istimdâd ve istiânet olunan mahâlledeki efrâd ve iânetden (Bir kelime tahrîb olmuştur) ihtimâliniz zuhûr ve istimâ olunmak lâzım gelür ise kat'an gadr ve inat ve iskâ ve bir ferd mutazarrır olunageldiği hâlde (İki kelime tahrîb olmuştur) sizlerden (İki kelime tahrîb olmuştur) sizki mâlikâneye mutasarrıflarsız maktu olduğunuz üzerinizden men' olmağla iktifâ olunmayub bi'lâ hakk-ı cümleliz ukûbet şedîde ile muâkib ve mücâzad oluna

S.39 – B.1

ve sizki hüsn-ü meâblar ve voyvodalar ve sâir zâbitansız bi'lâ tereddüd cezânız tertîb olunacağı bildürüldüğüne göre her hâlde bâsiret ve intibâh üzere hareket ve fermân-ı hümâyuna mugayyîr hâlâtdan gâyetü'l- gâye hazer ve ictinâb ve eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sadr olunmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafde-i sūdûr olan fermân ve vâcibü'l- ittibâ ve lâzım-ı mazmûnu itâat makrunuyla âmil olub hilâfdan begâyet ihzâr eyliyesiz şöyle bilersiz alâmet-i şerîfe itimâd kılarsız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

Vech-i meşrûh üzere sadrazam mektubu der-i devlete kayd olundu

S.39 – B.2

Defter oldurki bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âli kaza-i Mağnisadan matlûb olan mal-ı maktu der müceb-i pusula dört bin dört yüz seksen sekiz guruş ve Selendi hissesi kırk dört guruş sonra kısm olunan kalemîyye üç yüz elli guruş ve harc-ı berât ve harc-ı sâire iki yüz guruş ve ilhâk olunan Ballıca ve İlyaslar karyeleri hisseleri yüz kırk beş guruş yekûn beş bin iki yüz yigirmi yedi guruş ve Şerif Ağa zamanında mal-ı maktu getüren Hasan Efendi adamına virilen yüz yigirmi beş guruş ve nâib efendi hazretlerine on beş guruş ve hüddâmiyye on guruş ve

kethüdaya on guruş ve kalemîyye beş guruş ve kâtib efendilere beş guruş ve muhziirlara sekiz guruş ve Emlâk nâhiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ve Tatar karyesi imdâdiyesi on beş guruş ve Gökçe karye imdâdiyesi sekiz guruş ki min haysû'l- mecmû beş bin dört yüz doksan sekiz guruşa bâlî olub meblâğ-ı mezburdan on yedi guruşar muâfâtına ihrâc olundukdan sonra meblâğ-ı bâki şehir ve kurânın hânelerine tevzî ve taksîm olundukda beher hâneye altışar guruş yigirmi birer para isâbet idüb ve her guruş başında ikişer sağ para alınıb birer parası harc-ı mahkeme ve birer parası tahsildâriye olmak üzere defter-i tahrîr-i tahsildâri fahrû'l- akrân es Seyyid Mehmed Ağa yedine itâ olundu fi'l- yevmü't- tâsî ve'l- ısrîn min Şevvâl lî sene bin yüz kırk beş

Mahalle-i Sultâniye hâne buçuk / mahalle-i Alaybeyi hâne 24 / mahalle-i Çarşu hâne 4 / mahalle-i Dilşikâr hâne 10 / mahalle-i Hakîbaba hâne 11 buçuk / mahalle-i Ali Ağa hâne 10 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Sagîr hâne 12 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Kebîr hâne 7 / mahalle-i Göktaşlı hâne 4 / mahalle-i Niflizâde hâne 5 / mahalle-i Saz hâne 9 buçuk / mahalle-i Derviş Ağa hâne 8 / mahalle-i Gürhâne hâne 8 / mahalle-i Hüsrev Ağa hâne 9 / mahalle-i Çabrastlar Kebîr hâne 10 / mahalle-i Nişancı Paşa hâne 4 buçuk / mahalle-i Camiî- i Kebîr hâne 5 / mahalle-i Serâbad hâne 8 / mahalle-i Bölcek-i Âtik hâne 5 / mahalle-i Deveciler hâne 6 / mahalle-i Çengizâde hâne 3 / mahalle-i Sakalar hâne 2 buçuk / mahalle-i Seyyid Hoca hâne 4 / mahalle-i Danişmend Halil hâne 6 / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr hâne 4 / mahalle-i El Hâc İvaz Paşa hâne 5 / mahalle-i Kara Yunus hâne 8 buçuk rub 1 / mahalle-i Kara Hisar hâne 2 / mahalle-i Enarlıca hâne 3 buçuk / mahalle-i Nâsırlı hâne 2 / mahalle-i Arap Alanı hâne 4 / mahalle-i Ricâlî hâne 5 / mahalle-i Tekye hâne 1 / mahalle-i Babakapusu hâne 4 / mahalle-i Ece hâne 1 buçuk / mahalle-i İlyas-ı Kebîr hâne 40 / mahalle-i İbrahim Çelebi hâne 4 / mahalle-i Dere hâne 2 / mahalle-i Hüccâclar hâne 2 / mahalle-i İmâd hâne 3 / mahalle-i Ayn-ı Âlî hâne 4

S.40 – B.1

mahalle-i Yavîler hâne 5 / mahalle-i Bölcek-i Cedîd hâne 3 / mahalle-i Çabrastlar-ı Sagîr hâne 3 / mahalle-i İsa Fakih hâne 2 buçuk / mahalle-i Yarhasanlar hâne 9 / mahalle-i Hamam-ı Kebîr hâne 3 / mahalle-i Attâr Ece hâne 4 / mahalle-i Akmescid

hâne 1 / mahalle-i Rumîyân hâne 18 / mahalle-i Ermeniyân-ı Suflâ hâne 22 / mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ hâne 21 / mahalle-i Yahudiyân hâne 6

Nahiye-i Palamud: Karye-i Gökçe hâne 9 buçuk / karye-i Ahmed Paşalu hâne 1 / karye-i Kalemli hâne 1 / karye-i Baytar hâne 1 / karye-i Sakarkaya hâne 12 / karye-i Paşa hâne 3 / karye-i Bölüş hâne 4 / karye-i Memiler hâne 1 / karye-i Erenler hâne 1 buçuk / karye-i Doğanhisarı hâne 1 / karye-i Şatırlar hâne 1 / karye-i Hacı Rahmanlı hâne 2 / karye-i Dere hâne 7 buçuk / karye-i Yaya hâne 10 buçuk / karye-i Sarı Cemili hâne 2 buçuk / karye-i Süleymancık Obası hâne 2 / karye-i Mihâil hâne 1 / karye-i Kepenekli hâne 1 / karye-i Üçkuyu hâne 4 buçuk / karye-i Arabacıboz hâne 6 / karye-i Âşık hâne 2 / karye-i Sabanca hâne 24 / karye-i Hâbib hâne 1 / karye-i Erdelli hâne 2 / karye-i Sindelli hâne 2 buçuk / karye-i Sart hâne 4 / karye-i Hâlidlü rûb 1 / karye-i Seydi Obası hâne 3 / karye-i Âdil Obası hâne 2 / karye-i Ballica hâne 10 / karye-i İlyaslar hâne 14

Nahiye-i Belen: Karye-i Belen hâne 10 / karye-i Alibeyli hâne 7 / karye-i Gümülceli hâne 2 / karye-i Beşir Ağa Çullusu hâne 2 / karye-i Sarmanlı hâne 3 / karye-i Tatar hâne 2 / karye-i Papazlık rub 1 / karye-i Sekerli hâne 5 / karye-i Karaselli hâne buçuk / karye-i Çonkara-ı Kebîr hâne 1 / karye-i Gerî hâne 1 / karye-i El Hâc İbrahim rub 1 / karye-i Selimşahlar hâne buçuk / karye-i Akçapınar hâne 2

Nâhiye-i Emlâk: Karye-i Karaoğlanlı hâne 2 buçuk / karye-i Dönlek-i Kebîr hâne 1 / karye-i Dönlek-i Sagîr hâne 1 buçuk / karye-i Horoz hâne 8 / karye-i Harbelenli hâne 3 buçuk / karye-i Dere hâne 3 buçuk / karye-i Kara Ali hâne 2 / karye-i Eğridere hâne 1 buçuk / karye-i Evrenos hâne 2 buçuk / karye-i Sinekli hâne 2 buçuk / karye-i Kayabeyler hâne 2 buçuk / karye-i Uncuboz hâne 4 buçuk / karye-i Kâfirboz hâne 5 / karye-i Manastırhâne hâne 2 / karye-i Tepecik hâne 3 / karye-i Tekeli hâne 3 buçuk / karye-i Çaltı hâne 3 / karye-i Bargir hâne 3 buçuk / karye-i Kirmen hâne 1 buçuk / karye-i Değirmenderesi hâne 4 / karye-i Tayaeli hâne 4 / karye-i Selendi hâne 10

Kasaba-i Turgutlu: Karye-i Asmacık hâne 1 buçuk / karye-i Sekenek hâne 1 / karye-i Sakallı hâne 1 / karye-i Rahmanlar hâne 2 / karye-i Cebeli hâne 1 buçuk / karye-i İsmaili hâne 1 / karye-i Bayramşah hâne 3 buçuk / karye-i Sarılar hâne 1 / karye-i Öksüz Aliler hâne 2 / karye-i Yahşîler hâne 1 / karye-i Çukur hâne buçuk / karye-i Zîrler hâne buçuk / karye-i Dedebeyle hâne buçuk / karye-i Gözdeler hâne 1 / karye-i Dibekalanı hâne rub 1 / karye-i Kayağaç hâne 1 buçuk / karye-i Yarıncı Kapusu hâne

1 / karye-i Sırçe hâne 1 / karye-i Dellâklar hâne 2 / karye-i Çamlıca hâne 2 / karye-i
Osmancalu hâne 3 buçuk rub

S.41 – B.1

Karye-i Mamaklar hâne 1 / karye-i Orta hâne 4 / karye-i Sinlü hâne 4 / karye-i Avta
hâne buçuk / karye-i Yayıclar hâne 1 / karye-i Sarı Nasuhlu hâne 1 / karye-i Çalışlar
rub 1 / karye-i Karakılıçlı hâne 1 / karye-i Tekeliler hâne 1 / karye-i Uzun Hasanlar
hâne 10 / karye-i Akçakapak rub 3 / karye-i Avunduk hâne 1

Yurt Dağı nâhiyesinde cedîd hâne vaz olunan kuralardırki defter olunur

Karye-i Yörükân-ı Şamar hâne 1 rûb 1 / karye-i Çiftlik-i Bâlâ rub 3 / karye-i Çiftlik-i
Suflâ rub 1 / karye-i Davudlar hâne 2 / karye-i Bereketlü rub 1 / karye-i Karaselli rub
2 / karye-i Teymürcüler hâne 1 / karye-i Sait rub 1 / karye-i Örüncek hâne 1 rûb 1 /
karye-i Ahadlar hâne 1 / karye-i Kazaklar rub 2 / karye-i Kayalılar rub 3 / karye-i Hacı
Musa rub 2 / karye-i Tepe rub 1 / karye-i Maldan rub 1 hâne 1 buçuk / karye-i Veliler
rub buçuk / karye-i Yörükler rub 3 / karye-i Çeküler rub 2 / karye-i Durasıllı hâne 1
buçuk rub 1 / karye-i İlyascılar hâne 1 / karye-i Ömerlü rub 1 / karye-i Belen hâne
buçuk / karye-i Karaseller rub 2 / karye-i Dazyurd rub 3 / karye-i Rahimli hâne 1 rub
1 / karye-i Hacı Ömerler rub 2 / karye-i Kalbak hâne 1 / karye-i Dere hâne 1 / karye-i
Teymürcü hâne 1 / karye-i Kara Ahmetli hâne 1 / karye-i Köseler hâne buçuk / karye-
i Yunuslar rub 1 / karye-i Tavukçukuru hâne 1 rub 1 / karye-i Öksüzler hâne 1 buçuk
rub 1 / karye-i Çırdın rub 2 / karye-i Mârifler hâne 1 / karye-i Koca Haliller rub 3 /
karye-i Koca hâne buçuk / karye-i Bekirler rub 1 / karye-i İncüler rub 2 / karye-i Tepe
rub 2 / karye-i Sarı Ahmetler rub 1 / karye-i Yenice rub 1 / karye-i Pünyar rub 3 /
karye-i Recebli hâne 1 buçuk / karye-i Bostanlık rub buçuk / karye-i Uzun Hamzalu
hâne rub 3 / karye-i Kara Hüseyinler rub 1 / karye-i Sarı Fakih rub buçuk / karye-i
Sökerler hâne 1 / karye-i Kapu rub 2 / karye-i Hacılar hâne 1 / Sahh-ı muâfân: Karye-
i Tepecik guruş 5 / karye-i Çekürlü guruş 4 / karye-i Mahfiller guruş 5 / karye-i Karaca
Ahmed guruş 3

S.41 – B.2

Defter oldurki bin yüz kırk senesinde vezîr-i mükerrerrem Abdullah Paşa hazretlerinin vekilleri olan Halil Ağa Mağnisaya geldiklerinde verilen defter ve sâir vilâyet umûru için olan masraftırki zikr olunan pazarbaşı masrafı altmış yedi guruş ve kasaplara lâhm akçesi yetmiş altı guruş arpa akçesi iki yüz altmış altı buçuk guruş Hatipzâde Efendi konak masrafı için on sekiz guruş nân-ı azîz yigirmi bir buçuk guruş kahve bahâsı yigirmi yedi buçuk guruş ve pirinç otuz dört buçuk guruş ve konakçı altmış guruş ve saman akçesi altmış guruş ve küpe ve masrafı otuz beş guruş ve mütesellim ağanın üç günlük hin-i bahâsı yüz elli guruş ve barut akçesi altı guruş ve seccâde ve cuka bahâsı yigirmi guruş ki min haysû'l- mecmû sekiz yüz kırk iki guruş bâlî olub meblâğ-ı mezburdan on yedi guruşun muafâd ihrâc olundukdan sonra kasaba-i Turgutlu ve karye-i Selendi hânelerinden gayrî hânelere tevzî ve taksîm olundukda beher hâneye başıyla birer guruş sekiz para isâbet idüb ve ben guruş başına ikişer para alınub birer parası harc-ı mahkeme ve birer parası tahsîldâriye olmak üzre defter-i tahrîr ve tahsîldârî fahrû'l- akrân es Seyyid Mehmed Ağa yedine itâ olundu fi'l- yevmü's- sâlis ve'l- ısrîn fi Şevvâlû'l- mükerrerrem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf Mahalle-i Sultâniye hâne buçuk / mahalle-i Alaybey hâne 24 / mahalle-i Çarşu hâne 4 / mahalle-i Dilşikâr hâne 10 / mahalle-i Hakîbaba hâne 11 buçuk / mahalle-i Ali Ağa hâne 10 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Sagîr hâne 12 buçuk / mahalle-i Bektaş-ı Kebîr hâne 7 / mahalle-i Göktaşlu hâne 4 / mahalle-i Niflizâde hâne 5 / mahalle-i Saz hâne 9 buçuk / mahalle-i Derviş Ağa hâne 8 / mahalle-i Gürhâne hâne 8 / mahalle-i Hüsrev Ağa hâne 9

S.42 – B.1

mahalle-i Çabrastlar Kebîr hâne 10 / mahalle-i Nişancı Paşa hâne 4 buçuk / mahalle-i Camiî- i Kebîr hâne 5 / mahalle-i Serâbad hâne 8 / mahalle-i Bölcek-i Âtik hâne 5 / mahalle-i Deveciler hâne 6 / mahalle-i Çengizâde hâne 3 / mahalle-i Sakalar hâne 2 buçuk / mahalle-i Seyyid Hoca hâne 4 / mahalle-i Danişmend Halil hâne 6 / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr hâne 4 / mahalle-i El Hâc İvaz Paşa hâne 5 / mahalle-i Kara Yunus

hâne 8 buçuk rub 5 / mahalle-i Kara Hisar hâne 2 / mahalle-i Enarlıca hâne 3 buçuk / mahalle-i Nâsırlı hâne 2 / mahalle-i Arap Alanı hâne 4 / mahalle-i Ricâlî hâne 5 / mahalle-i Teke hâne 1 / mahalle-i Babakuyusu hâne 4 / mahalle-i Ebe hâne 1 buçuk / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr hâne 4 buçuk / mahalle-i İbrahim Çelebi hâne 4 / mahalle-i Dere hâne 2 / mahalle-i Hüccâclar hâne 2 / mahalle-i İmâd hâne 3 / mahalle-i Ayn-ı Âlî hâne 4 / mahalle-i Yavîler hâne 5 / mahalle-i Bölcek-i Cedîd hâne 3 / mahalle-i Çabrastlar Sagîr hâne 3 / mahalle-i İsa Fakih hâne 2 buçuk / mahalle-i Yarhasanlar hâne 9 / mahalle-i El Hâc Yahya hâne 3 / mahalle-i Attâr Ece hâne 4 / mahalle-i Akmescid hâne 1 / mahalle-i Rumîyân hâne 18 / mahalle-i Ermeniyân-ı Suflâ hâne 22 / mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ hâne 21 / mahalle-i Yahudiyân hâne 6

Nahiye-i Palamud: Karye-i Gökçe hâne 9 buçuk / karye-i Ahmed Paşalu hâne 1 / karye-i Kalemlî hâne 1 / karye-i Baytar hâne 1 / karye-i Sakalar hâne 12 / karye-i Paşa hâne 3 / karye-i Büküş hâne 4 / karye-i Memiler hâne 1 / karye-i Erenler hâne 1 buçuk / karye-i Doğanhisar hâne 1 / karye-i Şatırlar hâne 1 / karye-i Hacı Rahmanlar hâne 2 / karye-i Dere hâne 7 buçuk / karye-i Yaya hâne 10 buçuk / karye-i Sarı Hacılı hâne 2 buçuk / karye-i Süleymancık Obası hâne 2 / karye-i Mihâil hâne 1 / karye-i Kepenekli hâne 1 / karye-i Uçhavlu hâne 4 buçuk / karye-i Arabacıboz hâne 6 / karye-i Âşık hâne 2 / karye-i Sabanca hâne 2 / buçuk karye-i Hâbib rub 1 / karye-i Erdelli hâne 3 / karye-i Sindelli hâne 2 buçuk / karye-i Sart hâne 4 / karye-i Hâlidli rub 1 / karye-i Seydi Obası hâne 3 / karye-i Âdil Obası hâne 2 / karye-i Ballica hâne 10 / karye-i İlyaslar hâne 14

Nahiye-i Belen: Karye-i Belen hâne 10 / karye-i Alibeyli hâne 7 / karye-i Gümülcülü hâne 2 / karye-i Bekir Ağa Çullusu hâne 2 / karye-i Saruhanlı hâne 3 / karye-i Tatar hâne 2 / karye-i Papazlık rub 1 / karye-i Sekilü hâne 5 / karye-i Karaselli hâne buçuk / karye-i Çonkara-ı Kebîr hâne 1 / karye-i Gerî hâne 1 / karye-i El Hâc İbrahimler rub 1 / karye-i Selimşahlar hâne buçuk / karye-i Akçapınar hâne 2 / karye-i Karaoğlanlı hâne 2 buçuk

Nahiye-i Emlâk: Karye-i Düvelek-i Kebîr hâne 1 / karye-i Düvelek-i Sagîr hâne 1 buçuk / karye-i Horoz hâne 8 / karye-i Sırtlanlı hâne 3 buçuk / karye-i Dere hâne 3 buçuk / karye-i Kara Ali hâne 2 / karye-i Eğridere hâne 1 buçuk / karye-i Evrenos hâne 2 buçuk / karye-i Sintili hâne 2 buçuk / karye-i Kırpınar hâne 2 buçuk / karye-i Uncuboz hâne 4 buçuk / karye-i Kâfirboz hâne 5

S.43 – B.1

karye-i Manastır hâne 3 / karye-i Pembecik hâne 3 /karye-i Tekeli hâne 3 buçuk / karye-i Çaltı hâne 3 / karye-i Bargir hâne 3 / buçuk karye-i Kösen hâne 1 buçuk / karye-i karye-i Değirmendibeği hâne 4 / karye-i Tayaili hâne 4 / karye-i Ermenas hâne 30 / karye-i Köseler hâne 12 / karye-i Çobanisa hâne 3

Nâhiye-i Yurt Dağı: Karye-i Asmacık hâne 1 buçuk / karye-i Sekilik hâne 1 karye-i Sakallı hâne 1 / karye-i Rahmanlar hâne 2 / karye-i Balabanlı hâne 1 buçuk / karye-i İsmaili hâne 1 / karye-i Bayramşah hâne 1 buçuk / karye-i Sarılar hâne 1 / karye-i Öksüz Aliler hâne 2 / karye-i Yahşîler hâne 1 / karye-i Çukur hâne buçuk / karye-i Mezdler hâne buçuk / karye-i Dedebeyli hâne buçuk / karye-i Görerler hâne 1 / karye-i Dibekalanı hâne 1 / karye-i Kayaagaç hâne 1 buçuk / karye-i Yazıcı Çullusu hâne 1 / karye-i Sarma hâne 1 / karye-i Dellâklar hâne 2 / karye-i Çamlıca hâne 2 / karye-i Osmancalu hâne 3 buçuk / karye-i Mamaklar hâne 1 / karye-i Orta hâne 4 / karye-i Seyitli hâne 4 / karye-i Ada hâne buçuk / karye-i Yayıncılar hâne 1 / karye-i Sarı Nasuhlar hâne 1 / karye-i Eğri hâne 1 buçuk / karye-i Çalışlar rub 1 / karye-i Karakılıçlı hâne 1 / karye-i Tekeliler hâne 1 / karye-i Uzun Hasanlar hâne 10 / karye-i Akça mâ Çatak hâne buçuk / karye-i Avunduk hâne 1

Yurt Dağı nâhiyesinde cedîd hâne vaz olunan kuralardırki defter olunur

Karye-i Çukur Bâlâ rub 3 / karye-i Yörükân-ı Tımar hâne 1 rûb 1 / karye-i Çiftlik-i Süleyman rub 1 / karye-i Davudlar hâne 2 / karye-i Bereketlü hâne rub 1 / karye-i Karaselli rub 2 / karye-i Teymürcü hâne 1 / karye-i Muslu rub 2 / karye-i Örüncük hâne 1 rûb 1 / karye-i Ahadlar hâne 1 / karye-i Kazaklar rub 2 / karye-i Kayalılar rub 3 / karye-i Hacı Musa rub 2 / karye-i Tepe rub 1 / karye-i Balcılar hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i Deliler rub buçuk / karye-i Yörükler rub 3 / karye-i Çekürler rub 3 / karye-i Durasıllı hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i İlyascılar hâne 1 / karye-i Ömerler rub 1 / karye-i Melik hâne buçuk / karye-i Kartallar rub 2 / karye-i Dazyurd rub 4 / karye-i Erkeçili hâne 1 rub 1 / karye-i Hacı Ömerler rub 2 / karye-i Kalbak hâne 1 / karye-i Dere hâne 1 / karye-i Dimürcü hâne 1 / karye-i Kara Ahmetli hâne 1 / karye-i Köseler hâne buçuk / karye-i Yunuslar rub 1 / karye-i Tavuklar Çukuru hâne 1 rub 1 / karye-i Öksüzler

hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i Çırdın rub 2 / karye-i Mârifler hâne 1 / karye-i Koca Haliller rub 3 / karye-i Koca hâne buçuk / karye-i Bekirler rub 1 / karye-i İncüler rub 2 / karye-i Tepe rub 2 / karye-i Sarı Ahmetlü rub 1 / karye-i Yenice rub 1 / karye-i Pınar rub 3 / karye-i Recebli hâne 1 buçuk / karye-i Bostanlık rub buçuk / karye-i Uzun Hamzalar hâne rub 3 / karye-i Kara Hüseyinli rub 1 / karye-i Sarıkaya rub 1 / karye-i Süngerler hâne 1 / karye-i Kapukaya rub 3 / karye-i Hacılar hâne 1 / Muâfat: Karye-i Mahfiller guruş 5 / karye-i Çekürlü guruş 3 / karye-i Tepecik guruş 3 / karye-i Karaca Ahmed guruş 3 / karye-i Karamanlar guruş 1 / karye-i Defterdârzâde guruş 1 / karye-i Halil Ağa guruş 1

S.44 – B.1

Bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî Mağnisa kazasından matlûb olan mâl-ı maktu hânelere tevzî olundukda beher hâneye altışar guruş yigirmi birer para isâbet idüb guruş başına ikişer sağ para virilmek üzere defteri tahrîr olunmuşdur ve Emlâk nâhiyesine yetmiş guruş imdâdiye defterde tahrîr olunmuşdur vekil ağanın Mağnisaya geldiğinde zâhir bahâ ve sâir vilâyet umûru için giden masraf hesâb olundukda kasaba-i Turgutlu ve karye-i Selendi hânelerinden mâ edâ hânelere tevzî olundukda beher hâneye başına birer guruş sekizer para isâbet idüb guruş başına ikişer para harç virilmek üzere defter-i tahrîr olunmuşdur fi'l- yevmi's-sâlis ve'l- işrîn min Şevvâlü'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Karye-i Sırtlanlı hâne 3 buçuk / karye-i Eğridere hâne 1 buçuk / karye-i Ulus hâne 2 buçuk / karye-i Sümbüllü hâne 2 buçuk / karye-i Kayapınarı hâne 2 buçuk / karye-i Uncuboz hâne 4 buçuk / karye-i Kâfirboz hâne 5 / karye-i Manastır hâne 2 / karye-i Pembecik hâne 3 / karye-i Tekeli hâne 3 buçuk / karye-i Çaltı hâne 3 / karye-i Bargir hâne 3 buçuk / karye-i Dere hâne 3 buçuk / karye-i Gersen hâne 1 buçuk / karye-i Değirmenderesi hâne 4 / karye-i Kara Ali hâne 2 / karye-i Tayaili hâne 4 / karye-i Selendi hâne 10

S.45 – B.1

Kıdvetü'l- emâcid ve'l- ayân Kütâhya mütesellimi zîde mecduhû tevkî-i ref'î- i hümayun vâsıl olucak mâlum olaki senki mütesellim-i mümâileyhsin senden zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sîyânet-i fukarâ ve raiyyetde ve def-i şer ve mazarrat-ı eşkîyâ ve haramzâde ve hüsn-ü hareket ile hidemât-ı meşkûre izhârı melhuz tab-ı mekrûn-u padişâhânem olmağla havza-i hükûmetki mazarrat-ı eşkîyâ ve haramzâdeden nazîf ve tathîr ve sükkân-ı vilâyet ve sâir ebnâ-î sebîlin arâka ve temînine ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım ve dûme-i tasarrufunda ve gerek etraf ve havâlilerinde eşkîyâ zuhûr iderse ahz ve ele getirilmelerinde birbirinize imdâd ve iânet olunmak için Aziz Beyi ve efrâz-ı zülkâdriyye ve Kilis voyvodalarına ve Haleb muhassılı ve mütesellimine ve Aydın muhassılı vekîline ve Konya ve Adana ve Sivas ve mütesellimlerine başka başka müekked evâmiri şerîfemle tembîh ve tevcih olunmağla sizki mütesellim ve sâirler mümâileyhimsüz işbu emr-i şerifim sadrâzam ağalarından kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Ahmed zîde kadrûhu ile vüsûlünde bu husûsda cümleiniz ittifak ve ittihâr üzre hareket iderek dâima etrâf ve eknâfda bu misillü eşkîyâ-ı matnûn olan mahâllerin tecessüs ve tefâhhufdan hâli olmayub her ne mahâlde birden ve ikiden veyâhud dâhi ziyâde eşkîyâ olduğu haber alınırsa cümleiniz ale'l- ittifak ahz ve ele getirilmelerinde ikdâm ve eğer cemiyetliyse zuhûr eden eşkîyâ zikr olunduğu vech ile Aydın muhassıl vekîli ve sâir semt ve münâsib olanlar ile haberleşib ittifak ve ittihâr ile üzerlerine varub âlâ eyyü hâl ahz ve ele getirib cezâ-yı şerifimle tertîb ile izâle ve âdâ eylemelerine ve şer ve mazarratları bilâd-u ibâd üzerinden def ve ref'îyle sükkân-ı memleket ve ebnâ-yı sebîlin terfîyye ve irâhesine ittifak ve ittihâd ile üzerlerine varıb ve ihtimâm ve kurb ve civârınızda olan mütesellimin ve zabîtan taraflarından dâhi sizden bi vech üzre imdâd ve istimdâd ve isti'ânet olunmak lâzım gelirse sizler dâhi bi'lâ tereddüd aceleten imdâd ve iânetlerine say-ı hâller hedm eyliyesiz şöyleki havzâ-i hükûmet ve kurb ve civârınızda vâkî mahâllerde eşkîyâ zümresinin teâddî ve tecâvüzünden bir ferdin mutazarrır ve mütekedder olduğu ve tarafınızdan istimdâd olunan mahâllerin imdâd ve iânetde rehâvet ve kusurunuz zuhûru reside-i (Bir kelime okunamamıştır) mülûkâne olmak lâzım gelirse kat'an özür ve cevabınız asla ve bir ferd mutazar olduğu hâlde vâkî olan zâyîâtı sizlerden tazmîn olunmağla iktifâ olunmayıb eşedd ikâb ile muhkem haklarınızdan geleceğiniz ve senki mümâileyhsin bi'lâ tereddüd cezân tertîb

olunacağı yakînen bilüb ânâ göre bu emr-i mühimme ile kemâl-i ihtimâm ve bâsiret üzere hareket ve bu husûs envâle vesîle ittihâz idilmeyüb ehl-i arz mâkûlesine ve kendi hâlinde olan ibâd-ı ehlin hilâf-ı şer'i şerîf ve bî gayrî hakk-ı taarruz ve mikdâr-ı zerre zûlm ve teâddî ve tecâvüz ile emr-i şerîfimle mugayyir vaz ve hâlet-i irtikâbından her biriniz gâye-i ilgâya ikrâr ve meccâniyet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfde sūdûr olan fermân-ı vâcibü's- sâim ve lâzımü'l- imtisâlimin mazmun-u itâat mekrunuyla âmil olub hilâfdan ziyâde hazer ve tehâşî eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı Ramazan sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

Fermân-ı âli mucebince sadrâzam mektub dâhi sâdir olmuşdur

S.46 – B.1

Kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân Kütâhya mütesellimi zîde mecduhû ve mefâhirü'l- akrân Anadolu eyâletinde vâkî sâir zabitan ve dârb-u cizye kâdir erleri ve âyân-ı vilâyet zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki hâlâ kudümü'l- fasl-ı bahâr ile ağaçlar yapraklanub dağlarda ve eşkîyâ yafdân çözüle gelmekle aşâir ve kabâilde ve yerlûden kıttâû't- tarîk makûlesi ve sâir haramzâde gûşe hafâdan çıkub husûsan sefer-i hümâyun takrîbiyle başı boş levendâd tâifesi vilâyet vilâyet hâli vakti fırsatdur deyu ebnâ-yı sebinin ve sūkkân-ı vilâyetle isâl-i hasâvet eyledikleri muharreb olmağın ol makûle eşkîyânın tecessüs ve tefahhûsda ihtimâm ve dikkat ve her ne mahâlde birden ikiden zuhûr ider ise çoğalmalarına âmân ve zaman virülmeyüb âmân ve ale'l- hâsâl ve ele getirülüb ceza-yı şer'ileri tertibin ile bilâd ve ibâdın ve taraf ve mesâkirîn tathîr ve temîn-i iâne mühîm-i lâzımü'l- ihtimâmın olduğuna binâ'en eğer eşkîyâ tâifesi kesret ve cemiyet üzere bulunub iş yalnız üzerlerine varılmak münâsib görülmediği sûretde kurâ ve civârda herkese semt ve münâsib olan mütesellimler ve zâbitler ile ittifak ve ittihâd ile üzerlerine varılıb ahz ve ele getirülmelerine birbirlerinin imdâd ve iânet olunmak için Aziz Beyi ve elfâz-ı zülkadriyye ve Kilis voyvodalarına ve haleb muhassılı mütesellimine ve Aydın muhassılı vekîline ve Konya ve Aydın ve Sivas ve mütesellimlerine başka başka

müekked evâmir-i şerîfimle tembih ve tavsiyye olunmağla sizki mütesellim ve sâirleri mümâileyhsim siz işbu emr-i şerîfim sadrâzam ağalarından kıdvetü'l- akrân Ahmed zîde kadrûhu vusûlünde bu husûs cümleliz ittifak ve ittihâd üzre hareket ederek dâimâ etrâf ve eknâfdan bu misillü eşkîyâ mutavattîn olan mahâlleri tecessüs ve tefahhûsdan hâlî olmayub her ne mahâlde birden ikiden veyâhud dâhi ziyâde eşkîyâ olduğu haber alınırca cümlesi âle'l- ittifak ahz ve ele getirülmeleri ikdâm ve eğer cemiyyetlisü zuhûr ider ise bâlâda zikr olunduğu vech ile Aydın muhassılı vekîli ve sâir semt ve münâsib olanlar ile haberleşüb ittifak ve ittihâd ile üzerlerine varub âlâ eyyü hâl ahz ve ele getirüb icrâ-yı şer'ileri tertîb ile izale ve âdâlarına ve şer ve mazarratların

S.47 – B.1

bilâd ve ibâd üzerinden def ve ref'iyle sükkân-ı memleket ve ebnâ-yı sebîlin terfiyye ve rahatına ziyâde ihtimâm ve kurb-u civârınızda olan mütesellimin ve zâbitân taraflarından dâhi sizden bu vech üzre istimdâd ve istiâned olunmak lâzım gelir ise sizler dâhi bi'lâ şart ve aceleten imdâd ve iânetlerine say eyliyesiz şöyleki havzâ-i hükûmet ve kurâ ve civârınızda vâkî mahâllerde eşkîyâ zümresinin teâddî ve tecâvüzünden ferdin mutazarrır ve mütekedder olduğu ve tarafınızdan istimdâd olunan mahâllerin imdâd ve iânetlerinde rehâvet ve kusurunuz zuhûru seniâ-ı şâyiâ-ı mülûkânem olmak lâzım gelür ise kat'an özr ve cevâbınız ıskâ ve bir ferd mutazarrır olduğu hâlde vâkî olan zâyîâ sizlerden tazmin olunmağla iktifâ olunmayub eşedd ikâbîle muhkem haklarınızdan gelineceği ve senki mütesellim-i mümâileysin bi'lâ tereddüd ve cezân tertîb olunacağı yakînen bilüb ânâ göre bu emr-i mühimde kemâl-i ihtimâm ve bâsiret üzre hareket ve bu husûsu celb-i emvâle vesîlesiyle ittihâz idünüb ehl-i arz makûlesine ve sâir kendi hâlinde olan ibâdullahın hilâf-ı şer'i şerîf ve bî gayrî hakk-ı taarruz mikdârdan zûlm ve teâddî ve tecâvüz ile emr-i şerîfe mugayyir vaz-ı hâlini irtikâbından her biriniz gâyetü'l- gâye ihtirâz ve mücânebed eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfde-i sūdûr olan fermân-ı vâcibü'l- imtisâlin mazmûn-u itâat makrûnuyla amîl olub hilâfından ziyâde hazer ve tehâşî eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîrân evâsıt-ı Ramazan sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.47 – B.2

Medine-i Mağnisada Çengizâde mahâllesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yanaki Vasil nam zımmînin sulb-i sagîr oğlu Yanakinin vâlidesi ve hafîdesi bâisü'l- vesîka Sufle bint-i Yani nam nasrâniyye meclis-i şer'i şerîfde takrîr-i kelâm ve tâbîr-i ani'l- merâm idüb sagîr-i mezbur Yanaki bî hakku'l- hizân ve hıcr-î terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşedd-ü ihtiyâcı olmağla mal-ı mevrûsundan almak üzere kabl-i şerden mikdâr-ı kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde fi'l- vâki kazîyye-i minvâl-i muharrer üzere olduğu lede's- şer zâhir olmağın hakîm-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leyh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîr-i mezburun mal-ı mevrûsundan olmak üzere beher yevm ikişer para nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir idüb meblâğ-ı mezkûru sagîr-i mezburun nafaka ve kisve ve sâir levâzım ve zarûriyesine harç ve sarf ve hîn-i zarûretde istidaât ve vakt-i zuhurda mal-ı mevrûsundan mürâcâatı mezbure Sufle nam-ı nasrâniyye izin birle mâ vakaâ bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâni min Zilhicetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed bin Ahmed / Hüseyin bin Mehmed

S.48 – B.1

Şerâi-i şîâr Saruhan sancağında vâkî kadılar zîde fazlihûm ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân livâ-i mezburda vâkî kazaların kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları ve âyân-ı vilâyet ve sâir iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki ben elviye ve kazadan ihrâcları fermân buyrulan deve ve katır ve bargirin yerli yerinden tamâmen ve kâmilen ihrâç ve savb ve memuresine isâl etdirilmeleriçün bu def'â dâhi başka Tatar yediyle isti'câl emri vürûd olunmağla imdî mukaddem ve muahhâr müekked ve müşed ve emri şerîf-i âlîşân mucebince ihrâcları fermân buyrulan mekkârî deve ve katır ve bargirler yerli yerinden tamâmen ve kâmilen ihrâç ve mekkârî başlarına edâ ve teslim olduğuna müşâr-ı sıhhâtin ve hakîkâti üzere beher kazadan ilânlar ile tarafımıza tafahhum ve beyân olunmağa muhtâc olduğu ecilden sâdir olan atabe mucebince

tarafımızdan buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur inşâallâhû teâlâ vusûlünde gerekdirki zikir olunan deve ve katır ve bargirleri yerli yerinden tamâmen ve kâmilen ihrâc ve mekkâri başlarına teslim ve bir gün evvel ve bir saat akdem savb-ı memuresine i'sâl eylemekli azîm-ü tekâyyüd ve nam ve say ve ihtimâm olunub mikdâr-ı zerre ihmâl ve tekâlîfiniz zuhûr idüb bu umûr-u mühimmenin tehîr ve tâtîline bâis olacak ve hatta vaz ve hareket eylemeniz ihtimâli olursa bir vech ile cevâba kâdir olamayıp itâb ve ikâb olundukdan sonra muhkem haklarınızdan gelineceğin mukarrer ve muhakkak bilüb hilâfıyla vaz ve hareket olunmaktan ve gâyet ikrâz ve ictinâb idüb muceb-i buyruldu ile âmil olasız fi üç Zilkâde sene bin yüz kırk beş

S.48 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisa Camiî-i Kebir mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden El Hâc İbrahim bin Abdullah nam müteveffânın vârisi zevce-i metrukesi Fatîma bint-i Mustafa nam hatunla sülbiyye kızları Ayşe ve Ümmühaniye mâhf olduğu bî hasb-ı şer'i şerîf zâhir ve muhakkak oldukdan sonra mezbure Ayşe zât-ı bâde't-târif-i şer'î meclis-i şer'i şerîf-i lâzımu't- teşrîfde işbu bâis-ü hâze'l- vesikâ mezbure Fatîma ve Ümmühani mahzarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâ-yı mezbur arz-ı ibrâ terekesinden gerek nakd gerek eşya cem kılıb ve kesr-i tereksine müteâllik amme-i dâvâdan mezburetân Fatîma ve Ümmühaninin defteri ibrâ-i âm ve katiü'n- nizâla ibrâ olsun eyledim bâde'l- yevm babam müteveffâ-yı mezburun terekesi dâvâsından ve gerek eşya dâvâsından fârî olub mezburetân Fatîma ve Ümmühaninin yedlerine hüccet-i şer'iyye virülsün didikde gibbe't- tasdîkü'l- muteber işbu kıbâle-i sıhhât-i eser bi'l- ittifa ketb ve tahrir olundu tahrîrân fi'l- yevmi's- sâlis-i aşer min Zilkâdetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Abdurrahman Çelebi bin Mehmed / Balı oğlu Mehmed beşe / Mehmed Çelebi bin Halil / Tülü Hasan Çelebi ve Kayalı Mehmed Çelebi ibn-i Ahmed / Şeyhzâde dâmâdı Abdurrahman Çelebi

Palamud ovasında tutulan bargir ki otuz beş re's beher yevm tarih-i kitabdan otuzar akçe takdîr olduğu işbu mahâle kayd şud fi Zilkâdetü'ş- şerîfe yirmi beş Muharrem sene bin yüz kırk beş

S.49 – B.1

Husûs-u âtû'z- zikrin mahâllinde istimâ ve ketb ve tahrîr için bi'l- iltimas cânîb-i şer ve mutahharda irsâl olunan Mevlâna Abdûrrahim Efendi ibn-i El Hâc Mustafa Efendi mahmiyye-i Mağnisada Ermeniyân-i Suflâ mahâllesinde mütemekkinde iken bundan akdem hâlike olan Maryem bint-i Allahverdi nam Ermeniyyenin mütemekkin olduğu menziline varıb akd-i meclis-i şer-i kavîm eyledikte halîk-i mesfûrenin vârisi sadriyye-i kebîre kızları İncü ve Velike ve Mevador oğlunun oğlu Kilyos nam Ermeniyye münhasıra olduğu şerle zâhir ve muhakkak olduktan sonra mesfûr meclis-i mâkûd-u mezburda işbu bâisü'l- vesîka Paşa nam Ermeniyye mahzarında üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb vâlidem mesfurdan bi'l- ırs-ı şer'i intikâl iden iki sinî bir leğen iki tencere dört döşek altı yastık altı yorgan ve bir kazan ve bir çift küpe ve bir çift sapluk ve kuşak dört yüzük mezkûre Paşa tarih-i kitabdan iki sene mukaddem fuzûlen zabt ider suâl olunub takrîr-i tahrir ve muceb-i icrâ olunmak matlûbumdur didikte gıbbe's- suâl ve'l- ikrâr medine-i mesfûreden mâ edâsına beyyine tâleb olundukda etyân-ı beyyineden izhâr-ı acz birle istihlâf itmeğın mâruz-u zikr eşyaların mesfûre Paşa nam Ermeniyye zimmetinde kalmadığına yemîn teklif olundukda mersum Paşa dâhi billâhi'd- dîn-i evvele İncil-i âlâ İsa aleyhi's- selâm halef itmeğın mucebince ve gayr-ı mefsûre Meryem nam Ermeni bî vech-i muârizadan men eylediğini Mevlâna-yı mezbure mahâllinde ketb ve tahrîr olunan Çukadâr Mustafa ibn Mahmud ve muhzır Hasan ibn Ömer ile meclîs-i şer'i hatıra gelüb âlâ vukû-u inhâ ve takdîr etmeğın mâ hüve'l- bâki bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâlis-i aşer min Zilkâdetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Hüseyin ibn-i Hamza / Oğanis veled-i Hacator / Agop Papaz / Danyâl Papaz / Serkiz veled-i Bati / Yaftese veled-i Sinan ve gayrihûm

S.49 – B.2

Kıdvetü'l- kuzzât ve'l- hükkâm ma'âdenü'l- fazl ve'l- kelâm Mevlâna Mağnisa kadısı zîde fazlûhum kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân mekkâri ihrâcına memur mübâşir tâyin olunan zîde mecduhu tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olacak mâlum olaki Menemen hassı reâyâsı divân-ı hümâyunuma arzuhâl idüb seyyidetü'l- mehâr zâtü'l- vekîletü'l- mûmâzaât tavîü'l- mesfurât vâlidem sultan ve umdetü'l- ismetühâ ve zîde't- iffetühânın has-ı zâtü'l- alfyeye ve güzât mezbur reayâsı tekâlifden muaf olmaları üzre hatt-ı hümâyun şevket makrûnum ile mânûn emr-i şerîf-i âlîşânım itâ ve bir gece Musul cânibinde zehâir-i mühimmâtı nakîl hizmetinde ilâm ve istihdâmı için ihrâc-ı fermânım olan mekkâri davarlarında kendülere muvakkatlarının mugâyyiri hisse-i (Bir kelime okunamamıştır) ve tevzî olunub baş muhasebe tarafından olan tevzî defterleri mucebince matlûb olan mekkâri (Bir kelime okunamamıştır) edâya iktidarları olmamağla haylice merhamete âlâ tarîkü'l- iâne bi't- tav ve'l- vakt bahar (Bir kelime okunamamıştır) ile beşer re's katır virdiklerinden sonra izdiyâd mütâlebesi ile teaddî ve rencîde olunmamaları için emr-i şerîfim ricâ

S.50 – B.1

eyledikleri ecîlden imdî vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dâhi zikr olunan dikkat tarafınızdan olan tevzî defteri mucebince matlûb olan mekkâri edâya iktidarları olmamağla hâlâ merhameten üç mihâr develeriyle beş re's katır virdiklerinden sonra hilâf-ı emr-i âlîşân matlûbuyla rencîde ve teaddî itdirmeyesiz söyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasın fi'l- yevmi'l- râbî min Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.50 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Nâsırlı mahâllesinde sâkine Aişe bint-i Mustafa nam hatun zâtî bâde't- târifü's- şer'i meclis-i şer'i hatır lâzımı't- tevkîrde işbu bâisü'l-vesîka zevc-i sâbıkı Mehmed ibn-i Mehmed nam kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb zevciyyet beynimizde kâime olduğum hâlde hüsn-ü zindegânımız olmamağla beni bayîyen tatlık idüb ben dâhi zimmetinde münkur ve mâkûd-u alfiyye olan mihr-ü müeccelemleri ve muaccele-i müaccelemleri mezbur Mehmed yedinden bi't-tamam ve'l- kemâl ahz ve kabz ve istintak eyledim bâde'l- yevm zevciyyete müteallik amme-i deâvî ve muhâsematdan mezbur Mehmedin zimmetini ibrâ-i âm ve kâtiü'n-nizâ'la ibrâ ve isbat eyledim yedine hüccet-i şer'iyye virülsün dedikde gibbe't-tasdîkü'l- mukırr kıbâle-i sıhât-i eser bi'l- iktizâ ketb ve imlâ olundu vâkâü't- tahrîr fi'l- yevmis- sâdis-i aşer min Zilkâdetü's- şerîfe lî sene ve hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Sarı İmamzâde Hacı İbrahim / Ahmed Çelebi ibn-i Ali / Alabaşzâde El Hâc Ahmed / Abdurrahman Beşe ibn-i Süleyman / Ahmed Beşe ibn-i Halil / El Hâc Mehmed ibn-i Ömer ve gayrihûm

S.50 – B.3

Kıdvetü'n- nüvvâbü'l- müteşerîîn Mağnisada nâibü's- şer olan efendi zîde ilmihû ve kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân mütesellimi ve yeniçeri serdarı zîde kadrûhuma inhâ olunurki İzmir sâkinlerinden El Hâc Eyüp tarafımıza ber vech-i münşekî arzuhâl idüb bundan akdem Ramazan-ı şerîfde bunda karındaşı Mustafa kendü hâlinde gezerken Konyalı Abdülkâdir nam şâkî bî gayr-ı hakk bıçağıyla darb ve katl eyleyüb ol tarafa firâr itmekle mezbur Eyüb dâhi Mağnisaya varub kâtil-i merkumu mârifet-i şer'le ahz ve yeniçeri iddiâsında olduğundan serdar haps itdirmekle bu vech ile kendüye zulûm ve teaddî eylediğın ve hâlâ şahidleri bu taraftan hatır olduğu bildürüb hasm-ı kâtil-i mezbur ile huzurumuzda

S.51 – B.1

mürâfaâ-ı şer ve bâde's- sübûd icrâ-yı hak olunmağıçün zâbiti mârifetiyle tarafımıza izhârı bâbında buyruldu mübâşir istid'â etmeğın tahrîr ve ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde gerekdirki merkumun hasm-ı mezburu tâyin olunan mübâşir ile bu taraftan tâyin olunan zâbiti adamlarına teslim ve İzmire izhâr itdirtesizki dâvâsı huzurumuzda şer'le istimâ ve sübûd bulan mevâdın şer'îsi icrâ ve ilhâk-ı hak olan husûs-u mezbur kan dâvâsı olmağla bir tarikle firâr ve gayb ve âdem-i izharına bir türlü hilâf-ı şer bahâne ile muhalefet itdirilmekten begâyet tevkî ve mücânebet ve muceb buyruldu ile âmîl olası deyu fi yirmi yedi Zilkâde sene bin yüz kırk beş

S.51 – B.2

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidin mâdenü'l- fazl ve'l- yakîn rafî-i âlâmü'ş- şerîfe ve'd- din varis-i ulûmü'l- enbiya ve'l- murselin el muhtass-ı bi mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- mu'in Mevlâna-i Mağnisa kadısı zîde fezâilehü ve mefâhirü'l- kuzzât ve'l- hükkâm mâdenü'l- fezâil-i ve'l- kelâm Saruhan sancağında vâkî sâir kadılar zîde fazlûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki livâ-i mezburda vâkî kazaların ahâlileri südde-i saâdetime arzuhâl idüb mezkûrlar mukaddemen sancak mutasarrıflarına viregeldikleri imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye akçesiyle vilâyete mahsus ve münhasır muinât-ı sâiresi mal itibâr olunub senevî on bin gurus mal ile livâ-i merkum Aydın muhassillığıyla hâlâ Şam vâlisi ve Mirü'l- Hacı vezîrim Abdullah Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlûhunun uhdesinde olduğı mukayyet olub lâkin vezîr-i müşârun ileyhın hacc-ı şerîf masârıfına medâr olmak için ancak bir def'â virülüb sâir senelere sirâyet itmemek şartıyla livâ-i merkumun muayyen olan on bin gurus malından mâ'ada on altı buçuk kese akçe imdâd-ı seferiyye tahsîli fermân olunmağla ahâlîsi an asl üzerimize mal kayd olunan on bin gurus zül eşedd viregeldiğimiz hâzeriyye ve seferiyye mukâbil vaz olunub el yevm tahsîl olunur iken tekrar seferiyye nâmıyla mükerrer akçe virmeye sancağımız fukarâsının bir vech ile liyâkat ve iktidarları yokdur deyu istirhâm eylediklerinde iftihârü'l- ümerâ ve'l- ekâbir bi'l- fîl baş defterdârım İbrahim dâme ulûmûhu ilâm ve Mağnisa nâibi Mevlâna

Derviş Mustafa zîde ilmîhû hâl itmekde vech-i meşrûh üzre mükerrer matlûb olan meblâğ-ı mezkûr merhameten af ve it'âm ve mahâlline kayd olunmak bâbında fermân-ı âlişân sâdır olmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrim mucebince amel dâhi livâ-i mezbur ahâlisi vilâyete viregeldikleri hâzeriyye ve seferiyye mukâbili üzerlerine vaz ve mal kayd olunan on bin gurus edâ eylediklerinden sonra vech-i meşrûh üzre mükerrer matlûb olan meblâğ-ı mezbur merhameten af ve in'âm ve mahâlline kayd olunmağla vezîrim müşârun ileyh tarafından livâ-i mezbur ahâlisini mükerrer merkum mütâlebesiyle rencîde ve remîde itdirmeyüb mazmûn-u emr-i şerîfimle amîl olası söyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılâsız tahrîran fî evâsıt-ı Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.51 – B.3

Medine-i Mağnisada El Hâc İlyas-ı Kebîr mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Mihri bint-i Hasan nam hatunun verâseti sûlb-u kebîre kızları Ayşe ve Ümmü Gülsüm ve lî ebeveyn er karındaşı es Seyyid Hüseyin bin Hasan münhasıra olduğı şer'an zâhir olduktan sonra müteveffâ-yı mezburenin tahrîr olunan eşyasının ber vech-i âtfü'z- zikr-i edâ olunur fî'l- yevmi's- sâmin ve'l- işrîn min Zilkâdetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

S.52 – B.1

Nısf menzil-i der mahâlle-i mezbur meblâğ 3.600 / köhne döşek 1 kıymet 240 / köhne minder 1 kıymet 240 / köhne yorgan 1 kıymet 120 / köhne yastık 2 kıymet 120 / köhne kilim 1 kıymet 120 / köhne seccâde 1 kıymet 120 / bakır avânî 2 kıymet 240 / bağı dönüm 1 kıymet 1.800 / yekûn 8.600

Minhâ'l- ihrâcat: Teçhîz-i tekfîn kıymet 1.200 / resm-i âdî kıymet 375 / kâtibe 120 / çukadârîye 120 / muhzirîyye 60 / cem'an 1.350 (Toplama hatası yapıldığı tespit edilmiştir; çıkması gereken toplam: 1.875 olmalıdır.)

Sahhû'l bâkî 7.350

Hisse-i bint 2.416 / hisse-i bint 2.416 / hissetü'l- ümmü lî ebeveyn 2.416

S.52 – B.2

sûs-u âtfü'l- beyânı mahâllinde istimâ ve ketb-i tahrîr için bi'l- iltimas cânîb-i şerden irsâl olunan Mevlâna Abdûllatif Efendi ibn-i Abdûrrezzak Efendi medine-i Mağnisada El Hâc İlyas-ı Kebîr mahâllesinde sâkin iken bundan akdem müteveffâ olan Kamer bint-i Hasan nam hatunun ile'l- vefât sâkine olduğu menzile varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l- esâmî-i müslimîn huzurlarında akd-i meclîs-i şer-i kavîm itdikde müteveffiye-i mezburenin verâseti sadriyye-i kebîre kızları Ayşe ve Ümmü Gülsüm ve lî ebeveyn er karındaşı es Seyyid Hüseyin bin Hasana münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra bâisetü'l- hâzel kitâb mezbure Ümmü Gülsüm meclîs-i şer-i mâkûd-u mezburda mezburân Ayşe ve es Seyyid Hüseyin mahsarlarında üzerlerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffiye-i mezbure Kamer hatun hâl-i hüyûtunda ve kemâl-i akl-ı sıhhâtinde işbu bir taraftan Mustafa mülkü ve bir taraftan Halil mülkü ve bir taraftan Köse oğlu Mustafa mülkü ve taraf-ı râbî tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb tahtanî oda ve bir bâb kiler ve bir bâb ahur ve hâriciyesinde vâkî bir bâb oda ve havlu-yu müşt Emil mülk-ü menzilin kible tarafında vâkî fırının köşesinden hizâsında vâkî havlu kapusunun bir kanadı ile dâhilinde bir bâb tahtanî oda ve bir bâb kiler ve hariciyesinde bir bâb oda ve havlu-yu ifrâz-ı âlâmât-ı fasîlâ vaz'ı ile mümtâz itdikden sonra mukarrer mezkûru bana otuz beş guruşa bey ve temlîk ve teslîm eyledikde ben dâhi ber vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra temeyyüz olan meblâğ-ı mezbur otuz beşden zimmetimi ibrâ-ı âm ile ibrâ ve iskâd idüb meblâğ-ı mezkûr mülk-ü müşt erâm olmuş iken mezburân Ayşe ve es Seyyid Hüseyin bî gayr-ı hak mukrız-ı mahdûd-u mezkûr-u mirâsa idhâl murâd iderler suâl olunub men olunması matlûbumdur dedikde gıbbet suâl mezburân Ayşe ve es Seyyid Hüseyin cevâbında mukrız-ı mahdûd-u mezkûru mirâsa idhâl murâd eylediğim ikrâr lâkin müteveffiye-i mezbûre Kamer hatunun ber vech-i muharrer rub ve semen dâvâsından mezbur Ümmü Gülsümün zimmetin ibrâ eylediğim inkâr edecek mezbur Ümmü Gülsümden müddeâsına mutâbık beyyine tâleb olundukda ahrâr-ı ricâl-i müslimînden es Seyyid Yusuf Çelebi ibn-i Ahmed ve Ömer beşe ibn-i Hüseyin

S.53 – B.1

nam kimesneler lî ecli'ş- şehâde meclîs-i makûd-u mezburda hâzırân olub eser-i istişhâd ve'l- hakîkâ mezbure Kamer hatun hâl-i hüyûtunda ve kemâl-i akl-ı sıhhâtinde tarih-i kitabdan dört sene mukaddem işbu menzil-i mahdûd-u mezkûru kıble tarafından vâkî bir bâb tahtanî oda ve bir kiler ve hariciyyesinde bir bâb tahtanî oda ve havlu-yu ifrâz-ı mâlûmat-ı fâsıla vaz'ı ile mümtâz itdikden sonra mezbure Ümmü Gülsüm otuz beş guruş bey ve teslim ol dâhi bade't- teslîm ve'l- kabzû'l- semen-i mezkûr otuz beş dâvâsından Ümmü Gülsümün zimmetini ibrâ-ı âm ile ibrâ ve iskâd eyledi mezbure Ümmü Gülsümün mülk-ü müşterâsıdır biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dâhi iderüz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde bade't- tâdîl ve't- tezkîyye şehâdetleri makbûle olmağın mukrız-ı mahdûd-u mezkûru taarruz itmemek üzre mezburân Ayşe ve es Seyyid Hüseyin bade't- tembih eylemeğın Mevlâna-yı mezbur mahâllinde ketb-ü tahrîr bâdehû bâis olunan çukadâr Ali Bey ibn-i Abdullah ve muhzır El Hâc Mehmed bin Abdullah nam kimesneler ile meclîs-i şer'e gelüb âlâ vukû'a inhâ takarrür itmeğın mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin ve'l- ısrîn min Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve elf

İmam Ahmed Efendi bin İsmail / Es Seyyid Hüseyin Çelebi bin Mustafa / İbrahim bin Abdullah / Hüseyin beşe ibn-i Mustafa

S.53 – B.2

Sûret-i defter-i hümâyundur

Mefâhirü'l- kuzzât ve'l- hükkâm mâdenü'l- fezâil-i ve'l kelâm Sicillü ve Şeyhlü ve Baklan ve Marmara ve kadıları zîde fazlûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki iftihâru'l- havass-ı ve'l- mukarrabîn mûtemed-i mülûk-ü ve's- selâtîn muhtaru'l- izz-ü temkîn bi'l- fîl dârü's- saâdetim ağası haremeyn-i şerîfeyn evkâf nâzırı olan El Hâc Beşir Ağa dâme ulûmühü divân-ı hümâyunuma arz gönderüb nizâmında olmağla İstanbulda vâkî Fatih-i Bağdat merhum ve mağfirü'l- ileyh Gâzi

Sultan Murad Han tâbe serâhu evkafından Sungur Bey ve tevâbî-i mukataası karyelerinden Çal Kebîr ve Sagîr ve Kuyucak ve Çataloba ve Denizler ve İskenderlü ve Doğalar ve Deveciler nam karyeler ile Kara Bahşilü ve Gök Musalı yörükân cemaâtleri ve tevâbî-i kuraları reâyâsı üzerlerine edâsı lâzım gelen hukuk-u rüsumlarında şerh ve kanun ve defter mucebince vakfın zâbitlerine evâmîr-i şerîfimle vâkî olan tekliflerin edâ eylediklerinden sonra selâtîn-i izân evkâfî karyeleri serbest olub bi'lâ emr-i şerîf teklîf-i şakka mütâlebesiyle rencîde ve teâddî olunmayalar deyu hatt-ı hümâyun şevket-i makrûnum ile mamûn ve müteaddîr evâmîr-i şerîfem virilmişken Anadolu vâlisi ve Hamid ve Saruhan ve Aydın sancaklarına mutasarrıf olanlar ve mütesellimler ve subaşı ve sâir ehl-i örf tâifesi tarafından müfidd-ü meccânen yem ve yiyecek ve koyun ve kuzu ve båd-ı yağ ve sâir mekûlâd ve bi'lâ emr-i şerîf ve selâtîn kaftan bahâ zahire bahâ ve konak ve konar göçer ve sâir teklîf-i şakka tâlebiyle teâddî eylediklerinden ma'âda reâyâ-yı vakfın kadîmden koyun ve sâir davarları râî olagelen yaylak ve kışlağın resm-i sâhib-i arz olanlara edâ iderler iken tekrar reâyâ fukarâsından dâhi yaylak ve kışlak nâmıyla bî gayr-ı hak akçe tâleb idüb zulûm ve teâddî etmeğle men ve def olunub hilâf-ı şer ve kanun deyu emr-i hümâyun rencîde olunmamak üzerlerine edâsı lâzım gelen hukuk ve rüsumları şer ve kanun ve defteri mucebince zâbitlerine evâmîr-i fermân-ı âlîşânım vârid olan teklîf-i edâdan sonra serbest olub reâyâ-yı merkumun mîr-i mîrân ve mütesellimler ve voyvodalar

S.54 – B.1

ve sâir ehl-i örf tâifesi taraflarından müfidd-ü meccânen yem ve yemek ve koyun ve kuzu ve mal ve bağ ve sâir mekûlât ve kıyye ve kaftan ve konak ve göçük ve sâir tekâlîf-i şakkalar eyledikleri yaylak ve kışlakların mutazammın sâhib-i arz olanlara verdiklerinden sonra tekrar reâyâ fukarâsı rencîde ve remîde olunmayub serbestiyyet üzre voyvodalar taraflarından zabt ve rabt olunub âhîrden ehl-i örf tâifesi taraflarından bir ferd müdâhâle ve muârıza itdirilmemek bâbında mukaddemân arz ile Hüdâvendigâr-ı sâbık zamanında hatt-ı hümâyun-u şevket makrûnuyla mâmûn emr-i âlîşân sâdir olub işbu bin yüz kırk üç senesi Rebiü'l- evvelinin on dokuzuncu gününde vâkî olan cülûs-u hümâyun meymenet mekrûnum içün cedîd olunmak ricasına ilâm itmeğın imdî bî vech-i meşruh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir

olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere mukaddemân ve hâlâ şeref südür iden işbu emr-i şerîf-i âlişân vâcibü'l- ittibâ ve lâzımü'l- imtisâlimin mazmun-u itaât mekrûnuyla âmîl olub hilâfına kat'a rızâ ve cevâz göstermiyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasın tahrîrân fi'l- yevmi's sâmin min şehri-i Şevvâlü'l- mükerrerem lî sene erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.54 – B.2

Hâlâ medine-i Mağnisada mesnet nişîn-i şerîât-ı kübrâ olan fâziletlü efendi hazretleri zîdet fezâilehû ve şerâ-i şîâr Saruhan sancağında vâkî olan kazalarda kadıları efendiler zîde fâzlûhum ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri serdarları ve voyvodaları ve âyân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere Aydın muhassılı olub Şam vâlisi olan vezîr-i mükerrerem devletlü veliyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin ber vech-i iltizâm uhde-i âlîlerinde olan âded ve âded-i ağnâm livâ-i Saruhan mukataâsı sene-i merkume martı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabt itmek üzere dârende-i hurûf kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân ağa zîde kadrûhûye deruhte ve iltizâm ve zabt için yedine temessûk virilmek mucebince işbu mektub tahrîr ve ısdâr irsâl olunmuşdur inşâallâhû teâlâ vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh ve sene-i merkume mahsûb olmak üzere livâ-i merkumun âded-i ağnâmı mukataâsı sene-i zâbitlerde minvâl üzere zabt ve rüsûm-u mîrîlerine vech ile cem ve tahsîl olunagelmiş ise ağa-yı mûmâileyh dâhi ol minvâl üzere zabt ve rüsûm-u mîrîlerin mûtâd-ı kadîm üzere olageldiği üzere yerlü yerinde cem ve tahsîl ve ahz ve kabz idüb seneyn-i sâbika ve olagelmesi mugayyir inâd ve muhalefet ile mal-ı mîrînin avk ve tehîrine ve kesr ve noksan bâdı ve bâis olmakdan ziyâde ittikâ ve ictinâb muceb-i mektub birle amîl olasıf fi yedi Zilkâde sene yüz kırk beş

S.55 – B.1

Kıdvetü'l- ulemâi'l- mütehakkikîn Mağnisa kazasında nâibü'ş- şer olan Mevlâna Mustafa zîde ilmihû tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki sebdetü'l- muhadderât ekliletü'l- muhâsenât tâc-u mesturât Ayşe Sultan azîmet hümânın çırağlarından nam hatunun zevci olan kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Ahmed zîde kadrûhu hâlâ Mağnisa kazasına kethüdâ olub cemî-i malzemesin görmekten sonra da nakdim ikrâz eylediği meblâğ ile yedi sekiz kese akçe mikdârı alacağı olmağla cümleden mukaddem edâ olunması için müşârun ileyhâ taraflarından iltimâs olunmağın meblâğ-ı mezbur cümleden mukaddem edâ ve teslîm olumasına kemâl-i ihtimâm idüb bir vech ile sâmihâ ve müsaâde olunmayub Mevlâna-yı mûmâileyh dâhi müekked tembîh olunduğun ifade eyleyib sonra cevâba kâdir olamazsın deyu âlemü'l- ulemâi'l- mütebahhirîn efsâlü'l- fûzelâi'l- müteverriîn bi'l- fiil şeyhü'l- islâm ve müftü'l- en'âm olan Mevlâna ebu'l- hayr Ahmed edâmallâhû teâlâ fezâilehû tarafından mûmzâ mektub virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eyledik emrim olmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olam emrim ve Mevlâna-yı müşârun ileyh tarafından virilen mûmzâ mektub mucebince amel idüb hilâfına rıza ve cevaz göstermiyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılâsın tahrîrân fî evâil-i Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.55 – B.2

Akzâ kuzzatü'l- müslimîn evlâ vulâtü'l- muvahhidin mâdenü'l- fazlî ve'l- yakîn rafî-i âlâmü'ş- şerîfe ve'd- din vâris-i ulûmü'l- enbiya ve'l- murselin el muhtass- ı bî mezîd-i inayeti'l- mülki'l- muin Mevlâna-yı kadısı zîde fazlûhu ve mefâhirü'l kuzzât ve'l- hükkâm mâdenü'l- fezâil-i ve'l- kelâm Aydın ve Saruhan ve Menteşe ve Teke ve Alâiyye ve Kütâhya ve Karahisar-i Sâhib ve Sultanönü sancaklarında vâkî kazaların kadıları zîde fazlûhum ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân alaybeyleri ve yeniçeri serdârı zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Feyzullah dâme kadrûhu divân-ı hümâyunuma arzuhâl

idüb bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere elviyye-i mezburede olan zuemâ ve tımarın bedeliyyeleri tahsiline kendine der uhde ve emir ve defteri virilmek bâbında istid'â-yı merhamet itmeğin cizye-i âmire yed-i mahfûz olan baş muhasebe defterlerine mudâr olundukda Aydın ve Saruhan ve Teke ve Menteşe ve Alâiyye ve Karahisar-ı Sâhib ve Sultanönü ve elviyye-i sâirelerde zuemâ ve erbâb-ı tımarlarının altı yük yigirmi üç bin elli bir akçe mal bedelleri olub bin yüz kırk beş senesi tahsili henüz kimesneye der uhde ve cizye defteri virilmediği derkenâr olunmağla vech-i meşrûh üzere elviyye-i mezburların zuemâ ve erbâb-ı tımarların bedelleri tahsili mümâileyh Feyzullah zîde kadrûhuye der uhde ve defteri virilmek bâbında iftihârü'l- umerâi'l- ekâbir bi'l- fi'l baş defterdârım Ali dâme ulûmuhû arz ve telhîz itmeğin imdî telhîz mucebince

S.56 – B.1

amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfım vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dâhi elviyye-i mezkûrlarda vâkî zuemâ ve erbâb-ı tımarın bin yüz kırk beş senesi bedelleri merkumun yedine virilen memhûr ve mümzâ sûret-i defter mucebince birbirinden cem ve tahsîl ve ahz ve kabz itdürüb kimesneye teâllûl ve muhâlefet itdirmeyesin ve elviyye-i mezbure bedeliyye tahsiline memur olanlara vech-i maâş olmak üzere zuemâ ve erbâb-ı tımarının beher bin akçe bazularından yigirmi maâş tâyin tahsîs olunub ve emvâl-i mezburdan peşin teslîm-i hazine-i âmîremden mâ edâ ânın tahvîr-i ahkâmı ile havâle olunan emvâl-i edâ ve emvâl-i kurâ ve kazaları dâhi teslîm-i hazine-i âmîrem idüb ve senesi âhîrinde bi'l- cümle temessükâtın getürüb mîrî ile hesabın görüb sûret-i muhâsebesi alub ibrâ-i zimmet eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasın

S.56 – B.2

Medine-i Mağnisada Deveciler mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Meryem bint-i Yusuf nam müteveffiyenin verâseti zevc-i metruku gâib-i ani'l- meclîs El Hâc Süleyman bin Abdullah nam kimesne ile sûlb-i kebîr

oğulları gâib-i ani'l- meclîs Abdullah ve Mehmede münhasırâ olduğu şer'an zâhir
oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki zikr olunur fi'l- yevmi'l- hâmis min
Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Menzil der mahâlle-i mezbur kıymet 10.800 / döşek 2 kıymet 480 / köhne beledî yastık
kıymet 720 / köhne yorgan 3 kıymet 500 / köhne minder kıymet 360 / muhayyer ferâce
kıymet 360 / beyaz kaftan kıymet 120 / köhne entâri kıymet 50 / alaca entâri kıymet
160 / alaca entâri kıymet 120 / alaca kaftan ve entâri kıymet 420 / yeşil çuka yemenî
kıymet 360 / köhne gömlek don kıymet 180 / beyaz çarşeb kıymet 240 / beyaz çarşeb
kıymet 120 / beyaz boğasî kıymet 120 / köhne peştamal don kıymet 180 / yemenî
kıymet 120 / sandık kıymet 150 / sim kuşak kıymet 240 / nakid 1.560 / cedîd yorgan
yüzü kıymet 160 / beledî yastık yüzü kıymet 120 / gömlek don kıymet 120 / köhne
yastık kıymet 60 / köhne kürk kıymet 120 / peşkir kıymet 60 / bakır avânî kıyye 9
kıymet 1.200 / sinî kıymet 450 / tunç havan kıymet 120 / şamdan kıymet 60 / köhne
kaliçe kıymet 600 / köhne seccâde kıymet 120 / bağ dönüm 1 kıymet 1.200 /
hırdavathâne kıymet 360 / der zimmet-i zevc-i mezbur mihr-i müeccel bint kıymet
4.000 / cem'an 26.110

Minhâ'l- ihrâcat: Techîz-i tekfîn 1.440 / resm-i âdî kıymet 720 / kâtibe 120 /
cukadâriyye 120 / muhzırîyye 60 / hüddâmiyye 60 / cem'an 2.520

Sahhû'l- bâkî 23.590 / hissetü'l- zevc 5.897 / hisse-i ebeveyn 8.846 / hissetü'l- ibn
8.846

S.57 – B.1

Medine-i Mağnisada Deveciler mahâllesinde sâkine iken bundan akdem
müteveffîye olan Meryem bint-i Yusuf nam hatunun verâseti zevc-i metrûku diyâr-ı
âherde olub hüyük ve memâtı nâ mâlum olan El Hâc Süleyman bin Abdullah ile sülb-
i kebîr oğulları olub kezâlik hüyük ve memâtı na mâlum olan Abdullah ve Mehmede
münhasır olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra gâibân-ı mezburân zuhûr edince
müteveffîye-i mezbureden intikâl iden mal-ı mevruslarını zabt ve hıfz için kabl-i şer-
i mutahharadan bir kayyım nasbından lâzım ve mühim olmağın müteveffîye-i
mezburenin lî ebeveyn kız karındaşı olub bâiset-ü hâzel kitâb Hatice bint-i Yusuf nam

hatun emanet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vech ile kayyımlık uhdesinden gelmekte kâdire idüğü zeyl-i vesikâda muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede'ş- şer'ü'l- enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî sadr-ı kitâb hazretleri dâhi gâibân-ı mezburân zuhûr idince müteveffıye-i mezbureden intikâl iden mal-ı mevrusların zabt ve hıfz için mezbure Hatice hatunu kayyım nasb ve tâyin olundukda ol dâhi bir vech ile kayyımlığı kabûl ve hıdmet-i lâzımesini kemâ hüve hakka taahhüd etmeğın mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâlis min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Es Seyyid Mehmed Çelebi bin Mehmed / Halil bin Ali / Mehmed beşe ibn-i Abdullah / Es Seyyid Mahmud bin Mehmed

S.57 – B.2

Hâlâ Mağnisada nâibü'ş- şer olan efendi zîde ilmihü ve mefahirü'l emâsil ve'l- akrân mütesellimi ve yeniçeri serdarı ve âyân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki tâmîl-ü intikâl ve süvâr için tarafımıza takâzı olan mekkâri davarlardan bundan akdem kazanızdan tedâriki matlûb olan bu ana değın tedârik ve irsâlınden bir eser zuhûr itmeyüb ve bir gün evvel savb-ı memurumuza azîmetimiz akdem umûr-u mihâm-ı lâzımü'l- itimâdımdan olmağla buyruldu vusûlünde sizki mûmâileyhsiz bu husûsa cümleliz gönül birliğı ve hüsn-ü vakâk ve kemâl-i ibdihâd ile matlûb olan mekkâri davarların bir saat mukaddem cem ve tedârik ve muaccelen âhere irsâl ve î'sâl etdirilmek bâbında istî'câli mutazammın işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr irsâl olunmuşdur vusûlünde kat'an tehîr ve tevakkuf cevâz gösterilmeyüb mâruz-u zikr mekkârieleri aceleten tedârik ve bir an evvel tarafımıza sevk ve tesyîr itdirilmek her biriniz takayyüd nam ve abd ve kırâ'e eyleyüb taksîr ve müsâmahadan kemâl-i tahrîr ve meccâniyyet ve muceb buyruldu amel eyliyesiz fî sekiz Zilhicce sene bin yüz kırk beş

S.58 – B.1

Hâlâ Mağnisa sancağında mesnet nişîn şer'îât-ı garrâ olan fazîletlü efendimizle fezâil ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân yeniçeri serdarı ve âyân-ı vilâyet havâlîleri zîde kadrûhum inhâ olunurki bin yüz kırk beş senesi Zilhiccesi şerîfinin guresinden senesine değîn mütesellimliği tarafımızdan kıdvetü'l- emâcid ve'l- ayân El Hâc Mehmed Ağa nasb ve tâyin olunmağla ve senki ağa-yı mümâileyhsin bilâd-ı mezkûru zabt ve rabt ve hıfz ve siyânet itmede bezl-i sûret etmek için buyruldu tahrîr ve ısdâr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzre bilâd-ı ibâdın zabt ve rabtında ve reâyâ ve îyâd-ı ebnâ-yı sebîlin hıfzında bezl-i tâb tavâm ve zuhûr iden eşkîyânın mazarzatlarnı def ve mal-ı mirîmizin tâhsîlinde gayret-i dermiyân idüb hilâf-ı şer-i şerîf vaz-ı hareketden mübâderet ile zulûm ve teaddî olunmayub mucceb-i buyruldu ile amel eyliyesin deyu fî on beş sene bin yüz kırk beş

S.58 – B.2

Kıdvetü'n- nüvvâb ve'l- müteşerriîn Mağnisa nâibi efendi zîde ilmihû ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân Mağnisa mütesellimi ve serdarları ve sâir âyân-ı vilâyet iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki bundan akdem matlûb olan mekkâri bargir ve katır ve iştirâya virilmek tedârîki adîmü'l- ihtimâldir deyu ihbâr olunmağla yüz res deve ve elli res bargir ve katır bî eyyü hâl bi'l- ittifak tecessüs ve tedârik olunub bundan evvel giden mübâşir mârifetiyle tarafımıza irsâl ve îsâl eylemeniz bâbında buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzre yüz res deve ve elli res bargir ve katır cem ve tedârik ve ücretleri tarafımızdan virilmek üzre bir gün evvel irsâl ve îsâl olunub bir türlü özür ve bahane ile bu tarafda bâis-i tehîre cebr eylemekden begâyet ihtirâz ve ictinâb eyliyesiz deyu buyruldu on iki sene bin yüz kırk beş

S.58 – B.3

Medine-i Mağnisada Göktaşlı mahâllesinde vâkî Beyzâde Mehmed Ağanın menzilinden ber vech-i misâferet sâkin olan bâis-ü hâze'l- kitab Hüseyin Ağa bin Abdullah nam kimesne meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımu't- tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani'l- merâm idüb tarih-i kitabdan iki gün mukaddem Beşir Ağa Çullusu nam karyeden medine-i mezbureye gelir iken esnâ-i tarîkde evdeki oğlum olub İbrahim bin Mehmed nam sagîr kimesnenin sa'nâsına bargirden düşüb yine sâlimen bargir rükûb idüb medine-i mezbureye geldiğimizde sagîr-i mezburun sol kolunda ve kasığında tâun zuhûr idüb bî emrillâhî teâlâ ol eserden fevt olmuşdur kabl-i şer'den üzerine varulub âzâsına nazar olundukda vâkî-i hâli keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde cânib-i şer'den Mevlâna Abdullâtif Efendi ibn-i Abdülrezzak Efendi irsâl ol dâhi Saruhan sancağı mütesellimi fahrûl- akrân El Hâc Mehmed Ağa tarafından mübâşir tâyin olunan Ömer bin Abdullah nam kimesne ile menzil-i mezkûrda meyyit-i mezburun âzâsına nazar olundukda fi'l- vâkî sagîr-i mezburun sol kolunda ve kasığında zuhûr iden tâundan fevt olduğu bâde'l- muayene ve'l- müşâhede vâkî-i hâl Mevlâna-yı mezbur mahâllinde ketb ve tahrîr ve bâdehuma bahs olunan Çukadâr Çelebi ve Muhzır Mehmed ile meclîs-i şer'e gelüb alâ vukû'a inhâ takarrür itmeğin mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâmis-i aşer min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mehmed Muhzır / Hayâlî Çelebi / Hüseyin

S.59 – B.1

Medine-i Mağnisada Bektaş-ı Sagîr mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin El Hâc Osman nam müteveffânın verâseti zevce-i metrukesi Fatma bint-i Ali nam hatun ile sûlb-i sagîr oğulları Osman ve Mustafa sûlbiyye-i kebîre kızları Ümmühâniye münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki vech-i âtû'z- zikr olunur fi'l- yevmi'l- râbî-i aşer min Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Menzil der mahâlîle-i mezbur kıymet 6.000 / mevrû buğday kıymet 3.000 / mevrû nohut kıymet 1.200 / bağı dönüm bir kıymet 3.000 / bargir kıymet 1.440 / karasığır öküzü çift bir kıymet 3.400 / camus ineği kıymet 1.800 / kilim kıymet 300 / seccâde kıymet 60 / bakır avâni kıyye 20 kıymet 3.600 / köhne döşek kıymet 600 / köhne yorgan kıymet 150 / köhne yastık kıymet 180 / çift âlâtı kıymet 480 / boğasî kaftan kıymet 180 / köhne çuka kıymet 120 / köhne gömlek don zıbın kuşak kıymet 240 / hırdavathâne kıymet 240 / cem'an 23.990

Minhâ'l- ihrâcat: Teçhiz-i tekfin kıymet 1.800 / mihr-i müeccel kıymet 600 / resm-i âdî kıymet 600 / kâtibe kıymet 100 / cukadârîyye kıymet 100 / muhzırîyye kıymet 40 / cem'an 3.240 / sahhû'l- bâkî 20.750

Hissetü'l- zevce kıymet 2.593 / hissetü'l- ibn kıymet 7.262 / hissetü'l- ibn kıymet 7.262 / hissetü'l- ibneti kıymet 3.331

S.59 – B.2

Medine-i Mağnisada Bektaş-ı Sagır mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali Osmanın sûlb-i sagır oğulları Osman ve Mustafanın babaları müteveffâ-yı mezburdan intikâl iden mal-ı mevruları zabt ve hıfz için bir vasî nasbindan lâbit ve lâzım olmağla sagîrân-ı mezburanın vâlideleri ve hâzâneleri bâiset-ü hâze'l- kitab Fatma bint-i Ali nam hatun emanet ile mevsûfe ve istikâmet ile mârufe olub vesâyet uhdesinden gelmekle her vech ile kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede'ş- şer zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûli leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîrân-ı mezburanın vakt-i reşîd-i sebt oluncaya değin seviye-i emirlerine vasî nasb ve tâyin buyurdıkların ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâ yenbağıy edâya taahhûd itmeğın mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâmis min Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: İmam Mehmed Efendi / Memiş Beşe bin Hüseyin / Halil Beşe bin Ahmed / Mustafa Beşe bin Mehmed

S.60 – B.1

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali Ağanın verâseti vâlidesi Ümmühâni bint-i El Hâc Mehmed nam hatun veled-i lî ebeveyn kız karındaşı Ayşeye ve'l- ümm kız karındaşı Halimeden Haticeye münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi'l- hâmis-i aşer min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Mahâlle-i mezburda vâkî menzili olan hisse-i şâyiâsı kıymet 7.200 / bağ dönüm 1 kıymet 1.200 / merkeb re's 1 kıymet 1.200 / cam tas ve sini kıymet 120 / köhne gömlek ve don ve mintan kıymet 300 / bakır âvâni kıymet 1.080 / seccâde 2 kıymet 700 / köhne kuşak kıymet 120 / cedîd yorgan yüzü kıymet 240 / der zimmet-i vasî-i mezbur Fatma Hatun kıymet 24.000 / cem'an 35.960

Minhâ'l- ihrâcat: Tekfîn ve teşhiz kıymet 1.200 / resm-i kıymet kıymet 600 / kâtibe kıymet 120 / cukadârîyye kıymet 120 / muhızırîyye kıymet 60 / cem'an 2.400

Sahhû'l- bâkî kıymet 3.396 / hisse-i üm kıymet 5.592 / hissetü'l- ümmü lî ebeveyn kıymet 16.779 / hissetü'l- üm kıymet 5.594 / hissetü'l- ahîddü'l- üm kıymet 5.594

S.60 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkin İbrahim bin Yunus nam kimesne meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımu't- tevkîrde abd-ı memlûk-u işbu bâisü'l- kitab Beşir nam Arab gulâmı mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu orta boylu açık kaşlı kara ala gözlü kuriyyü'l- asıl Beşir nam Arab gulâmı yedimde abd-ı memlûkum olduğu hâlde hasbeten lillâhi'l- azîm ve tâlebü'l- merzât-ı rabbi'r- rahîm malımdan azâd ve mülkümnden ihrâc ve sâir harâir-i sûlbîyyîn zümresine ilhâk ve idrâc eyledim bâde'l- yevm mevsûf-u mezbur beşe sâir ihrâr-ı sûlbîyyîn gibi hür olub üzerinde hak ve lâ'dan gayrî alâkam ve methâlîm kalmamışdır didikde gibbe't- tasdîk-i şer'i mâ hüve'l-ı vâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâlis-i aşer min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Osman ibn-i Abdullah / Sandıkçı Ömer Beşe / Ahmed Ağa bin Yusuf / Mustafa Çelebi ibn-i Ömer / Abdurrahman ibn-i Osman / Ömer Beşe ibn-i Muhsin ve gayrîhûm

S.60 – B.3

Mahmiyye-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Abdullah nam müteveffânın sûret-i zâhirde vâris-i mârûfu ve mârûfesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l- mala ait olmakla beytü'l- mal-ı amme emîni olan es Seyyid Mehmed Ağa tarafından vekîl-i mesçîli mütesellimi olan Mehmed Beşe mârifetiyle sûk-ı sultânîde müzâyede olunan muhâllefâtıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmü's- sâlis-i aşer min Zilhiccetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Döşek 1 kıymet 226 / köhne kilim kıymet 75 / köhne don 2 kıymet 55 / köhne seccâde 1 kıymet 15 / kıyma tahtası 1 kıymet 15 / köhne yorgan 2 kıymet 182 / tekne ve entâri ve don 1 kıymet 39 / köhne don ve muhayyer kıymet 22 / kumaş mintan kıymet 121 / hurda mercan kıymet 49 / ferâce çift kıymet 40 / döşek kılıfı kıymet 40 / köhne gömlek kıymet 35 / köhne çul kıymet 39 / köhne yorgan ve aba kıymet 21 / beyaz dizlik 1 kıymet 150 / mâî hatâbî kaftan kıymet 191 / müstâ'mel mest parçası kıymet 77 / temür âlâtı kıymet 36 / sagîr yastık aded 40 kıymet 280 / kumaş entâri kıymet 111 / köhne boğça zıbbunu kıymet 51 / köhne nûh kıymet 15 / köhne kaftan ve entâri kıymet 75 / sim zincirli tokalar kıymet 158 / cem'an kıymet 2.222

Minhâ'l- ihrâcat: Teçhîz ve tekfîn kıymet 300 / resm-i âdî kıymet 438 / kâtibiyye kıymet 120 / cukadâriyye kıymet 120 / emîn kıymet 120 / dellâliyye dükkân kirâsı kıymet 75 / ihzâriyye kıymet 80 / cem'an 1.252

Sahhû'l- bâkî kıymet 980

S.61 – B.1

Medine-i Mağnisada Bölcek-i Cedîd mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Ümmühâni bint Mahmudun verâseti zevc-i metruku Mustafa bin Ahmed ile lî ebeveyn er karındaşı Mehmed ve vâlidesinin vâlidesi Ümmühâni bint-i Mehmed nam hatuna münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun tahrîr olunan eşyasıdırki vech-i âtîü'z- zikr olunur fi'l- yevmi's- sâbî-i aşer min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Döşek 3 kıymet 840 / yorgan 1 kıymet 180 / yastık 7 kıymet 480 / kilim kıymet 300 / köhne kilim kıymet 200 / köhne minder kıymet 180 / alaca kaftan ve don kıymet 30 / münakkaş don 2 kıymet 240 / müstâ'mel gömlek 3 kıymet 300 / münakkaş çarşeb kıymet 480 / telli kaftan sâde entâri ve çintiyân kıymet 1.800 / köhne alaca entâri ve don kıymet 120 / köhne kaftan kıymet 60 / münakkaş şerbetî 1 ve makrame 2 kıymet 120 / müstâ'mel yemenî 2 kıymet 120 / yorgan başı kıymet 120 / köhne çatal kaftan ve entâri kıymet 300 / köhne entâri kıymet 120 / sagîr peşkir kıymet 60 / incülü kuşak kıymet 900 / köhne çuka kıymet 120 / sandık kıymet 120 / bakır âvâni kıyye 11 kıymet 1.500 / Keçili nam karyede bağ kıymet 960 / Keçili karyesinde zeytün eşcârı kıymet 1.400 / der zimmet-i Halil oğlu kıymet 1.200 / der zimmet-i zevc-i mezbur mihr-i müeccel begâyet kıymet 1.500 / cem'an 13.820

Minhâ'l- ihrâcat: Resm-i kıymet kıymet 360 / kâtibe kıymet 90 / çukadârîyye kıymet 90 / muhzırîyye kıymet 40 / cem'an 580

Sahhûl- bâkî 13.240 / hisse-i zevc kıymet 6.630 / hissetü'l- âhî lî ebeveyn kıymet 4.414 / hissetü'l- ümmü'l- üm 2.206

S.61 – B.2

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali Beşe ibn-i Abdullahın verâseti zevc-i metrukesi Fatma bint-i El Hâc Mahmud nam hatun ile sûlb-i kebîr oğlu Veli ve sagîr oğulları Hasan ve Hüseyin ve sûlbiyye-i kebîre kızı Emineye münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan

eşyasıdırki ber vech-i âtî zıkr olunur fi'l- yevmis's- sâlis-i aşer min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Nısf menzil der mahâlle-i mezbur kıymet 4.800 / mevrû buğday ber vech-i tahmin kıymet 4.000 / mevrû nohut ber vech-i tahmîn kıymet 1.000 / boğâsî kaftan kıymet 180 / köhne zıbuñ kıymet 60 / döşek 2 kıymet 600 / köhne yastık kıymet 240 / köhne yorgan kıymet 200 / harar çuval kıymet 240 / bakır âvâni kıyye 5 kıymet 600 / bakır sinî kıymet 180 / çift âlâtı kıymet 600 / hırdavathâne kıymet 600 / cem'an 23.740

S.62 – B.1

Minhâ'l- ihrâcât: Tekfîn-i teçhîz kıymet 1.800 / mihr-i müeccel kıymet 1.200 / resm-i âdî kıymet 600 / kâtibe kıymet 100 / çukadârîyye kıymet 100 / muhzırîyye kıymet 60 / cem'an 3.860

Sahhû'l- bâkî: 19.880 / hisse-i zevc kıymet 2.485 / hissetü'l- ibn kıymet 4.970 / hissetü'l- ibn kıymet 4.970 / hissetü'l- ibn kıymet 4.970 / hissetü'l- bint kıymet 2.485

S.62 – B.2

Kıdvetü'n- nüvvâbü'l- müteşerriñ Mağnisada nâibü'ş- şer' olan efendi hazretleri zîde ilmihû ve kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân mütesellim ve yeniçeri serdarı zîde kadrûhum inhâ olunurki Mehmed nam yeniçeri tarafımıza arzuhâl idüb bu Mağnisada sâkin olduğu hâlde hasta iken yine odasında refiki olan Mustafa nam kimesne yedinden gulâmın ayardub firâr itmeleriyle bâid-i merkurum Mehmed dâhi kalkub giderken Alaşehir nam mahâlde mezburu bulub gulâmın kendüden tâleb eylediğinde vermediğinden gayrı âlet-i harble bunu darb ve mecrûh eylediğın ve merkurum Mustafa hâlde yine Mağnisaya gelib sakin olduğun bildürüb mezbur ile murâfî-i şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında ahz ve ihzâr için tarafımızdan buyruldu-yu mübâşir iltimâs itmeğın tahrîr ve ısdâr mübâşir tâyin ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdirki merkurum Mustafa tâyin olunan mübâşir ve zâbiti mârifetiyle mahâllinde meclîs-i şer'e ihzâr ve şer'le görüb bade's- sübûd mucceb-i şer'îsi icrâ ve ihkâk-ı hak

eyliyesiz şöyle mahâllinde icrâ olunması için merkumun mübâşirine koşub İzmir ihzâr ve irsâl eyleyüb mucceb-i buyruldu ile amel ve hilâfiyla hareketden begâyet tevâkki eyliyesiz deyu

Fî 19 Zilhicce

S.63 – B.1

Medine-i Mağnisa mahâllatından Derviş Ağa câmi'î-i şerîfine imam-ı sâni lâzım ve mühim olmağla erbâb-ı istihkakdan işbu rafi-i tevkî-i ref'û's- şân-î hakânî El Hâc İbrahim Halife her vech ile lâyük ve mahâl ve müstehak olmağın mahâlle-i mezbur-u ahâlîlerinin imam-ı sâni-i için vakf eyledikleri nükûdun nemâsından almak üzere yevmi sekiz akçe vazife ile tevcih olunub yedine müceddeden berât-ı şerîfim virilmek bâbında istid'â-yı inâyet itmeğın vech-i meşruh üzere sadaka ile bu berât-ı hümâyun saâdet makrûn virdüm ve buyurdumki bâde'l- yevm mezbur Hacı İbrahim Halife varub zikr olunan cami'î-i şerîfde imam-ı sâni olub hıdmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra nükûd-u mevkûfe-i mezbureden hâsıl olan nemâsından yevmi sekiz akçe vazife alub mutasarıfı olub hayrâtı devâm-ı ömr-ü devlet için duâya devamda göster ol bâbda taraf-ı âherden kimesne mânî olmayub dahl-i taarruz itmeyüb şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fî evâsıt-ı Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.63 – B.2

Kıdvetü'n- nüvvâbü'l- müteşerriîn Mağnisada nâibü's- şer' olan efendi zîde ilmihû ve kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân mütesellim ve yeniçeri serdarı zîde kadrûhuma inhâ olunurki Hasan nam kimesne tarafımıza arzuhâl idüb bundan akdem Mağnisada Saz mahâllesinde sâkine Saliha nam bâkireye nişân virüb tezevvüc itmek üzere iken kaza-i mezbur sâkinlerinden Karakaşoğlu ve Osman nam kimesneler ile Müntehâ nam hatun zuhûr ve hevâlarına tâbî ehl-i örf ile yek dil ve bî gayr-ı hak bunun dört yüz

guruşunu alub gadr eylediklerin ve husûs-u mezburun şer'le görölüb bâde's- sübûd teveccüh idenlerden alıvirilmek için yedinde der-i devlet-i medârdan fermân-ı âlî olduğun bildürüb mucebince tarafımızdan dâhi buyruldu ile mübâşir iltimâs itmeğın tahrîr ve ısdâr tâyin ve irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzre sâdır olan emr-i âlî mucebince hasmâları mezburlar mübâşir-i mümâileyh ve zâbiti mârifetiyle mahâllinde meclîs-i şer'îye ihzâr ve husûs-u mezbura tamâm-ı mukayyed ve şerhle görüb sübûd bulan hakkı teveccüh iden mezburlardan tahsîl ve alıvirilüb ihkâk-ı hak eyliyesiz şöyleki mahâllinde icrâ-yı hak mümkün olmaz ise tarafımızda şer'le görölüb ihkâk olunmağıçün mezburları mübâşirine koşub İzmire ihzâr ve irsâl ve muceb-i buyruldu ile amîl olasız deyu yirmi Zilkâde sene bin yüz kırk beş

S.63 – B.3

ğnisada vâkî Saruhan Baba zâviyesi vakfının yevmi beş akçe vâzife ile zâviyedâr ve mütevellisi olan vakf-ı mezburun türbedârı işbu râfî-i tevkî-i ref'îü's-şân-ı hakânî es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman zîde âllâmehû meclîs-i şer'e varub bâ berât-ı âlişân mutasarrıf olduğü zâviyedâr ve tevlîyyetin hizmetlerin edâ üzre iken İstanbulda sâkin karındaşı fevt olmakla mirâsı tâleb ve ahz için râhî oldukda zâviye-i mezburun hizmet-i lâzimesi tarafından vekîl nasb ve vekîl edâ-yı hizmet iderken tevlîyyet-i mezbur üzerinden ref oldu deyu şuyû bulmağla husûs-u mezbur vukûfu olanlardan bâde'l- istifsâr vâkî-i hâl der-i devlete ilâm olunmasın iltimâs itmekle merkum es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman karındaşı mirâsı husûsu için İstanbula râhî oldukda tarafından zâviye-i mezburun hizmetin edâya Molla Mehmed nam kimesneyi vekîl nasb idüb vekîl dâhi edâya hizmet eylediğini sakât-ı sahîhâtü'l- kelimât haber virmeleriyle mağduriyeti zâhir ve nümâyan olmağla zikr olunan zâviyedârlık ve tevlîyyet muârizları res'inden merkum es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman türbedâr-ı vakfa kâfîü'l- evvel ibkâ ve mukarrer ve yedine berât-ı şerîf-i âlişânım virilmek bâbında inâyet ricasına vâkî-i hâli bi'l- iltimâs Mağnisa nâfbi Mevlâna El Hâc Mustafa el ömr-i zîde ilmihû arz itmekle zikr olunan zâviyedârlık ve tevlîyyet vech-i meşrûh üzre es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman türbedâr-ı vâkıfın üzerinde iken mezbur es Seyyid Ali cilâ-yı vatan eyledik deyu ref'inden tevlîyyeti Mustafa Halife ibn-i Yusufu tevcîh olunub

S.64 – B.1

berât virildiği Anadolu muhasebesinde der kenâr olunmağın kemâkân ibkâ olunmak üzere âlâmü'l- ulemâi'l- mütebahhîrîn eftâlû'l- fûzelâi'l- müteverriîn bi'l- fîl şeyhü'l- islâm Mevlâna Ahmed edamallâhû teâlâ fezâilehû işaret itmekle işareti mucebince ibka olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i padişâhânem der aklâm-ı sebîle-i şehinşâhânem zuhûra getürüb müşârun ileyhî işareti ve bin yüz kırk beş senesi Zilkâdesinin yigirmi sekizinci günü tarihiyle müverrih virilen rû's-u hümâyunum mucebince bu berât-ı hümâyun izzet makrûnu virdim ve buyurdumki mezbur es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman zîde salâhaya varub vech-i meşrûh üzere evkâf-ı mezbure zâviyesinin zâviyedârı vakfının mütevellisi olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra tâyin olunan yevmi beş akçe vazîfesin evkâf-ı mezbur mahsûlünden alub mutasarrıf ola ol bâbda ref olunan mezbur ve taraf-ı âhirden hiç ferd mânî ve müzâhim olmayub dahl-ü taarruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fi'l- yevmi's- sâmin Zilhiccetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.64 – B.2

Kıdvetü'n- nüvvâbû'l- müteşerriîn Mağnisada nâlbü's- şer efendi zîde ilmihû ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân mütesellimi ve serdarı ve sâir âyân-ı vilâyet iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki inşâallâhû teâlâ işbu şehir-i Zilhiccenin yigirmi beşinci isneyn günü İzmirden hareket üzere olmağla irsâl olunan zahîre defteri mestûr ve mâlûmunuz oldukda mucebince iktidâ iden zehâir cem ve tedârik ve hâzır-ı âmâde olunmak bâbında buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzere irsâl olunan defter mucebince iktizâ iden kazîyyenin cem ve tedârik eylemek dikkat-i tâm ve say ve ihtimâm olunub muceb-i buyruldu ile âmîl ve hilâfında begâyet ihtirâz eyliyesiz deyu fi yirmi iki Zilhicce sene yüz kırk beş

S.64 – B.3

Devletlü velîyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin tâyinât-ı âvân bürün-u matbah-ı hümâyunlarına yevmiyye iktizâ iden zehâir defterleridirki zikr olunur

Nân-ı azîz vukîyye 1.000 / lâhm-ı gânem kıyye 500 / pirinç kıyye 500 / revgân-ı sâde kıyye 150 / dakik-i havs kıyye 40 / nişasta kıyye 20 / asel kıyye 50 / şeker kıyye 10 / nohut kıyye 40 / soğan kıyye 80 / tavuk kıymet 80 / yumurta kıymet 300 / süt kıyye 40 / yoğurt kıymet 40 / şem-i asel kıyye 5 / şem-i revgân kıyye 10 / kayısı kıyye 10 / razvâk-ı üzüm kıyye 10 / siyah üzüm kıyye 10 / badem kıyye 5 / fağfûl kıyye 2 / tarçın dirhem 200 / karanfil dirhem 300 / kakule dirhem 200 / cevz-i hindî kıymet 100 / sakız dirhem 100 / kahve kıyye 10 / şair kifâyet mikdârı olmak keyl 250 / odun yük 300 / çan yük 10 / sebzevât kıyye 500

S.65 – B.1

Vech-i meşrûh üzere bâlâda mezkûr olan zehâir tedârik ve hatırlı madde olunub zahîre cem'ine memur olan ağa mârifetiyle mîr-i mahâlle hıfz olunan kıdvetü'n-nüvvâbü'l- müteşerriîn Mağnisada nâibü's- şer' olan efendi zîde ilmihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l- akrân mütesellimi ve yeniçeri serdarı zîde kadrûhu inhâ olunurki Turgutlu kasabasında nâkîbü'l- eşrâf olan Seyyid Nurullah zîde şeref tarafımıza arzuhâl idüb hizmetinde olan İsmail nam kimesne iki yüz elli guruş nakid akçe ile yetmiş guruş eşyasın ferikâ idüb Mağnisaya firâr ve dizdârın yanında tahassûn ittiğın bildürüb merkum İsmail ahz ve ihzâr ve tarafımızda şer ile akçe ve eşyası kendüye alıvırilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında buyruldu ile mübâşir iltimâs itmeğın tahrîr ve ısdâr ve tâyin irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzere tarafımızda şer ile görölüb bade's- sübûd icrâ-yı hak olunmak için merkum İsmail ahz ve mübâşerete koşub tarafımıza ihzâr ve irsâl itdirilüb mucib-i buyruldu birle amel ve hilâfından tevkî ve ihtirâz eyliyesiz deyu tahrîrân fî 24 Zilhicce sene 145

S.65 – B.2

Vech-i tahrîr hurûf budurki bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere Aydın muhassılı olup Şâm-ı şerîf vâlisi olan vezîr-i mükerrer devletlü veliyyü'l- niâm efendimiz hazretlerinin mâlikâne mutasarrîf oldukları Aydın muhassılı aklâmından Yörügân-ı Karacalar mukataâsı sene-i merkume martı ibtidâsından senesi tamâmına değin zabt itmek üzere dârende-i hurûf kıdvetü'l- akrân izzetlü El Hâc Veli Ağaya zîde kadrûhuya deruhde ve iltizâm olunmağın zabt için işbu temessük yedine virildi gerekdirki mukataâ-i merkume sene-i sâbıklarda ne minvâl üzere zabt olunagelmiş ise mümâileyh dâhi ol minvâl üzere zabt ve âide rüsûmatda cüz'i ve küllî her ne ise olageldiği üzere yerli yeründen cem ve tahsîl ve ahz ve kabz idüb seneyn-i sâbika ve olagelmişse mugayyir zabt ve rabtına ve cem ve tahsîline ve ahz ve kabzına âherden dahl-ü taarruz olunmaya tahrîrân et tarihü'l- mezbur

Aydın muhassılı vekîli Halil Ağa

S.65 – B.3

Medine-i Mağnisada Attar Ece mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Şerife Hatice bint-i es Seyyid El Hâc Osman nam hatunun verâseti sûlb-i oğlu müteveffâ es Seyyid El Hâc Osmanın sagîr oğulları İbrahim ve Osman ve sagîre kızı Emineye münhasırâ olduğu lede's- şer'ü'l- enver rât oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburenin tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âfî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâlîs ve'l- ısrîn min Zilhicetü's- şerife

Mahâll-i mezburda nısf-ı menzil kıymet 18.000

Menzil-i mezburun nısf-ı âherde sūdûs hissese kıymet 300 / nakd altun 9 kıymet 3.840 / nakd para ve zolita kıymet 3.900

S.66 – B.1

sim sagır kuşak kıymet 160 / tabakhânedede olan dükkânda südüs hissesi kıymet 1.800 / der zimmet-i İmam oğlu El Hâc Ali kıymet 12.240 / der zimmet-i Molla Osman oğlu Hüseyin kıymet 3.600 / der zimmet-i Uzun Hüseyin oğlu kıymet 600 / der zimmet-i Aydınlı oğlu Mustafa kıymet 600 / der zimmet-i El Hâc Abdülkerim oğlu Mehmed kıymet 600 / der zimmet-i Uzun Hüseyin oğlu kıymet 600 / der zimmet-i Aydınlı oğlu Mustafa kıymet 600 / der zimmet-i El Hâc Abdülkerim oğlu Mehmed kıymet 600 / der zimmet-i El Hâc Salih oğlu Mustafa kıymet 720 / der zimmet-i Bezci kızı Ayşe kıymet 600 / der zimmet-i Koca Mehmed kıymet 600 / yeşil çuka kıymet 840 / köhne tencere kıymet 180 / yastık kırmızı çift kıymet 420 / alaca kaftan kıymet 300 / beyaz yorgan 3 aded kıymet 480 / boğasî zıibun kıymet 120 / çarşeb kıymet 240 / beyaz seccâde kıymet 200 / köhne alaca kaftan kıymet 280 / müstâ'mel zıibun aded 2 kıymet 240 / köhne çarşeb kıymet 120 / alaca kumaşu kaftan kıymet 320 / beyaz sâde zıibun kıymet 240 / gömlek cedîd kıymet 300 / köhne gömlek ve don kıymet 60 / peştemal ve asîr kıymet 200 / beyaz çarşeb aded 3 kıymet 260 / havlu ve bürüncük kıymet 240 / alaca zıibun kıymet 240 / köhne gömlek ve zıibun kıymet 240 / köhne zıibun ve (3 kelime tahrîb olmuştur) kıymet 120 / penbe ipliği kıymet 480 / kilim kıymet 900 / köhne yorgan kıymet 120 / köhne yastık aded 2 kıymet 180 / köhne kebe 2 kıymet 300 / beledî yastık aded 2 kıymet 240 / bağ dönüm 2 kıymet 3.000 / minder 2 kıymet 280 / minder 2 kıymet 240 / beyaz çarşeb kıymet 120 / köhne gömlek kıymet 60 / müstâ'mel gömlek kıymet 120 / köhne zıibun ve kaftan kıymet 60 / köhne çuka kıymet 120 / köhne don ve havlu kıymet 120 / köhne (1 kelime tahrîb olmuştur) pabuç kıymet 100 / köhne kilim kıymet 60 / zıibun yaşmak kıymet 120 / hırdavâd kıymet 60 / âvâni nûhas kıyye 35 kıymet 5.240 / kahve ıbrığı kıymet 120 / leğen ve maşraba kıymet 360 / yastık kıymet 180 / tahta sandık kıymet 180 / fağfur fincan kıymet 120 / alaca kaftan kıymet 300 / der zimmet-i El Hâc Abdullah kıymet 6.000 / der zimmet-i es Seyyid Ömer Çelebi kıymet 3.400 / hırdavathâne ve evden kıymet 900 / cem'an 81.340

S.67 – B.1

Minhâ'l- ihrâcât: Techîz-i tekfîn-i vasiyyet kıymet 3.400 / Attar Ece mahâllesinin avârız vakfına yarar vasiyyet kıymet 1.200 / yarar vasiyyet Kavalçeşme vakfına kıymet 600 / yarar vasiyyet mahâlle-i mezburda Attar Ece camiinde yalın şerîf kıymet 600 / yarar vasiyyet debbağhâne taâmîyye vakfına kıymet 4.200 / yarar vasiyyet musluk kıymet 600 / resm-i âdî kıymet 1.800 / kâtibe kıymet 240 / çukadâriyye kıymet 240 / muhzırîyye kıymet 100 / deyn-i müsbet sagîr-i mezbure Emine kıymet 18.000 / cem'an 22.980

Sahhû'l- bâkî 582.460 ve hissetü'l- ibnü'l- ibn kıymet 23.344 / hissetü'l- ibnü'l- ibn kıymet 23.344 / hissetü'l- ibnü'l- bint kıymet 11.672

S.67 – B.2

Husûs-u âtû'l- beyânın mahâllinde keşf ve ketb ve tahrîr için bi'l- iltimâs cânib-i şer-i mutahhardan irsâl olunan Mevlâna Abdurrahim Efendi bin El Hâc Mustafa Efendi ve hâlâ Saruhan sancağı mütesellimi vekîli olan fahrûl- akrân El Hâc Mehmed Ağa tarafından mübâşir tâyin olunan El Hâc Veli ibn-i Halil ve zeyl-i vesîkada mestûru'l- esâmî-i müslimîn ile mahmiyye-i Mağnisanın cânib-i şer'isinde Akpınar kurbunda Yarikkaya demekle mârûf mevzîde vâki mezaristânda tarîk-i âm derûnunda Çelebi Bey tımarı demekle tarîk-i mukataa hudûdu dâhilinde münkan maktûl bulunan ismi ve şahsı mâlûm değil Ermeninin üzerine varılıb âzâsına ilkâ-yı nazar olundukda boğazında tunuk ve başında taş cerhi olub ol cerhlerden müteessîren hâlik olduğu bâde'l- muâyene ve'l- müşâhâde Mevlâna-yı mezbur mahâllinde ketb ve tahrîr bâdehû meâbis olunan çukadâr Ebubekir ile Ahmed muhzır Ali ibn-i Mehmed ile meclîs-i şer-i hatıra gelüb âlâ vukû'a inhâ ve takrîr itmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't-tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'r- râbî ve'l- ısrîn min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed ibn-i Hüseyin / Ali ibn-i Mustafa / İsmail ibn-i Mustafa / El Hâc ibn-i Mustafa / Hisseli Ali / Hasan ibn-i Hüseyin

S.67 – B.3

Medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Azize bint-i Hayrullah nam hatunun vârisi lî ebeveyn kız karındaşı Ayşe bint-i Abdullaha münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffıye-i mezburenin tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmî ve'l- ısrîn min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

2 yastık kıymet 220 / köhne döşek kıymet 106 / köhne hırdavât kıymet 10 / köhne zıbun kıymet 54 / makrame ve astar kıymet 40 / köhne döşek kıymet 270 / köhne don ve gömlek kıymet 82 / köhne yastık kıymet 24 / köhne minder kıymet 166 / köhne döşek kıymet 159 / köhne zıbun ve (1 kelime okunamadı) kıymet 120 / köhne kaliçe kıymet 240 / köhne cihaz kıymet 90 / sahan hırdavât demir kıymet 57 / köhne minder kıymet 159 / köhne minder kıymet 50 / köhne minder kıymet 39 / köhne minder kıymet 240 / köhne kaftan kıymet 57 / köhne puşi ve zıbun kıymet 45 / Omuz peştemalı kıymet 27 / köhne yorgan kıymet 24 / köhne yastık kıymet 51 / köhne gömlek kıymet 30 / değirmi sahan kıymet 71 / menzil-i der mahâlle mezbur kıymet 12.000 / cem'an yekûn 15.778

S.68 – B.1

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz-i tekfîn kıymet 1.200 / berâ vasiyyet-i (1 kelime okunamadı) Dilşikâr Camiî-i şerîfi kıymet 1.200 / resm-i âdî kıymet 360 / kâtibiyye kıymet 120 / cukadâriyye kıymet 120 / muhzirîyye kıymet 60 / dellâliyye ve hâliyye kıymet 120 / cem'an 3.180

Sahhûl- bâkî 12.598

S.68 – B.2

Medine-i Mağnisada Çabrastlar Kebîr mahâllesinde sâkine iken bundan akdem mütevfîye olan Ayşe bint-i Alinin verâseti zevc-i metrûku es Seyyid İbrahim bin Mustafa nam kimesne ile sûlb-i sagîr oğulları Mustafa ve Hasan ve Hüseyin ve Mehmede münhasırâ olduğu şer'an zâhir olduktan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmîn ve'l- ısrîn min Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Döşek 7 kıymet 600 / yorgan kıymet 600 / beledî yastık kıymet 600 / minder kıymet 420 / köhne kilim kıymet 360 / köhne sandık kıymet 180 / basma makad kıymet 120 / beyce bürdesi kıymet 60 / alaca kaftan kıymet 360 / muhayyer ferâce kıymet 480 / çuval köhne kıymet 120 / âlî çakal kaftan kıymet 600 / köhne alaca kaftan kıymet 480 / müstâ'mel zıbus kıymet 120 / turuncu çuka kıymet 460 / müstâ'mel gömlek kıymet 240 / köhne hamam rahtı kıymet 300 / bakır âvâni kıymet 1.320 / sim kuşak kıymet 360 / incü kafesi kıymet 2.640 / altun küpe kıymet 1.920 / incü bedenlü nalçe hatem kıymet 120 / der zimmet-i zevc-i mezbur mihr-i müeccel kıymet 2.400 / hırdavathâne kıymet 120 / cem'an 14.880

Minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî kıymet 380 / kâtibiyye kıymet 100 / çukadârîyye kıymet 100 / muhzırîyye kıymet 40 / cem'an 620

Sahhû'l- bâkî kıymet 14.260 / hissetü'l- zevc kıymet 3.565 / hissetü'l- ibn kıymet 2.376 / hissetü'l- ibn kıymet 2.376 / hissetü'l- ibn kıymet 2.376 / hissetü'l- ibn kıymet 2.376 / hissetü'l- bint kıymet 1.188

S.68 – B.3

Medine-i Mağnisaya tâbî Dolaplıbağçede mütemekkin iken bundan akdem halîk olan Yanki veled-i Dimitri nam zimmînin vârisi zâhirde vâris-i hurûfu olmayub serbestü'l- hâle âid olmağla medine-i mezburda beytü'l- mal emîni olan es Seyyid Mehmed Ağa tarafından vekîl-i müeccel olan Mustafa Bey nam kimesne mârifetiyle

mütaharrir olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmin ve'l- ısrîn min Zilhiccetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Bağçe-i mezburda olan bâb hisse-i kıymet 3.500 / köhne yorgan kıymet 110 / köhne aba ve kebe kıymet 70 / cem'an 3.680

Minhâ'l- ihrâcât: Dellâliyye kıymet 240 / resm-i âdî kıymet 600 / kâtibiyye kıymet 60 / çukadâr kıymet 60 / muhzırîyye kıymet 60 / cem'an 1.520

Sahhû'l- bâkî kıymet 2.160

S.69 – B.1

Medine-i Mağnisada Nişancı Paşa mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan El Hâc Osman bin Ömerin verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Mahmud nam hatun ile sûlb-i kebîr oğlu İsmail sûlb-i oğulları İbrahim ve Halil ve sûlbiyye-i sagîre kızları Ayşe ve Salihaya münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun tahrîr olunan eşyasıdırki zikr olunur

Menzil der mahâlle-i mezbur meblâğ 30.000 / merkeb re's kıymet 3.000 / kara sığır öküzü çift kıymet 4.200 / kaliçe kıymet 600 / mezru buğday ber vech-i tahmin kıymet 4.200 / mezru penbe ber vech-i tahmin kıymet 9.200 / harâbe bağ kıymet 360 / müstâ'mel neffî çuka kıymet 360 / tüfenk kıymet 760 / köhne alaca kaftan kıymet 300 / sarık kıymet 300 / kıl kuşak kıymet 60 / bakır avâni kıyye 12 kıymet 1.800 / köhne kese ve çuval ve harar kıymet 300 / çift âlâtı kıymet 600 / nukûd altını 2 kıymet 1.080 / hırdavathâne kıymet 720 / cem'an yekûn 58.300

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz-i tekfîn kıymet 2.400 / resm-i âdî kıymet 1.470 / kâtibe kıymet 180 / cukadârîyye kıymet 18 / muhzırîyye kıymet 60 / cem'an kıymet 4.220

Sahhû'l- bâkî: Hissetü'l- zevce kıymet 6.746 / hissetü'l- ibn kıymet 6.746 / hissetü'l- ibn kıymet 13.492 / hissetü'l- ibn kıymet 13.492

S.69 – B.2

Medine-i Mağnisada Nişancı Paşa mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan El Hâc Osman bin Ömerin sûlb-i sagîr oğulları İbrahimin ve Halil vâsiyyet-i ve sûlbiyye-i sagîre kızı Ayşe ve Salihanın babaları müteveffâ-yı mezburdan intikâl iden mal-ı mevrusların tabata ve esvabların hıfz için bir vasî nasbından lâzım ve mühim olmağla emânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe olub vesâyet uhdesinden gelmeğe her vech ile kâdire idüğün zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla lede's- şer'ü'l- enver zâhir olan sagîrân-ı mezburânın vâlideleri ve hazineleri işbu bâiset-ü hâze'l- kitab Fatma bint-i Mahmud nam hatun hâkim-i mevkî-i sadrından tûli leyh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîrân-ı mezburânın vakt-i rüşd-ü mevâdlarına değın tesviyye-i umurlarına mezbure Fatma hatun vasî nasb ve tâyin buyurduların ol dâhi vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hıdmet-i lâzımesini kemâ yenbeğiy edâya müteahhîd itmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin ve'l- ısrîn min Zilhiccetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc İbrahim bin Halil / El Hâc Hüseyin bin Himmet / Abdullah bin Mustafa / Şacî Kasım bin Mustafa

S.69 – B.3

Medine-i Mağnisada Hacı İlyas-ı Sagîr mahâllesinde vâkî El Hâc Mahmud binâ eylediği çeşmenin bi'l- fiil mütevellîsi olmayub bir mütevellî nasbından lâzım ve lâbût olmağın işbu bâis-ü hâze'l- kitab Ahmed beşe ibn-i Abdullah nam kimesne diyânet ile mârûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vech ile tevliyyet-i mezburenin uhdesinden gelmeye kâdir iken zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede's- şer'ü'l- envar zâhir ve mütehakkîk olmağın kabl-i şerhden mezbur Ahmed beşenin vakf-ı mezbura mütevellî nasb ve tâyin olundukda ol dâhi ber vech-i muharrer tevliyyet-i mezbureyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ yenbeğiy edâya taahhüd ve iltizâm itmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin min Muharremü'l- haram lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Es Seyyid Ömer Efendi bin Abdullah / Mehmed bin İvaz / Hasan bin Veli / Mustafa bin Mehmed / Ahmed bin Mehmed

S.69 – B.4

Mahmiyye-i Mağnisada Dere mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mustafa beşe bin Alinin Mehmed oğlu Ahmed verâseti vârisi zevce-i metrukesi Ümmühan bint-i Ramazan nam hatun ile sûlb-i sagîr oğlu Mehmed ve sûlbiyye-i sagîre kızı Ayşe ve Fatmaya münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fî yigirmi dokuz min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Cem'an yekûn meblâğ 4.815

Minhâ'l- ihrâcât:

S.70 – B.1

Teçhîz ve tekvîn meblâğ 630 / resm-i kısmet meblâğ 120 / kâtibîyye meblâğ 190 / çukadâriyye meblâğ 60 / ihzârîyye meblâğ 60 / mihr-i müeccel meblâğ 7.400

Sahhû'l- bâkî meblâğ 1.455 / hisse-i zevce kıymet 18 / hisse-i ibn kıymet 630 / hisse-i bint kıymet 315 / hisse-i bint kıymet 315

S.70 – B.2

Medine-i Mağnisada Bölcek-i Atîk mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan es Seyyid Hüseyin bin Süleymanın verâseti zevce-i metrukesi Ümmü Gülsüm bint-i Abdullah nam hatun ile sûlbiyye-i sagîre kızı Kerime babası Süleyman ve vâlidesi Hatice bint-i Mehmede münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr

olunan eşyasıdırki zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmîn fi min Muharremü'l- haram lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Menzil-i der mahâlle-i mezbur kıymet 7.200 / mâî cuka kıymet 720 / köhne kuşak kıymet 120 / köhne mintan kıymet 180 / merkeb kıymet 480 / müstâ'mel beyaz don kıymet 180 / fes kıymet 100 / köhne çuka mintan kıymet 60 / der zimmet-i Halidli karyesinde Ahmed Çelebi kıymet 720 / cem'an 9.760

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz-i tekfin kıymet 720 / mihr-i müeccel kıymet 6.000 / resm-i âdî kıymet 240 / kâtibiyye kıymet 60 / çukadâr kıymet 6 / muhzır kıymet 30 / deyn-i beyt kıymet 360 / cem'an 740

Sahhû'l- bâkî 2.290 / hisse-i zevc kıymet 528 / hisse-i bint kıymet 1.056 / hissetü'l-üm kıymet 352 / hisse-i eb kıymet 352

S.70 – B.3

Medine-i Mağnisada Danişmend Halil mahâllesinde sâkin iken bundan akdem müteveffıye olan Fatma bint-i El Hâc Hüseyin nam müteveffıyenin verâseti zevc-i metruku Osman bin Abdullahın ile sûlbiyye-i sagîre kızı Ayşe bint-i Ayşeye ve babası El Hâc Hüseyin ve vâlidesi Ümmühâni bint-i Yusuf nam hatuna münhasırâ olduğu şer'an zâhir ve tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmîn ve'l- ısrîn min Zilhiccetü'ş- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Kırmızı çuka kaftan meblâğ 840 / mâî telli hatâyî kaftan meblâğ 1.200 / telli hatâyî entâri meblâğ 480 / köhne çintiye meblâğ 180 / alaca entâri meblâğ 360 / al telli hatâyî kaftan meblâğ 1.200 / yeşil hâme kaftan meblâğ 180 / hatâyî boğça meblâğ 100 / münakkaş boğça meblâğ 620 / münakkaş yorgan yastık meblâğ 150 / münakkaş boğça meblâğ 250 / münakkaş çarşeb meblâğ 200 / fitilli çarşeb meblâğ 200 / bürüncek gömlek meblâğ 200 / münakkaş don meblâğ 180 / sagîr yorgan meblâğ 150 / hamam rahtı meblâğ 400 / münakkaş yüz yastığı meblâğ 120 / münakkaş dülbend örtüsü meblâğ 400 / köhne terbos meblâğ 60 / telli üslük meblâğ 200 / münakkaş yemenî meblâğ 210 / köhne gömlek meblâğ 36 / alaca kaftan meblâğ 180 / beledî döşek ve yastık yüzü meblâğ 200 / müstâ'mel kumaş yorgan meblâğ 600 / müstâ'mel yorgan

meblâğ 150 / incülü ön kuşak meblâğ bin 1.200 / kaliçe meblâğ 1.200 / yorgan meblâğ 200 / beledî döşek meblâğ 400 / beledî yastık meblâğ 800 / minder meblâğ 720

S.71 – B.1

kilim meblâğ 240 / seccâde meblâğ 100 / köhne ihram meblâğ 100 / çarşeb meblâğ 120 / leğen ve ibrık meblâğ 360 / bakır âvâni meblâğ 1.320 / incü kafes meblâğ 6.000 / incü yedeklü altun meblâğ 4.200 / der zimmet-i mezbur mihr-i müeccel meblâğ 9.000 / sandık meblâğ 180 / kilim meblâğ 120 / seccâde meblâğ 200 / hırdavathâne meblâğ 120 / cem'an yekûn-u meblâğ 36.600

Minhâ'l- ihrâcât: Ber vasiyyet-i teçhîz-i tekfîn meblâğ 2.400 / berâ-yı vasiyyet-i mescîd-i şerîf meblâğ 2.400 ve mâî kılıç / resm-i âdî kıymet 960 / kâtibe kıymet 150 / çukadâriyye kıymet 150 / ihzâriyye kıymet 100 / cem'an yekûn meblâğ 6.160

Sahhûl bâkî meblâğ 3.440 / hissetü'l- zevc 7.023 / hissetü'l bint 14.046 / hissetü'l- üm 4.682 / hissetü'l eb 4.682

S.71 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Ali Ağa mahâllesinde mütemekkin iken bundan akdem mat'ûnan hâlik olan Nikola veled-i Yaninin vârisi zevce-i metrukesi Totorya bint-i Yani ile sûlbiyye-i sagîre kızları Kıryaki ve Yerola nam sagîrelerin münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu defter berâ-yı taksîm ber vech-i âtî terkîm olunur tahrîrân fî gurre-i Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Hızır Ağanın koyun ağılında ganem aded 150 meblâğ 54.000 / nisb-ı menzil-i der mahâlle-i mezbure meblâğ 31.000 / merkeb re's meblâğ 600 / kısrak re's 1 mâ tay 1 meblâğ 1.800 / cem'an yekûn 77.455 ve minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî meblâğ 2.520 / kâtibiyye meblâğ 480 / çukadâriyye meblâğ 900 / keşfiyye meblâğ 600 / ihzâriyye meblâğ 75 / cem'an 4.575

Sahhû'l- bâkî: Hisse-i zevc meblâğ 9.102 / hissetü'l bint meblâğ 31.857 / hissetü'l- bint meblâğ 31.857

S.71 – B.3

Medine-i Mağnisada Ali Ağa mahâllesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Nikola veled-i Yaninin sülbiyye-i sagîrelerin babaları hâlik ve mefsûreden bi'l- ırs-ı şer'i intikâl iden mal-ı mevrusların berâ-yı hıfz ve kurâsına ve tesvîyye-i umûruna kabl-i şerhden bir vâsî nasb ve tâyin olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezburetânın vâlideleri işbu bâiset-ü vesika Totorya bint-i Yani zımmîyye için istikâmetiyle mârufe ve emânet ile mevsûfe ve her vech ile vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdiredür deyu zeyl-i vesika meftûrû'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla hâkim-i mevkî-i hâze'l- kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîretân-ı mezburetânın umûr mal-ı mevruslarını hırs ve hırâsete ve tesvîyye-i umûruna kabl-i şerhden mesfûre Totoryayı vasî nasb ve tâyin buyurduların ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hıdmet-i lâzımesin kemâ hüve hakka edâ taahhüde itmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fî gurre-i şehri Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mustafa bin Halil / Süleyman bin Ahmed / Hüseyin bin Abdullah / Ahmed bin Mehmed ve gayrîhûm

S.72 – B.1

Medine-i Mağnisada Hâkî Baba mahâllesinde sâkin işbu bâiset-ü hâze'l- vesika Fatma bint-i Musa nam hatun meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Mustafa bin Cafer nam kimesne zevcim olub fevt olmağla mezburun firâşından hâmile benden mütevellide hâlâ hicr-i terbiyemde olan sadriyye kızım Ayşe ve sagîr oğlum Abdurrahmanın nafaka ve kisveye eşeddî ihtiyaçları olmağın kabl-i şer'den mikdâr-ı kifâye mal-ı mevruslarından olmak üzere nafaka kisve bahâ farz ve tâyin olunmak matlûbumdur dedikde fî'l- vâkî kazîyye minvâl-i muharrer üzere ol dâhi lede'ş- şer'ü'l-

enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi tarih-i kitabdan her birine beher yevm onar akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr buyurdıklarında meblâğ-ı makrûz-u mezkûru istid'âneye ve lede'l-iktizâ sagîretân-ı mezburetânın sâir levâzım-ı zarurîyelerine harc ve sarf vakt-i zaferde mal-ı mevruslarından müracaâtı mezbure Fatmaya izin virilmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Ahmed bin Osman / Süleyman bin Hasan / Hüseyin bin Ahmed / Veli ibn-i Osman

S.72 – B.2

Medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Şerife bint-i Halil Ağanın verâseti zevc-i metrûku İbrahim Beşe ibn-i Ahmed nam kimesne ile sûlb-i sagîr oğlu Ahmede babası mezbur Halil Ağa bin Abdullah nam kimesne ile ve vâlidesi Ayşe bint-i Mahmud nam hatuna münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâmin min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Alacalı hatîr kaftan meblâğ 2.400 / telli entâri meblâğ 1.200 / kırmızı hâre cebe meblâğ 720 / keremsut kaftan meblâğ 600 / alaca kaftan meblâğ 600 / alaca şemsî kaftan meblâğ 720 / münakkaş boğça meblâğ 480 / beyaz kumaş kaftan meblâğ 720 / alaca kaftan meblâğ 600 / telli kaftan meblâğ 600 / sûsî kaftan meblâğ 480 / münakkaş çarşeb meblâğ 120 / alaca sûsî kaftan meblâğ 360 / cedîd gömlek meblâğ 1.920 / müstâ'mel gömlek meblâğ 240 / fitilli çarşeb meblâğ 120 / münakkaş don meblâğ 1.200 / münakkaş yüz yastığı meblâğ 1.320 / münakkaş dülbend örtüsü meblâğ 740 / münakkaş uçkur 6 meblâğ 720 / münakkaş yemenî ve şerbetî meblâğ 960 / münakkaş makreme meblâğ 600 / müstâ'mel serpuş meblâğ 120 / köhne münakkaş yorgan başı meblâğ 180 / münakkaş puşî ve yemenî meblâğ 120 / örtü ve yaşmak meblâğ 120 / sagîr telli yorgan meblâğ 240 / köhne basma yorgan ve peşkir meblâğ 120 / köhne çuka ferace meblâğ 1.000 / hamam rahtı meblâğ 600 / köhne çintiyân ve entâri ve zıbun meblâğ 36 / köhne kaftan ve entâri meblâğ 36 / alaca entâri meblâğ 180 / köhne don ve gömlek ve çarşeb meblâğ 180 / sagîr peşkir meblâğ 340 / sim kuşak meblâğ 300 /

incü ön kuşak meblâğ 1.800 / incü kafes meblâğ 3.600 / beledî döşek 4 meblâğ 1.920 / beledî yastık meblâğ 1.200 / yorgan 4 meblâğ 1.440 / kaliçe meblâğ 1.200 / seccâde meblâğ 480 / minder 6 aded meblâğ 1.440 / münakkaş beyce bürdesi meblâğ 281 / peçe meblâğ 240 / köhne ıbrık meblâğ 360

S.73 – B.1

bakır âvâni kıyye 15 meblâğ 3.400 / sandık meblâğ 240 / cam tas meblâğ 60 / basma yastık yüzü meblâğ 360 / münakkaş boğça meblâğ 400 / mihr-i müeccel mesen-i zevc-i mezbur meblâğ 3.000 / benâm câriye Gülfem meblâğ 19.200 / cem'an 61.700

Minhâ'l- ihrâcât: Berâ-yı vasiyyet-i teçhîz-i tekfîn meblâğ 6.000 / resm-i âdî meblâğ 1.800 / kâtibiyye meblâğ 150 / çukadârîyye meblâğ 150 / muhzırîyye meblâğ 8 / cem'an 8.180

Sahhû'l- bâkî meblâğ 53.620 / hissetü'l- zevc meblâğ 13.405 / hissetü'l- ibn meblâğ 22.345 / hissetü'l- üm meblâğ 8.937 / hissetü'l- eb meblâğ 8.937

S.73 – B.2

Medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Saliha bint-i Halil Ağa nam hatunun sadr-ı sagîr oğlu Ahmedin bâis-i hâze'l- kitab İbrahim Beşe ibn-i Ahmed nam kimesne babası olmağın sagîr-i mezburun vâlidesi müteveffiye-i mezbureden müntakîl malını zabt ve hıfz umûr-u sâiresin kemâ yenbeğiy irâ'e kâdir olduğunu zeyl-i vesikada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede's- şer'ü'l- enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab hazretleri dâhi sagîr-i mezburun malına ve umûr-ı sâiresine âhirden taarruz olunmamak için işbu vesika yedine ketb olunub mezbur İbrahim Beşe yedine def olundu fi'l- yevmi's- sâmin min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Osman bin Mustafa / Hüseyin bin Mehmed / El Hâc Hüseyin bin Halil / Ali bin Hasan / İbrahim bin Hasan / Mustafa bin Hüseyin

S.73 – B.3

Mahmiyye-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffât olan Ayşe bint-i Mehmedin verâseti zevc-i metrûku Mehmed bin Nasuh ile sadr-ı sagîr oğlu Mustafa ve babası Nasuh ve vâlidesi Fatma bint-i Mustafaya münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra beyne'l- verese tevzî ve taksîm olunan eşyasıdırki zikr olunur tahrîrân fi'l- yevmi's- sâbî min şehr-i Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Tunç sahan meblâğ 120 / bakır sahan meblâğ 120 / leğen ve desti meblâğ 480 / tencere meblâğ 240 / köhne muhayyer nim hatâyî yemenî meblâğ 360 / gülbiyye telli köhne kaftan meblâğ 860 / köhne dibâ kaftan meblâğ 1.080 / münakkaş çarşeb meblâğ 260 / yeşil hatâyî entari meblâğ 360 / müstâ'mel boğça meblâğ 36 / köhne çekme meblâğ 360 / yüz yastığı meblâğ 120 / bez çarşeb meblâğ 180 / şerbetî meblâğ 240 / köhne hamam döşemesi meblâğ 420 / köhne döşek meblâğ 260 ve yorgan meblâğ 360 ve yastık meblâğ 360 / müstâ'mel kırmızı kilim meblâğ 480 / sanduka meblâğ 120 / mihr-i müeccel der zimmet-i zevc meblâğ 4.500 / hırdavathâne meblâğ 360 / cem'an yekûn 14.400 ve minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî meblâğ 360 / kâtibiyye meblâğ 120 / çukadâriyye meblâğ 120 / ihzâriyye meblâğ 48 / yekûn meblâğ 648

S.74 – B.1

Hisse-i zevc meblâğ 3.468 / hisse-i ibn meblâğ 5.780 / hisse-i üm meblâğ 2.312

S.74 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffât olan Ayşe bint-i Mehmedin sadr-ı sagîr oğlu ve vâlidesi müteveffâ-yı mezbureden bi'l- ırs-ı şer'i intikâl iden mal-ı mevrusun yarar hırs ve hırâsete ve tesviyye-i umûruna kabl-i şerhden bir vasî nasb ve tâyin olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîr-i mezburun ceddesi ve hazinesi bâis-i vesika Fatma bint-i Mustafa nam hatun için istikâmet ile mârûfe ve diyânet ile mevsûfe ve min külli'l- vücûh vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdiredir deyu sikât-ı ihbâr itmeleriyle hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri sagîr-i mezburun mal-ı mevrûsunu yarar hırs ve hırâset ve tesviyye-i umûruna cânib-i şer'den mezbur Fatmayı vasî nasb ve tâyin buyurdıklarında ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâ hüve hakk edâya taahhüd eylemeğın mâ hüve'l- bâkî bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu fi'l- yevmi's- sâbî min şehr-i Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Ahmed bin Mehmed / Abdullah ibn-i Hasan / Ömer bin Süleyman / Mehmed ibn-i Nasuh

S.74 – B.3

İşbu bin yüz kırk altı senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Karaman vâlisi vezîr-i mükerrem Mehmed Paşa hazretlerinin defiçün virilen dokuz yüz yigirmi guruş ve Erzurum vâlisi olub Anadolu müfettişi vezîr-i mükerrem İsmail Paşa hazretlerinin defiçün virilen bin sekiz yüz elli guruş ve alaca boğâsî bahâsı kırk bir guruş vekîl ağanın çuka bahâsı yüz kırk yedi guruş ve mütesellim-i sâbık es Seyyid Mehmed Ağanın Kûtâhya mütesellimine virdiği ve sâir masrafı beş yüz yirmi beş guruş ve Abdullah Paşa hazretlerinin çukadârına sekiz guruş ve Hasan Ağanın barut akçesi yedi guruş ve Bağcı başı Mahmud Ağanın ısdâr-ı hüccet-i ref'ine fermân için dokuz yüz elli guruş ve Menzilci es Seyyid Ahmed Çelebinin bargir ücreti ve konak masrafı iki yüz on altı guruş ve çukadâr Süleyman otuz guruş ve muhzır başı Ahmed otuz guruş ve Emlâk nâhiyesi imdâdiyesi yüz otuz guruş ve Ayn-ı Ali mahâllesi imamı Hüseyin

efendiye seksen guruş ve mütesellim ağanın üç günlük zâhire bahâsı yüz elli guruş vilâyet umûru için bir husûsa istikrâz olunan elli guruş ve harc-ı mahkeme yüz guruş ve nâib efendi hazretlerine elli guruş ve kethüdâ ağaya on guruş ve hüddâmiyye on beş guruş ve kâtib efendilere beş guruş ve kalemiyye beş guruş ve muhızrlara sekiz guruş Saruhanlı karyesi imdâdiyesi on guruş Belen karyesi yigirmi guruş ve Alibeyli karyesi imdâdiyesi on guruş ve Niflizâde karyesi imdâdiyesi on guruş ki min hasbû'l- mecmû mirî hesâbı üzre beş bin üç yüz yetmiş dört guruş bâlî olub meblâğ-ı mezburdan kasaba-ı Durgutiyyeye beş yüz guruş ihrâc olunduktan sonra meblâğ-ı bâkî dört bin sekiz yüz yetmiş dört guruşdan muâfat elli bir guruşun ihrâc olunduktan sonra meblâğ-ı kasaba-i Turgutlu ve Selendi karyesi hânelerinden maâda şehir ve kurânın hânelerine tevzî olundukda beher hâneye yedişer guruş mirî hesabı üzre isâbet itmekle beher guruş başına ikişer para tahsildârîyye tâyin olunmağla vech-i meşrûh üzre cümle âyân ve eşrâf ve sâir ahâlî mârifetiyle bile defter-i tahrîr ve tahsildârî fahrû'l- akrân Mustafa Ağa itâ olundu fi'l- yevmi't- tâsî min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Nâhiye-i Palamud: Karye-i Gökçe hâne 9 buçuk / karye-i Ahmed Paşalu hâne 1 / karye-i Kalemlî hâne 1 / karye-i Baytar hâne 1 / karye-i Sarıkaya hâne 12 / karye-i Paşa hâne 3 / karye-i Büküş hâne 4 / karye-i Memiler hâne 1 / karye-i Aydınlar hâne 1 buçuk / karye-i Doğanhisar hâne 1 / karye-i Şatırlar hâne 1 / karye-i Hacı Rahmanlar hâne 3 / karye-i Dere hâne 7 buçuk / karye-i Yaya hâne 10 buçuk / karye-i Sarıçamlı hâne 12 / karye-i Süleyman Obası hâne 2 / karye-i Mihâil hâne 1 / karye-i Kepenekli hâne 1 / karye-i Uçhavlu hâne 4 / buçuk karye-i Arabacıboz hâne 6 / karye-i Âşık hâne 2 / karye-i Sabanca hâne 2 buçuk / karye-i Hâbib rûb 1 / karye-i Erdelli hâne 3 / karye-i Sindelli hâne 2 buçuk / karye-i Sard hâne 4 / karye-i Hâlidli rûb 1 / karye-i Seydi Obası hâne 3 / karye-i Âdil Obası hâne 3 / karye-i Ballıca hâne 10 / karye-i İlyaslar hâne 2 / yekûn 117 buçuk

S.75 – B.1

Nâhiye-i Belen: Karye-i Belen hâne 10 / karye-i Alibeyli hâne 7 / karye-i Gümülcülü hâne 2 / karye-i Beşir Ağa Çullusu hâne 2 / karye-i Saruhanlı hâne 3 / karye-i Tatar hâne 2 / karye-i Papazlık rub 1 / karye-i Sekerli hâne 5 / karye-i Karaselli hâne buçuk

/ karye-i Çonkara-ı kebîr hâne 1 / karye-i Gerî hâne 1 / karye-i El Hâc İbrahimler rub
1 / karye-i Selimşahlar hâne buçuk / cem'an yekûn hâne 151 buçuk

Nâhiye-i Emlâk: Karye-i Horoz hâne 8 / karye-i Sırtlanlı hâne 3 buçuk / karye-i
Eğridere hâne 1 buçuk / karye-i Evrenos hâne 2 buçuk / karye-i Sintelli hâne 2 buçuk
/ karye-i Kayapınar hâne 2 buçuk / karye-i Uncuboz hâne 4 buçuk / karye-i Kâfirboz
hâne 5 / karye-i Manastır hâne 2 / karye-i Tepecik hâne 3 / karye-i Tekeli hâne 3 buçuk
/ karye-i Çaltı hâne 3 / karye-i Kara Ali hâne 2 / karye-i Bargir hâne 3 buçuk / karye-i
Dere hâne 3 buçuk / karye-i Gersen hâne 1 buçuk / karye-i Değirmenderesi hâne 4 /
karye-i Tayaili hâne 4 / cem'an yekûn 60

Nefs-i Mağnisa: Mahalle-i Sultan hâne buçuk / mahalle-i Alaybey hâne 24 / mahalle-
i Çarşu hâne 4 / mahalle-i Dilşikâr hâne 10 / mahalle-i Hâkibaba hâne 11 / mahalle-i
Aliğa hâne 10 buçuk / mahalle-i Bektâş-ı Sagîr hâne 12 buçuk / mahalle-i Bektâş-ı
Kebîr hâne 7 / mahalle-i Göktaşlı hâne 4 / mahalle-i Niflizâde hâne 5 / mahalle-i Saz
hâne dokuz buçuk / mahalle-i Derviş Ağa hâne 8 / mahalle-i Gürhâne hâne 8 / mahalle-
i Hüsrev Ağa hâne 9 / mahalle-i Çabrastlâr-ı Kebîr hâne 10 / mahalle-i Nişâncı Paşa
hâne 4 buçuk / mahalle-i Câmî-i Kebîr hâne 5 / mahalle-i Ser'âbad hâne 8 / mahalle-i
Bölcek-i Âtik hâne 5 / mahalle-i Deveciler hâne 6 / mahalle-i Çengizâde hâne 3 /
mahalle-i Sakalar hâne 2 buçuk / mahalle-i Seyyid Hoca hâne 4 / mahalle-i Danişmend
Halil hâne 6 / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr hâne 4 / mahalle-i El Hâc İvaz Paşa hâne
5 / mahalle-i Kara Yunus hâne 8 buçuk rûb 1 / mahalle-i Karahisar hâne 2 / mahalle-i
Enarlıca hâne 3 buçuk / mahalle-i Nâsırlı hâne 2 / mahalle-i Arapalanı hâne 4 /
mahalle-i Ricâli hâne 5 / mahalle-i Teke hâne 1 / mahalle-i Babakapusu hâne 4 /
mahalle-i Ebe hâne 1 buçuk / mahalle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr hâne 4 buçuk / mahalle-i
İbrahim Çelebi hâne 4 / mahalle-i Dere hâne 2 / mahalle-i Hüccâclar hâne 2 / mahalle-
i İmâd hâne 3 / mahalle-i Ayn-ı Âlî hâne 4 / mahalle-i Yavîler hâne 5 / mahalle-i
Bölcek-i Cedîd hâne 3 / mahalle-i Çabrastlar-ı Sagîr hâne 3 / mahalle-i İsa Fâkih hâne
2 buçuk / mahalle-i Yarhasanlar hâne 9 / mahalle-i El Hâc-ı Yahya hâne 3 / mahalle-i
Attâr Ece hâne 4 / mahalle-i Akmescid hâne 1 / mahalle-i Rumîyân hâne 18 / mahalle-
i Ermenîyân-ı Bâlâ hâne 21 / mahalle-i Ermenîyân-ı Suflâ hâne 22 / mahalle-i
Yahudiyân hâne 6

S.76 – B.1

Nahiye-i Yurt Dağı: Karye-i Asmacık hâne 1 buçuk / karye-i Sekilik hâne 1 / karye-i Sakallı hâne 1 / karye-i Rahmanlu hâne 2 / karye-i Balabanlı hâne 1 buçuk / karye-i İsmaili hâne 1 / karye-i Bayramşah hâne 2 buçuk / karye-i Sarılar hâne 1 / karye-i Öksüz Aliler hâne 2 / karye-i Bahşîler hâne 1 / karye-i Çukur hâne buçuk / karye-i Mezdler hâne buçuk / karye-i Dedebeyli hâne buçuk / karye-i Görerler hâne 1 / karye-i Dibekalanı hâne 1 / karye-i Kayaağaç hâne 1 / karye-i Yazıcı Çullusu hâne 1 / karye-i Sarma hâne 1 / karye-i Dellâklar hâne 2 / karye-i Çamlıca hâne 2 / karye-i Osmancalu hâne 3 buçuk rûb 1 / karye-i Hamaklu hâne 1 / karye-i Orta hâne 4 / karye-i Sintelli hâne 4 / karye-i Ada hâne buçuk / karye-i Yayıncılar hâne 1 / karye-i Sarı Nasuhlar hâne 1 / karye-i Eğri hâne 1 buçuk / karye-i Çalışlar rub 1 / karye-i Karakılıçlı hâne 1 / karye-i Tekeliler hâne 1 / karye-i Uzun Hasanlar hâne 10 / karye-i Akça ma'â çatak rub 3 / karye-i Avunduk hâne 1

Yurt Dağı Nâhiyesine cedîd hâne ve vaz olunan kurâlardırki zikr olunur

Karye-i Yörükân-ı Tımar hâne 1 rûb 1 / karye-i Çiftlik-i Bâlâ rub 3 / karye-i Çiftlik-i Süleyman rub 1 / karye-i Davudlar hâne buçuk / karye-i Bereketlü rub 1 / karye-i Karaseller rub 2 / karye-i Teymürcüler hâne 1 / karye-i Muslu hâne buçuk / karye-i Örüncek hâne 1 rûb 1 / karye-i Ahadlar hâne 1 / karye-i Kazaklar rub 2 / karye-i Kayalular rub 3 / karye-i Hacı Musa rub 2 / karye-i Tepe rub 1 / karye-i Maldan hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i Veliler rub buçuk / karye-i Yörükler rub 3 / karye-i Çekürlü rub 3 / karye-i Durasıllı hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i İlyascılar hâne 1 / karye-i Ömerlü rub 1 / karye-i Belen hâne buçuk / karye-i Kartallar hâne buçuk / karye-i Dazyurd hâne 3 / karye-i Erkeçili hâne 1 rub 1 / karye-i Hacı Ömerlü rub 2 / karye-i Kalabak hâne 1 / karye-i Dere hâne 1 / karye-i Teymürcü hâne 1 / karye-i Kara Ahmetli hâne 1 / karye-i Köselü hâne buçuk / karye-i Yunuslar rub 1 / karye-i Tavukçukuru hâne 1 rub 1 / karye-i Öksüzler hâne 1 buçuk rub 1 / karye-i Çırdın hâne buçuk / karye-i Mârifler hâne 1 / karye-i Koca Haliller rub 3 / karye-i Koca hâne buçuk / karye-i Çeküler rub 1 / karye-i İncüler 2 rub 2 / karye-i Tepe rub 2 / karye-i Sarı Ahmetlü rub 1 / karye-i Yenice rub 1 / karye-i Pınar rub 3 / karye-i Recebli hâne 1 buçuk / karye-i Bostanlık rub buçuk / karye-i Uzun Hamzalar rub 3 / karye-i Kara Hüseyinli rub 1 / karye-i

Sarıkaya rub 1 / karye-i Sevükler hâne 1 / karye-i Kapukaya hâne buçuk / karye-i Hacılar hâne 1

Muâfâd: Karye-i Mahfiller guruş 10 / karye-i Yenice guruş 8 / karye-i Çekürlü guruş 7 / karye-i Tepecik guruş 10 / karye-i Metişler guruş 2 / karye-i Karaca Ahmed guruş 8 / karye-i Kahramanlar guruş 1 / karye-i Defterdârzâde guruş 2 / karye-i Halil Ağazâde guruş 1 / karye-i Karaağaçlı guruş 2

S.77 – B.1

Medine-i Mağnisada Danişmend Halil mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiyeye olan Atıke bint-i El Hâc Hüseyin nam hatunun sûlb-i sagîr oğlu Alinin ve sûlbiyye-i sagîre kızı Salihanın müteveffiyeye-i mezbureden intikâl iden mal-ı müverreslerini zatb ve hıfz için kabl-i şer' den bir vasî tâyîni lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezburânın ammîleri bâis-ü hâze'l- kitab es Seyyid Ahmed Ağa bin Osman nam kimesne emânet ile mâruf ve istikâmet ile mevsûf olub vesâyet uhdesinden gelmeğe her vech ile kâdir idüğün zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede's- şer'ü'l- enver zâhir ve sahîh ve mütehakkîk olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri sagîrân-ı mezburânın vakt-i rüşd-ü sedatlarına değın tesviye-i umûrlarına mezbur es Seyyid Ahmed bin Osman vasî nasb ve tâyin buyurdukların ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hıdmet-i lâzımesini kemâ yenbeğîy edâya taahhüd itmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fı'l- yevmi't- tâsî min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mustafa bin Mehmed / El Hâc Hüseyin bin Abdullah / Mustafa bin Mehmed

S.77 – B.2

Medine-i Mağnisada Danişmend Halil mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiyeye olan Atike bint-i El Hâc-ı Hüseyin nam hatunun verâseti sûlb-i kebîr

oğulları Seyyid Osman ve Seyyid Hüseyin ve sagîr oğlu ile sülbiyye-i kebîre kızı Hatice ve sagîre kızı Salihaya münhasırâ olduğu şer'an zâhir olduktan sonra müteveffîye-i mezburenin tahrîr olunan eşyasıdır ber vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi's- sâmin min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Münakkaş çarşeb meblâğ 720 / telli keremsût kaftan meblâğ 600 / köhne münakkaş yüz yastığı meblâğ 480 / zevc-i müteveffâ-yı mezbur El Hâc Mehmedden müntakîl der muceb-i defter-i kassam meblâğ 16.500 / köhne münakkaş dülbend-i Edirnevî meblâğ 360 / münakkaş boğça meblâğ 600 / münakkaş kız gömleği meblâğ 180 / sagîr peşkir meblâğ 120 / gömlek şerbetî meblâğ 240 / müstâ'mel gömlek meblâğ 240 / münakkaş yorgan başı ve don meblâğ 300 / münakkaş boğça meblâğ 30 / hamam rahtı meblâğ 360 / müstâ'mel boğça meblâğ 180 / müstâ'mel entâri meblâğ 240 / köhne sof ferace meblâğ 240 / köhne çuka cebe meblâğ 180 / köhne hatâyî kaftan meblâğ 190 / müstâ'mel sof kaftan entari meblâğ 360 / köhne şîb entâri meblâğ 240 / muhayyer ferâce-i Edirnevî peçe meblâğ 360 / sim ön kuşak meblâğ 240 / seccâde meblâğ 240 / döşek meblâğ 600 / yorgan meblâğ 360 / yastık meblâğ 720 / minder meblâğ 600 / köhne çuka mik'âb basma meblâğ 300 / köhne seccâde meblâğ 120 / köhne kaliçe meblâğ 120 / bakır âvâni meblâğ 2.640 / cam tas meblâğ 120 / altun küpe meblâğ 1.200 / altun hatem meblâğ 360 / incü kafes meblâğ 2.400 / has tımarında bağ dönüm kıymet 3.000 / mûmî yemenî ve boyama meblâğ 600 / hırdavathâne meblâğ 360 / cem'an yekûn meblâğ 36.900

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz-i tekfîn meblâğ 1.800 / resm-i âdî meblâğ 960 / kâtibiyye meblâğ 150 / çukadârîyye meblâğ 150 / muhzırîyye meblâğ 60 / cem'an yekûn-u meblâğ 3.120

Hissetü'l eb 8.444 / hisse-i ibn 8.444 / hisse-i bint 4.222 / hisse-i bint 4.222 / hisse-i ibn 8.444

S.78 – B.1

Medine-i Mağnisada Bektaş-ı Kebîr mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffâ olan İsa bin Abdullahın suret-i zâhirde vâris-i mârûfu ve mârûfesi olmadığı şer'an zâhir olduktan sonra cânib-i beytü'l- mal'a âid olan terekesidirki beytü'l- mal-

ı amme emîni tarafından vekîl-i müseccili olan Mustafa Beğ marifetiyle suk-î sultânide müzâyede ve fûruht olunan muhâlefâtıdırki zıkr olunur tahrîrân fi'l- yevmi'l- râbî min şehri Muharremü'l- haram lî sene sitte erbain ve mie ve elf

Müstâ'mel mermerî niş meblâğ 330 / müstâ'mel mintan ve kaftan zıibun meblâğ 250 / yemenî meblâğ 162 / köhne gömlek 1 meblâğ 95 / bakır kuşak 1 meblâğ 66 / müstâ'mel hançer meblâğ 231 / çintiyân meblâğ 96 / köhne kaftan zıibun meblâğ 61 / köhne çuval meblâğ 63 / cem'an yekûn meblâğ 1.330 ve minhâ'l- ihrâcat: teçhîz-i tekfîn meblâğ 330 / resm-i âdî meblâğ 240 / kâtibiyye meblâğ 60 / çukadâriyye meblâğ 60 / emîniyye meblâğ 60 / dellâliyye meblâğ 25 / dükkân kirası meblâğ 15 / ihzâriyye meblâğ 55 / yekûn-u kıymet 855

Sahhû'l- bâkî meblâğ 480

S.78 – B.2

Medine-i Mağnisada Danişmend Halil mahâllesinde sâkine bâiset-ü hâze'l- kitab Ümmühan bint-i El Hâc Hüseyin nam hatun meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımu't- tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani'l- merâm idüb kızı olub bundan akdem müteveffâ olan Fatma bint-i El Hâc Hüseyinin sûlbiyye-i sagîre kızı Ayşe bî hakkû'l- hizâne hicri terbiyemde olub sagîr-i mezbur nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağla müverrislerinden olmak üzere kabl-i şer'den mikdâr-ı kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak metlûbumdur didikde fi'l- vâkî kazîyye minvâl-i muharrer üzere olduğu lede's- şer'ü'l- enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîre-i mezburenin mal-ı müverrislerinden olmak üzere beher yevm üç akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunub meblâğ-ı mefrûz-u mezkûru sagîr-i mezburun nafaka ve kisve ve sâir lâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve hin-i zarûresine istid'âne ve vakt-i zuhurda mal-ı müverrisinden müracaâtı mezbure Ümmühâni hatuna izin virilmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l yevmi's- sâmin ve'l- ısrîn min Zilhiccetü's şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed Ağa bin Ömer / El Hâc Mehmed bin Bayrakdâr / Mehmed bin Abdullah / El Hâc Ahmed bin Ali / Abdülfettah bin Mehmed

S.78 – B.3

Hâlâ medine-i Mağnisada seccâde nişîn-i şer'îât-ı uzmâ olan izzetlü ve fazîletlü efendi hazretleri zîde fezâilehû ve şerâî-i şîâr Saruhan sancağında vâkî olan kazaların kadıları efendiler zîde fezâilehû ve kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân livâ-i merkum mütesellimi ağa zîde kadrûhu ve mefâhirü'l- akrân yeniçeri serdarları ve dizdar ve ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhum inhâ olunurki sikke-i hümâyun ile meşkûk kefare sikkesiyle mersûm icnâf nükûd takdîr tâyin olan bahâlarından ziyâde ahz-i itâsı birkaç def-i müekked emr-i aliyye ile men olunmuş iken bâzı tüccar tâifesi nâ fûruht kalıb emtiâ ve eşyaların fûruhta vesîle tutub fûruht eylediği eşyaları baş ile akçe aldıklarından başka ahâlî-i fukarâ dâhi vâki olan tekâlif-i mirîyelerine virmek için pâre ile sağ akçe tebdîl-i bâzergân müracaât eylediklerinden guruş yanına birkaç pâre yaş almadıkça tebdîl eylemediklerinden nâşî gittikçe akçe başı terakkî ve izdiyâblar olub ahâlî ve fukarâ tekâlif-i mirîye yerine edâ için bir guruş on para baş ile alub noksanıyla virdiklerine bâis ve muâmele pâre mahâl bir keyfiyyet olduğu mâruz-u devlet-i aliyye olundukda bâde'l- yevm ecnâs-ı nükûd ve takdir ve tâyin olunan bahâlardan ziyâde ahz ve itâları men ve def olunmak bâbında taraflı yekûn ve bu fakir hitâben fermân-ı celîlü's- şân-ı itâ buyrulmağla mucebince işbu mektub tahrîr ve ısdâra zîde kadrûhu ile irsâl olunmuşdur inşâallâhû teâlâ vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzre şeref südür olan fermân-ı celîlü's- şân muhakeme sübhân kayd ve feth ve mazmû n-u itaât mekrûnu mücemmî-i nâf olan meclîs-i mütâdîlerinden ve cemîle âlâ ve işâ'at fi mâ ba'âd ecnâs-ı nükûd ve fermân-ı âlîşân üzre zikri ve tasrîh olduğu üzre ahz-ı itâ ve ziyâde alunub virilmek üzre

S.79 – B.1

muhkem tenbîh ve tekîd eyleyüb bundan ziyâde sonra hilâf-ı emr-i âlî ziyadeye alıverür olur ise her kim alur ise isim ve resimleriyle vukû'u üzre îlâm idüb ber muceb-i amr-i âlîye amel ve hareket ve zâhirden ifkâd ve ihtinâb eyliyesiz fi altı Muharrem sene bin yüz kırk altı

S.79 – B.2

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn mâ'denü'l- fazlî ve'l- yakîn râfîü'l- alemü'ş- şerîfe ve'd- din varis-i ulûmü'l- enbiya-i ve'l- murselin el muhtass-ı bî mezîd-i inâyeti'l- mülkü'l- muin İzmir ve Mağnisa kadıları zîde fezâilehüma ve mefâhirü'l- kuzzât ve'l hükkâm meâdeni'l- fazl ve'l- kelâm Denizli ve Ezine ve Çarşamba ve Aydın ve Mağnisa ve Saruhan ve Muğla sancaklarında vâkî kazaların kadıları zîde fazlûhum ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- âyân Aydın muhassılı vekîli zîdet mecdûhu ve mefâhirü'l- emâsil ve'l- akrân âyân-ı vilâyet zîde kadrûhum tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsil olucak mâlum olaki Aydın muhassılı vekîli Halil zîde mecdûhu divân-ı hümâyunuma arz gönderüb sikke-i hümâyun ile meskûk ve kefere sikkesiyle mersûm ecnâs-ı nükûdun takdir ve tâyin olunan bahâlarından ziyâdeye ahz ve itâsı birkaç def'a müekked evâmîr-i şerîfem ile men olunmuşken İzmir ve Denizli ve ol havâfîlerde vâkî bâzı tüccar tâifesi bâ fûruht kalan emtiâ ve eşyaların fûruhta vesîle tutub fûruht eyledikleri eşya mukâbili baş ile akçe aldıklarından başka ahâlî ve fukarâ dâhî vâkî olan tekâlif-i mirîyelerin vermek için para ile sağ akçe tebdîlini bâzergân müracaât eylediklerinde gurus başına birkaç para baş almadıkça tebdîl eylediklerinden gittikçe akçe başı terakki ve izdiyâd olub el yevm cedîd gurus elli paraya ve rencîde küllî mazarrat altını üç gurus elli akçeye ve mürûr işbu altını dört gurus kırk akçeye ve sâir ecnâs-ı nükûdü'l- me'kûd izdiyâd olub ahâlî-i fukarâ vâkî olan tekâlif-i mirîyelerin edâ için zikr olunduğu üzre alub mirî için noksanıyla virdiklerinden husûs-u mezbur reâyânın men-i hâllerine bâis ve muâmele müstevân bi mahâll-î bir keyfiyet olmağla takdîr ve tâyin olunan bahâlarından ziyadeye ahz ve itâları men ve def olunmak için emr-i şerîfim virilmek ricâsına ilâm itmeğîn hazine-i âmiremde mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda sikke-i hümâyun ile meskûk olan ecnâs-ı nükûddan zincir-i küllî Mısır altunu üç yüz otuz akçeye ve zincir-i küllî cedîd mürûr İstanbul altunu dört yüz akçeye ve zincir-i keser tuğralu Mısır altunu üç yüz on beş akçeye ve cedîd zolta doksan akçeye ve cedîd gurus yüz yigirmi akçeye ve kefere sikkesiyle mersûm olan ecnâs-ı nükûddan yaldız altını üçyüz yetmiş beş akçeye ve Macar altını üç yüz altmış akçeye ve sekiz buçuk dirhem atîk esedî yüz kırk dört akçeye ve sekiz buçuk dirhem ve bir soyolta ırbâlî yüz seksen altı akçeye ve dokuz dirhem kara gurus yüz seksen bir buçuk akçeye ve altı dirhem atîk zolta seksen sekiz akçeye ve sekiz buçuk dirhem bir denk polya gurusu yüz yetmiş üç

akçeye ve yedi dirhem iki buçuk kırat tokâd yüz otuz yedi akçeye ahz ve itâ olunub ziyâdeye ahz ve itâsına ve mehâmû'l- vücûh ruhsat ve müsaâde olunmamak üzere evâmir-i şerîfem virile mahâldirki ve hazine-i âmirem vech-i meşrûh üzere irâd ve masraf olunageldiği derkenâr olunub ilâm olundukda imdî derkenârı mucebince amel olumak

S.80 – B.1

fermânım olmuşdur buyurdumki hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dâhi zikrolunan ecnâs-ı nükûddan hazine-i âmirem vech-i meşrûh üzere irâd ve masraf olunagelmekle hazine-i âmire olunduğu vech üzere ahz olunub ziyadeye ahz ve itâsına rıza ve cevâz göstermiyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız tahrîrân fi'l- yevmi's- sâlis ve'l- ısrîn min Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.80 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisaya tâbî Singüllü nam karyede sâkin El Hâc Mustafa oğlu Mehmed Ağa el mükerrerem bâde's- sıhâ inhâ olunurki Maldan nam tımarın ricâlinden iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Kürdoğlu Mehmed nam sipâhiden iltizâm eyledim deyu Eğri karyesi sâkinlerinden Seyyid Himmet Ağa ve merkum Kürdoğlu Mehmedin vekîli Çelebizâde es Seyyid İbrahimden iltizâm eyledi deyu Kara Osman zâde El Hâc-ı Mustafa Ağa iddiâ idüb ikisi dâhi temessük ibrâz idüb lâkin mezburânın iddiâları vech-i şerh üzere sâbit olmamağla zıkr-i mürûr iden iki bin akçe taaşşûr ve sahibleri zuhûr idüb hak kangının olduğu mütedeyyîn olduğu taraf-ı şer'iden sen emîn nasb ve tâyin olub mirâsla tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdirki husûs-u merkumeyi sen taksîr ve bir emîn-i mahâlle vaz idüb hakîkât mütâyin olunca sen hıfz ve rabt eyleyüb tarafına taarruz kadr itdirmeyesin ve's- selâm tahrîrân on beş Muharremü'l- haram

Mine'l- fakîr El Hâc Mustafa El Molla hilâfetihî be medine-i Mağnisa

S.80 – B.3

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn mâ'denü'l- fazlî ve'l- yakîn râfîü'l- âlâmü'ş- şerîfe ve'd- din Mağnisa kadısı zîdet fezâilehû tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki senki Mevlâna-yı mûmâileyh Seyyid Abdullah zîde fezâilehüsün südde-i saadetime mektub gönderüb medine-i Mağnisada vâkî Hâki Baba binâ eylediği camiî-i şerîf devr-i eyyâm ile ve gürûr-u avâm ile harâb-ı müşerref ve mâil-i nerâb olub vakfında dâhi mugayyer ve termîme müsaâde olmamağla camiî-i mezburun tâmir ve termîm masârîfî taraf-ı mîrîden virilmek ricâsına vâkî hâli ilâm idiver deyu iltimâs itmeleriyle vâkî hâli tahrîr eylediğin ecilden mârifet-i şer'le görülüb masârîf-ı kesireyi müeddî olmamak vechi üzre keşf ve defter ve arz ve ilâm olunmak emrim olmuştur buyurdumki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dâhi senki Mevlâna-i mûmâileyhsin mârifet-i şer'imle görülüb masârîf-ı kesireyi müeddî olmamak vechi üzre keşf ve defter idüb vâkî hâli der devlet-i medarîma arz ve ilâm eyleyüb mazmûn-u emr-i şerîfimle âmil olasin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasin tahrîrân fî evâil-i Zilkâde lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Be makâm-ı Konstantiniyye el mahrûse

S.81 – B.1

Medine-i Mağnisada Çabrastlar Kebîr mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed ibn-i El Hâc Ahmedin sûlbiyye-i sagîre kızları Âmine ve Atîkenin babaları müteveffâ-yı mezburdan intikâl iden mal-ı mevrusları zabt ve ahvâlleri hıfz için bir vasî tâyin lâzım ve mühîm olmağla nisânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe olub vesâyet uhdesinden gelmeğe her vech ile kâdire idüğün zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede'ş- şer'ü'l- enver zâhir olan sagîretân-ı mezburetânın vâlideleri ve hazineleri işbu bâiset-ü hâze'l- kitab Saliha bint-i Ali nam hatun hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîretân-ı mezburetânın vakt-i rüşd-ü suadlarına değin tesviyye-i umûrlarına mezbure Saliha hatun vasî nasb ve tâyin buyurduklarında ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i

mezbureyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğîy edâya taahhüd itmeğın mâ hüve'l- bâkî bit't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- aşer lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Ali ibn-i Halil Beşe / Osman bin Abdullah

S.81 – B.2

Medine-i Mağnisada El Hâc İlyas-ı Sagîrde sükkân iken bundan akdem müteveffât olan Âmine bint-i Ahmedin verâseti zevc-i metruku Mustafa Efendi bin Yusuf ile lî eb er karındaşları sagîr Mustafa ve Ahmede münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra tahrîr olunan eşyasıdırki zikr olunur tahrîrân fi'l- yevmi's- sâni aşer min Muharremü'l- haram lî sene bin yüz kırk altı

Nısf menzil-i der mahâlle-i mezbur meblâğ 3.000 / yeşil çuka ferace meblâğ 860 / köhne hatayî kaftan meblâğ 250 / köhne asrî meblâğ 60 / telli mâi kaftan minder ve çintiyân meblâğ 2.700 / çuka biniş meblâğ 600 / alaca entâri meblâğ 120 / köhne gömlek meblâğ 120 / köhne boğça 3 aded meblâğ 90 / alaca yeşimî kaftan meblâğ 300 / müstâ'mel siyah hâre kaftan meblâğ 800 / münakkaş boğça meblâğ 360 / münakkaş don meblâğ 120 / def'â don meblâğ 90 / köhne don meblâğ 75 / gömlek 2 meblâğ 240 / köhne don ve gömlek meblâğ 60 / bürüncek gömlek meblâğ 300 / baş yemenîsi meblâğ 90 / Mısır makramesi 1 meblâğ 180 / berber saları meblâğ 60 / baş yemenîsi meblâğ 360 / sim kuşak meblâğ 180 / gülâbdan şerbet meblâğ 60 / köhne serpuş meblâğ 240 / telli örtü ve peçe meblâğ 300 / kaba örtü meblâğ 45 / derâi para meblâğ 150 / puşîde boyama meblâğ 240 / köhne kürk meblâğ 90 / sofrâ peşkiri meblâğ 180 / sim tasme ve hırdavâd meblâğ 300 / hançer meblâğ 400 / müstâ'mel kulan meblâğ 90 / nakid çil akçe meblâğ 300 / mercan meblâğ 90 / incü yedeklü küpe meblâğ 3.120 / altın küpe meblâğ 480 / incü kuşak meblâğ 960 / incü kafes meblâğ 3.000 / beledî döşek 2 meblâğ 600 / beledî yastık 4 meblâğ 500 / köhne yorgan meblâğ 400 / köhne siyah kaftan ve entâri meblâğ 300 / basma yastık 3 kıymet 360 / sandık 1 meblâğ 180 / müstâ'mel kilim meblâğ 240 / müstâ'mel seccâde meblâğ 300 / ayna meblâğ 200 / cam tas 2 meblâğ 150 / leğen ıbrık meblâğ 360 / tencere meblâğ 400 / sahan meblâğ 360 / münakkaş yemenî meblâğ 480 / yüz yastığı meblâğ 60 / altun hatem 3 meblâğ

360 / sahan meblâğ 300 / tencere meblâğ 300 / şamdan buhurdân meblâğ 150 / tezgâh meblâğ 240 / köhne perde meblâğ 60 / hırdavathâne meblâğ 300 / hamam rahtı meblâğ 300 / mihr-i müeccel-i müsbet der (1 kelime okunamadı) zevc meblâğ 4.500 / cem'an yekûn meblâğ 31.280

El ihrâcât berâ-yı vasiyyet ve cihet-i tekfîn meblâğ 2.400 / berâ-yı vasîyyet El Hâc Mahmud Paşa camiîne meblâğ 2.400 / resm-i âdî meblâğ 1.080 / kâtibiyye meblâğ 150 / çukadâriyye meblâğ 150 / ihzâriyye meblâğ 60 / yekûn meblâğ 6.240

Sahhû'l- bâkî: Hisse-i zevc meblâğ 12.620 / hisse-i ümmü'l- eb meblâğ 6.310 / hisse-i ümmü'l- eb meblâğ 6.310

S.82 – B.1

Medine-i Mağnisada Dere mahâllesi sâkinlerinden es Seyyid İbrahim Çelebi ve Hüsrev Ağa mahâllesinden Semerci Ömer oğlu Mehmed işbu sene-i mübârekede bâ fermân-ı âlî matlûb olan bargirlere ve katırlara ber vech-i iştirâk mekkârî başı olmağa cümle âyân ve eşrâf ve ümenâ ve hütebâ ve sâir ahâlî-i Mağnisa mârifetleriyle tâyin olunduklarında ahd-ü âhere kefil olub ve zarar iddiâsında olmamak üzre ve firâr itmemek üzre sâir mekkârîlerden Yarhasanlar mahallesinden Tâvızlı Ömer ve Zeytuncuk mahallesinden Köse Osman oğlu Halil ve Kapudan oğlu Mehmed ve El Hâc İvaz Paşa mahallesinden Divâne İbrahim ve mezbur mekkârî başı Semerci Ömer oğlu Mehmedin biraderleri İbrahim Çelebi ve Musa nam kimesneler dâhi ber vech-i muharrer kefil oldukları işbu mahâlle kayd olundu hurrîre gurre fî yirmi beş Ramazan lî sene bin yüz kırk beş

S.82 – B.2

Medine-i Mağnisada Ermeniyân-ı Sûflâ mahâllesinde sâkin sagîr-i şâb Emrüd Ermeni Evlani dîn-i İslâma gelüb meclîs-i şer'de şehâdet getürüb ismi Mehmed tesmîyye olunmuşdur hurrîre gurre altı Safer fî Zilhiccetü's- şerîfe sene bin yüz kırk beş

S.83 – B.1

Medine-i Mağnisada Saz mahâllesinde sâkin El Hâc Cafer bin Abdullah nam kimesne meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımu't- tevkîrde abd-ı memlûku Ali bin Abdullah nam Arap gulemâ mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu orta boylu açık kaşlı kara ala gözlü Afnevîyyü'l- asıl Ali nam Arap gulâmı yedinde abd-ı memlûkum olduğu hâlde hasbeten lî'l- azîm ve tâlebû'l- merzât-ı rabbû'r- rahîm malımdan azâd ve mülkümden ihrâc ve sâir harâîr-i aslîyyetin ve zümresine ilhâk ve ibrâc eyledim bâde'l- yevm mevsûf-u mezbur Ali sâir ihrâr-ı aslîyyin gibi hür olub üzerinde hak ve lâ'dan gayrî alâkam kalmamışdır didikde gıbbe't- tasdîk el mukırre mâ vakaâ bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yemvi'l- hâmîs ve'l- ısrîn min şehr-i Ramazanû'l- mübârek lî sene bin yüz kırk beş

Şuhûdü'l- hâl: Ahmed bin Mehmed / Süleyman bin Ahmed / Yusuf bin Şaban / Mustafa bin Ahmed

S.83 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisa müzâfatından kasaba-i Turgutluda Çömlekçi mahâllesinde sâkin El Hâc Halil bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer'de yedinde abd-ı memlûku olan orta boylu çatık kaşlı kara ala gözlü Afnevîyyü'l- asıl işbu bâis-i vesîka Abdullah nam Arap gulâmı ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb mevsûf-u mezkûr Abdullah yedimde abd-ı memlûkum olduğu hâlde hasbeten mine'l- azîm ve tâleb-û merzât-ı rabbû'r- rahîm malımdan azât ve mülkümden ihrâc eyleyüb sâir harâîr-i aslîyyin zümresine ilhâk ve ibrâc eyledim bade'l- yevm mevsûf-u mezkûr Abdullah sâir ihrâr-ı aslîyyin gibi hür olub üzerinde hakkı ve lâ'dan gayrî hak ve alâkam kalmamışdır didikde gıbbe't- tasdîkü'l- muteber mâ hüve'l- vâkî bi'l- istifâ ketb ve imlâ olundu fi'l- yevmi'r- râbî min Şevvâlû'l- mükerrem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Şerif zâde es Seyyid İbrahim Efendi / Ahmed Beşe bin Mustafa / El Hâc Mehmed bin Ahmed / Süleyman Beşe bin Yusuf

S.83 – B.3

Medine-i Mağnisada Ali Ağa mahâllesinde sâkine bâiset-ü hâze'l- kitab Ayşe bint-i Hasan nam hatun meclis-i şer-i şerîfde takrîr-i kelâm ve tâbir-i anî'l- merâm idüb kızım olub bundan akdem müteveffâ olan Hatice bint-i Hasan nam hatunun sadrîyye-i sagîre kızı Atîke bî hakkû'l- hizâne hicr-i terbiyyemde olub sagîr-i mezburenin nafaka ve kisveye eşeddi ihtiyâcı olmağla mal-ı mevrûsdan olmak üzre kabl-i şerhden mikdâr-ı kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde fi'l- vâkî-i kazîyye minvâl-i muharrer üzre olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede'ş- şer'ü'l- enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîr-i mezbureye beher yevm yedişer akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb meblâğ-ı mefrûz-u mezkûru sagîr-i mezburun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf hin-i zarûretde istid'âne ve vakt-i zaferde mal-ı mevrûsundan mürâcaât-ı mezbure Ayşe hatuna izin verilmeğın mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâmîs ve'l- işrîn min Ramazan lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Es Seyyid İbrahim bin Mehmed / Hasan bin Ömer / Mehmed Beşe ibn-i Ahmed / Hüseyin bin Ali

S.84 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisada Saz mahâllesinde sâkin Halil ibn-i Yusuf nam kimesne meclîs-i şer-i şerîf-i ahmedî ve mahfel-i dîn-i münîf-i muhammedîde yine mahâlle-i mezbur sükkânından işbu bâis-ü vesîka Mahmud ibn-i Yusuf nam kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb bey-i âtî-i sūdûruna vekîl-i işbu bâis-ü vesika Mahmud ibn-i Yusuf kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb bey-i âtî-i sūdûruna vekîl silk-i mülkümde münselfik olub mahâlle-i mezburda vâkî bir taraftan

Boyacı Halil mülkü ve bir taraftan Kırcan Osman mülkü ve bir taraftan Yusuf oğlu Mehmed mülkü ve taraf-ı râbîden tarîk-i âm ile mahdûd menzilde vâkî bir tahtanî oda ve bir hayat ve bir kenif bir mikdâr havlu-yu müstemîl mülk-ü menzil amme-i hukukuyla tarafeynden icâb ve kabûl-ü hâvî mezbur Mahmud kazıyyı râic-i fi'l vakt yüz on guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dâhi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr yüz on guruş merkum Mahmud yedinden bi't- tamam ve'l- kemâl ahz ve kabz ve istifâ eyledim bade'l- yevm menzil-i mahdûd-u mezkûr bi'l- cümletü't- tevâbî ve'l- levâhık müşteri-i merkum Mahmudun mülk-ü müşterâsıdır ve hakkı sarfi olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve yesdâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't- tasdîk el muteber işbu kıbâle-i sıhhat-i eser bi'l- istifâ ketb ve imlâ olundu fi'l- yevmi's- sâdîs min Şevvâlü'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc İbrahim ibn-i Halil Efendi el İmam / El Hâc Mustafa ibn-i Ahmed / Mehmed Efendi bin Habib / Es Seyyid Mahmud ibn-i Veli / İbrahim ibn-i Mahmud / Mehmed Efendi bin Hüseyin / Süleyman bin Mehmed

S.84 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffâ olan Rahime bint-i Mehmed nam hatunun sadrîyye kızı Ayşenin Mehmed bin Yusuf nam kimesne babası olmağın sagîre-i mezburenin malını zabt ve hıfz ve umûr-u sâiresini kemâ yenbeğîy irâ'e kâdir olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede'ş- şer zâhir ve mütehakkîk olmağın sagîre-i mezburenin ve umûr-u sâiresine âherden taarruz olunmamak için işbu vesîka-ı ânîka bi'l- istifâ ketb ve terkîm olundu fi'l- yevmi'l- hâdî-i aşer min Şevvâlü'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mustafa ibn-i Mehmed / Sandıkçı Ahmed Çelebi / Mehmed ibn-i Hamza / Veli ibn-i Ali / Hasan ibn-i Hüseyin / Osman bin Hızır ve gayrîhûm

S.84 – B3

Mahmiyye-i mağnisada Danişmend Halil mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed ibn-i Abdülfettah nam müteveffânın verâseti sûlb-i kebîr oğulları Abdülfettah ve Mehmede münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu bâis-ü hâze'l- kitab mezburân Abdülfettah ve Mehmed meclîs-i şer-i şerîf-i lâzımu't-teşrîfde Mehmed ibn-i Süleyman nam kimesne mahsarında her biri üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb has tımarı dâhilinde vâkî kıbleten Hekimoğlu bağına garben Emir Mehmed zevcesi bağına şarken Mıstâne oğlu El Hâc Hasan bağına şimâlen tarîk-i âm ile mahdûd babam müteveffâ-yı mezburdan bi'l- ırs-ı şer'i intikâl iden beş evlek bağımı mezbur Mehmed tarih-i kitabdan dört sene mukaddem füzûlen zabt ider suâl olunub bağ-ı mahdûd-u mezkûrun kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur gıbbe's-suâl mezbur Mehmed cevâbında bağ-ı mahdûd-u mezkûru tarih-i kitabdan dört sene mukaddem gâibet-ü anî'l- meclîs Fatma bint-i Veli nam hatundan yirmi guruşa iştirâ eyledim ber vech-i muharrer tereke-i müteveffâ-yı mezburdan olduğu mâlûmum değildir deyücek müddeiyân-ı mezburândan müddeâlarını mutâbık beyyine tâleb olundukda ahrâr-ı ricâl-i müslimînden El Hâc Mehmed ibn-i Mahmud ve Ahmed Beşe ibn-i Abdullah nam kimesneler meclîs-i şer'e hâzırân olub eser-i istişhâd fi'l- hakîka mezburân Abdülfettah ve Mehmedin babaları müteveffâ-yı mezbur Mehmed bağ-ı mahdûd-u mezkûru kemâ sıhhâtinde ve ile'l- vefât tasarruf idüb bâde vefâta müddeiyân-ı mazburânın mal-ı mevrusları olmuşdur biz bu husûsa bî vech üzre şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde bâde't- tâdîl ve't- tezkîyye şehâdetleri makbûle olmağın mezburân Abdülfettah ve Mehmede babaları müteveffâ-yı mezbur bağ-ı mahdûd-u mezkûru hüyûtunda âhere bey-i bât ve'l-i hâsıl tarîk-i şer'den bir tarîk ile mülkünden ihrâc eylediği mâlumlar olduğuna yemîn teklif olundukda mezburân dâhi âlâ gıbbe's- suâl halef-i billâh eylediklerinde mezbur Mehmedin bağ-ı mezkûrdan kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'â bit't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâdî-i aşer min Şevvâl lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l hâl: Es Seyyid Mehmed ibn-i Mustafa / Muslu Efendi zâde İbrahim Ağa / Sandıkçı Mehmed ibn-i İvaz / Süleyman ibn-i Abdullah / Ahmed Beşe ibn-i Abdullah / Mustafa Çelebi / Abdurrahman Çelebi ibn-i Ömer

S.85 – B.1

Husûs-u âtîû'z- zikrin mahâllinde keşf ve ketb ve tahrîri iltimâs olunmağın kabl-i şer'den irsâl olunan Mevlâna Ârif Mehmed Efendi ibn-i Ahmed Fevzi Efendi hâlâ Saruhan sancağı mütesellimi fahrû'l- akrân es Seyyid Mehmed Ağa tarafından mübâşir tâyin olunan Hüseyin Beşe ibn-i Hasan Beşe ile mahmiyye-i Mağnisada Göktaşlu ve Çengizâde mahâlleleri beyînlerinde vâkî Çınarlıçeşme demekle mâruf Çeşme kurbunda tarîk-i âm üzerinde mecrûh bulunan es Seyyid Süleyman ibn-i Abdurrahman nam kimesne üzerine varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn huzurlarında âzâsına ilkâ-yı eylediklerinde sağ küreği üzerinde iki yerinde bıçak yaraları olduğu bâde'l- muâyene ve'l- müşâhade mecrûh-u mezkûre Seyyid Süleymandan cârihi suâl olundukda mecrûh-u mezkûr es Seyyid Süleyman cevâbında mahmiyye-i mezburede Sakalar mahâllesi sükkânından el Hâc İvaz oğlu Mehmed Beşe nam kimesne Cullah kâl'ası Ahmed bin Mustafa nam kimesne işbu tarih-i kitab günü ezan-ı mağrib vaktinde bî gayrî hak ben bıçağıyla darb ve sağ küreğim üzerinde iki yerden beni mecrûh eyledi eğer cerahât-i mezkûrelerin tesirinden nâşî vefât ider isem dem-ü diyetim mezbur Ahmedden tâleb ve dâvâ oluna mahâlleteyn-i mezkûreteyn ahâlîlerinden ve sâir kimesneden dâvâ ve nizâ'ım yokdur deyu didiğinde Mevlâna-yı mezbur mahâllinde ketb ve tahrîr bâdehû meâba's olan Cukadâr El Hâc Süleyman bin Abdullah ve Mehmed bin İbrahim ile mahfel-i kazaya gelüb vâkî-i hâli âlâ vuku'â ilgâ ve takrîr itmeğın işbu vesîka-ı bi'l- ibtidâ ketb ve imlâ olundu fi'l- yevmi'l- hâdî min Şevvâlû'l- mükerrrem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Şeyh Osman Efendi / Üveys Mehmed Çelebi bin Ahmed / El Hâc Mehmed bin Ahmed / El Hâc Hasan bin Ahmed / Mehmed Çelebi bin Mehmed ve gayrîhûm

S.85 – B.2

Fi'l- asıl Uşak kazasından İnebey mahâllesinde olub hâlâ medine-i Mağnisada ber vech-i müsâferet sâkin olan bâis-ü hâze'l- kitab Mehmed bin Halil nam kimesne

meclîs-i şer-i şerîfde zikr-i âtî hatıra vâkî es Seyyid Hüseyin bin Abdullah nam-ı kimesne mahsarında üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu meclîs-i muâyene ve müşâhede olunan boz tülû katır kendi mülkü kır tülû kırsırağım müntîcesi olub tarih-i kitabdan altı ay mukaddem zâyî eylemişdim hâlâ mezburun yedinde buldum tâleb iderim suâl olunub alıvirilmesi matlûbumdur didikde gibbe's- suâl mezbur Müslim cevâbında zikr olunan katır tarih-i kitabdan altı ay mukaddem İsmail nam kimesneden yigirmi dokuz guruşa iştirâ eyledim müdde-i mezburun ber vech-i muharrer meşrûh mülkü olduğu mâlûmum değildir deyu def ile mukâbele edicek müdde-i mezburdan müddeâsına mutâbık deyyine tâleb olundukda udûl-ü ahrâr-ı ricâl-i müslimînden kaza-i mezbur ahâlîlerinden Zeynel Abidin bin Ali ve İbrahim bin Mehmed nam kimesneler li ecli's- şehâde meclîs-i şer'e hâzîrun olub eser-i istişhâd fi'l- hakîkâ işbu meclîs-i muâyene ve müşâhede olunan boz tülû erkek katır mezbur Mehmedin mülkü kır tülû kırsırağı müntîcesi olub tarih-i kitabdan altı ay mukaddem mülkünden zâyî eyledi idi biz bu husûsa bî vech üzre şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde bâde't- tâdîl ve't- tezkîyye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra zikr olunan katırî âhere bey ve bâ hisse ve'l- hâsıl taraf-ı şer'îden bir tarîkle ve mülkünden ihrâc itmediğine müddeî-i mezbur yemîn-i teklif olundukda ol dâhî âlâ vefkû's- suâl halef-i billâhî'l- ale'l- âlâ itmeğin zikr olunan katırî müdde-i mezbur Mehmede teslim mezbur Müslime tenbîh birle mâ vaka'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- râbî-i aşer min Şevvâlû'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l hâl: Ahmed bin Mehmed / Mehmed Beşe Hüseyin bin Abdullah / El Hâc Mehmed bin İhsan

S.86 – B.1

Medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Ayşe bint-i İbrahim nam hatunun verâseti zevc-i metrûku Mehmed bin Hasan nam kimesne ile sadr-ı kebîr oğlu Mustafa ve vâlidesi Ayşe bint Hüseyin nam hatuna münhasırâ olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffîye-i mezburenin tahrîr olunan eşyasıdırki ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâlis-i aşer min Şevvâlû'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Mahâlle-i mezburda menzilde olan hisse-i şâyîâsı meblâğ 1.440 / incülü kuşak meblâğ 1.800 / sim kemer kuşak meblâğ 900 / çuka ferace meblâğ 480 / alaca kaftan entâri meblâğ 240 / incü kafesi meblâğ 2.520 / münakkaş boğça meblâğ 120 / köhne don gömlek meblâğ 120 / serpuş ve yemenî meblâğ 120 / alaca kaftan meblâğ 740 / altun küpe bahâsı meblâğ 1.200 / köhne döşek meblâğ 180 / köhne yorgan meblâğ 120 / köhne kaliçe meblâğ 480 / köhne seccâde meblâğ 120 / köhne minder meblâğ 120 / köhne yastık meblâğ 240 / camus ineği meblâğ 2.400 / kazgan-ı kebîr meblâğ 2.040 / kazgan sagîr meblâğ 600 / bekmez tânesi meblâğ 600 / bakır âvâni kıyye meblâğ 480 / tezgâh meblâğ 240 / mihr-i müeccel zevc-i mezbur meblâğ 1.200 / cem'an meblâğ 18.000

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz-i tekfîn meblâğ 1.000 / resm-i âdî meblâğ 450 / kâtibiyye meblâğ 120 / çukadâriyye meblâğ 120 / muhzırîyye meblâğ 60 / cem'an 1.750 / sahhû'l- bâkî meblâğ 16.250

Hisse-i zevc meblâğ 4.062 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.370 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.370 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.370 / hissetü'l- bint meblâğ 1.185 / hissetü'l- bint meblâğ 1.185 / hissetü'l- üm meblâğ 2.708

S.86 – B.2

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkine bâiset-ü hâze'l- kitab Selime bint-i İbrahim nam hatun meclîs-i şer-i şerîfde takrîr-i kelâm idüb hatır-ı bi'l- meclis zevc-i sâbıkım Hüseyin bin Mustafa nam kimesne ile bundan akdem zevciyyet beynimizde kaîme olduğu mezbur Hüseyinin firâşından hâsıl ve benden mütevellide hâlâ hicr-i terbiyemde olub sûlbiyye-i sagîre kızı Ümmühâninin nafaka ve kisveye eşeddî ihtiyâcı olmağla babası mezbur Hüseyin üzerine deyn olmak üzere kabl-i şer'den mikdâr-ı kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir olunamak matlûbumdur didikde fi'l- vâkî kazîyye-i minvâl-i muharrer üzere ol dâhî olduğu lede's- şer'ü'l- enver zâhir olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab

S.87 – B.1

tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîr-i mezbureye babası mezbur Hüseyin üzerine deyn olmak üzre beher yevm beşer akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb meblâğ-ı mefrûz-u mezkûru sagîr-i mezburenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve hin-i zarûrete istid'ân ve vakt-i zaferle babamız mezbur Hüseyinden mürâcaât-ı mezbure Selime hatuna izin virilmeğın mâ vaka'â bi't-tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'r- râbî-i aşer min Şevvâlû'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Musa Efendi / Ahmed bin Mehmed / Es Seyyid İbrahim bin Halil / El Hâc Mehmed bin Abdullah

S.87 – B.2

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin olub Elliciyân Yurtdağı ve tevâbî-i mukataası mültezimi olan Halil Ağa ibn-i Abdullah nam kimesne meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımı't- tevkîrde Menemen kazasına tâbî seyyidetü'l- muhadderât ekliyetü'l- hazât vâlide sultan dâme-i ismethümânın haslarından Çukur nam karye ahâlîlerinden bâiset-ü hâze'l- kitab Mehmed El Hâc Musa ve Halil bin Ahmed ve Ali bin Hızır ve diğêr Halil bin ve diğêr Ali ve diğêr Mehmed El Hâc Hasan ve Veli bin İsmail ve Mustafa bin ve diğêr Mehmed ve diğêr El Hâc Hasan ve El Hâc Mahmud ve diğêr Ahmed ve diğêr İsmail ve diğêr Mustafa bin diğêr Mehmed ve Hasan bin diğêr Mehmed ve diğêr Ahmed bin Süleyman ve Mehmed bin İbrahim ve Veli bin Ali ve Mehmed bin El Hâc Musa ve Mehmed bin El Hâc-ı Hasan ve Süleyman bin Mustafa ve El Hâc Mehmed bin Abdullah ve Mustafa bin Mehmed ve sâierleri mahsarlarında üzerlerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb mezburdân Elliciyân tâifelerinden olmağla hatun üzre resm-i bennakların dâvâ tâleb eylediklerinde edâdan imtinâ iderler suâl olunub üzerlerine edâsı lâzım gelenlerin resm-i bennakların bana aliverilmesi matlûbumdur dedikte gıbbe's- suâl mezburlar cevablarında bizler mezburenin defterde mukayyet raiyyet ve raiyyet oğullarından olub kadîm-i eyyamdan berü ebâ'an cedd-i resm-i bennaklarımız resm-i bennak cem'ine memur olanlara edâ eyliyegelmişlerdir vechen

mine'l- vücûh bizlere Elliciyân Yörükân kârî olmamışdır henüz Halil Ağa iddiâsına mütâbık sûret-i defter-i cedîd-i hakânî ibrâz eylesün dediklerine gıbbel istintâk müdde-i merkum Halil Ağadan müddeâsına mütâbık sûret-i defter-i cedîd-i hakânî tâleb olundukda yedinde sûret-i defter ve gayrî senedi dâhi olduğuna mukırr-ı mûteref olmakla mâdemki müdde-i mezburun yedinde sened-i şer'îsi olmayanı vech-i muârizadan men birle işbu vesîka-i enîka li ecli's- sened bi'l- istif'â ketb ve terkîm olundu fi'l- yevmi'l- hâmîs-i aşer min Şevvâlü'l- mükerrerem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mehmed bin Ahmed / Hüseyin bin Ali / Mehmed bin İvaz / Serdar Ali Ağa (okunamadı) Efendi

S.88 – B.1

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî Bağdat vâlisi vezîr-i mükerrerem Ahmed Paşa hazretlerinin mâiyyetlerinde olunan tavâif-i askeriyyenin tâyinât-ı ruzmerreleri için Diyarbekir ve Musul eyâletleriyle Mardin ve Nusaybin caniblerinde mübâyeası fermân olunan ecnâs-ı zehâir ile Musuldan nâkl olunacak mühimmât-ı cebehâne ve tophâne nâkli için Saruhan sancağından matlûb olunan doksan sekiz mihâr develerin medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkin Osman Beşe ibn-i İbrahim ve El Hâc Mehmed ibn-i Abdullah ve Mehmed Ağa bin Osman ve Türkmen oğlu Mehmed ibn-i Ahmed ve Bektaş-ı Sagîr mahâllesi ahâlîsinden Hasan Beşe ibn-i Süleyman ve Ayn-ı Âlî mahâllesinden El Hâc Ali bin Mehmed ve Mustafa bin Ali ve Mehmed ibn-i Ahmed Selânikli oğlu Mehmed ve Paşa karyesinden Uzun El Hâc Mehmed bin Abdullah ve Çolak oğlu Ali Beşe ve Bölcek-i Cedîd mahâllesi ahâlîsinden Osman Beşe ibn-i Ömer ve Derviş Ağa mahâllesi ahâlîsinden Ali Beşe ibn-i Osman ve İsa Fakîh mahâllesi ahâlîsinden Topal Hasan bin Ali ve Ali bin Ömer ve Kara Yunus mahâllesi ahâlîsinden Karaca oğlu Ahmed Beşe ibn-i Mehmed nam-ı kimesneler kefâletleriyle sarbân başı nasb ve tâyin olunan Mehmed Beşe ve Mustafa Beşe Anber Veli nam-ı kimesneler meclîs-i şer-i hatır-ı lâzımu't- tevkîrde medine-i mezbureye tâbî kasaba-i Turgutlu ahâlîlerinden bâis-ü haze'l- kitab Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed nam-ı kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb sene-i mezbureye mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî ve mahfil-i

şehriyârî vezîr-i mükerrerrem Abdullah Paşa hazretlerinin vekîli Halil Ağanın âle's- seviyye tevzî ve taksîm eylediği defteri mucebince kasaba-i Turgutluya isâbet iden bâ fermân-ı âlî tekemmül ve müselleme ve raht-ı yahşî ve güçlü kuvvetli ikişer yük çuvallarıyla on re's mihâr deve ve mekkâri develeri mezbur Hüseyin yedinden tamamen ahz ve kabz eylediklerinde gibbet şer'î mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin-i aşer min Şevvâlü'l- mükerrerrem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Fahrû'l- Müderrisîn Mustafa Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn Hasan Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn es Seyyid Hüseyin Efendi / İmam Hüseyin Efendi / İmam Mehmed Efendi bin Ali / İmam Halil Efendi ibn-i Mustafa / İmam Mehmed Efendi bin Ahmed

S.88 – B.2

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî Bağdat vâlisi vezîr-i mükerrerrem Ahmed Paşa hazretlerinin mâiyyetlerinde olunan tavâif-i askeriyyenin tâyinât-ı ruzmerreleri için Diyarbekir ve Musul eyâletleriyle Mardin ve Nusaybin caniblerinden mübâyese fermân olunan ecnâs ve zehâir ile Musuldan nâkl olunacak mühimmât-ı cebehâne ve tophâne nâkli için Saruhan sancağından matlûb olunan yüz doksan dört res katır ve bargirlere medine-i Mağnisada Deveciler mahâllesi ahâlîsinden Ömer Beşe ibn-i Mehmed ve Ali Çelebi ibn-i Abdullah ve Halil ibn-i Osman ve Mustafa bin Hasan ve Seyyid Mehmed ibn-i Halil nam kimesneler kefâletleriyle mekkâri başı nasb ve tâyin olunan es Seyyid İbrahim Çelebi ibn-i Mehmed ve Mehmed Beşe ibn-i Ömer nam kimesneler meclîs-i şer'î hatır-ı lâzımu't- tevkîrde medine-i mezbureye tâbî kasaba-i Turgutlu ahâlîsinden ve bâis-ü hâze'l- kitab Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed nam kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb sene-i mezburede mahsûb olmak üzere bâ fermân-ı âlî ve muhassıl-ı şehriyârî vezîr-i mükerrerrem Abdullah Paşa hazretlerinin vekîlleri Halil Ağanın âle's- seviyye tevzî ve taksîm eylediği defter mucebince kasaba-i Turgutluya isâbet iden bâ fermân-ı âlî tekemmül ve müselleme ve raht-ı yahşî ve güçlü kuvvetli on yedi res katır ve bargirleri mezbur Hüseyin Ağa yedinden tamâmen ahz ve kabz eyledik dediklerinde

gıbbet tasdık-i şer'î mâ vaka'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin-i aşer min Şevvâlû'l- mükerrem lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Fahrû'l- Müderrisîn Mustafa Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn Hasan Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn Hüseyin Efendi / Fahrû'l- Müderrisîn Mustafa Efendi / Fahrû'l Akrân Serdar Ağa / İmam Hüseyin Efendi / İmam Mehmed Efendi / İmam Hüseyin Efendi / Hasan Ağa

S.89 – B.1

Medine-i Mağnisada Göktaşlı mahâllesinde sâkin Beyzâde Ahmed Ağa bin Abdullah nam kimesne tarafından itf-î âtû'z- zikr-i vekîl olmağın El Hâc Mehmed bin Muharrem ve Hayâlî Mehmed Çelebi bin Ahmed nam kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve nübüvvet-i vekâletine hükm-ü şer'î lâ hak olan El Hâc Mustafa bin Abdûlkâdir nam kimesne meclîs-i şer-i şerîfde kendüye rıkk-ı mukirre muteref olan orta boylu açık kaşlı el asıl bâiset-ü hâze'l- kitab Hacer bint-i Abdullah nam Arab câriyemi mahsarında bi'l- vekâle ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb mevsûf-u mezkûre Haceri müvekkîlem mezburun yedinde mülk-ü ve hakkı olduğu hâlde hasbeten lillâhî'l- azîm ve tâlebü'l- merzât-ü rabbû'r- rahîm malımdan azâd ve mülkümünden ihrâc ve sâir ahrâr-ı asliyyîn zümresine ilhâk ve ibrâc eyledim bâde'l- yevm mevsûf-u mezkûr-u mezbure Hacer sâir ihrâr-ı asliyyînden hür olub üzerime hakk-ı velâdet gayrî hak ve alâkam kalmadı didikde gibbe't- tasdık-i şer'î mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin-i aşer min Şevvâl lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mehmed bin Muharrem / Hayâlî bin İsa / El Hâc Mustafa bin Abdûlkâdir / Abdullah Çelebi bin Abdurrahman

S.89 – B.2

Medine-i Mağnisada Serâbad mahâllesinde sâkin iken bundan akdem Defterdârzâde Çiftliği kurbunda mecrûhan maktûl olan Ahmed bin Hasan bin İvazın verâseti babası mezbur Hasan ile vâlidesi Cennet bint-i Ali nam hatuna münhasıra

olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezburân Cennet ve Hasan meclîs-i şer-i mağrızâya medine-i mezburda Alaybeyi mahâllesi ahâlîlerinden olub çiftlik-i mezbur kurbunda arazi tasarruf edenlerden bâis-ü hâze'l- kitab Seyyid Hüseyin bin Mustafa ve El Hâc Mahmud bin Ahmed ve Ahmed bin Mahmud ve Hüseyin bin Mehmed ve İvaz bin İbrahim nam kimesneler mahsarlarında her birine ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb oğlumuz müteveffâ-yı mezburu tarih-i kitabdan iki gün mukaddem çiftlik-i mezbur kurbunda bî gayrî hak cerh ve katl eylemişler idi hâlâ oğlumuz maktûl-ü mezbur Ahmedin dem-ü diyetine müteâllîk mezburumdan vechen mine'l- vücûh dâvâ ve nizâ'ımız yokdur eğer bizden veya vekîlimizden husûs-u mezkûra müteâllîk dâvâdan zuhûr iderse lede'l- hükkâm-ı şer'î makbule ve mesmû'a olmasun dediklerinde işbu vesîka enîka li eclü's- sene hâlâ ibtiğâ ketb ve terkîm olundu fi'l- yevmü's- sâni ve'l- aşer min Şevvâlü'l- mükerrem li sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Mahmud bin Ahmed / Edib Efendi / Ahmed Beşe bin Mehmed / El Hâc Hüseyin bin Ali

S.90 – B.1

Medine-i Mağnisada Alaybeyi mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffâ olan Ayşe bint-i Bilalın verâseti zevci metrûku Abdullah bin Ali ve lî ebeveyn kız karındaşı oğlu Hüseyin bin Musa nam kimesneye münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbur Hüseyin ibn-i Musa meclîs-i şer'de işbu sâhibü'l- vesîka Abdullah bin Musa nam kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbure Ayşenin terekesinden olmak üzere işbu Kara Abdullah yedinden âlâ tarîku't tehârîmü's- şer'î nakid altı guruş üzerine sülh olub ve bedel-i sülh olan meblâğ-ı mezburu merkum Kara Abdullah yedinden bi't- tamam ve'l- kemâl ahz ve kabz eyledim bâde'l- yevm tereke müteveffâ-yı mezbure müteâllîka âit amme-i dâvâdan mezbur Kara Abdullahın zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskâd eyledim dedikde gibbe't- tasdikü'l- müteber bi't- tâleb ketb ve imlâ olundu fi'l- yevmi's- sâlîs min Zilkâdetü's- şerîfe lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: İmam El Hâc İbrahim Efendi / El Hâc Hüseyin ibn-i Halil / El Hâc Mehmed bin Halil / El Hâc Mehmed ibn-i İvaz / İmam Ali Efendi / El Hâc Hüseyin / Molla Veli

S.90 – B.2

Medine-i Mağnisada Gürhâne mahallesinde sâkin Ayşe bint-i Ramazan nam hatun meclîs-i şer-i şerîfde vakf-ı âtfü'l- beyâna lî ecli't- tescil mütevellî nasb olunan Ahmed bin İbrahim nam kimesne mahsarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb silk-i mülkümde mütesellik olan mahâlle-i mezburede vâkî bir taraftan El Hâc Osman ve bir taraftan Salâmecî zâde Mehmed Ağa ve bir taraftan bâzen mahkeme-i şerîfe ve bâzen Şahbaz hatun ve taraf-ı râbî tarîk-i havf ile mahdûd menzîlimin kible tarafında olan tahtâni oda ve bir sofa ve mikdâr havluyu mezkûr Şahbazın duvarından fırın önünden elma ağacına varınca andan havlu kapısının bir kanadıyla amme-i hukukla hasbete'l- lillâhî teâlâ vakf hîbe edüb şöyle şart eyledimki ben libâs-ı hayât-ı lâbise oldukça menzîl-i mezkûrun tasarrufu yedimde ola bi emrillâhî teâlâ dâr-ı dünyâdan saray-ı ukbâya intikâl eylediğimde menzîl-i mahdûd-u mezkûru sadrîyye-i kebîre kızım Hatice bint-i Ali nam hatun mutasarrıfa ola bâde vefâtiha mezkûre Haticenin evlâdları ile'l- inkîrâz bâde batn-ı mutasarrıfi olalar ve bâde'l- inkîrâz medine-i münevvere fukarâsına vakf ola ve mezkûr Ahmed hüyûtda oldukça vakf-ı mezkûre mütevellîsi ola bâde vefâta emr-i tevlîyyet hâkimü'ş- şer'e musavvır ola deyu menzîl-i mezkûru mütevellî-i merkûma teslîm edüb sâir evkâf mütevellîleri tasarruf eyleye didikde gibbe't- tasdîk-i şer'î vâkıf-ı mezbure Ayşe hatunu cânib-i zamandan semt-i şikâka ârız olub vakf-ı enâr-ı enâm Muhtar Ebu Hanîfe Kûfî Numan bin Sâbit hazretleri mezheb-i şerîfleri gayrî lâzım olduğuna binâ'en vakf-ı mezkûrdan rücû idüb menzîl-i mezkûru tahammülmân mülkünü istirdâd eyledim dedikde mütevellî-i merkum cevâba mütefaddî olub fi'l- hakîkâ hâl-i minvâl-i muharrer üzredir lâkin İmam Ebu Yusuf hazretlerinin mezheb-i şerîflerinde vâkıf-ı mücerred ve vakfiyyet demekle vakf-ı sahîh ve lâzım olmağın sıhhat ve lüzûmuna hükm tâleb iderim didikde hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb hazretleri bâde'l- râfî'a ve'l- emâsil âlimen bi'l- hilâf cânib-i vakf-ı evveli ve görüb sıhhat ve lüzûmuna hükm eyledikde vakf-ı mezbur vakf-ı müebbed ve sahîh ve lâzım olub mezbur nakz ve tahvîl

ve tâyîr ve tebdîl men'ü'l- ihtimâl olundu fe'men bedelehû bâde'mâ semiâhû fe inneme ismûhû ale'l- lezîne yubeddilûne innallâhe semû'l- alîm hurrîre zâlik ve hurrîre fi'l yevmi'r- râbî ve'l- ısrîn min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf hicrîyye mine'l- lehû'ş- şerîf

Şuhûdü'l- hâl: Fahrû'l- Akrân Es Seyyid Mehmed Efendi / Mehmed bin Yusuf / Dellâk Mehmed bin Mehmed / Kâsım bin El Hâc Mustafa / El Hâc Feyzullah bin Mehmed / Çizmecî El Hâc Mehmed / Arap Mustafa bin Abdullah / Çelik Hemşîr bin Halil Kazzâz / El Hâc Mehmed bin El Hâc Hüseyin Efendi / Süleyman bin Ahmed / Kuloğlu Mehmed bin İbrahim / Ahmed bin İbrahim ve birâderi Mehmed ve gayrîhûm

S.91 – B.1

Mahmiyye-i Mağnisa müzâfâtından Yurt Dağı nâhiyesinde Akça nam karye ahâlîsinden işbu bâis-ü hâze'l- kitab İbrahim bin Abdullah Rahime ve Mehmed ve Halil bin Ali bin İsa nam kimesneler meclîs-i şer'de mahmiyye-i mezburda Arapaları mahâllesinden iken bundan akdem vefât iden Abdülkerim Beşe ibn-i Halil bin Abdullahın sülbiyye kızı Haticenin sagîr oğlu İbrahim ve sagîre kızları Ayşe ve Atîke ve Fatma nam sagîrelerin kabl-i şer'den mensub vasîleri olan es Seyyid Ebûbekir ibn-i es Seyyid Mehmed nam kimesne müvâcehesinde her biri üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb Abdülkerim Beşenin babası Halil ile babamız Alinin babası İsa lî ebeveyn karındaşı olub babaları ismi Abdullah ve cedleri ismi Abdurrahman olub usûbet-ü nesebiyye cihetinden terekesi bizim ile sülbiyye kızı Haticeye intikâl idüb kable't-taksîm mezbur Hatice dâhi müteveffiye olub terekesi mezbur İbrahim ile kızları mezburât Ayşe ve Atîke ve Fatmaya intikâl itmişken vasî-i mezbur es Seyyid Ebûbekir bize isâbet eden hisse-i irsîyyemizi vermeden imtinâ ider sual olunub alıvirilmesi matlûbumuz didiklerinde gıbbe's- suâl vasî-i mezbur cevâbında hâl-i hayât olduğu minvâl üzre olub lâkin med'uyûn-u mezburun Abdülkerim Beşenin usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisleri oldukları mâlûmum değildir ânâ binâ'en imtinâ iderim deyu def'le mukâbele edicek gıbbe'l- istintâk müddeiyûn-u mezburundan müddeâlarını mübeyyîn deyyine tâleb olundukda udûl-ü müslimînden nâfiye-i mezburun Maldan nam karye sükkânından es Seyyid Yusuf ibn-i Hüseyin ve Mehmed mezburdan Lala Paşa mahâllesinden Mahmud ibn-i Murtazâ nam kimesneler lî ecli'ş- şehâde meclîs-i şer'e

hâzırân olub eser-i iştişhâdı med'uyûn-u mezburun İbrahim ve Abdullah ve Hüseyin ve Mehmed ve Halil müteveffâ-yı mezbur Abdülkerim Beşe babası Halil ile mezbur Alinin babası İsa lî ebeveyn karındaşlar olub babaları Abdullah ve cedleri ismi Abdurrahman olub usûbet-i nesebîyye cihetinden terekesi mezburun ile sülbiyye kızı Haticeye intikâl idüb kable't- taksîm mezbure Hatice dâhi müteveffiye olub terekesi mezbur İbrahim ile sülbiyye kızları mezburât Ayşe ve Atîke ve Fatmaya intikâl eylemişdir bizler bu husûsa şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde bâde't- tâdîl ve't- tezkîr şehâdetleri makbûle olmağın mucebince med'uyûn-u mezburunun verasetlerine bâde'l- hüküm hisse-i irsîyyelerini vasî-i mezbur Seyyid Ebûbekire edâ ve teslîm bâde'ş- şer mâ vaka'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâmin min Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Abdullah bin Abdurrahman / Hüseyin bin Hasan / Süleyman bin Ömer / Ahmed bin Mehmed / Osman Çelebi ibn-i Ahmed / Süleyman Beşe

S.91 – B.2

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden El Hâc Muslu bin Mehmedin sülbiyye-i sagîre kızları Cennet ve Ayşe ve Şehriban ve sülb-i sagîr oğlu Musluya babası müteveffâ-yı mezburdan intikâl iden mal-ı mevrusların hıfz ve hırâsete taraf-ı şer'den bir vasî nasb ve tâyin olunmak lâzım ve mühîm olmağın sagîrân-ı mezburenin vâlideleri işbu bâiset-ü vesîka Hatice bint-i Ahmed nam hatun için istikâmet ile mârûfe ve diyânet ile mevsûfe ve her vech ile vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdiredir deyu zeyl-i vesikada mestûrû'l- esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri dâhi sagîrân-ı mezburenin mal-ı mevrusların hırs ve hırâsete kabl-i şer'den mezbure Haticeyi vasî nasb ve tâyin buyurdularında ol dâhi vesâyet-i mezbureyi ve hizmet-i lâzimesini edâya taahhüd eimeğın mâ hüve'l- vâkî bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'l- hâmîs ve'l- ısrîn min şehr-i Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Mehmed bin Mehmed / El Hâc Hasan ibn-i Hüseyin / mahâlle-i mezbur İmamı El Hâc Mehmed bin Ahmed

S.91 – B.3

Mahmiyye-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hacı muslu ibn Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Hatice bint-i Mehmed hatunuyla sûlb-i sagîr oğlu Muslu ve sûlbiyye-i kebîre kızları Âmine ve Fatma ve Cennet ve Ayşe ve Şehribana münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu tereke tahrîr olunur fi'l- yevmi'l- hâmîs ve'l- işrîn min Muharrem lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

S.92 – B.1

Menzil-i der mahâlle-i mezbur meblâğ 12.000 / köhne yorgan meblâğ 300 / köhne döşek 2 meblâğ 360 / köhne kaliçe meblâğ 240 / köhne yorgan meblâğ 300 / def'â yorgan 2 meblâğ 120 / köhne yastık 4 meblâğ 360 / saban demiri ve çapa meblâğ 240 / âvâni nühâsiyye kıyye 20 meblâğ 4.800 / köhne kilim ve seccâde 1 meblâğ 120 / merkeb re's 1 meblâğ 1.800 / kara sığır çift 1 meblâğ 2.400 / sagîr Arap gulâmı meblâğ 8.400 / mevrû arpa meblâğ 600 / mevrû buğday meblâğ 3.600 / çatal kesebe bağ dönüm 3 buçuk meblâğ 4.800 / mevrû penbe dönüm 12 meblâğ 2.000 / hırdavathâne meblâğ 600 / cem'an yekûn meblâğ 43.680

Minhâ'l ihrâcât: Teçhîz ve tekfîn meblâğ 720 / resm-i âdî meblâğ 1.110 / kâtibîyye meblâğ 140 / çukadârîyye meblâğ 140 / ihzârîyye meblâğ 120 / cem'an yekûn meblâğ 2.330

Sahhû'l- bâkî meblâğ 41.352

Hisse-i zevc meblâğ 5.168 / hisse-i ibn meblâğ 10.236 / hissetü'l- bint meblâğ 5.168 / hissetü'l- bint meblâğ 5.168 / hissetü'l- bint meblâğ 5.168 / hissetü'l- bint meblâğ 5.168 / hissetü'l- bint meblâğ 5.168

S.92 – B.2

Medine-i Mağnisada Yarhasanlar mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden el Hâc Muslu bin Mehmedin sûlbiyye-i sagîre kızı Fatmaya babası müteveffâ-yı mezburdan intikâl iden malını hırs ve hırâsete kabl-i şer'den bir vasî nasb ve tâyin olunmak lâzım ve mühîm olmağın sagîre-i mezburenin lî ebeveyn hemşîresi işbu bâiset-ü vesîka Âmine bint-i Ali için istikâmet ile mârûfe ve diyânet ile mevsûfe ve her vech ile vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdiredir deyu zeyl-i vesîkada müslimîn ihbâr etmeleriyle hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb hazretleri dâhi sagîr-i mezburenin lî ebeveyn hemşîresi mezbure Âmineyi vasî nasb ve tâyin buyurdularında ol dâhi vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya müteahhide eyledikde mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu fı'l- yevmi'l- hâmîs ve'l- ısrîn min Muharrem lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: El Hâc Hasan bin Hüseyin / Mehmed ibn-i Mehmed / mahâlle-i mezbure İmamı El Hâc Mehmed bin Ahmed

S.93 – B.1 / B.2 / B.3

(SAYFA 91'İN AYNISI)

S.94 – B.1 / B.2

(SAYFA 92'NİN AYNISI)

S.95 – B.1

Fahrû'l- müderrisînü'l- kirâm Hîmemzâde Osman Efendi gibbe't- tahîyyetü'l- vâfiyye inhâ olunurki işbu sene-i sitte ve erbain ve mie ve elf Muharremü'l- haramı

guresinden medine-i Mağnisada nâibü'ş- şer olan Mustafa Efendi Şeyhü'l- islâm hazretlerinin işâret-i aliyyeleriyle bâ fermân-ı âlî âzlolunub medine-i mezburenin bâb-ı niyâbeti yine emr-i velîyyü'l- emr tarafınızdan cenâbınıza tefvîz ve sipâriş olunmuşdur gerekdirki medine-i mezbure gurre-i Saferü'l- hayrdan nâib olub beyne'l- ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyyede mecd-ü sây olasız hurrîre fi't- târihü'l- mezbur li senetü'l- merkum

Es Seyyid Abdullah el Asrî el Kadı bi Medine-i Mağnisa

S.95 – B.2

Medine-i Mağnisada Enarlıca mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffât olan Ayşe bint-i Mehmed nam hâتونun verâseti zevc-i metrûku El Hâc Mehmed bin Abdullah ile sagîr oğulları Ahmed ve İbrahim ve İsmail ve babası Mehmed Çelebi ve vâlidesi Ümmühâna münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra işbu defter berâ-yı taksîm ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmis'- sâbî min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Mihr-i müeccel der zimmet-i zevc-i mezbur meblâğ 7.015 / köhne kaliçe meblâğ 4.800 / sagîr tencere meblâğ 480 / âvânî bakır vukîyye 4 meblâğ 540 / leğen ıbrık meblâğ 360 / cam tas meblâğ 60 / sagîr sinî 2 aded meblâğ 480 / köhne döşek 2 meblâğ 220 / köhne yastık 6 meblâğ 720 / köhne yorgan 3 meblâğ 360 / köhne minder 2 meblâğ 240 / köhne mik'âd 2 meblâğ 180 / sanduka 1 meblâğ 120 / sim dolu kuşak 1 meblâğ 1.200 / incü miskâl meblâğ 1.800 / küpe çift 1 meblâğ 600 / müstâ'mel entâri 1 meblâğ 180 / sâde hatayî kaftan 1 meblâğ 360 / müstâ'mel cedîd kaftan 2 meblâğ 420 / fetavâi kaftan 1 meblâğ 360 / cedîd entâri 1 meblâğ 300 / köhne entâri 1 meblâğ 120 / gömlek 1 meblâğ 240 / hamam rahtı 1 meblâğ 240 / telli hatayî kürk 1 meblâğ 1.200 / müstâ'mel cebe meblâğ 360 / müstâ'mel mûmî köhne örtü meblâğ 300 / köhne terlik 2 meblâğ 120 / sagîr sim kuşak 1 meblâğ 180 / sagîr incülü kuşak 1 meblâğ 480 / köhne dizlik 1 meblâğ 60 / müstâ'mel sagîre peşkiri meblâğ 60 / yük perdesi ve bakça meblâğ 180 / köhne kilim 1 meblâğ 120 / yekûn meblâğ 22.120

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz ve tekfîn meblâğ 1.200 / resm-i âdî 538 / kâtibîyye meblâğ 60 / çukadârîyye meblâğ 120 / ihzârîyye meblâğ 15 / yekûn meblâğ 1.923

Sahhû'l- bâkî meblâğ 20.190

Hissetü'l- zevc meblâğ 5.051 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.799 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.799 / hissetü'l- ibn meblâğ 2.799 / hisse-i eb meblâğ 3.366 / hissetü'l- üm 3.366

S.95 – B.3

Medine-i Mağnisada Enarlıca mahâllesinde sâkine iken bundan akdem müteveffâ olan Selime bint-i Halil nam hâtunun verâseti zevc-i metrûku Hasan bin Receb ile vâlidesi Cennet ve kebîre kızı Atîke ve sagîre kızları Ayşe ve Fatma ve sagîr oğlu Receb münhasırâ olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra işbu defter-i berâ-yı taksîm ber vech-i âtî zikr olunur fi'l- yevmi's- sâbî min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

S.96 – B.1

Kıdvetü'n- nüvvâbü'l- müteşerriîn Mağnisa kazâsında nâibü'ş- şer-i şerîf olan Mevlânâ zîde ilmihû tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki kaza-i mezbur nâibi Mevlâna El Hâc Mustafa zîde ilmihû divân-ı hümâyunuma arz gönderüb medine-i Mağnisa ahâlîleri meclîs-i şer'e varub medine-i mezburede mîrî menzîl olmayub ancak umûr-u mühür ile devlet-i alıyyemden gelen ulaklara rukûb itmek için senede birer menzilci istîcâr idüb lâkin şark seferi küşâde olalıdan berü ulakların kesretinden kadîmden olunagelen ücretleri yedlerinden in'âm-ı fermânları olanlar aldıklarından ahvâlleri diğér gün olmağla bâde'l- yevm fermân ile ve fermânsız bir mahâllât ulaklardan kadîmi üzre saat başına onar akçe ücret virmedikçe bargir virilmemek üzre em-i şerîfim verilmek ricâsına istid'â-yı inâyet eylediklerin ilâm eylediği ecilden hazîne-i âmiremde mahfûz olan mevkûfat defterlerine nazar olundukda kadîmden ve hâl menzil olmayan kazâlara umûr-u mühimme ile gider ve gelir olunalar vâkî oldukda tehîr ve miknedlerine bâis olmamak için yedlerinde ücreti en'âm-ı fermanları olduğu hâlde dâhî yine fermân olunduğu üzre saat başına onar sağ akçe ücretleri virilmek üzre menzil bargiri virilüb bundan ma'âda kendi umurları için gelüb gidenlere minba'âd

bargir virilmemek üzre emr-i şerîf virilegeldiği derkenâr olunmağla imdî derkenâr mûcebince amel olunmak fermânım olmuştur buyurdumki hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dâhi kaza-i mezburda taraf-i mîrîden muayyen menzîl olmamağla umûr-ı mühimme ile gelüb gider ulak vâkî oldukda tehîr ve mekslerine bâis olmamak için yedlerinden ücretleri en'âm-ı fermânları olduğu hâlde dâhi yine fermânım olduğu üzre saat başına onar sağ akçe ücret ile menzil bargiri tedârik ve süvâr etdürtüb budan ma'âda kendü umûrlarınca gelüb gidenlere menzil bargiri müteâlebesiyle min'baâd fukarâ-yı rencîde ve tâciz itdirmiyessin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılâsın tahrîrân fi'l- yevmi'l- ısrîn Zilhicce lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.96 – B.2

Akzâ kuzzatû'l- müslimîn evlâ vulâtû'l- muvahhidîn madenü'l- fazlî ve'l- yakîn rafîü'l- alemü'ş- şerife ve'd- din varis-i ulûmü'l- enbiya-i ve'l- murselin el muhtass-ı bi mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muîn Mevlânâ Mağnisa kadısı zîde fezâilehû ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- ayân Aydın muhassılı vekîli zîde mecdûhu tevkî-i ref'î-i hümâyun vâsıl olucak mâlum olaki medine-i Mağnisada terzi başı olan Hasan nam kimesne südde-i saâdetime arzuhâl idüb bundan akdem terzi esnafının terzi başısı olan İbrahim nam kimesne yüz yaşında pîr ve alil olub bu vech ile edâ-yı hizmete iktidâr olmadığından cümle esnafın rızâsı ve tâlebi ve mârifet-i şer'le huzûr-u şerde terzi

S.97 – B.1

başılığı buna kasr-ı yed ve taraf-ı şer'de virilen hüccet-i şer'îyye ve mûcebince terzi başı olub edâ-ı hizmet idüb cümlesi kendünden hoşnut ve râzı olub kimseye hilâf-ı şer-i şerîf vaz ve hareket olmayub dâhli icâb itmez iken ashâb-ı â'râzdan bâzı kimesneler ref olunan mezbura istinâden bî vech ve bî'lâ sened ve bî'lâ berât müdâhale ve teaddî eylediklerini bildürüb yedinde olan hüccet-i şer'îyye ve mürâsele mûcebince

mezburlar bî vech ve bî'lâ mevât ve bî'lâ senet terzi başılığına müdâhaleleri men ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin şer'le görülmek emrim olmuştur buyurdumki

Hümâyun vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dâhi buna dâhl olundukda mukaddemân bu def şer'le görülüb fasl olunmayan husûsların tamâmı hak üzre mukayyet ve hüccet-i şer'îyye ve mirâslara nefî idüb göresin mukaddemân terzi başı olan mezbur pîr ve alîl ve edâ-i hizmete iktidârı olmayub cümle esnafın rızâsı ve tâlebi ve mârifet-i şer'le kasr-ı yed ve taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îyye ve mirâsla virilüb edâ-i hizmet idüb cümlesi kendinden rızâ şekvân üzreler iken mezburlar bî vech-i ve bî'lâ senet ve bî'lâ ibrâz müdâhale ve teâddî eyledikleri vâkî ise ol bâbda muktezâ-i şer-i kavîm ve muvafık-ı şer olub âlâ vechü'l- hasım sâbit olan hüccet-i şer'îyye mücebince amel idüb dâhi murâdımki bunun üzerine nesne bir sâbit ve zâhir olmaya hilâf-ı şer-i şerîf ve mugayyîr hüccet-i şer'îyye mezburlar bî vech ve bî'lâ senet ve bî'lâ berât terzi başılığın umûruna müdâhale itdürmeyüb men ve def eyliyesin min baâd şer-i şerîfe ve hüccet-i şer'îyyeye ve emr-i hümâyunuma muhâlif kimesne bir iş itdirmeyüb eslemîyye esâmîlerini yazıb arz idüb husûs-u mezbur için bu dâhi emrim varmalu eyliyesin şöyle bilesinki alâmet-i şerîfe itimâd kılâsız tahrîrân fî evâhîrû'l- Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.97 – B.2

Kıdvetü'n- nüvvâbü'l- müteşerriîn Mağnisa kazasında nâib-i şer olan Mevlâna El Hâc Mustafa El Ömerî zîde ilmihû südde-i saâdetime mektub gönderüb medine-i Mağnisada vâkî tâife-i sabâğâdan cem-i gafîr ve cem-i kesîr meclîs-i şer'e varub râfî-i tevkî-i ref'îü'ş- şân-ı hâkânî El Hâc Mehmed berât-ı şerîfle kethüdâları olub akvâl ve ahvâlinde râzı ve hoşnutlar olub bu vech ile azlî icâb ider hâli yoğ iken Seyyid Mustafa nam kimesne bâzı ashâb-ı ivrâza istinâd ve sâbıkan Mağnisa kadısı müteveffâ Osmanın mevkî-i hâlinde ve yedinde arz ve hüccet üzre berât alıkodurub lâkin mezbur Seyyid Mustafa sanaât-i mezburede âdem-i mahâretinden ve hadîs-i aks olduğu hasebiyle beyinlerine ihtilâl vâkî olduğundan gayrî mezbur El Hâc Mehmede küllî

gadr itmekle Seyyid Mustafanın ref'inden sâhib-i evvel merkur El Hâc Mehmede tevcîh olunub berât-ı şerifim verilmek bâbında inâyet ricâsına bi'l- iltimâs arz itmeğin mûcebince ref'inden tevcîh idüb işbu berât-ı saâdet nümâyânı virdim ve buyurdumki mezkûr Hacı Mehmed varub medine-i mezburede sabâğân tâifesinin kethüdâları olub hizmet-i lâzimesini bî kusur

S.98 – B.1

ve mer'î ve müeddî kıldıktan sonra ol bâbda def olunan merkur Seyyîd Mustafa ve taraf-ı âherden hiç ahd-ı mânî ve vâkî ve râfî ve müzâhim olmayub bir vech ile dâhl-ü taarruz kılmiya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fi'l-yevmi'l- râbî-i aşer min Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.98 – B.2

Vâridâd ve ihrâcat-ı vakıf nükûd mutasarrıfına camiî-i şerîf-i Göktaşlı der Mağnisa der zamân-ı El Hâc Hasan Ağa el mütevellî hâlâ el vakfû'l- mezburû'l- vâkî lî sene hamse ve erbain ve mie ve elf vâkî't- tahrîr fi gurre'l- Muharremü'l- haram lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Der beyân-ı zimem-i nâs der zimmet-i El Hâc Bâkî zâde Seyyid Ahmed Çelebi guruş 40 / der zimmet-i El Hâc Sefer zâde Seyyid Mustafa 25 guruş / der zimmet-i El Hâc İbrahim kölesi Yusuf 10 guruş / der zimmet-i Yörükoğlu El Hâc Hasan zevcesi 10 guruş / der zimmet-i Seyyid İvaz Çelebi 10 guruş / der zimmet-i Kulaksız zâde Mehmed Efendi 15 guruş / der zimmet-i es Seyyid Ahmed Çelebi 15 guruş / der zimmet-i Müezzîn Ahmed Çelebi 15 guruş / der zimmet-i Bünyamin Yahudi 5 guruş / der zimmet-i es Seyyid Mahmud Çelebi an karye-i Mahfiller 5 guruş / der zimmet-i Çolak es Seyyid Halil an karye-i Mahfiller 3 guruş / der zimmet-i Mısırcı zâde Mustafa Çelebi 6 buçuk guruş / der zimmet-i Kementoğlu Ali 25 guruş / der zimmet-i Said Efendi 10 guruş / der zimmet-i Mucan oğlu Yahudi 3 guruş / der zimmet-i El Hâc

Mustafa zevcesi 10 guruş / der zimmet-i Kırka zâde Mehmed Çelebi 10 guruş / der zimmet-i Sarraç El Hâc Hasan 1 guruş / der zimmet-i Hâim Yahudi 5 guruş / der zimmet-i Emine Hatun 13 guruş / der zimmet-i İmam El Hâc Ahmed Efendi 50 guruş / der zimmet-i Nalbant Hamza Çelebi 35 guruş / der zimmet-i Kavukçu Süleyman Çelebi 5 guruş / der zimmet-i Bâkî Beşe zâde Mustafa Çelebi 5 guruş / der zimmet-i Bâkî oğlu Osman Çelebi 20 guruş / der zimmet-i Safiye Hatun 5 guruş / der zimmet-i Dellâk Hasan 5 guruş / der zimmet-i Ayşe zevci es Seyyid Hüseyin 10 guruş / der zimmet-i Boyacı Hatun 5 guruş / der zimmet-i Kara Mustafa kız karındaşı Saliha Hatunun guruş / der zimmet-i Kara Ali vâlidesi Ayşe Hatun 10 guruş / der zimmet-i Fatma Hatun 7 guruş / der zimmet-i Hasan Ağa 35 guruş / der zimmet-i Mehmed 2 guruş / Atıyye Hâtun hububatlar / Gözakçı El Hâc Mustafa beş guruş / cem'an yekûn guruş 472

S.99 – B.1

Mahsûlât-ı icarât-ı menâzil sene-i kâmil Boyacı hânesi meblâğ 50 / Ali Ağa hânesi meblâğ 20 / El Hâc Süleyman hânesi meblâğ 20 / Nakkaş mazası meblâğ 30 / Abdûlbâkî Beşir zâde hânesi meblâğ 30 / Abdûlbâkî Beşir zâde hânesi meblâğ 20 / Bakkal oğlu hânesi meblâğ 20 / yekûn-ü meblâğ 160

Minhâ'l- masârif ve'l- vezâif vazîfe-i imam 20 guruş / vazîfe-i müezzin 6 guruş / vazîfe-i kayyım 6 guruş / vazîfe-i tilâvet sûre-i mülk 3 guruş / vazîfe-i tevlîyyet 15 guruş / masârif-ı câmî-i şerîf 15 guruş / vazîfe-i nezâret 3 guruş / harc-ı muhasebe 5 / guruş cem'an yekûn 73 guruş

S.99 – B.2

Medine-i Mağnisada Babakuyusu mahâllesinde ber vech-i müsâferet sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdullah Beşe ibn-i Ahmedin zâhirden vâris-i mârûf ve mârûfesi olmayıb cemî' muhâlefâtı beytü'l- mâla âid olmağla beytü'l- mâl emîni tarafından Mehmed Beşe mârifetiyle mârifet-i şer'le sûk-ı sultânîde bâde'l- müzâyede

füruht olunan muhâllefâ defteridirki ber vech-i âtî zikr olunur vâk'âü't- tahrîr fi'l- yevmi's- sâmin min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Sarık meblâğ 116 / makreme 3 meblâğ 60 / biniş meblâğ 861 / köhne sarık meblâğ 82 / müstâ'mel dizlik meblâğ 220 / tesbih 1 meblâğ 200 / entâri 1 meblâğ 51 / müstâ'mel yemeni 2 meblâğ 111 / kuşak 1 meblâğ 150 / köhne meneş ma'â hırdavat meblâğ 101 / hamamlı meblâğ 70 / peşkir mâ hırdavat meblâğ 63 / hırdavat 2 meblâğ 18 / gömlek ma'â sarık meblâğ 76 / nakid meblâğ 3.600 / yekûn meblâğ 5.775

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz ve tekfîn meblâğ 1.560 / resm-i âdî meblâğ 114 / kâtibîyye meblâğ 120 / çukadârîyye meblâğ 120 / emînîyye meblâğ 480 / ihzârîyye meblâğ 30 / dellâlîyye meblâğ 84 / ücret-i dükkân meblâğ 18 / yekûn meblâğ 2.526

Sahhû'l- bâkî meblâğ 3.253

S.99 – B.3

Mahmiyye-i Mağnisada Göktaşlı mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden El Hâc Abdürrahim bin El Hâc İsmail verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i El Hâc sûlb-i sagîr oğlu Mustafa ve sûlbîyye-i sagîre kızı Atîke ve babası mezbur El Hâc İsmail ile vâlidesi Fatma bint-i Abdülvehhaba münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesidirki ber vech-i âtî tahrîr olunub zikr olunur tâhrîrân fi'l- yevmi't- tâsî min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Elvâne meşin 2 meblâğ 540 / kırmızı ayn-ı pabuç çift 9 meblâğ 480 / sarı yemeni / pabuç çift 5 meblâğ 120 / kırmızı sahtiyân aded 5 meblâğ 500 / siyah çizme 1 meblâğ 120 / hırdavat pabuç âlâtı meblâğ 120 / muşta ve mermer ve bıçkı meblâğ 720 / tezgâh meblâğ 180 / peştemâl iskemle meblâğ 120

S.100 – B.1

beş tahta meblâğ 120 / gün gerdâne çift 1 meblâğ 840 / çul meblâğ 60 / hırdavat dükkânı meblâğ 600 / alaca kaftan meblâğ 720 / köhne çuka dolama meblâğ 480 /

köhne kürk meblâğ 480 / köhne çakşır meblâğ 360 / beyaz sâde meblâğ 180 / beyaz dizlik zıbn ve kuşak meblâğ 240 / köhne döşek 2 meblâğ 360 / köhne yastık 6 meblâğ 720 / köhne sandık 2 meblâğ 240 / köhne yorgan 3 meblâğ 340 / yekûn meblâğ 8.580

Minhâ'l- ihrâcât: Mihr-i müeccel meblâğ 1.500 / resm-i âdî meblâğ 216 / çukadâriyye meblâğ 105 / kâtibîyye meblâğ 105 / ihzârîyye meblâğ 30 / yekûn meblâğ 1.956

Sahhûl- bâkî: Hisse-i zevc meblâğ 828 / hisse-i ibn meblâğ 2.392 / hisse-i bint meblâğ 1.196 / hisse-i eb meblâğ 1.104 / hisse-i üm meblâğ 1.104

S.100 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada El Hâc İlyas-ı Kebîr mahâllesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İzmirli Mustafa Efendi bin Mehmed Efendinin zevcesi Ayşe bint-i Mehmed Efendi nam hâtun vez-î rahm cihetinden vârisi olan li eb kız karındaşı Fatma nam-ı hatunun oğlu Ahmed bin Mehmed nam kimesne meclîs-i şer-i şerîf-i lâzımu't-teşrîfde işbu sâhibetü'l- Rahime ve Hatice nam hâtunlar tarafından tasdîke vekîl olub vekâletleri El Hâc Halil bin Mustafa ve Molla Hasan bin Ahmed nam kimesneler şehâdetleriyle sâbite olan Mehmed bin İbrahim nam kimesne mahsarında ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb müvekkiletân-ı mezburetân Rahime ve Hatice müteveffâ-yı mezbur Mustafa Efendinin lî eb kız karındaşı mezbure Fatmanın sadriyye kızlarıdır vez-î rahm cihetinden ne vârisleridir ve bizimle verâsetde müştereklerdir deyu metav'ihâ ikrâr ve itirâf itmeleriyle gıbbe't- tasdîki'ş- şer'î bu mezburetân Rahime ve Haticenin verâsetlerine bâde'l- hükm mâ vak'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi'r-râbî-i aşer min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Şuhûdü'l- hâl: Hacı Halil ibn-i Ahmed / Molla Hasan bin Mustafa / Ahmed bin Halil / Hasan Beşe bin Hüseyin ve gayrîhûm

S.100 – B.3

Bâdehû bâlâda tahrîr olunan masârîf-ı müteferrikadan imdâd-ı hâccîyye vakf için virilen dokuz yüz elli guruş bütün sancak kadılarına tevzî olunacak iken nefis-i Mağnisaya tahmili münâsib görülmemekle meblâğ-ı mezkûrun dört yüz elli guruş menzilciye verilen iki yüz guruş ve ayn-ı âlf imamına ücret verilen seksen guruş ve muhzır başına vaz olunan otuz guruş ve vilâyet-i umûr için vaz olunan elli guruşki fi haysû'l- mecmû sekiz yüz kırk guruş zimmet-i mezburun bi'l- ittifak ahâl-i vilâyete ihrâc olunub nefis-i şehrin her bir hânesinden ikişer buçuk guruş menzil olundukdan sonra bâkî nefis-i şehrin her bir hânelerine dörder buçuk guruş isâbet itmekle bu cümle bâde'l- kayd işbu defter El Hâc Mehmed Ağaya teslim olunmuşdur Safer

S.101 – B.1

Medine-i Mağnisada El Hâc İlyas-ı Kebîr mahâllesinde sâkine iken bundan akdem mütevfîye olan Neslihan bint-i Mustafanın verâseti zevc-i metrûku El Hâc Halil bin Abdullah ile vâlidesi Fatma binti Ali nam hatun ve sadr-ı sagîr oğlu Ahmede ve sadrîyye-i savîre kızı Ümmühanîye münhasıra oldukdan sonra müteveffîye-i mezburenin menziline bulunub ber vech-i tahrîr bâhâya takvîm olunan muhâllefâtı defteridirki ber vech-i âtî zikr olunur hurrîre fi'l yevmi's- sâlis ve'l- ısrîn min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Mihr-i müeccel-i müsbit meblâğ 2.400 / incülü yük kuşak 1 meblâğ 960 / sim kuşak 1 meblâğ 120 / müstâ'mel entâri meblâğ 180 / telli sarı câme meblâğ 360 / cedîd câme meblâğ 180 / müstâ'mel câme meblâğ 120 / muhayyer ferâce meblâğ 240 / çuka ferâce meblâğ 480 / mûmî âlî 3 meblâğ 360 / münakkaş don meblâğ 120 / müstâ'mel gömlek meblâğ 240 / makrame meblâğ 240 / müstâ'mel don meblâğ 30 / müstâ'mel telli örtü meblâğ 240 / al çember meblâğ 120 / hamam rahtı meblâğ 120 / sefer peşkiri ve serpuş meblâğ 120 / altın yüzük 2 meblâğ 360 / altın küpe çift 1 meblâğ 600 / sagîr tencere meblâğ 480 / lengerî sahan 5 meblâğ 300 / sagîr sahan 1 meblâğ 90 / leğen 1 meblâğ 120 / döşek 1 meblâğ 360 / yorgan meblâğ 240 / köhne minder meblâğ 30 / köhne

yastık 4 meblâğ 240 / köhne kilim meblâğ 60 / köhne sandık meblâğ 120 / cem'an yekûn meblâğ 9.640

Minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî meblâğ 240 / kâtibîyye meblâğ 90 / çukadârîyye meblâğ 99 / ihzârîyye meblâğ 60 / yekûn meblâğ 489

Sahhû'l- bâkî: Hissetü'l- zevc meblâğ 2.410 / hissettü'l- üm meblâğ 1.606 / hisse-i ibn meblâğ 3.738 / hisse-i bint meblâğ 1.874

S.101 – B.2

Mahmiyye-i Mağnisada Seydi Hevâce mahâllesinde sâkin iken bundan akdem vedâ-ı afâtı iden memûrînü'l- ikrâm es Seyyid Mahmud ibn-i Mehmed Efendinin verâseti zevce-i metrûkesi Âmine kadın ibnet-i Mehmed Efendi ile sûlb-i kebîr oğulları es Seyyid eş Şeyh Mehmedle gâib Seyyid Ahmed ve sûlb-i sagîr oğulları es Seyyid Molla Numan ve Ali ve Ömer ve sûlbiyye-i kebîre kızları Hamide kadın ve Râbia kadın ile sûlbiyye-i sagîre kızı Asiye münhasıra olub kable't- taksîm mezbure Râbia dâhi müteveffâ olub verâseti vâlidesi mezbur Âmine kadın ile lî ebeveyn er karındaşı es Seyyid Molla Numan ve lî ebeveyn sagîre-i mezbure kız karındaşı Asiye münhasıra olub tashîh-i mes'eleleri bi hükmü'l- münâsebince bin sekiz yüz yetmiş iki sehîmden itibâr olunub sihâm-ı mezbureden iki yüz elli beş sehm-i mezbure Emine kadına ve iki yüz sehmi sagîr-i mezbur Numan ve yüz otuz altı sehmi mezbure Hamideye ve yüz altmış bir sehmi mezbure Eniseye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra veresei tâlepleriyle merkurum Mahmud Efendinin sûk-ı sultânide bâde'l- müzâyede fûruht olunub beyne'l- verese tevzî ve taksîm olunan muhâlefâtıdırki terkim olunur hurrîre fi'l- yevmi'l- hâmîs min Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Menzil-i der mahâlle-i mezbûre dâhiliyye ve hâriciyye meblâğ 60.000 / def'â menzil-i dâhiliyye ve hâriciyye der mahâlle-i Sakalar meblâğ 84.000 / yastık meblâğ 187 / yastık meblâğ 200 / yastık meblâğ 245 / yastık meblâğ 251 / kebîr minder meblâğ 300 / köhne kürk acem meblâğ 200 / sandık meblâğ 270 / yaka kaliçesi / meblâğ 325 / köhne masur meblâğ 710 / köhne mor çuka kürk meblâğ 2.415 / kırmızı entâri meblâğ 101 / köhne ibâsı meblâğ 155 / müstâ'mel alaca peşkir meblâğ 175 / müstâ'mel

(okunamadı) 360 / sandık meblâğ / kebîr keçe meblâğ 2.400 / pekmez tâbesi meblâğ 2.200 / nühâs maşraba meblâğ 150 / kebîr tencere meblâğ 1.155 / tencere ve hamam leğeni meblâğ 315

S.102 – B.1

Taş sahan 3 vukîyye 2 meblâğ 135 / sim dirhem meblâğ 2.300 / tunç tas meblâğ 210 / mushâf-ı şerîf meblâğ 2.880 / yastık meblâğ 192 / kebîr minder meblâğ 326 / def`â minder meblâğ 505 / tahta sadaklı meblâğ 480 / köhne çakşır meblâğ 380 / dişne ve dengi sincab kürk meblâğ 2.400 / âşe ve saçaklı meblâğ 325 / müstâ`mel yorgan meblâğ 480 / güğüm meblâğ 1.275 / kebîr kantar meblâğ 360 / sini tas kahve tabağı meblâğ 360 / leğen ıbrık meblâğ 743 / sahan meblâğ 140 / yastık meblâğ 180 / yastık 2 aded meblâğ 480 / seccâde meblâğ 405 / köhne minder ve seccâde meblâğ 450 / köhne yağmurluk meblâğ 222 / karanfilli çuka meblâğ 900 / müstâ`mel kırmızı savf meblâğ 1.200 / seccâde meblâğ 360 / köhne şalvar meblâğ 360 / sarf-ı niş meblâğ 380 / çuka cebe meblâğ 440 / yastık meblâğ 166 / müstâ`mel seccâde meblâğ 455 / sini ve hasır 2 meblâğ 725 / üzengi meblâğ 550 / sagîr beş tahta meblâğ 108 / kebîr ıbrık ve hasır meblâğ 771 / tâbe meblâğ 370 / havan meblâğ 240 / kazgân ve hasır 6 meblâğ 624 / bakraç güğüm meblâğ 260 / yastık meblâğ 200 / masat meblâğ 251 / köhne minder meblâğ 61 / köhne mik`âd meblâğ 70 / köhne samur paçası kürk meblâğ 3.150 / kürk hırdavâtı meblâğ 301 / top tüfenk meblâğ 875 / tâbe tencere meblâğ 255 / sagîr sini ve tas meblâğ 99 / minder meblâğ 150 / köhne seccâde meblâğ 200 / pirinç üzengi meblâğ 204 / ihrâm meblâğ 130 / köhne kürk meblâğ 500 / köhne gömlek meblâğ 191 / müstâ`mel eyer meblâğ 400 / leğen ıbrık meblâğ 550 / ayaklı sahan 3 meblâğ 360 / şamdan meblâğ 103 / zincir ve demir meblâğ 2.060 / minder meblâğ 180 / kadife eyer meblâğ 900 / mûmî baş yemenisi aded 2 meblâğ 2.020 / basma boğça meblâğ 179 / çuka at tülügü meblâğ 154 / kazgân ve kıyye 7 meblâğ 995 / güğüm meblâğ 225 / tâbe ve şiş meblâğ 170 / sahan meblâğ 318 / hurda saat meblâğ 890 / merkeb re`s meblâğ 840 / def`â merkeb meblâğ 1.740 / yağız bargir meblâğ 2.280 / kara bargir meblâğ 1.920 / minder meblâğ 150 / seccâde meblâğ 172 / sagîre peşkiri meblâğ 132 / köhne abalı meblâğ 132 / müstâ`mel kıtmî kaftan meblâğ 560 / kıtmî entâri meblâğ 415 / renne entâri meblâğ 231 / tâbe meblâğ 465 / sagîr kahve ıbrığı 7 meblâğ 500 / hırdavat

nühâsı meblâğ 375 / tüfenk meblâğ 840 / iskemle meblâğ 81 / kahve kıyye 8 meblâğ 810 / susam ölçek 36 meblâğ 2.880 / sim kılıç meblâğ 3.120 ve kadâre meblâğ 230 / sim kemer raht meblâğ 4.320 / sim kadâre ve balya meblâğ 2.700 / köhne kemer raht meblâğ 2.880 / çintiyân rahtı meblâğ 1.200 / sivri müderris rahtı meblâğ 1.230 / def`â kemer raht meblâğ 2.760 / def`â başlık meblâğ 246 / harâbe bağ meblâğ 600 / dükkân der suk-ı tahta kâl`â meblâğ 3.200 / def`â dükkân iplik pazarı meblâğ 7.200 / koza kıyye 4.500 meblâğ 67.200 / buğday ölçek 36 meblâğ 2.160 / câriye re`s meblâğ 24.000 / ser hasır gulâmı meblâğ 12.000 / mekâtib-i gulâm meblâğ 6.000 / nakid tuğrâlî gurus 8 meblâğ 960 / nakid Mısır tağyîrlisi altın aded 157 meblâğ 12.600 / nakid buçuklu ve findık ve yıldız altunu 67 meblâğ 28.030 / zer mahbûb altunu 4 meblâğ 1.200 / Mısır tuğrâlîsı altın 8 meblâğ 2.640 / nakid Cezâyir altunu 16 meblâğ 5.040 / fağfur fincan 11 meblâğ 480 / billur barutu 4 meblâğ 140 / Mahmud ismine hatem ve mühür 2 meblâğ 540 / def`â findık altunu 2 meblâğ 765 / hırdavathâne meblâğ 1.200

Müteveffâ-yı mezburun kütüğü müteberâtıdırki tahrîr olunur kitab-ı dürer meblâğ 1.020 / muâllim-i tenvir meblâğ 122 / kitab-ı isagot meblâğ 225 / sak meblâğ 63 / şerh-i şâfiye meblâğ 225 / metâifü`l- işârât meblâğ 54 / mecmû meblâğ 99 / izâh meblâğ 69 / kadı cild-i enver ve sâni meblâğ 1.010 / işbâh hâşiyesi meblâğ 183 / şerh-i nâfi meblâğ 31 / Ali Efendi fetâvîsi meblâğ 1.200 / sınav meblâğ 72 / şerh-i akâid meblâğ 71 / tenbîh-i gâfilîn meblâğ 225 / kitabü`l- hikmet meblâğ 45 / muhtasâr meblâğ 963 / Abdülkâdir meblâğ 240 / sûru`ş- şerîâ meblâğ 39 / tevezîh meblâğ 315 / kitabü`t- tub meblâğ 33 / lûgat-ı hilmî meblâğ 117 / işbâh-ı netâid meblâğ 1.230 / ibn-i temcîd cild-i evvel ve sâni meblâğ 1.930 / tevârih meblâğ 60 / mutavvîl meblâğ 900 / mecmû resâile meblâğ 112 / Nûman meblâğ 352 / fıkıh meblâğ 63 / hâşîye-i mutavvîl meblâğ 420 / ferâis meblâğ 108 / İsamü`d- din meblâğ 261 / avâmil şerhi meblâğ 189 / nücum meblâğ 189 / gâyetü`l- beyân meblâğ 369 / hüsûl-ü imâdî meblâğ 435 / kitab-ı veft meblâğ 123 / kimâvî saâdet meblâğ 480 / avâmil-i mevî meblâğ 90

S.103 – B.1

şer-i sūdûr meblâğ 117 / menâd-ı ibn-i melîk meblâğ 660 / hikmet-i isfehânî meblâğ 153 / muhtasâr-ı sahâh meblâğ 540 / def`â muhtasâr meblâğ 661 / fıkıh kitabı meblâğ 63 / Abdülfâfûr meblâğ 138 / sarf-ı şer-i bâni meblâğ 277 / havâdî meblâğ 240 /

İbrahim Çelebi meblâğ 510 / kitab-ı fıkıh meblâğ 135 / fetevâ-i atâise meblâğ 720 / mecmû meblâğ 39 / mülâkkî meblâğ 642 / kusunânî meblâğ 1.065 / Seyyid Abdullah Çelebi meblâğ 183 / hülâsa kıt'âsı meblâğ 390 / milhâme meblâğ 153 / mecmu'â meblâğ 153 / müntâhîb meblâğ 75 / havâss-ı kur'ân meblâğ 65 / Fetâvî Ali Efendi meblâğ 176 / gülistân şerhi meblâğ 138 / kitab-ı ûd 4 meblâğ 132 / şir'âtü'l- islâm meblâğ 78 / esrâr-ı hurûf meblâğ 30 / müntâkî meblâğ 450 / bahâr-ı sinân meblâğ 150 / kitab meblâğ 66 / kitab-ı hayâlî meblâğ 99 / kitab aded 2 meblâğ 128 / savru's- şerî'â meblâğ 606 / gülistân meblâğ 105 / lûgat meblâğ 66 / havâss meblâğ 33 / kitab-u tecrît meblâğ 60 / def'â kitab 2 meblâğ 33 / kitabû'l- ebeveyn meblâğ 78 / gülistân meblâğ 120 / def'â devr meblâğ 1.320 / târifât meblâğ 126 / mecmuâ meblâğ 60 / def'â kitab aded 2 meblâğ 69 / kitab aded 2 meblâğ 60 / kitab-ı Molla Camiî meblâğ 480 / cülûs-u ibn-i Tosun meblâğ 3.000 / bağ dönüm 3 meblâğ 4.800 / cem'ân yekûn meblâğ 528.000

Beşhâve ism-i Ali Efendi es Seyyid Abdülkerim Efendi

Minhâ'l- ihrâcât: Teçhîz ve tekfîn meblâğ 2.090 / resm-i âdî meblâğ 13.260 / kâtibiyye meblâğ 1.800 / çukadârîyye meblâğ 600 / mihr-i müeccel lî zevcet-ü mezbure meblâğ 30.000 / dellâlîyye meblâğ 3.000 / dükkân kirâsı meblâğ 240 / ihzârîyye meblâğ 400 / yiğit başı tekyesine berâ-yı vâsiyyet meblâğ 1.200 / itmekci meblâğ 216 / yekûn meblâğ 56.806

Sahhû'l- bâkî meblâğ 371.194 / hisse-i zevc meblâğ 58.199 / hisse-i ibn meblâğ 63.428 / hisse-i ibn meblâğ 63.428 / hisse-i ibn meblâğ 23.428 / hisse-i ibn meblâğ 23.428 / hisse-i bint meblâğ 31.714 / hissetü'l- bint meblâğ 31.714 / hissetü'l- bint meblâğ 31.714 / hissetü'l- ibn meblâğ 63.428

S.103 – B.2

Şerîât-ı şîâr ve sûlb-ü visâr medine-i Mağnisada El Hâc nişîn-i şerîât hazret-i seyyidü'l- ebrâr olan fazîletlü semahâtlü efendi hazretleri bâde't- tahîyye ve's- şeyh inhâ olunurki kalem ve hükm-ü hükmde serdâr olan kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân beşinci bölüğün Ali Ağa zîde kadruhûye serdarlığı kemâkan ibkâ ve mukarrer olmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olunur vusûlünde gerekdirki mezburu serdarlık umûrunda

istihdâm idüb âhirden müdahâle itdirmeyesiz ve ol tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kol oğulları ve gilmân-ı acemî mezburu üzerlerine zâbit bilüb sözümden dışarı ve reyinden hâric vaz ve hareket bulunmayıb itaât ve intibâr üzre olalar ve tavâif-i mezburundan bi'lâ vâris mârûf fevt olanların muhâllefât ve metrûkâtların mezbura ahz ve kabz itdürüb mârifet-i şer'le suk-ı sultânide fûruht ve hâsıl olan nakd deyn mümezâ ve mahdum müfredât defterleriyle taraf-ı beytü'l- mâla irsâl ve î'sâl itdiresiz ve senki serdarsın hilâf-ı şer-i şerîf ve mugâyir kânun-i kadîme mugâyir hareketden ihrâz idüb mûceb-i mektub ile âmil olasın tahrîrân fî evâhîr-i şehri Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

S.103 – B.3

Mağnisa müzâfâtından Palamud nâhiyesinde vâkî Emîrû'd- dîn zâviyesinin vâzife-i muâyylene ile zâviyedârı ve evkâfının mütevellîsi olan es Seyyid Mahmud fevt olub yeri hâli ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı müstâhkîden sûlb-i kebîr oğlu işbu râfî-i tevkî-i ref'û'ş- şân-ı hakânî es Seyyid Mehmed her vech ile lâyük ve mahâl ve müstehâk olmağın babası mahlûlünden tevcîh olunub yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında akzâ kuzzâtû'l- müslimîn kadısı Mevlânâ-yı Seyyid Abdullah zîdet fezâilehü arz etmeğın mûcebince vech-i meşrûh üzre sadaka idüb bu berât-ı hümâyun saâdet makrûnu virdim ve buyurdumki bâde'l- yevm merkum es Seyyid Mehmed varub zikr olunan zâviyenin ma'â tevlîyye müteveffâ-yı mezbur babası yerine zâviyedâr olub hizmetin üzre mer'î ve müeddî

S.104 – B.1

kıldıkdan sonra vazife-i muâzenesiyle mutasarrıf olub varub ruhu ve devâm-ı ömr-ü devletim için duâya müdâvîm olub taraf-ı âhirden ve taarruz itmeyüb şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fî evâsıt-ı Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.104 – B.2

Mağnisada vâkî merhum Ferhat Paşa ruhu için kiraât olunan icrâ-i şerîfe vakfının yevmi iki akçe vazîfe ile mütevellîsi olan es Seyyid Mahmud fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine sûlb-i kebîr oğlu işbu râfî-i tevkî-i ref'û'ş- şân-ı hâkânî es Seyyid Mehmed Halîfe her vech ile lâyıq ve mahâl ve müstehâk olmağla babası mahlûlünden tevcîh olunub yedine berât-ı şerîfi virilmek bâbında akzâ kuzzâtû'l-müslimîn kadı Mevlânâ-yı Seyyid Abdullah zîdet fezâilehû arz etmeğın mücebince mezbur bu berât-ı hümâyun virdüm ve buyurdumki bâde'l- yevm merkum varub müteveffâ babası yerine vakf-ı mezburun mütevellîsi olub hizmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi iki akçe vazîfesiyile mutarrıf olub vakfın ruhu ve devâm-ı ömr-ü devlet için duâya müdâvemet göstere şöyle ki alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fî evâsıt-ı Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.104 – B.3

Mağnisada vâkî merhum Karlızâde Şeyh Sultan Efendinin binâ eylediği muallimhâne ve türbe ve zâviyesi evkâfının yevmi üç akçe vazîfe ile nâzırını olan es Seyyid Mahmud fevt olub yeri câyî ve mahlûl olundukda yerine sûlb-i kebîr oğlu işbu râfî-i tevkî-i ref'û'ş- şân-ı hakânî es Seyyid Mehmed Halîfe her vech ile lâyıq ve mahâl ve müstehak olmağın babası mahlûlünden tevcîh olunub yedine berât-ı şerîf virmek bâbında yedinde olan müteveffâ babası berâtı mücebince mezbur sadaka idüb bu berât-ı hümâyunu virdim ve buyurdumki bâde'l- yevm merkum varub babası mahlûlünden muallimhâne ve türbe ve zâviyesinin nâzırını olub hizmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi üç akçe vazîfesine mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devâm-ı ömr-ü devlet için duâya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fî evâsıt-ı Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.104 – B.4

Medine-i Mağnisada vâkî merhum Karlızâde Şeyh Sultan Efendi ruhu için vakt-i sabahta türbe-i şerîfesine şerh vâkî üzere tilâvet olunan eczâ-i şerîfden üç cüz-ü şerîfin bir cüz-ü şerîf mütevellîsi olan es Seyyid Mahmud fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine sûlb-i kebîr oğlu işbu râfî-i tevkî-i ref'îü'ş- şân-ı hakânî es Seyyid Mehmed emin kılınub her vech ile lââyık ve mahâl ve müstehâk olmağın tevcîh olunub yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında yedinde olan babası berât-ı mücebince inâyet ricâ itmeğın yedine bu berât-ı hümâyunu virdim ve buyurdumki bâde'l- yevm mezbur es Seyyid Mehmed Emin Halîfe varub zikr olunan türbe-i şerîfde müteveffâ babası yerine cüzhân olub hizmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi bir akçe vazîfesiyle mutasarrıf olub ve vâkıfın ruhu ve devâm-ı ömr-ü devlet için duâya müdâvemet göstereler şöyle bilib alâmet-i şerîfe itimâd kılalar tahrîrân fî evâsıt-ı Saferü'l- hayr lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.104 – B.5

Mahmiyye-i İstanbul sâkinlerinden olub medine-i Mağnisada ber vech-i misâferet sâkin olan işbu sâhibü'l- kitab El Hâc Süleyman bin İbrahim meclîs-i şer-i şerîfde hâlâ Şam vâlisi ve Aydın muhassılı devletlü saâdetlü Abdullah Paşa hazretlerinin vekîli Halil Ağanın kâtibi ve vekîli Mustafa Çelebi bin Hasan nam kimesne müvâcehesinde abd-ı memlûku Arap Abdullah üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbur Arap Abdullah tarih-i kitabdan bir gün mukaddem medine-i mezburede meyhâneli boğazında yatağan tâbir olunur kebîr bıçakla işbu sağ elinin esâbîinden penfir tasmîr olunan parmağımı urub mecruh itmek ile bi'l- küllîye amelmande olmuşdur suâl olunub müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur didikte gibbe's- suâl ve akîbû'l- inkâr ve eserü'l- istişhâd udûl-ü ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Pehlivan Mustafa bin Ömer ve El Hâc Mustafa bin Mehmed Beşe nam kimesneler lî ecli'ş- şehâde meclîs-i şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l- vâkî mezbur Arap

Abdullah târih-i mezkûrda meyhâneli boğazında yatağan tâbir olunur kebîr bıçakla mezbur El Hâc Süleymanın sağ elinin esâbînden tesmîyye olunan parmağını urub mecrûh eyledi bizler bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri eda-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde bâde't- tâdîl ve't- tezkîr şehâdetleri makbûle olduktan sonra mücebiyle bâde'l- hükm ma'â vaka'â bi't- tâleb ketb olundu fi'l- yevmi's- sâni-i aşer min şehr-i Rebû'l- evvel lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf Şuhûdü'l- hâl: Abdûlbâkî Çelebi / Kaysûnî El Hâc Mehmed ibn-i Ahmed ve gayrîhüm

S.105 – B.1

Edâ-i hizmet idüb kusûru yoğsa âhirden olan mezburları bî vech ve bi'lâ senet ve bi'lâ berât müdâhale itdirmeyüb zâhir olan teâddîlerin men ve def eyliyesin min baâd şer-i şerîfe ve berâtına ve emr-i hümâyunuma muhâlefet kimesneye iş itdirmeyesin ve kasabada medhâl olmayanları dâhl itdirmeyüb eslemeyüb inâd ve muhâlefet üzre olanları isim resmiyle vuku'û üzre yazub asitâne-i saâdetime arz idüb husûs-u mezbûru için bu dâhi emr-i şerîfim varmalu eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe îtimâd kılasun tahrîrân fî evâil-i Muharrem lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.105 – B.2

Medine-i Mağnisa Ali Ağa mahâllesinde mütemekkîn iken bundan akdem mürd olan Anıştaş veled-i Nikola nam zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Halye bint-i nam Nasranîyye sûlbiyye-i sagîre kızı Siltaneye münhasırâ olduktan sonra ber vech-i tahmîn takvim olunan muhâllefât defteridirki ber vech-i âtî zikr olunur hurrîre fi'l- yevmi'l- aşer min Saferü'l- hayr lî sene bin yüz kırk altı

Kebîr âyine meblâğ 120 / ganem aded 5 meblâğ 12.000 / bargir re's 1 meblâğ 1.800 / ağa minteni meblâğ 600 / cem'an yekûn meblâğ 14.520

Minhâ'l ihrâcât: Resm-i âdî meblâğ 360 / kâtibîyye meblâğ 120 / emînîyye meblâğ 120 / ihzârîyye meblâğ 18 / yekûn meblâğ 612

Sahhû'l- bâkî meblâğ 13.902 / hissetü'l- zevc meblâğ 1.737 / hissetü'l- bint meblâğ 12.165

S.106 – B.1

BOŞ SAYFA

S.107 – B.1

Mihr-i müeccel der zimmet zevc-i mezbur meblâğ 600 / köhne döşek 2 meblâğ 720 / köhne yorgan 3 meblâğ 380 / köhne minder 1 meblâğ 120 / yastık 6 meblâğ 1.080 / köhne kaliçe meblâğ 360 / müstâ'mel kilim meblâğ 240 / müstâ'mel telli hatayî kürk meblâğ 960 / müstâ'mel hatayî kaftan 2 meblâğ 480 / köhne beyaz sâde meblâğ 120 / köhne ferâce meblâğ 480 / köhne kürk meblâğ 240 / hamam rahtı meblâğ 180 / yük perdesi meblâğ 120 / sim tülü kuşak meblâğ 480 / sim ön kuşak meblâğ 480 / tas 2 meblâğ 180 / köhne sahan 3 meblâğ 240 / kurak sini 1 meblâğ 120 / leğen ve meblâğ 360 / kebîr bakır sini meblâğ 360 / şamdan 1 meblâğ 60 / sagîr tencere 2 meblâğ 360 / yekûn meblâğ 8.720

Minhâ'l- ihrâcât: Resm-i âdî meblâğ 212 / kâtibîyye meblâğ 45 / çukadârîyye meblâğ 60 / ihzârîyye meblâğ 15 / yekûn-u meblâğ 332

Sahhû'l- bâkî: Hissetü'l- zevc meblâğ 2.090 / hissetü'l- üm meblâğ 1.394 / hissetü'l- bint meblâğ 976 / hissetü'l- bint meblâğ 976 / hissetü'l- bint meblâğ 976 / hissetü'l- ibn meblâğ 1.952

S.107 – B.2

Medine-i Mağnisada vâkî merhum es Seyyid Mahmud Efendi nam sâhibü'l-hayrın medine-i mezburda sûk-ı attar handa yedi bâb vakıf dükkânları vakfiyye mâmûl bahâsı nâtik olduğu üzre yevmi altı akçe vazîfe ile mütevellîsi olan es Seyyid Abdülkerim kendi hüsn-ü rızâsıyla işbu râfî-i tevkî-i ref'îü'ş- şân-ı hâkânî Mehmed Halîfe ibn-i Süleyman ferâğ ve vâziyet idüb mezbur dâhi her vech ile lâıyk ve mahâll-i müstehâk olmağın merkûmenin ferâğında tevcîh olunub yedine berât virilmek bâbında akzâ kuzzâtü'l- müslimîn kadısı Mevlâna es Seyyid Abdullah zîde fezâilehû arz itmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdumki bâde'l- yevm mezbur Halîfe ibn-i Süleyman varub zıkr olunan vakıf dükkânlarınız ferâğ-ı merkûmenin yedine mütevellî olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi altı akçe vazîfesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu için ve devâm-ı ömr-ü devlet için duâya müdâvemet göstere şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimâd kılasın tahrîrân fî Zilhicce lî sene sitte ve erbain ve mie ve elf

Konstantiniyye el mahrûse

S.107 – B.3

Akzâ kuzzâtü'l- müslimîn evlâ vulâtü'l- muvahhidîn madenü'l- fazlî ve'l- yakîn raffü'l- âlâmü'ş- şerife ve'd- din varis-i ulûmü'l- enbiyâ-i ve'l- murselin el muhtass-ı bi mezîd-i inayeti'l- mülkü'l- muîn Mevlâna Mağnisa kadısı zîde fezâilehû tevkî-i ref'î-i hümâyûn vâsıl olucak mâlûm olaki medine-i Mağnisada vâkî müteveffâ Hatip zâde vakfının bi'l- fiil berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan dârende-i fermân kıdvetü's- sülehâ-i sâkin Mehmed Halîfe bin Süleyman südde-i saâdetime arzuhâl idüb tevlîyyet mezbur Seyyid Abdülkerim kasr-ı yedinden berât-ı şerîfim bunun üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb bir vech ile âherden dâhl olunmak icâb etmez iken âhirden bâzıları bî vech-i ve bi'lâ senet ve bi'lâ berât dâhl eylediklerin bildirüb berât mucebince amel olunub âhirden bi vech ve bi'lâ berât ve bi'lâ senet müdâhâle itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden buyurdumki hükm-ü şerîfim

vardıkda husûs-u mezbûra tamâm-ı mukayyet ve berâtına nazar idüb göresin tevlîyyet-
i mezbur bi'l- fi'l berât-ı şerîfimde üzerinde olub

S.108 – B.1

BOŞ SAYFA

II. BÖLÜM

190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. ŞAHİS HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR

Hukuk, sosyâl ve medenî bir varlık olan insanoğlunun, birbirleri ile olan ilişkilerine yönelik hükümleri düzenlemekle mükelleftir. İnsanoğlu, akıl ve fikir sâhibi bir varlıktır ve bu niteliklerini kullanmak için irâde ve kudrete de sâhiptir. Dolayısıyla, bir düzen kuran ve ona tâbî olarak yaşayan insanların da bir takım hakları ve görevleri vardır. Haklarını kullanmak isteyen ve bu tasarrufa sâhip olan insan, mükellefiyet altına girip, hak ve borç yüklenme salâhîyetine de sâhiptir.²⁶

Şahıs, hakkın sâhibi olup, hak ile şahıs arasında sıkı bir münâsebet yer alır. Sâhipsiz hak yoktur ve haklar, şahıslar için mevcuttur. Hukûkî anlamda, şahıs; “haklardan istifâde edebilen ve hak sâhibi olabilen bir varlıktır”. İnsan, bir şahıs olmakla berâber, yalnızca insandan ibâret olmayan şahıslar da vardır. Buna göre, şahıs, sâdece maddî değil, hukûkî de bir kavramdır diyebiliriz. Hukûkî şartlar çerçevesinde, insan ve mal topluluğu şahsın kendisini oluşturur. Hukuk terminolojisi içerisinde, şahıs kavramı işte bu denli önemli ve farklı görüldüğü için insanlardan oluşan “hakîkî şahıslar” ve topluluklardan oluşan “hukmî şahıslar” farklı bölümlerde incelenmeye çalışılmıştır.²⁷

Biz, bu bölümde husûsî hukûka âit olan “şahıs hukûku” bölümüne giren; vekâlet, câriye, kölelik ve ihtidâ ile ilgili konuları içeren hükümlere yer vermeye çalışacağız.

İncelenen sicilde, yukarıda zikrettiğimiz konulara dâir çeşitli dâvâlar yer almaktadır. Sayısal olarak; câriye ve kölelik ile ilgili dört adet dâvâ varken, bunu, vekâlet ile ilgili iki dâvâ ve ihtidâ ile ilgili de yalnızca bir dâvâ izlemektedir.

---

²⁶ Osman Keskiöğlü, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2003, s. 207.

²⁷ Kapsamlı bilgi için bkz. Hayreddin Karaman, Ana Hatlarıyla İslâm Hukuku, C. 2, İstanbul, 1985, ss. 21 - 44.

Tablo 1: Şahıs Hukûku İle İlgili Kayıtların Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Kefâlet	4	9/2, 26/1, 88/1, 88/2
Câriye ve Kölelik	4	60/2, 83/1, 83/2, 89/1
Vekâlet	2	63/3, 64/1
İhtidâ	1	82/2

a. Kefâlet İle İlgili Kayıtlar

Kefâlet, bir şahsın, diğer bir şahıstan ödünç mal veyâ borç istemesi durumunda, kişinin şahsî zimmetini, bir başkasının zimmetine geçirerek, diğer kişi hakkında talep edilen hakları kendisinin de üzerine alıp, bu işi taahhüt etmesi anlamına gelir. Temel olarak, kefilin icâb beyânı ile yapılan kefâlet antlaşması, konularına göre farklı şekillerde yapılabilirdi.²⁸ Bunlar arasında; “kefâlet bî'n- nefis” ve “kefâlet bî'l- mal”, incelemiş olduğum sicil defterinde yer alan kefâlet türü dâvâlara girmektedir.

Tablo 2: Kefâlet Kayıtlarının Türlerine Göre Tasnîfi

Kefâlet Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Kefâlet bî'n- nefis	3	26/1, 88/1, 88/2
Kefâlet bî'l- mal	1	9/2

Kefâlet bî'n- nefis; kişinin doğrudan şahsına kefil olmak anlamına gelir. Bu durumda, kişinin yerinin ve kendisinin tanınırlığı esâs teşkil eder.²⁹ Kefâlet bî'l- mal

²⁸ Geniş bilgi için bkz. Ö. Nasuhi Bilmen, Hukuku İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhiyye Kâmusu, C. VII, İstanbul, 1992, ss. 244 - 285.

²⁹ Örn. H. 1145 yılında; “Yarhasanlar mahâlesinden Elmacı oğlu Mustafa beşe ibn-i Ali nam kimesneler fi'l- cümle sarîbân başı nasb olunan mezbulara her hâline kefil oldukları bu mahâle kaydı- şûd...” M.Ş.S., 190, s. 26/1.

ise bir malın kendisine kefil olmak demektir. Buna göre, maldan şahsın bizzât sorumlu olması ve yine kişinin bilinir olması şartları gerekmektedir.³⁰ Kefâletin hükümlerinden bâzıları; kendi lehine kefâlet yapılan kişi, kefilden kefâlet konusu olan maddeyi talep isteyebilir; kefil, özel vazîyeti hâriç kefâleti iptâl edemez, kefil ve asîl istisnâî hâller hâriç olmak üzere, kefâlet konusundan bizzât sorumlu durumdadır. Kefil, asîle ve borç ödeme şartlarına karşı doğrudan sorumluluk sâhibidir. Mevcut borç, asîl veyâ kefil tarafından alacaklı şahsa ödendiği vakit, kefil de kefâletten kurtulmuş olur.³¹

Kefâlet uygulamalarında, gayrî müslîmlerin de kefil olarak gösterilebildiklerini biliyoruz.³² Ayrıca, elimizdeki belgelerde, kadınlarla dâir kefillik ile ilgili herhangi bir veri yer almazken; erkeklerin de ancak erkeklere kefillik ettiklerini görüyoruz.³³

Tablo 3: Kefalet İle İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
9/2	Gurre-i Ramazan 1145	15 Şubat 1733
26/1	Gurre-i Ramazan 1145	15 Şubat 1733
88/1	18 Şevvâl 1145	3 Nisan 1733
88/2	18 Şevvâl 1145	3 Nisan 1733

³⁰ Örn. ‘‘Mahmiyye-i Mağnisada Arapalanı Mahâllesi sükkânından zikr-i âtî nükûd-u vakfı ve tevliyeti iddiâ iden bâisü'l- kitâb es Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es Seyyid Ömer meclis-i şer'î şerif ve mahfil-i din-i münîf Mehmedin mahmiyye-i İstanbulda Aksaray kurbunda sâkin iken bundan akdem vefât iden Abdurrahman Efendi ibn-i El Hâc Ömer Efendinin lî ebeveyn er karındaşı ve hisse-i vârisi olan Abdullah Efendi mahzarında üzerine dâvâ ve takrir-i kelâm idüb müteveffâ-i mezbur hüyükütunda sem-i tasarrufat-ı şer'iyye ve teberruât-ı mer'iyyesi nâkızâ olduğu hâlde malından üç yüz yetmiş beş guruş ifrâr-ı vakıf müeyyid ile vakıf ve haps idüb şöyle şartlaki meblâğ-ı mezbur bir mütevellî ile rehn-i kavî ve kefilü'l- mal ile istirbâh olunub...’’ M.Ş.S., 190, s. 9/2.

³¹ Halil Cin - Ahmed Akgündüz, Türk Hukuk Tarihi, C. II, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1989, ss. 239 - 240.

³² Osmanlı'da gayrî müslîmlerin, hukûkî durumlarına göre; ikâmet ve mesken edinebilme, özel durumlar hâriç olmak üzere, Müslîmlerle olan hukûkî ilişkilerinde de yeteri kadar özgürlük sağlanmıştır. Geniş bilgi için bkz. Yavuz Ercan, ‘‘Türkiye’de XV. ve XVI. Yüzyıllarda Gayr-i Müslimlerin İctimaî ve İktisadî Durumu’’, Belleten, C. XLVII, S. 188, TTK, Ankara, 1984, ss. 1119 - 1149.

³³ Bkz. M.Ş.S., 190, s. 88/1, 88/2.

b. Vekâlet İle İlgili Kayıtlar

Vekâlet, herhangi bir işte, bir kişinin, diğer bir kişi adına tam yetkiye sâhip olması anlamında yapılan bir antlaşmadır. Vekîl ve müvekkîlden oluşan vekâlet işinde, müvekkîl olan kişi, kendi adına hukûkî işlerini yaptırmak konusunda güvendiği bir şahsı, vekîl olarak vazîfelendirir.³⁴

İncelenen sicil defterinde, vekâlet ile ilgili iki belge yer almaktadır. İki belge de aynı olay hakkındadır.³⁵

Tablo 4: Vekâlet Davaları ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Vekâlet	2	63/3, 64/1

Vekâlet uygulamalarında, gayrî müslîmlerin de tıpkı müslîmler gibi, kendilerine vekîl tâyin edebildikleri görülmektedir.

Bilindiği gibi, İslâm hukûkunda, kadınların ve çocukların geçimi, kendilerine âit olan malları bulunsa bile, kocaya âit olarak kabûl edilmektedir. Diğer akrabâlar da geçimlerinde müşkül hale düşerlerse, geçimlerini temîn etmek, en yakın erkeğin vazîfesidir.³⁶

³⁴ Otto Spies, “Vekâlet”, mad., İA, C. XIII, 1997, s. 269; Geniş bilgi için bkz. Ö. Nasuhi Bilmen, Hukuk-u İslâmiyye ve Istılahat-ı Fıkhîyye Kâmusu, C. VI, İstanbul, 1992, ss. 311 - 387.

³⁵ Örn. H. 1145 yılında; ‘‘Saruhan Baba Zâviyesi Vakfı’nın türbedârı ve mütevellîsi olan es Seyyid Ali ibn-i El Hâc Osman karındaşı mirâsı husûsu için İstanbul’a râhî oldukda tarafından zâviye-i mezburun hizmetin edâya Molla Mehmed nam kimesneyi vekîl nasb idüb vekîl dâhi edâya hizmet eylediğini...’’ M.Ş.S., 190, s. 63/3, 64/1.

³⁶ Hayreddin Karaman, “İslâm’ın Getirdiği Aile Anlayışı”, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, C. II, Ankara, 1992, s. 391.

Tablo 5: Vekâlet ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
63/3	8 Zilhicce 1145	22 Mayıs 1733
64/1	8 Zilhicce 1145	22 Mayıs 1733

c. Cârîye ve Kölelik ile İlgili Kayıtlar

İnsanoğlunun varlığından beri, çok uzun bir geçmişe sâhip olan kölelik; bir insanın, tüm varlığıyla başka birinin kullanımında bulunması anlamına gelir. Başlangıçta, savaş esirliği şeklinde ortaya çıkan ve gitgide sosyâl yaşam içinde de yer alan kölelik müessesesi, ilerleyen zamanla birlikte, toprağa bağlı kölelik, toplu kölelik ve ev içi hizmeti için kölelik gibi türlerde ve farklı alanlara ayrılarak, varlığını sürdürmüştür.³⁷

İncelenen sicil defterinde, cârîye ve kölelik ile ilgili dört dâvâ yer almaktadır. Bunlardan iki dâvânın konusu erkek, iki dâvânınki ise kadın kölelerden oluşmaktadır.

Tablo 6: Cârîye ve Köle ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Köle	Sayı	Defterdeki Yeri
Rakîk (Erkek Köle)	2	83/1, 83/2
Cârîye	2	60/2, 89/1

³⁷ İsmail Parlatır, “Türk Sosyal Hayatında Kölelik”, Belleten, C. XLVII, S. 187, TTK., Ankara, 1984, s. 805.

İslâm ve Osmanlı hukûkuna göre, erkek köleye “rakîk”, kadın köleye ise “câriye” denmiş³⁸ ve köleler, efendisinin malı olarak kabul edildiği için onlara herhangi bir kânûnî salâhîyet de verilmemiştir. Sicildeki dâvâlardan, kölelerin herhangi bir hukûkî iktisap veyâ borçlanma, evlenme, mîras gibi ilişkilerini dâvâ konusu edebilme yetkisini, ancak efendisinden alacağı özel bir izinle ya da âzât olduklarında elde ettiklerini görüyoruz.

Sözlük anlamı; köle veyâ câriye âzât etme olan “ıtk”,³⁹ uygulamadaki karşılığı ile başkasının kendi üzerinde var olan her türlü tasarrufunun tamamen kalkarak, şahsın her türlü hukûkî salâhîyete sâhip olması demektir.

Köleler, sâhipleri ile yaptıkları antlaşma sonucunda, şahsî girişim ve çabalarla kazanç elde edebilir, borç alışverişlerinde de bulunabilirlerdi.⁴⁰

İslâm hukûkunda, köle ile efendi arasındaki mîras ilişkisi de oldukça açık ve net bir biçimde belirtilmiştir. Köle, hukûken haklar kazanmaya ve borçlanmaya yetkili olmadığı için mîras hakkı da bulunamazdı.⁴¹ Kölenin kânûnî haklar iktisâbı, ancak âzât olduğu zaman ortaya çıkardı.

Âzât edilmiş olan bir kölenin mîrâsında, eski efendisinin velâ (mîrâsa neden olan yakınlık) hakkı da bulunmaktaydı.⁴²

Tablo 7: Cârîye ve Kölelik ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
60/2	13 Zilhicce 1145	27 Mayıs 1733
83/1	25 Ramazan 1145	11 Mart 1733
83/2	4 Şevvâl 1145	20 Mart 1733
89/1	18 Şevvâl 1145	3 Nisan 1733

³⁸ Hasan Tahsin Fendoğlu, Kölelik ve Cariyelik, İstanbul, 1996, s. 108.

³⁹ Devellioğlu, a.g.e., s. 399.

⁴⁰ Ömer Lütfi Barkan, “Edirne Askeri Kassamına Ait Tereke Defterleri (1545 - 1659)”, Belgeler, C. III, S. 5 - 6, TTK, Ankara, 1968, s. 27.

⁴¹ Cin - Akgündüz, a.g.e., ss. 239 - 240.

⁴² Fendoğlu, a.g.e., ss. 243 - 244.

d. İhtidâ ile İlgili Kayıtlar

İhtidâ, lûgat mânâsı olarak; doğru yola girme, İslam dînini kabûl etme, Müslüman olma⁴³ anlamlarına gelmektedir. İhtidâ hâdiseleri, Osmanlı târihi içinde, özellikle XV. yüzyıldan XIX. yüzyılın ikinci yarısına dek, çok yoğun bir biçimde devâm etmiş ve sicil defterlerine de kaydedilmiştir. İhtidâyâ sebep olan etkenleri; kültürel etkileşim, iktisâdî sebepler, şahsî çabalar vs. değişik nedenler şeklinde zikredebiliriz.⁴⁴

Tablo 8: İhtidâ ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
İhtidâ	1	82/2

İncelenen sicil defterinde, ihtidâ ile ilgili yalnızca tek bir kayıt yer almaktadır. Buna göre, 1732 - 1733 yıllarında, Manisa'da ihtidâ hâdiselerinin çok az olduğunu söyleyebiliriz. Bu bakımdan, genel anlamda ihtidâyâ neden olan etkenleri, net olarak belirleyemediğimizi de söylemeliyiz.

Defterdeki tek kayıta yer alan ihtidâ hadisesi ise şu şekilde gerçekleşmiştir: Manisa'da, Ermeniyân-ı Suflâ mahâllesinde yaşayan Emrûd Ermenî Evlani, mahkemeye gelerek, Müslüman olmak istediğini belirtmiş; Kelime-i Şehâdet getirerek Müslüman olmuş ve Mehmed ismini almıştır (H. 1145).⁴⁵

⁴³ Devellioğlu, a.g.e., s. 418.

⁴⁴ Geniş bilgi için bkz. Osman Çetin, Sicillere Göre Bursa'da İhtida Hareketleri ve Sosyal Sonuçları (1472 - 1909), TTK, Ankara, 1999, s. 3.

⁴⁵ M.Ş.S., 100, s. 82/2.

Tablo 9: İhtidâ ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
82/2	6 Zilhicce 1145	20 Mayıs 1733

2. ÂİLE VE MİRAS HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR

Lûgatta, ev halkı, akrabâ ve aynı amaç için çalışan kimseler topluluğu gibi anlamlara gelen “âile”,⁴⁶ anne, baba ve çocuklardan müteşekkîl olmakla birlikte, insan neslinin devâmını sağlayan, mensubu olan bireylerin duygularını birbirleriyle paylaştığı, bir toplumun en önemli ve en küçük sosyâl müessesesidir. Geçmişten günümüze, çok çeşitli âile tipleri mevcut olmuş ve içinde bulunduğu toplumların sosyo-ekonomik hayâtında da aktif rol almıştır.⁴⁷

Osmanlı toplumunda, âile yapısı; toplamda üç kuşağın bir arada yaşayabildiği, buna bâzen yakın akrabâ ve kardeşlerin âilelerinin bile dâhil olabildiği, oldukça geniş bir topluluğu içeren, “geniş âile tipi”dir. Bu âile modelinin bireyleri, bir arada sosyo-ekonomik bir düzen içinde yaşar ve bireylerin doğumundan ölümüne kadar da tüm sosyâl ilişkisi içinde yer almaya devâm ederler.⁴⁸

İslâm’da “âile hukûku”, âile bireylerinin birbirleri ile olan ilişkilerini, tüm hak ve sorumluluklarını düzenleyen hukuk dalıdır⁴⁹ ve İslâm hukûkunun “münâkahât” bölümünde ele alınmıştır.⁵⁰

Âile bireylerini ve akrabâlarını ilgilendiren bir diğer hukûkî vazîyet ise “mîras”tır. Mîras hukûku; “ferâiz” ismi altında, ölen şahsın geride bıraktığı malları

⁴⁶ Ferit Devellioğlu, a.g.e., s. 20.

⁴⁷ Geniş bilgi için bkz. Özer Ozankaya, Toplum Bilim, Tekin Yayınevi, Ankara, 1986, ss. 282 - 287.

⁴⁸ İlber Ortaylı, “Osmanlı Toplumunda Ailenin Yeri”, Türk Aile Ansiklopedisi, C. I, Ankara, 1991, s. 74.

⁴⁹ Hayreddin Karaman, Anahatlarıyla İslam Hukuku, C. 2, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2016, s. 60.

⁵⁰ Cin - Akgündüz, a.g.e., C. II, s. 53.

(tereke) üzerinde hakkı olan şahıslar ile onların hisselerini ve taksîmat şekillerini ortaya koyan hüküm ve kurallardan meydana gelmektedir.⁵¹

İncelenen sicil defterinde, gerek âile hukûku gerekse mîras hukûku ile ilgili çeşitli kayıtlar yer almaktadır. Sayısal olarak; mîras dâvâlarından (otuz üç adet) sonra, 8 adetle vasî tâyîni, altı adetle de nafaka ve kisve - bahâ kayıtları gelmektedir. Evlenme ve boşanma ile ilgili herhangi bir kayda ise incelemiş olduğumuz sicilde, hiç rastlamadık.

Tablo 10: Âile ve Mîras Hukûku ile İlgili Dâvâların Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Mîras	33	3/3- 4/1, 5/1, 10/1, 15/2-16/1, 51/3-52/1, 56/2, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 61/2-62/1, 65/3-66/1-67/1, 67/3-68/1, 68/2, 68/3, 69/1, 69/4-70/1, 70/2, 70/3-71/1, 71/2, 72/2-73/1, 73/3-74/1, 77/2, 81/2, 86/1, 91/3-92/1, 95/2, 99/2, 99/3-100/1, 101/1, 101/2-102/1-103/1, 105/2, 107/1
Vasî Tâyîni	8	59/2, 69/2, 71/3, 74/2, 77/1, 81/1, 91/2, 92/2
Nafaka ve Kisve - Bahâ	6	5/3, 47/2, 72/1, 78/2, 83/3, 86/2-87/1
Evlenme - Boşanma	0	-

⁵¹ Karaman, a.g.e., s. 157.

a. Nafaka ve Kısve - Bahâ ile İlgili Kayıtlar

İslâm hukûkunda, erkeklere, kadınlardan farklı olarak mülkîyet edinme hakkı tanınmakla birlikte, bunun yanı sıra bâzı mâlî yükümlülükler de yüklenmiştir.⁵² Bunlardan biri; Kur'ân-ı Kerim'deki âyetlerde de açıkça belirtilmiş olan “nafaka”dır.⁵³

Nafaka, erkeğin, karısının ve çocuklarının geçimlerini sağlama vazîfesi gereğince, temîn edilen her türlü emtiâyaya denir. Bunun için bir insanın hayâtını normal bir biçimde sürdürebileceği kadar maddî ve manevî ihtiyaçların tamâmının temîn edilmesi gereklidir.⁵⁴ İslâm hukûkuna göre; nafaka, kadına, çocuklara, anne - babaya ve diğer tüm akrabâlara verilebilir.⁵⁵

İncelenen sicil defterinde, nafaka ve kısve - bahâ ile ilgili altı adet kayıt yer almaktadır. Sayısal olarak; beş adetle erkeğin çocuklarına verdiği nafaka dâvâsından sonra, bir adet karısına verdiği nafaka dâvâsı gelmektedir.

Tablo 11: Nafaka Dâvâlarının Verilen Kişi ve Miktarları Bakımından

Tasnîfi

Nafaka Verilen Kişi	Sayı	Nafaka Miktarı (Günlük)	Defterdeki Yeri
Anne	1	10 akçe	72/1
Kız Çocuk	3	2 - 4 akçe arası	78/2, 83/3, 86/2-87/1
Erkek Çocuk	2	3 - 7 akçe arası	5/3, 47/2

⁵² Bu konuda hakkında kapsamlı bilgi için bkz. Fahri Demir, İslam Hukukunda Mülkiyet ve Servet Dağılımı, Diyanet İşleri Yayınları, İstanbul, 2012, s. 260.

⁵³ Hayreddin Karaman (Heyet), Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, Bakara 2 / 233 ve Talak 65 / 7 Âyetleri, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2004, s. 36 - 558.

⁵⁴ Hayreddin Karaman, Aile İlmihali, Timaş Yayınları, İstanbul, 2016, s. 391.

⁵⁵ Ömer Ferruh, İslam Aile Hukuku, Sebil Yayınevi, İstanbul, 1994, ss. 147 - 152.

Nafaka, kadının mahkemede kendisinin ve / veyâ çocuklarının geçimini temîninde herhangi bir acziyeti olduğunu öne sürmesi üzerine, kocasının mal ve tasarrufundan belirli bir miktar olmak üzere, günlük hesabından kadına veriliyordu.⁵⁶ Eğer kadının eşi ölmüş ise çocuklara verilecek olan nafaka da onların mîras payından alınarak, verilmiş oluyordu.

Evlenmenin, ölüm dışında, kadına üzerinde herhangi bir kusur bırakmayacak şekilde sona ermesi durumunda, kadının îddet nafakası da talep etmeye hakkı vardır.⁵⁷ Ancak tarafların anlaşması hâlinde ise kadın îddet nafakasından vazgeçebilirdi.⁵⁸

Erkek, nafaka bırakmadan ortadan kaybolduğunda, kadın mahkemeye başvurarak, nafaka takdîr ettirerek, borçlanmak için izin alabilirdi. Bu durumda, erkek, borç ile doğrudan muhatap olma ve kadın ise ihtiyâcını bu şekilde karşılama imkânına sahip olmaktaydı.⁵⁹

Tablo 12: Nafaka ve Kisve - Bahâ İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
5/3	25 Şaban 1145	10 Şubat 1733
47/2	2 Zilhicce 1145	16 Mayıs 1733
72/1	Gurre-i Muharrem 1145	24 Haziran 1732
78/2	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733

⁵⁶ Örn. “Sagîr-i mezbureye babası mezbur Hüseyin üzerine deyn olmak üzere beher yevm beşer akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb meblâğ-ı mefrûz-u mezkûru sagîr-i mezburenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve hin-i zarûrete istid’ân ve vakt-i zaferle babamız mezbur Hüseyinden mürâcaât-ı mezbure Selime hatuna izin virilmeğîn mâ vaka’â bi’t- tâleb ketb olundu...” M.Ş.S., 190, s. 87/1.

⁵⁷ Halil Cin, Eski Hukukumuzda Boşanma, Konya, 1988, s. 115.

⁵⁸ İddet: Evlenmenin, ölüm, talâk ve adli boşanma ile sonuçlanması durumunda, kadının yeni bir evlilik için beklemek zorunda olduğu süreye denir. Bu konuda geniş bilgi için bkz. Halil Cin, a.g.e., ss. 111 - 116.

⁵⁹ M. Akif Aydın, İslam - Osmanlı Aile Hukuku, İstanbul, 1985, s. 107.

83/3	25 Ramazan 1145	11 Mart 1733
86/2	14 Şevvâl 1145	30 Mart 1733
87/1	14 Şevvâl 1145	30 Mart 1733

b. Vasî ve Vasîye Tâîni ile İlgili Kayıtlar

Vasîlik, çeşitli sebeplerden dolayı sâhip olduğu haklarını kullanabilme ehliyeti olmayan şahısların mallarını korumak ve bunun için de işletme haklarının başkalarına tanınmasıdır.⁶⁰ Vasî olacak kişinin, Müslüman, rüştü olan, güçlü ve irâde sâhibi bir kimse olması gereklidir.⁶¹ Şahıs, vasîyet ederek, bir başka kimseyi vasî tâyin edebilirdi ve buna da “vasî-i muhtar” denirdi. Yetimler için vasîyi, baba veyâ dede hayattayken seçebileceği gibi, babanın ve dedenin vasî tâyin etmeden ölmeleri hâlinde ise mahkeme tarafından uygun görülen bir kişi vasî seçilebilirdi ve bu vasîye de “vasî-i mansub” adı verilirdi. Vasînin yapacağı işleri kontrol edebilmek maksadıyla, mûsî (vasîyet eden kişi) veyâ mahkeme tarafından “nâzır” tâyin olunabilirdi.⁶²

Tablo 13: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa’da Vasîlerin Tâîn Şekilleri

Vasî	Sayı	Defterdeki Yeri
Vasî-i Muhtar	0	-
Vasî-i Mansub	8	59/2, 69/2, 71/3, 74/2, 77/1, 81/1, 91/2, 92/2

⁶⁰ Hazma Aktan, “İslam Aile Hukuku”, Sosyo - Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, C. II, Ankara, 1992, s. 427.

⁶¹ Ferruh, a.g.e., s. 158.

⁶² Bilmen, a.g.e., C. IV, s. 374.

İncelenen sicil defterinde, vasî ve vasîye tâyîni ile ilgili sekiz adet dâvâ yer almaktadır. Vasîliğe, genel olarak anne⁶³ tâyîn edildiği gibi, amca⁶⁴ ve hala⁶⁵ gibi yakın akrabâlar da tâyîn edilmiştir.

Tablo 14: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa'da Vasî Tâyîni Tasnîfi

Vasî	Sayı	Defterdeki Yeri
Erkek	1	77/1
Kadın	7	59/2, 69/2, 71/3, 74/2, 81/1, 91/2, 92/2

Yetimlere âit malların muhafaza edilmesi, tasarrûfu ve diğer tüm işlerin düzenlenmesi için mahkeme tarafından tâyîn olunan (vasî-i mansûb) ve yakın akrabâlardan seçilen vasîlerin büyük çoğunluğunu kadınlar (özellikle anneler) oluşturmaktadır. Vasî, isterse kendine bir vekîl tâyîn ederek, yetimin bütün işlerini

⁶³ Örn. “Nikola veled-i Yaninin sülbiyye-i sagîrelerin babaları hâlik ve mefsûreden bi'l- ırs-ı şer'i intikâl iden mal-ı mevrusların berâ-yı hıfz ve kurâsına ve tesvîyye-i umûruna kabl-i şerhden bir vâsî nasb ve tâyîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezburetânın vâlideleri işbu bâiset-ü vesika Totorya bint-i Yani zımmîyye için istikâmetiyle mârufe ve emânet ile mevsûfe ve her vech ile vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdiredür deyu...” M.Ş.S., 190, s. 71/3.

⁶⁴ Örn. “İntikâl iden mal-ı müverreslerini zath ve hıfz için kabl-i şer'den bir vasî tâyîni lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezburânın ammîleri bâis-ü hâze'l- kitab es Seyyid Ahmed Ağa bin Osman nam kimesne emânet ile mâruf ve istikâmet ile mevsûf olub vesâyet uhdesinden gelmeğe her vech ile kâdir idüğün zeyl-i vesîkada muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ahbarlarıyla lede's- şer'ü'l- enver zâhir ve sahîh ve mütehakkîk olmağın hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitab tûlî leh ve hüsn-ü meâb efendi hazretleri sagîrân-ı mezburânın vakt-i rüşd-ü sedatlarına değîn tesviye-i umûrlarına mezbur es Seyyid Ahmed bin Osman vasî nasb ve tâyîn buyurdıkların ol dâhi ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbureyi kabûl ve hıdmet-i lâzımesini kemâ yenbeğîy edâya taahhüd itmeğîn mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu...” M.Ş.S., 190, s. 77/1.

⁶⁵ Örn. “Sagîr-i mezburenin lî ebeveyn hemşîresi mezbure Âmineyi vasî nasb ve tâyîn buyurdıklarında ol dâhi vesâyet-i mezbureti kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya müteahhide eyledikde mâ hüve'l- bâkî bi't- tâleb ketb olundu...” M.Ş.S., 190, s. 92/2.

idâre ettirebilir; fakat kendisinin böyle bir durumda, yetime ve mallarına karşı olan hukûkî sorumluluğu yine de ortadan kalkmış olmazdı.⁶⁶

İncelenen sicil defterinde kaydı yer almayan, ancak konuya dâhil diğer bir kavram ise “hıdâne”dir. Çocukların bakımı, himâye ve terbiye edilmesi anlamına gelir.⁶⁷ İslâm hukûkuna göre; vefât etme ya da boşanma gibi nedenlerle son bulmuş olan evliliklerde, hıdâne hakkı da öncelikle her zaman anneye verilmiştir. Hıdâne süresi, erkek çocuklar için 7 - 9 yaşlarına, kız çocuklar için ise 9 - 11 yaşlarına kadar sürebilirdi.⁶⁸

Tablo 15: Vasî ve Vasîye Tâyîni ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
59/2	5 Zilhicce 1145	19 Mayıs 1733
69/2	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733
71/3	Gurre-i Muharrem 1146	14 Haziran 1733
74/2	7 Muharrem 1146	20 Haziran 1733
77/1	9 Muharrem 1146	22 Haziran 1733
81/1	10 Muharrem 1146	23 Haziran 1733
91/2	25 Muharrem 1146	8 Temmuz 1733
92/2	25 Muharrem 1146	8 Temmuz 1733

⁶⁶ Ferruh, a.g.e., s. 161.

⁶⁷ Bu konu hakkında, kapsamlı bilgi için bkz. Muhammed İbn-i Mahmud el-Üsruşenî, Ahkâmü's Sıgâr (Tercüme: İbrahim Canan), Cihan Yayınları, İstanbul, 1984, ss. 106 - 112.

⁶⁸ Hayreddin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku, C. I, İz Yayıncılık, İstanbul, 2012, s. 342.

c. Mîrâs ile İlgili Kayıtlar

İslâm hukûkuna göre; mîrâs, kişiye âit bir hak olarak görülmüştür ve “ferâiz” kavramı adı altında yer almıştır.⁶⁹ Buna göre; ferâiz, mûrisin terekesinin⁷⁰ hisselerine taksîmi ve bu hisselerin mîrâsçı kimselere, hangi durumda ve hangi şekillerde intikâl edebileceğini açıklayan ilim demektir.⁷¹ Mîrâs hakkı, Kur’ân-ı Kerîm’de de açıkça yer almıştır.⁷²

Mîrâs taksimine başlamadan evvel, öncelikle mutlaka yapılması gerekenler; ölen şahsın kefen ve defin ya da “teçhîz ve tekfîn”⁷³ gibi masrafları, sağlığında mevcut olmuş veyâ hastalığında ise güçlü delillerle ispât edilmiş borçları ve sağlığındaiken vasiyet etmiş olduğu hususlar, terekesinden karşılanmalıdır.⁷⁴

İslâm hukûkuna göre; mîrâs hakkına sâhip olan akrabâlar, toplamda üç gruba ayrılmıştır: Birinci dereceden olan mîrâsçılar, yâni mîrâsta muayyen hisseleri olan kişiler (ashâbû’l-ferâiz), fârîzâ sâhipleri ile birlikte bulduklarında; onlardan artan emtiâyı ya da yalnız olduklarında, mîrâsın tamâmını alan (asâbe), son olarak ise ölen kimsenin uzaktan olan diğer hısım ve akrabalarıdır (zev’îlerhâm).⁷⁵ Bu konuda, incelediğim sicil defterinde, otuz üç adet kayıt yer almaktadır.⁷⁶

Mîrâs dâvâları, genel olarak, birinci dereceden vârisler tarafından açılmaktadır. Bu dâvâlar, içerik olarak; mûrisin terekesinin, vârisler arasında taksîmi, muhâllefâta

⁶⁹ Kapsamlı bilgi için bkz. Ali Himmet Berki, İslam Hukukunda Feraiz ve İntikal, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 1985, ss. 7 - 154.

⁷⁰ Tereke ile ilgili örnek çalışmalar için bkz. Alpay Bizbirlik, “Osmanlı Devleti’nde Ticaret ve Üretime Dair Değerlendirilebilir Bir Kaynak: “Tereke Defterleri” ve Edirne Tereke Defterleri Üzerine Bir Deneme”, Türkler, C. 10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss. 731 - 735; Cahit Telci, “Aydın Muhassılı Abdullah Paşa ve 1148 (1735) Senesinde Zabtedilen Muhallefatı”, Tarih İncelemeleri Dergisi, C. XV, İstanbul, 2000, ss. 199 - 220.

⁷¹ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 116.

⁷² Karaman (Heyet), Kur’ân-ı Kerim..., Enfâl 8 / 75, Nisa 4 / 7 - 11 - 12 - 176, sırasıyla s. 185 - 77 - 78 - 105.

⁷³ Bkz. M.Ş.S., 190, s. 95/2.

⁷⁴ Ferruh, a.g.e., s. 230 - 231.

⁷⁵ Kapsamlı bilgi için bkz. Karaman, Mukayeseli..., C. I, ss. 385 - 434.

⁷⁶ Ayrıca mîrâs taksîmâtı husûsunda da mezhepler arasında bir takım görüş ayrılıkları mevcuttur.

dâir çeşitli nedenlerle ortaya çıkan anlaşmazlıklar⁷⁷ ve bu anlaşmazlıkların sonunda, tarafların belirlenen bir meblâğ üstünde uzlaşarak, “bedel-i sülh” antlaşması yapmaları;⁷⁸ mûrise âit olan borçlar ve alacakların ise mûrisin muhâllefâtından karşılanmak üzere yaptığı vasîyetler ve muhâllelefâtan mihr talepleridir.⁷⁹

Mîrâstan, belirli bir takım durumlarda, Beytü'l- mâl (devlet hazînesi) da hak talep edebiliyordu. Ancak devlet, bunu terekenin mîrâşçısı olarak değil, devlet hazînesinin geliri olarak alıyordu.⁸⁰ Mîrâşçılar, hisselerine düşen paylarını aldıktan sonra, eğer geriye kalan olursa ya da mûrisin hiç mîrâşçısı bulunmuyor ise terekenin tamâmı da yine Beytü'l- mâla (hazîneye) teslim edilirdi.

Mîrâsa engel olan ve mîrâşçılık kavramını ortadan kaldıran husûslardan biri de “kölelik”tir. Her türlü kölelik, mîrâsa engel olarak kabûl edilmektedir.⁸¹ Köle ile efendisi arasında bulunan mîrâs ilişkisi, köle âzât olduğu zaman başlamaktaydı.

Âzâtlı köle (Mevlâ) öldüğü zamansa, eğer karısından başka vârisi bulunmuyorsa, mîrâsı eski efendisine (velâ hakkı) intikâl ederdi.⁸²

Tablo 16: Mîrâs ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
3/3-4/1	23 Şaban 1145	8 Şubat 1733
5/1	28 Şaban 1145	13 Şubat 1733
10/1	8 Ramazan 1145	22 Şubat 1733
15/2-16/1	20 Ramazan 1145	6 Mart 1733
51/3-52/1	28 Zilkâde 1145	12 Mayıs 1733
56/2	5 Zilhicce 1145	19 Mayıs 1733

⁷⁷ Söz konusu anlaşmazlıklar, genel olarak, mîrâstan daha fazla mal almaya çalışmak, haksız yere mal tasarrûf etmek ve mîrâs paylaşımındaki anlaşmazlıklar hakkındadır.

⁷⁸ Bedel-i sülh; mîrâsta hissesi olan vârisin, hakkını belirli bir meblâğ üstünden başkasına satmasıyla, taraflar arasında yapılan antlaşmadır.

⁷⁹ “Zevcenin mihrî ve nafâkası, hesâbı terekeden ayrılarak taksîm yapılır”; Ortaylı, a.g.e., s. 83.

⁸⁰ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 122.

⁸¹ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 119.

⁸² Barkan, a.g.m., s. 22.

59/1	14 Zilhicce 1145	28 Mayıs 1733
60/1	15 Zilhicce 1145	29 Mayıs 1733
60/3	13 Zilhicce 1145	27 Mayıs 1733
61/1	17 Zilhicce 1145	31 Mayıs 1733
61/2-62/1	13 Zilhicce 1145	27 Mayıs 1733
65/3-66/1-67/1	13 Zilhicce 1145	27 Mayıs 1733
67/3-68/1	18 Zilhicce 1145	1 Haziran 1733
68/2	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733
68/3	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733
69/1	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733
69/4-70/1	29 Zilhicce 1145	12 Haziran 1733
70/2	8 Muharrem 1145	1 Temmuz 1732
70/3-71/1	28 Zilhicce 1145	11 Haziran 1733
71/2	Gurre-i Muharrem 1146	14 Haziran 1733
72/2-73/1	8 Muharrem 1146	21 Haziran 1733
73/3-74/1	7 Muharrem 1146	20 Haziran 1733
77/2	8 Muharrem 1146	21 Haziran 1733
81/2	12 Muharrem 1146	25 Haziran 1733
86/1	13 Şevvâl 1145	29 Mart 1733
91/3-92/1	15 Muharrem 1146	28 Haziran 1733
95/2	7 Safer 1146	20 Temmuz 1733
99/2	8 Safer 1146	21 Temmuz 1733
99/3-100/1	9 Safer 1146	22 Temmuz 1733
101/1	13 Safer 1146	26 Temmuz 1733
101/2-102/1-103/1	5 Safer 1146	18 Temmuz 1733
105/2	10 Safer 1146	23 Temmuz 1733
107/1	10 Safer 1146	23 Temmuz 1733

d. Evlenme - Boşanma ile İlgili Kayıtlar

Osmanlı âile hukûku, İslâm âile hukûkunun birebir uygulanması demektir.⁸³ Dolayısıyla, evlilik ve boşanma meselelerini de yine İslâm hukûku açısından ele almak gerekmektedir.

İslâm hukûkuna göre; nikâh,⁸⁴ tarafların ve şâhitlerin katılımıyla yapılan, medenî bir antlaşma niteliği taşır. Nikâhın geçerli olabilmesi için herhangi bir resmîyet ya da mutlaka bir din görevlisinin gözetiminde yapılması, kesin şart değildir. İslâm âile hukûku şartlarını taşıyan her nikâh, mûteber kabûl edilir.⁸⁵

İncelenen sicil defterinde, çok ilginçtir ki; evlenme ve boşanma ile ilgili herhangi bir kayıt yer almamaktadır. Ancak bu tabî ki bu yıllarda, hiçbir evliliğin yapılmamış olduğu anlamına gelmez. Evlenmelere dâir kayıtların mevcut olmaması, mahkeme kayıtlarına geçmemiş olan nikâhların da sözlü rızâ ile cemaat nazarında meşrûiyet kazandığının delîli olarak gösterilebilir ve bu noktadan hareketle, söz konusu yargının, alâkalı dönem için toplumda çok yaygın olduğu sonucuna ulaşmamızı sağlayabilir.⁸⁶

Tablo 17: Evlenme ve Boşanma Dâvâları Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Evlenme - Boşanma	0	-

⁸³ M. Akif Aydın, “Osmanlı Hukukunda Nikâh Akidleri”, Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. III, İstanbul, 1982, s. 1; Aile ve evlilik, İslâm’ın kaideleri dışında, hususiyetle eski gelenekleri de içermekteydi. Bkz. İlber Ortaylı, “Osmanlı Aile Hukukunda Gelenek, Şeriat ve Örf” Sosyo - Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, Başbakanlık Yayınları, C. II, Ankara, 1992, s. 456.

⁸⁴ Kur’ân-ı Kerîm’de “nikâh”, Maide 5 / 5 âyetinde helâl kılınmıştır. Bkz. Karaman (Heyet), Kur’an-ı Kerim..., s. 106.

⁸⁵ Aydın, a.g.e., s. 1.

⁸⁶ Ayrıca bkz. Ortaylı, Osmanlı..., s. 69.

3. BORÇLAR, EŞYÂ VE TİCÂRET HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR

İslâm hukûku içinde; borçlar, eşyâ, ticâret, devletler ve usûl hukûku gibi konular, fıkıh ilminin “muamelât” ismi verilen kısmında yer almaktadır.⁸⁷

Borçlar hukûku, insanların iktisâdî ilişkilerini, hukûkî açıdan düzenlemeyi amaçlayan hükümleri kapsamaktadır. Herhangi bir emtiâ satmak ya da almak, bir mülkü kirâlamak, bir kimseyle îmalât veyâ tâmir hususlarında anlaşmak gibi konuları, borçlar hukûku içinde zikretmek mümkündür.⁸⁸

Eşyâ hukûku, insanların eşyâlar üzerinde bulunan haklarını ve insan - eşyâ ilişkileriyle ilgili konuları içermektedir. Ticâret hukûku ise “şirketler hukûku”; yâni emtiâların çeşitli şekillerde ortak kullanılmasına dâir konuları içerir.

İncelenen sicil defterinde, yukarıda zikretmiş olduğum konuları içeren çeşitli dâvâlar yer almaktadır. Ayrıca, bunların dışında, Osmanlı mâlî hukûku içine giren; tımar, avâriz, mukâtaâ ve bir takım vergi kalemlerini de müteâkip bölümlerde ele almaya çalışacağım. Bunlardan sayısal olarak; yedi adet dâvâyla tımar kayıtlarını, altı adetle avâriz, iki adetle kirâ akdi, iki adetle alacak - borç, iki adetle alım - satım, bir adetle mukâtaâ ve yine bir adetle de hîbe kayıtları sıralamayı oluşturmaktadır. Öşür ile ilgili ise herhangi bir kayda rastlanmamaktadır.

Tablo 18: Borçlar, Eşyâ ve Ticâret Hukûku ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Tımar	7	2/1, 13/1, 15/1, 49/2, 55/2-56/1, 67/2, 80/2
Avâriz	6	1/2-2/1, 13/2-14/1, 39/2-40/1-41/1, 41/2-42/2-43/1, 44/1, 74/3-75/1-76/1
Kirâ Akdi	2	13/1, 34/2, 84/1

⁸⁷ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 153.

⁸⁸ Karaman, Anahatlarıyla..., s. 17.

Alacak - Borç	2	2/2-3/1, 55/1
Alım - Satım	2	8/1
Mukâtaâ	1	26/2
Hîbe	1	90/2
Öşür	0	-

a. Ticâret (Alım - Satım) ile İlgili Kayıtlar

XVI. yüzyılın sonları ile XVII. yüzyılın başlarından itibaren İzmir'in ticârî bir merkez olarak ortaya çıkmasıyla, oldukça önemli bir konum hâline gelen Turgutlu - Manisa - İzmir hattı, İç Anadolu'yu Ege sâhillerine bağlayan, çok önemli bir güzergâhtı.⁸⁹ Manisa'nın ekonomik önemi, yalnızca ticârî yollar üstünde yer almasından kaynaklanmamaktaydı. Zîrâ tarım açısından da oldukça verimli bir arâzî yapısına ve çok önemli tarım mahsullerinin yetiştirildiği Gediz Ovası'na da sâhipti. Ayrıca kunduracılık, dericilik, semercilik ve Manisa boğâsîsi (bir cins kumaş / bez) gibi küçük çapta sanâyî ürünlerinin de üretildiği bir ekonomik potansiyele sâhip, önemli bir ticâret ve üretim merkezi olarak ön plânda yer almaktaydı.

XVIII. yüzyılın ilk yarısında, Manisa'da mevcut olan çarşı ve pazar isimleri, Manisa'nın da bize Osmanlı Devleti'nin zengin ticâret şehirlerini aratmayacak bir ticârî potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.⁹⁰

İncelenen sicil defterinde, alım - satımla ilgili, iki adet kayıt yer almaktadır. Her iki kayıt da ev satışı ile alâkalıdır.

⁸⁹ Feridun M. Emecen, XVI. Asırda Manisa Kazası, TTK, Ankara, 1989, s. 66.

⁹⁰ Örn. Attâr Ece Çarşusu M.Ş.S., 190, s. 67/1; Suk-ı Attâr Hân M.Ş.S., 190, s. 107/2 vd.

Tablo 19: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa’da Alım - Satımı Yapılan

Mülklerin Kayıtlara Göre Tasnîfi

Mülk	Sayı	Fiyat	Defterdeki Yeri
Ev	2	70 - 110 guruş arası	8/1, 84/1

Sicildeki iki kayıta da görüldüğü üzere, mülkü satan kişi, mülkünü, satın alan kişiye “bey ve temlik” eylediğini belirtmiştir. Mecelle’ye göre; satma ya da satın alma “bey”, bir malın, başka bir mal ile değiştirilmesi anlamına gelmekte (Md. 105) ve satan kişiye “bâyî”, satın alana “müşteri”, satılan mala “mebî”, anlaşılan bedele ise “semen” adı verilmiştir. Buna göre, bir alım - satım işleminde, taraflar karşılıklı irâde beyânı yaparak, alım - satım işine râzı olduklarını, yine şahitler ve mahkeme huzurunda, bir akitle belirtmek zorundadırlar.⁹¹

Tablo 20: Ticâret (Alım - Satım) ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
8/1	28 Şaban 1145	13 Şubat 1733
84/1	6 Şevvâl 1145	22 Mart 1733

b. Alacak - Borç İle İlgili Kayıtlar

Osmanlı Devleti’nde, gerek sosyâl yapı gerekse toprak tasarrûfu açısından, toplumun tüm kesimlerinden insanlar arasında, çok sıkı bir ilişki var olmuştur. Bu ilişki ağı içinde, ticâret de önemli bir yer almaktadır. Ticârî faaliyetler, nakit para

⁹¹ Kapsamlı bilgi için bkz. Karaman, a.g.e., ss. 260 – 265.

aracılığı ile yapıldığı gibi, bâzı durumlarda ise alacak - borç şekliyle yapıldığı da olabiliyordu.⁹²

Eski hukûka göre; borç, bir antlaşma ya da haksız eylem nedeniyle, borçlu şahsın zimmetinde sâbit olan kavramdır. Buna göre, borca “deyn”, alacaklı kişiye “dâîn”, borçlu kimseye de “medyûn” denilmiştir. Borçlanma işi, bir antlaşma meclisinde, iki ya da daha fazla kişinin karşılıklı gönül rızâsıyla ve hukûkî bir bağ kurmalarıyla gerçekleşmelidir.⁹³

İncelenen sicil defterinde, alacak - borç kayıtları ile ilgili, iki adet kayıt yer almaktadır. Bu kayıtların ikisi de doğrudan borç olarak verilen paranın, ödenmesinin talep edilmesi ile doğan alacaklardır.

Tablo 21: Konularına Göre Alacak - Borç Dâvâlarının Tasnîfi

Alacak - Borç Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Nakit Para İstikrâzı	2	2/2-3/1, 55/1

Tablo 22: Alacak - Borç ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
2/2-3/1	16 Receb 1145	2 Ocak 1733
55/1	Evâil-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733

⁹² Örn. M.Ş.S., 190, s. 55/1.

⁹³ Kapsamlı bilgi için bkz. Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 163.

c. Kirâ Akdi ile İlgili Kayıtlar

Kirâ (icâre), belirli bir menfaâti, belirli bir süre için başkasına temlik veya ibâhâ kılmaktır.⁹⁴ Mecellede, kirâyaya veren kişiye “âcîr, mûcîr, mûkârî”, kirâcıya “müstâcîr”, kirâlanan mala “me’cûr”, kirâ bedeline ise “ücret, ecr” denir. Kirâ antlaşması, karşılıklı irâde beyânı ile usûl ve örflere bağlı olarak kullanılan sözlerle yapılmak zorundadır.⁹⁵

İncelenen sicil defterinde, kirâ akdi ile ilgili iki adet kayıt yer almaktadır. Bu kayıtlardan ikisi de özel kirâ akitleri adı altında zikredebileceğimiz; icâre-i akar, yâni ev ve arâzî gibi gayrî menkûl malların üzerine kurulan kirâ antlaşmalarıdır.⁹⁶

Tablo 23: Kira Akdi ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Kirâ Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Özel Kirâ Akdi	2	13/1, 34/2

İncelenen sicil defterinde, icâre-i akara (gayrî menkûl kirâsı) dâir yapılan kirâ antlaşmalarından biri ev için yapılırken, diğeri ise bir tarla için yapılmıştır.

Tablo 24: Özel Kirâ Akitlerinin Türlerine Göre Kayıtların Tasnîfi

İcâre-i Akar Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Ev	1	34/2
Tarla	1	13/1

⁹⁴ Bilmen, a.g.e., s. 156.

⁹⁵ Karaman, a.g.e., s. 265.

⁹⁶ Örn. M.Ş.S., 190, s. 34/2.

Gayrî menkûllerin yanı sıra, eşyâ ve hayvan da kirâlanabileceği gibi, insan da sanatından ya da hizmetinden yararlanılmak üzere kirâlanabilirdi ve buna “icâre-i âdemî” adı verilirdi.⁹⁷ Ancak incelediğim sicil defterinde, söz konusu kavramla ilgili bir kayıt yer almamıştır.

Tablo 25: Kirâ Akdi ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
13/1	2 Ramazan 1145	16 Şubat 1733
34/2	Evâil-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733

d. Mukâtaâ ile İlgili Kayıtlar

Lûgat anlamı; kesişmek, birbirinden kesilmek olan mukâtaâ,⁹⁸ senelik olarak, nakdî belirli bir gelir getiren kurumlardır. Bunlar; tuzla, gümrük, mâden ocağı, dalyan, darphâne gibi⁹⁹ işletmeler ve kânunlara aykırı hareket edenlerden alınan “cerîmeler”den oluşmaktadır. Bu türdeki mukâtaâ gelirleri, dirlik olarak devlet görevlilerine verilmeyen ve hükûmete ayrılan oldukça önemli gelir kaynaklarını teşkil etmektedir.¹⁰⁰

İncelenen sicil defterinde, mukâtaâ ile ilgili tek kayıt yer almaktadır. Bu da iltizâma ilişkindir.¹⁰¹ Mukâtaâlar, gerek işletme biçimi gerekse gelirlerinin tahsîs edildiği amaç bakımından, çeşitlilik arz etmektedirler. İşletme yöntemine göre, iki tür mukâtaâ bulunmaktadır. Bunlardan biri, doğrudan devlet tarafından “emîn” tâyîn edilen ve maaş alan, “emânet” sistemi ile idâre edilen mukâtaâlar; diğeri ise işletme

⁹⁷ Karaman, a.g.e., s. 266.

⁹⁸ Pakalın, a.g.e., s. 578.

⁹⁹ M. S. Kütükoğlu, “Osmanlı İktisadî Yapısı”, Osmanlı Devleti Tarihi, (Editör: E. İhsanoğlu), C. 2, IRCICA, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul 1999, s. 543.

¹⁰⁰ Mustafa Akdağ, Türkiye'nin İktisadi ve İctimaî Tarihi, C. II, Cem Yayınları, İstanbul, 1995, s. 231.

¹⁰¹ M.Ş.S., 190, s. 26/2.

hakkını genel olarak üç yıl için ve en yüksek tutarı teklif eden kişi (mültezim) tarafından idâre edilen “iltizâm” usûlü mukâtaâlardır.¹⁰²

Tablo 26: 1732 - 1733 Yıllarında Manisa’da Bulunan Mukâtaâ Kayıtlarının Tasnîfi

Mukâtaâ Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
İltizâm	1	26/2

Tablo 27: Mukâtaâ ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
26/2	12 Ramazan 1145	26 Şubat 1733

e. Avâriz ile İlgili Kayıtlar

Sözcük anlamı, ârizânın¹⁰³ çoğulu olan avâriz; Osmanlı Devleti’nde, Tanzîmat Fermânı’nın îlânına dek, olağanüstü durumlarda¹⁰⁴ ve özellikle de sefer gereksinimlerini karşılamak ve hükümdâr fermânı ile halkın, doğrudan devlete vermekle mükellef sayıldığı aynî ve nakdî olarak zikrolunan tekâlîfe denmiştir.¹⁰⁵

Bu vergi türünün içeriğine bakacak olursak, avâriz vergilerine dâhil olarak, birinci grupta; bedel olarak alınan avâriz bedeli (akçesi), bedel-i nuzûl ve kürekçi bedeli (akçesi), ikinci grupta; Osmanlı donanmasında “hizmet ettirilmek sûretiyle”

¹⁰² Kapsamlı bilgi için bkz. Akdağ, a.g.e., ss. 231 - 254.

¹⁰³ Devellioğlu, a.g.e., s. 53.

¹⁰⁴ Başlangıçta, büyük seferler sırasında alınan bu vergiler, 1587 - 1612 yıllarının uzun süren savaşları ile artık genel ve düzenli nakdî vergilere dönüşmüştür. Bkz. İnalçık, Osmanlı..., s. 139.

¹⁰⁵ Ö. Lütfi Barkan, “Avarız”, mad., İA, C. II, MEB, Ankara, 1997, s. 13.

sâhil bölgelerinden temîn edilen “kürekçilik”,¹⁰⁶ üçüncü grupta ise; avâriz vergilerine dâhil olan ve ordunun zâhire, ekmek, yağ vs. ihtiyaçlarının karşılanması maksadıyla “aynî” olarak alınan yükümlülükler şeklinde sıralayabiliriz. Bu hususta, aynî yükümlülüklerin, zamanla tamamen nakdiye dönüştüğünü de belirtmeliyiz.¹⁰⁷

İncelenen sicil defterinde, avâriz ile ilgili altı adet kayıt yer almaktadır. Bu kayıtların tamâmı, ilk grup içinde bulunan, bedel olarak alınan avâriz kategorisine girmektedir.

Tablo 28: Toplanma Türüne Göre Avâriz Kayıtlarının Tasnifi

Avâriz Türü		Sayı	Defterdeki Yeri
Bedel Olarak Alınanlar	Avâriz Bedeli (Akçesi)	6	1/2-2/1, 13/2-14/1, 39/2-40/1-41/1, 41/2-42/1-43/1, 44/1, 74/3-75/1-76/1

Avâriz vergilerinin tespitinde, “hâne”¹⁰⁸ esas alınarak, özel tahrîrler yapıldı. Buna göre, avâriza tâbî tutulacak olan yerin bütün nüfusu kaydedildikten hemen sonra, vergiden muaf olanlar çıkarılıp, geriye kalanların da kaç avâriz hânesi edeceği hesaplanırdı. Bu durumda, zamanla yere ve ihtiyâca göre; 3, 5, 7, 10, hattâ 15 gerçek hânenin, bir avâriz hanesi olarak kabûl edildiği bile olmuştur. Tüm bunların yanı sıra, avâriz hâne sayısı kaydı, “buçuk” (=1/2), “rub” (=1/4), “sülüs” (=1/3) gibi kesirli de olabiliyordu.¹⁰⁹

¹⁰⁶ Kürekçilerin donanmadaki hizmetlerinin yanı sıra, bu vazîfeleri sırasında ihtiyaçlarını giderecek ücretler de bölge halkı tarafından karşılanırdı. Bkz. M. S. Kütükoğlu, a.g.m., s. 540.

¹⁰⁷ Ahmet Tabakoğlu, Türk İktisat Tarihi, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1986, s. 276.

¹⁰⁸ Hâne olarak kastedilen, tek âilenin oturduğu ev anlamında değil; emlakı bulunan ve arâzî tasarruf eden kişilerden, bir orana göre ayarlanmış, bekâr ve evli, belirli sayıda bir erkek grubunu ifâde etmektedir. Bkz. Akdağ, a.g.e., s. 197.

¹⁰⁹ Kütükoğlu, a.g.m., s. 539.

Tablo 29: Avâruz ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
1/2-2/1	Evâhir-i Zilkâde 1145	14 Mayıs 1733
13/2-14/1	2 Şaban 1145	18 Ocak 1733
39/2-40/1-41/4	29 Şevvâl 1145	14 Nisan 1733
41/2-42/1-43/1	23 Şevvâl 1145	8 Nisan 1733
44/1	23 Şevvâl 1145	8 Nisan 1733
74/3-75/1-76/1	9 Muharrem 1146	22 Haziran 1733

f. Tımar ile İlgili Kayıtlar

Tımar, Osmanlı Devleti'nde, askerî sınıf üyelerinin geçimlerini temîn etmesi için ya da devlete etmiş oldukları hizmetin bir karşılığı olması bakımından, belirli bölgelerin, bâzı vergi gelirlerinin, kendi isim ve hesapları için toplanma hakkının verilmesi demektir.¹¹⁰

İlk ortaya çıkışı açısından, oldukça eski bir geçmişi olan “tımar sistemi”, Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin ekonomik yaşamında, son derece önemli bir husûs olmuştur. Anadolu'da coğrafyasında, Türklerin bir devlet olarak kurumsallaşmaya başlaması ile birlikte, kendine özgü bir yapı edinmeye başlayan “askerî iktâ”¹¹¹ sistemi, Osmanlı'ya evirilişi sırasında daha da gelişerek, yeni bir askerî - malî oluşumla “tımar” sistemi modelini almıştır.¹¹²

Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik yapısına dâir tüm esas özellikleri içeren “tımar sistemi”; gerek çeşitleri gerekse gelirleri bakımından, bir takım farklılıklar göstermektedir.

Tımarlar, tımar arâzîsinin mülk olarak verilip, verilmemesine göre, mülk ve mülk olmayan tımarlar olarak; tımar arâzîsinin gelirlerine göre, hâs, zeâmet ve tımarlar

¹¹⁰ Barkan, a.g.e., “Tımar” mad., s. 216.

¹¹¹ “İktâ” hakkında kapsamlı bilgi için bkz. Osman Turan, “İktâ”, mad., İA, C. 5 / 2, 1997, s. 949 - 959.

¹¹² Akdağ, a.g.e., s. 209 - 210.

olarak; tımar sâhiplerinin gördükleri işlere göre, eşkinci, müstahfiz ve hademe tımarları olarak; veriliş şekillerine göre, tezkîreli ve tezkîresiz tımarlar; mâlî bakımından ise serbest ve serbest olmayan tımarlar şeklinde bâzı sınıflara ayrılmaktadır.¹¹³ İncelediğim sicil defterinde, tımar türleri ile ilgili yedi adet kayıt yer almaktadır. Kayıtların içerdiği kısıtlı bilgiler, söz konusu tımarların, yalnızca gelirlerine göre (hâs, zeâmet, tımar) hangi türe girdiği hakkında (bunu da yalnızca arâzî adlarından öğrenebiliyoruz) bilgi edinmemize yarıyor.

Tablo 30: Tımar Arâzilerinin Gelirlerine Göre Tımar Kayıtlarının Tasnîfi

Arâzî Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Hâs	2	1/2-2/1, 49/2
Zeâmet	2	15/1, 55/2-56/1
Tımar	3	13/1, 67/2, 80/2

Tablo 31: Tımar ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
1/2-2/1	Evâhir-i Zilkâde 1145	14 Mayıs 1733
13/1	15 Ramazan 1145	1 Mart 1733
15/1	20 Ramazan 1145	6 Mart 1733
49/2	4 Zilkâde 1145	18 Nisan 1733
55/2-56/1	5 Zilhicce 1145	19 Mayıs 1733
67/2	24 Zilhicce 1145	7 Haziran 1733
80/2	15 Muharrem 1146	28 Haziran 1733

¹¹³ Kapsamlı bilgi için bkz. Halil Cin, Mirî Arazi ve Bu Arazinin Özel Mülkiyete Dönüşümü, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1987, ss. 69 - 73.

g. Öşür ile İlgili Kayıtlar

Öşürün lûgat mânâsı; “onda bir” olup,¹¹⁴ İslâmiyet’te, fethedilen toprakların belirli bir kısmı, “arâzî-i öşrîyye” olarak adlandırılıyor ve buralarda iskân eden Müslüman halktan, ziraat vergisi adı altında, arâzînin doğal ya da sünî yollardan sulanmasına göre; 1 / 10 ile 5 / 10 oranlarında “öşür” vergisi alınıyordu.¹¹⁵ İncelediğim sicil defterinde, bu kavramla ilgili olarak, hiçbir kayıt yer almamaktadır.

4. CEZÂ HUKÛKU İLE İLGİLİ KAYITLAR

İslâm hukûkunda yer alan cezâlar; hâd, kısas ve diyet, tâ’zîr cezâları olmak üzere üçe gruba ayrılmaktadır. Bu cezâlar, temel olarak, Allah hakları ve kul hakları olmak üzere de yine birbirinden ayrılmaktadır.¹¹⁶

Hâd (hudûd) cezâları, Allah hakları olarak, kamu düzeni ve faydası (amme hakkı) için hudutları belirli ve değişmez, infâzı gerekli olan cezâlardır. Hâddi gerektiren suçlar; hırsızlık, haydutluk, soygunculuk, gasp, nâmusa iftirâ etmek (kazf), içki içmek, dîninden dönmek ve devlete karşı isyân etmektir.¹¹⁷

Kisas, kul hakkı olarak, hudutları belli ve misilleme amacına dayalı, adam yaralamak ve öldürmek suçlarında uygulanan cezâlardandır. Ancak mağdur olan kimse ya da yakınları, eğer isterse; suçluyu affedip, cezânın düşmesini veya niteliğinin değişmesini de sağlayabilmektedir.¹¹⁸

Tâ’zîr, lûgat mânâsı olarak; çevirmek, yolundan alıkoymak ve ıslâh etmek olup, hukûkî anlamda ise hâd ve kısas cezâlarına dâhil olmayan, miktârı ve keyfiyeti de Kur’ân-ı Kerîm ve sünnet tarafından belirlenemeyen suç ve cezâlar demektir. Bu

---

¹¹⁴ Devellioğlu, a.g.e., s. 851.

¹¹⁵ Kütükoğlu, a.g.m., s. 531.

¹¹⁶ Keskiöğlu, a.g.e., s. 309.

¹¹⁷ Karaman, a.g.e., s. 218.

¹¹⁸ A.g.e., s. 218.

tür suçların cezâlarının tespiti ulû'l- emr'e bırakılmıştır.¹¹⁹ Tâ'zîri gerektiren suçlar, kesin olarak belirli olmamakla birlikte; kadına laf atmak ve tâcîz etmek, birisine saldırmak, dövmek, kalpazanlık yapmak, tartıda hîle vs. hâd ve kısas suçları dışında kalan suç eylemleridir.¹²⁰

İncelenen sicil defterinde, yukarıda zikrettiğim suçlara ve cezâlara dâir çeşitli dâvâlar yer almakta ve toplamda on adet kayıt bulunmaktadır. Sayısal olarak, sekiz adet dâvâ ile kısas cezâlarından sonra, bir adetle hâd ve yine bir adetle tâ'zîr cezâları sıralamayı oluşturmaktadır.

Tablo 32: Cezâ Hukûku ile İlgili Kayıtların Tasnîfi

Cezâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Kısas	8	9/3, 34/1, 50/3-51/1, 62/2, 67/2, 85/1, 89/2, 104/5
Hâd	1	65/1
Tâ'zîr	1	35/1

a. Adam Öldürme (Cinâyet) ile İlgili Kayıtlar

İslâm hukûkunda, insanların yaşamına veyâ vücut âzâlarına yönelik suç teşkil eden fiillere; “cinâyet”¹²¹ ve eğer suç, insanın yaşamına son veren bir sonuç

¹¹⁹ Ahmet Akgündüz, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri, C. I, FEY Vakfı Yayınları, İstanbul, 1990, ss. 122 - 123.

¹²⁰ Keskiöglü, a.g.e., s. 321.

¹²¹ Şamil Dağcı, İslam Ceza Hukukunda Şahıslara Karşı Müessir Fiiller, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 41.

doğurmuşsa, “katl” ya da “cinâyet fi’n- nefis”;¹²² şahsı öldürene “kâtil”, öldürülen şahsa ise “maktûl”¹²³ adı verilmiştir.

İncelenen sicil defterinde, cinâyet ile ilgili beş adet kayıt yer almaktadır. Bunlar; adam öldürme, cinayet keşfi tutanakları ve diyet talebi taşıyan dâvâlardan oluşmaktadır.

Tablo 33: Cinâyet ile İlgili Kayıtların Konularına Göre Tasnîfi

Dâvâ	Sayı	Defterdeki Yeri
Adam Öldürme	2	50/3-51/1, 89/2
Cinâyet Keşfi Tutanakları	2	9/3, 67/2
Diyet Dâvâları	1	34/1

İslâm hukûkuna göre; cinâyet suçu, Hanefî fukâhâsı (fakîhler) tarafından, beş gruba ayrılmıştır.¹²⁴ Bunlardan incelediğim sicil defterindeki dâvâların tamâmı; “kasten adam öldürme (katl-i amd) dâvâlarıdır. Diğer gruplarda yer alan, “kasta benzer adam öldürme (katl-i şîhb-i amd) vs. suç türleri ise söz konusu sicil kayıtlarında yer almamaktadır.

Tablo 34: Cinâyet ile İlgili Suçların Kayıtlara Göre Tasnîfi

Kayıt Türü	Sayı	Defterdeki Yeri
Kasten Adam Öldürme (Katl-i Amd)	5	9/3, 34/1, 50/3-51/1, 67/2, 89/2

¹²² Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 271.

¹²³ Akgündüz, Osmanlı Kanunnameleri..., s. 118.

¹²⁴ Kapsamlı bilgi için bkz. Cin - Akgündüz, a.g.e., ss. 272 - 274.

“Katl-i amd” ya da kasten adam öldürme suçu; kesici, delici, doğrayıcı bir suç âleti ile bir insanı, suç fiili sırasında, kasten öldürmek demektir.¹²⁵ İslâm hukûkuna göre; adam öldürme suçunda “kısas”¹²⁶ cezâsı, mağdurun yakınlarına bir hak olarak verilmiştir.¹²⁷

İncelenen sicil defterindeki cinâyet ile ilgili kayıtlarda yer alan dâvâlar, maktûlün yakınları ya da vekîlleri tarafından açılmıştır. Mahkeme süreci, bu türdeki dâvâlar için genel olarak şu şekilde işlemekteydi: Dâvâcı, mahkemeye başvurarak, dâvâlinin huzurunda, şahitlerin de tanıklık ve ispâtına dayanarak, katl olayını anlatıp, kâtilden veya maktûlün meytûnin bulunduğu mahâllin ahâlîsinden hakkını talep etmekteydi. Buna mukâbîl, dâvâlı şahıs, suçu kabûl etmekte ya da kendi ispâtına ve şahitlerine dayanarak, ayrıca yeminle de suçu reddetmekteydi. Tüm bunların sonucunda, mahkeme de karârını vermekteydi.¹²⁸

Bir cinâyet dâvâsında, genel olarak şu unsurlar yer almaktadır: Dâvâcı kimse, dâvâcı kimsenin kimlik tespiti, dâvâlı şahsın adı ve mahkemeye gelmesi, olayın târihi, dâvâcı kimsenin iddiâları ve talepleri, dâvâlı şahsın cevâbı, dâvâcı kimsenin ispâtı, şahitlerin tezkîyesi, karar, infâzın kaydı ve îlâm târihi.¹²⁹

Mâlikî ve Hanefî mezheplerine göre; maktûlün velisi olan kimse, kısas isteyebileceği gibi kâtilini affetme hakkına da sâhiptir.¹³⁰ Kasten adam öldürme suçu ile ilgili kayıtlarda, kısas ve suçluyu affetmeye rastlanmamıştır. Bu dâvâların biri;

---

¹²⁵ Karaman, a.g.e., s. 227.

¹²⁶ Karaman (Heyet), Meâl, Bakara 2 / 178 - 179, s. 26.

¹²⁷ Kısas; haksız katl olaylarında, maktûlün en yakın akrabasının, karşılık olarak bi'l- misil suçluyu öldürmek (uygun şartlar durumunda) hakkına sâhip olmasına denir. J. Schacht, “Katil”, mad., İA, C. VI, MEB, s. 447.

¹²⁸ Örn. ‘‘Seyyid Hüseyin bin Mustafa ve El Hâc Mahmud bin Ahmed ve Ahmed bin Mahmud ve Hüseyin bin Mehmed ve İvaz bin İbrahim nam kimesneler mahsarlarında her birine ikrâr-ı taâm ve takrîr-i kelâm idüb oğlumuz müteveffâ-yı mezburu tarih-i kitabdan iki gün mukaddem çiftlik-i mezkûr kurbunda bi gayrî hak cerh ve katl eylemişler...’’ M.Ş.S., 190, s. 89/2.

¹²⁹ Bkz. M.Ş.S., 190, 34/1.

¹³⁰ Karaman, Mukayeseli..., s. 136.

diyet talebi¹³¹ diğerleri ise cinâyet suçu dâvâsının açılması¹³² ve olay keşfi tutanakları¹³³ ile ilgilidir.

Kasta benzer adam öldürme (katl-i şîhb-i amd) ise; kasten olmasa da düşmanca bir eylem kastı ile öldürülmesi doğru olmayan bir kimseyi, yaralayıcı âlet sayılmayan bir suç unsuruyla öldürmek anlamına gelir.¹³⁴

Kasta benzer adam öldürme suçunun cezâları; diyet ve kefâret, tebeî ve tâ'zîr cezâlarıdır. İncelediğim sicil defterinde, kasta benzer adam öldürme ile ilgili herhangi bir kayıt yer almamaktadır.

Adam öldürme ile ilgili dâvâlarda, bir diğer mühîm konu ise “fâil-i meçhûl cinâyetler”dir. Kâtili belli olmayan, bu türdeki cinâyetler, İslâm cezâ hukûkunda, ayrı bir düzenleme ile belirtilmiştir.

İslâm cezâ hukûkuna göre; cezâlandırmadan kasıt, tüm toplumun korunması ve kamu düzeninin sağlanmasını amaçlamaktadır.¹³⁵ Bir mahâlle ya da köyde, eğer kâtili belli olmayan bir cinâyet işlenmişse, o bölge ahâlîsi, suçluyu bulmak veyâ yapılan mahkeme neticesinde, maktûlün diyetini ödemekle mükellef olurlardı. Buna; “kasâme” denirdi.¹³⁶ Kasâme uygulamasına tâbî tutulan mahâllin ahâlîsinden, “velî-i kisas” elli kişi seçerdi. Seçilen bu kimseler, maktûlü öldürmediklerine ve kâtilini de bilmediklerine dâir yeminlerini ettikleri takdirde, kendilerinden diyet alınırdı. Yemin etmeyen bir kimse olursa, o kişi “velî-i kisas”ın isteğine bağlı olarak, hapis ya da diyet ödemekle cezalandırılırdı.¹³⁷ İncelediğim sicil defterinde, konu ile ilgili olarak, bu tür dâvâlarda kisas meselesi geçmemektedir.

Kasten adam öldürme ile ilgili kayıtlarda, içerik bakımından “diyet” dâvâları da bulunmaktadır. Diyet, bir kimseyi öldüren ya da yaralayan şahıstan alınan kan

---

¹³¹ M.Ş.S., 190, s. 34/1.

¹³² M.Ş.S., 190, s. 50/3-51/1, 89/2.

¹³³ M.Ş.S., 190, s. 9/3, 67/2.

¹³⁴ Kapsamlı bilgi için bkz. A.g.e., ss. 273 - 274.

¹³⁵ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 258.

¹³⁶ Abdulaziz Bayındır, “Örneklerle Osmanlı’da Ceza Yargılaması”, Türkler, C. 10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, s. 80.

¹³⁷ M. Ertuğrul Düzdağ, Şeyhülislam Ebussuûd Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Hayatı, İstanbul, 1983, 155 / 763.

bedeli veyâ verilen para cezâsıdır.¹³⁸ İncelediğim cinâyet ile ilgili kayıtlarda, tek diyet dâvâsı mevcuttur ve kâtil belli olduğu için dâvâ doğrudan kâtilin kendisine açılmıştır.¹³⁹

Cinâyet ile ilgili kayıtların bir bölümünü de “cinâyet keşfi tutanakları” oluşturmaktadır. Osmanlı Devleti’nde, kadılar, çeşitli görevlerde kullanabilmek için kendilerine vekâlet etmek üzere “nâib” tâyin etmişlerdir. Nâiblere, dâvâlara bakma ve mahkemeyi yürütme görevleri de verilmiş olduğu gibi, şahitlerin dinlenmesi, güvenilirliklerinin soruşturulması, bunların dışında; keşif ve tahkîkât yapılması için de görevler verilebilmekteydi. Bahsedilen bu görevlerin îfâ edilebilmesi için nâiblere, özel yetkiler ve verilmesi gerekmektedir.¹⁴⁰

İncelenen sicil defterindeki cinâyet ile ilgili kayıtlardan anladığıma göre; keşif ve tahkîkât işlemlerinin yapılabilmesi için arpalık tasarrûf eden paşalar tarafınca, bâzen “mübâşir”¹⁴¹ bâzen de kendi adamlarından ya da müderrîs vb. değerli kişiler görevlendirilmektedir.¹⁴² Ayrıca mahkeme tarafından yetkililerin de tâyin olunduğu görülmüştür.

İncelenen kayıtlarda, keşif ve tahkîkât raporlarını içeren iki dâvâ mevcuttur. Bu tür dâvâlarda, mahkeme genel olarak, şu şekilde işlemekteydi: Öldürülen ya da ölen kimsenin velîsi, mahkemeye başvurup, mağdurun ölüm olayını bildirdikten sonra, keşif talebinde bulunmaktaydı. Bunun üzerine, mahkeme tarafından yetkili kişiler tâyin olunmakta ve “umenâ-i şer”¹⁴³ denen güvenilir kimseler ile olay mahâllinden şahıslar da katılarak, hâdiseyi gözlemleyip, kendi ifâdeleri ile rapor etmekte ve keşifle görevlendirilen yetkili de bu raporu mahkemeye arz etmekteydi. Mahkeme ise dâvâ sırasında, raporda anlatılanlara göre târih düşüp, kayd-ı sicil ederd.

¹³⁸ T. H. Weir, “Diyet”, mad., İA, C. 3, MEB, 1997, s. 626; Keskioglu, a.g.e., s. 319.

¹³⁹ M.Ş.S., 190, s. 34/1.

¹⁴⁰ Bayındır, a.g.e., s. 20.

¹⁴¹ Mübaşir, mahkemelerde celp ve tebliği, aynı zamanda da mahkemenin idari ve inzibati işlerini yapmakla görevli memurdur. M. Zeki Pakalın, a.g.e., C.II, s. 592.

¹⁴² M.Ş.S., 190, s. 9/3.

¹⁴³ “umenâ-i şer” incelediğim dâvâlarda yer almamaktadır; ancak diğer marûz defterlerinde, örnekleri mevcuttur. Bkz. Abdülaziz Bayındır, Muhakeme, ss. 20 - 21.

Cinâyet keşfi ve tahkîkât raporlarından anlaşılan, bir takım önemli hususlar da mevcuttur. Örneğin; keşif sırasında, nâibler ya da mübâşîrlerin yanında, güvenilir kimselerin (ümenâ), olay yerinden kişilerin olması; cezâ mahkemesinin gizliliğini ortadan kaldırdığı gibi, halka açık hâle de getirmiştir.¹⁴⁴

Tablo 35: Adam Öldürme (Cinâyet) ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
9/3	19 Ramazan 1145	15 Mart 1733
34/1	Gurre-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733
50/3-51/1	7 Zilkâde 1145	21 Nisan 1733
67/2	24 Zilhicce 1145	7 Haziran 1733
89/2	12 Şevvâl 1145	28 Mart 1733

b. Zînâ Olayları ile İlgili Kayıtlar

İslâm cezâ hukûkunda, Allah hakkı olarak da telâkkî edilen ve miktârı belli olan cezâlar için “hâd” veya “hudûd” tâbîri kullanılmaktadır. Bu türden suç ve cezâlarda, en küçük ayrıntıya bile dikkat edilerek, son derece kânûnî olması esâsı aranmaktadır.¹⁴⁵

Hâd cezâları içinde bulunan zinâ (hâdd-ı zinâ), cinsî münâsebetle elverişli olan erkek ve kadının, evlilik bağı, evlilik şüphesi ya da herhangi mülkiyet bağı olmadan, kendi irâdeleriyle cinsî münâsebetle bulunmaları eylemidir.¹⁴⁶

İncelenen sicil defterinde, doğrudan bir zinâ dâvâsı yer almamakla berâber, bu kategoriye dâhil olan, mevcut tek kayıt da fuhşu meslek edinmiş ve daha önceden suçlu tespit edilmiş bir gayrî müslim kadının, içki satışı ile uğraşan zevciyle birlikte, daha

¹⁴⁴ Bayındır, a.g.e., s. 20.

¹⁴⁵ Cin - Akgündüz, a.g.e., s. 264.

¹⁴⁶ Akgündüz, a.g.e., s. 108.

önce yakalandıkları muhit olan İstanbul Galata'dan kaçarak, Manisa'ya yerleştikleri ve söz konusu suçlara, burada da devâm ettikleri hakkındadır.¹⁴⁷

İslâm hukûkuna göre; zînâ çok ağır bir suç olarak görüldüğünden, nâmuslu kimselerin zînâ ile ithâm edilmeleri ve iftiraya uğramaları da hâd cezâsını gerektiren bir suç unsuru olarak kabûl edilmiştir ve cezâsı da açık ve net olarak belirtilmiştir.¹⁴⁸

Tablo 36: Zînâ Olayları ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
35/1	Evâil-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733

c. Hırsızlık ile İlgili Kayıtlar

Hâd cezâları içinde bulunan hırsızlık; akli başında ve reşit olan bir kimsenin, başkasına âit olan ve hemen bozulmayan, belirli miktârdaki bir malı, gizlice, koruma altında yer alan mahâlden şüphesiz olarak alması eylemidir.¹⁴⁹

Hırsızlık suçunun, (hâdd-i sirkât) cezâsı; Kur'ân-ı Kerîm'de, el kesme şeklinde belirlenmiştir.¹⁵⁰ Ancak cezânın uygulanabilmesi için suça âit olan tüm şartların, hepsinin birden oluşması gerekmektedir. Eğer bu şartlardan biri bile eksik bulunursa, hırsızlık suçu, ancak tâ'zîr cezâsı ile cezâlandırılabilir.¹⁵¹

İncelenen sicil defterinde, hırsızlık ile ilgili yalnızca bir kayıt yer almaktadır.¹⁵²

¹⁴⁷ M.Ş.S., 190, s. 35/1.

¹⁴⁸ Karaman, a.g.e., s. 221.

¹⁴⁹ Karaman, Mukayeseli..., s. 125.

¹⁵⁰ Karaman (Heyet), Meâl, Maide 5 / 38, s. 113.

¹⁵¹ Akgündüz, a.g.e., s. 212.

¹⁵² M.Ş.S., 190, s. 65/1.

Tablo 37: Hırsızlık ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
65/1	24 Zilhicce 1145	7 Haziran 1733

d. İçki İçme ile İlgili Kayıtlar

Hâd suçlarına dâhil olan; içki içme / içirme suçu (hâdd-i şîrb), Kur'ân-ı Kerîm'de de çok açık olarak belirtilmektedir.¹⁵³ Ancak içki içmenin cezâsı, açıkça belirtilmemiştir. Bu konu, tâ'zîr cezâları olarak; ulû'l- emr'e bırakılmıştır. Buna göre, içki içen kişinin hâd cezâsı (hâdd-i şîrb); seksen kırbaç vurmaktır. İçki içme / içirme suçu, iki erkek şâhidin şâhitliği, suçlunun ikrârı ve sarhoşkenki hâlinin sâbit olmasıyla ispât edilirdi. İçki içme / içirme suçu (hâdd-i şîrb) ve cezâsına dâir düzenleme, Osmanlı Devleti'nin son on yılına kadar uygulanmaktaydı.¹⁵⁴

İncelenen sicil defterinde, söz konusu suç ile ilgili, herhangi bir dâvâ kaydı yer almamaktadır. Yalnızca, ilgili bölümde de zikrettiğim üzere; sicildeki tek fuhuş kaydında yer alan gayrî müslim şahsın, İstanbul Galata'dan kaçma sebebinin; içki satması olduğu ve bu işi Manisa'da da sürdürdüğü iddiâsı yer almaktadır.¹⁵⁵

e. Adam Dövme ve Yaralama ile İlgili Kayıtlar

İslâm hukûkunda, bir insanın yaşamına son veren ya da vücûdun âzâlarına yönelik yapılan tüm saldırılar; “cinâyet” adı altında ifâde edilmektedir. İnsan vücûduna yönelik olarak, fakat ölümlle sonuçlanmayan yaralamalar (cerh), dövme (darp), uzvun herhangi bir kısmını ya da tamâmını koparmak vs. her türlü haksız saldırılar ise ölüme yol açmayan müessîr eylemler (el- cinâyet âlâ mâdune'n- nefis)

¹⁵³ Karaman (Heyet), Meâl, Maide 5 / 80 - 91, s. 122.

¹⁵⁴ Cin - Akgündüz, a.g.e., ss. 267 - 268.

¹⁵⁵ M.Ş.S., 190, 35/1.

olarak nitelendirilmektedir.¹⁵⁶ Adam yaralayan kişiye “cârih”, yaralanan kişiye ise “mecrûh” denmiştir.¹⁵⁷

İslâm hukûkunda, müessîr eylemler; “cerh” ve “şecc” olmak üzere, ikiye gruba ayrılmıştır. Cerh; el, ayak, kulak ve burun kesilmesi ya da bu organların fonksiyonlarını işleyemez hâle getirmek demektir. Şecc ise; şahsın başını ve yüzünü yaralamak demektir.¹⁵⁸

İncelenen sicil defterinde, adam dövme ve yaralama ile ilgili üç adet kayıt yer almaktadır. Bu kayıtların tümü, ölümle sonuçlanmayan müessîr eylemlerden “cerh” kısmına girmektedir.

Tablo 38: Şahıslara Karşı İşlenen Müessîr Fiillerin Kayıtlara Göre Tasnîfi

Müessîr Fiil	Sayı	Defterdeki Yeri
Cerh	3	62/2, 85/1, 104/5
Şecc	0	-

İncelediğimiz dâvâ kayıtlarında, şahsa yönelik saldırıların biri harb âleti¹⁵⁹ ile diğer ikisi bıçakla¹⁶⁰ (biri yatağan)¹⁶¹ işlenmiştir.

Adam dövme ve yaralama ile ilgili dâvâlar, genel olarak, şu şekilde işlemektedir: Dâvâcı kimsenin adı ve ikâmet ettiği yer, ardından dâvâlı şahsın adı belirtilmektedir. Eğer dâvâlı kimse, mahkemede bulunuyorsa, “mahzârında” sözcüğü kullanılmaktadır. Dâvâcı kimse, yaralama ya da dövme olayını, kullanılan suç âletini, yaralanan vücut âzâsı vs. hususları, ayrıntılı bir biçimde anlatarak, şahit gösterip, gereğinin yapılmasını talep eder. Bunun üzerine, mahkeme dâvâlı şahsa, suçlamayı

¹⁵⁶ Dağcı, a.g.e., ss. 41 - 42.

¹⁵⁷ Devellioğlu, a.g.e., s. 126, 596.

¹⁵⁸ Kapsamlı bilgi için bkz. Cin - Ahmet Akgündüz, a.g.e., ss. 275 - 276.

¹⁵⁹ M.Ş.S., 190, s. 62/2.

¹⁶⁰ M.Ş.S., 190, s. 85/1.

¹⁶¹ M.Ş.S., 190, s. 104/5.

kabûl edip, etmediğini sorar. Genelde olarak, dâvâlı şahsın cevâbı; suçu reddetmektir. Mahkeme, dâvâlı kimseye yemîn teklif eder ve karar verilir.

Tablo 39: Adam Dövme ve Yaralama ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
62/2	19 Zilhicce 1145	2 Haziran 1733
85/1	10 Şevvâl 1145	4 Nisan 1733
104/5	12 Rebû'l- Evvel 1146	22 Ağustos 1733

5. TÂYÎN VE TEVCÎHÂT İLE İLGİLİ KAYITLAR

Osmanlı Devleti'nde, tâyînler (tevcîhât), herhangi bir azli gerektirecek durumu olmayan, vezirler de dâhil olmak üzere, tüm devlet memurları için bir yıl süreyle yapılırdı. Bu süre bitmeden önce, memurun hizmette devâm etmesine karar verilirse, buna “ibkâ” ya da “mukarrer”,¹⁶² eğer bu yapılmaz da görev bir başkasına verilirse, buna da “tevcîh” denilirdi.¹⁶³ Her türdeki memur tâyînleri, sadrazamın arz ve buyrultusu ile olurdu; yalnızca ilmîye tâyînlerini, Şeyhü'l- İslâm arz ederdi ve bunun üzerine de yine sadrazam, arzı pâdişâha sunarak, tâyîn işlemi pâdişâhın aynen ya da gerekli düzenlemeleri yapmasının ardından, ona vermesiyle gerçekleşirdi. Bundan sonra da tevcîh ve ibkâ olunanlara, sadrazam ruûslarını verirdi ve kayıtlarını yapmış olurdu.¹⁶⁴

İncelenen sicil defterinde, tâyîn ve tevcîhât ile ilgili on dört adet kayıt yer almaktadır.

¹⁶² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı, TTK, Ankara, 1948, s. 150.

¹⁶³ Mehmet İpşirli, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, Osmanlı Devleti Tarihi, Editör: E. İhsanoğlu, C. I, İstanbul, 1999, s. 165.

¹⁶⁴ Kapsamlı bilgi için bkz. Uzunçarşılı, a.g.e., s. 150.

Tablo 40: Tâ-yîn ve Tevcîhât Kayıtlarının Türlerine Göre Tasnîfi

Tür	Sayı	Defterdeki Yeri
Tâ-yîn	7	3/2, 5/2, 8/2-9/1, 26/1, 58/1, 62/2, 80/2
Tevcîh	7	1/1, 63/1, 103/3-104/1, 104/2, 104/3, 104/4, 107/2

Tâ-yîn ve tevcîh edilen görevliler, oldukça farklı meslek grubu ve alanlarına dağılmış durumdadırlar.

Tablo 41: Tâ-yîn ve Tevcîhât Kayıtlarının Görevlilere Göre Tasnîfi

Görevli	Sayı	Defterdeki Yeri
Mütevellî	5	69/3, 103/3-104/1, 104/2, 104/4, 107/2
Mütesellim	2	8/2-9/1, 58/1
Kayyım	2	3/2, 5/2
Kadı	1	1/1
Emîn	1	80/2
İmam	1	63/1
Zaviyedâr	1	104/3
Sarbânbaşı	1	26/1

Osmanlı Devleti Teşkilâtı'nda, ilmîye sınıfına mensup olan ve medreselerden mezun olan “kadı”nın, kelime anlamı; “hükmeden”, “yerine getiren” olup, Osmanlı

Devleti'nde, şer'î ve hukûkî hükümleri uygulayan ve bunların yanı sıra devlet emirlerini de îfâ etmesi açısından idârî bir fonksiyona sâhip memuriyet türüdür.¹⁶⁵

Belirli sürelerde ve derecelere göre, kadıların tâyînleri,¹⁶⁶ Divân-ı Hümâyûn'da kararlaştırılıp, pâdişâha arz edilirdi ve göreve başlama onayı kesinleşen kadı adayına, kazasker tarafından göreve başlama târihini, süresini ve ücretini belirten, kısa bir tâyîn buyruktusu yazılarak, gönderilirdi.¹⁶⁷

Tablo 42: Tâyîn ve Tevcîhât ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
1/1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel 1145	3 Kasım 1732
3/2	25 Şaban 1145	10 Şubat 1733
5/2	25 Şaban 1145	10 Şubat 1733
8/2-9/1	Gurre-i Ramazan 1145	15 Şubat 1733
26/1	Gurre-i Ramazan 1145	15 Şubat 1733
58/1	15 Zilhicce 1145	29 Mayıs 1733
63/1	Evâsıt-ı Zilkâde 1145	29 Nisan 1733
69/3	8 Muharrem 1145	21 Haziran 1733
80/2	15 Muharrem 1146	28 Haziran 1733
103/3-104/1	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
104/2	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
104/3	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
104/4	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
107/2	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733

¹⁶⁵ Yusuf Halaçoğlu, XIV - XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, TTK, Ankara, 1995, s. 124.

¹⁶⁶ Kapsamlı bilgi için bkz. İ. Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, TTK, Ankara, 1965, s. 83.

¹⁶⁷ İpşirli, a.g.m., s. 264.

6. ÇEŞİTLİ KONULAR İLE İLGİLİ DİĞER KAYITLAR

Bu bölümde, barındırdığı konu îtibârıyla, yukarıda işlenen konu başlıklarından hiçbirinin içine girmeyen ve pek önem arz etmeyen ya da birden fazla konu başlığı içeren çeşitli kayıtlar yer almaktadır. Bunlar; hibe,¹⁶⁸ terzi başı tâyîni,¹⁶⁹ menzîlci tâyîni,¹⁷⁰ eşkîyâya karşı tedbir alınması ile ilgili hüküm kaydı,¹⁷¹ gibi az sayıda konular ile çok büyük miktârda bir sayı ile çoğunluğu oluşturan ve anladığım kadarıyla; 1730 yılından beri, İran ile süregelen savaş nedeniyle, düzenli olarak yayınlanan, mekkârî davar, bargîr, katır ve develeri ile taşınması gereken, Cebehâne ve Tophâne Ocağı mühimmâtlarının doğuya sevki ile ilgili hüküm kayıtlarından¹⁷² oluşmaktadır.

Tablo 43: Çeşitli Konular ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
7/2	25 Ramazan 1145	11 Mart 1733
11/1-12/1	29 Ramazan 1145	15 Mart 1733
14/2	18 Şaban 1145	3 Şubat 1733
16/2	20 Ramazan 1145	6 Mart 1733
17/1	20 Ramazan 1145	6 Mart 1733
18/1	7 Ramazan 1145	21 Şubat 1733
18/2-19/1-20/1-21/1	20 Şaban 1145	5 Şubat 1733
21/2-21/3-22/1-23/1-24/1	20 Ramazan 1145	6 Mart 1733
25/2	25 Ramazan 1145	11 Mart 1733
27/1	12 Ramazan 1145	26 Şubat 1733
30/2-31/1	Evâil-i Şaban 1145	17 Ocak 1733
32/1	Gurre-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733

¹⁶⁸ M.Ş.S., 190, s. 90/2.

¹⁶⁹ M.Ş.S., 190, s. 96/2-97/1.

¹⁷⁰ M.Ş.S., 190, s. 32/1.

¹⁷¹ M.Ş.S., 190, s. 38/1-39/1, 45/1, 46/1.

¹⁷² M.Ş.S., 190, s. 18/2-19/1-20/1-21/1 vd.

35/2	Evâil-i Zilhicce 1145	15 Mayıs 1733
38/1-39/1	Evâil-i Zilhicce 1145	15 Mayıs 1733
45/1	Evâsıt-ı Ramazan 1145	1 Mart 1733
46/1-47/1	Evâsıt-ı Ramazan 1145	1 Mart 1733
48/1	3 Zilkâde 1145	17 Nisan 1733
49/2-50/1	4 Zilkâde 1145	18 Nisan 1733
51/2	Evâsıt-ı Zilkâde 1145	29 Nisan 1733
53/2-54/1	Gurre-i Şevvâl 1145	17 Mart 1733
54/2	7 Zilkâde 1145	21 Nisan 1733
57/2	8 Zilhicce 1145	22 Mayıs 1733
58/2	15 Zilhicce 1145	29 Mayıs 1733
58/3	15 Zilhicce 1145	29 Mayıs 1733
64/2	22 Zilhicce 1145	5 Haziran 1733
64/3	22 Zilhicce 1145	5 Haziran 1733
65/2	24 Zilhicce 1145	7 Haziran 1733
78/3-79/1	6 Muharrem 1146	19 Haziran 1733
79/2-80/1	23 Zilkâde 1145	7 Mayıs 1733
80/3	Evâil-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733
85/2	24 Şevvâl 1145	9 Nisan 1733
88/1	18 Şevvâl 1145	3 Nisan 1733
88/2	18 Şevvâl 1145	3 Nisan 1733
90/2	14 Muharrem 1146	27 Haziran 1733
95/1	15 Muharrem 1146	28 Haziran 1733
96/1	10 Zilhicce 1145	24 Mayıs 1733
96/2-97/1	Evâhir-i Muharrem 1146	13 Temmuz 1733
98/2-99/1	Gurre-i Muharrem 1146	14 Haziran 1733
100/3	14 Safer 1146	27 Temmuz 1733
105/1	Evâil-i Muharrem 1146	14 Haziran 1733

III. BÖLÜM

190 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ'NE GÖRE MANİSA

a. Kayıtlara Göre Manisa'nın Mahâlleleri

Sözcük mânâsı; bir şehrin ya da kasabanın, bölünmüş olduğu kısımlardan her biri demek olan “mahâlle”nin,¹⁷³ bireylerin sosyâl ilişkilerinde, çok önemli bir yeri bulunmaktadır.

Osmanlı şehirlerinde; mahâlle, birbirini tanıyan ve birbirine karşı sorumluluk duyan, sosyâl dayanışma ve yardımlaşma içerisinde, bir arada yaşayan toplulukların ikâmet ettiği mahâl demektir.¹⁷⁴ İncelediğim sicil defterinde, tespit etmiş olduğum, kadarıyla, Manisa'ya âit elli yedi adet mahâllenin kaydı yer almaktadır.¹⁷⁵ Bu mahâllelerden dördünün, gayrî müslîm mahâllesi olduğu, adlarından anlaşılmaktadır.¹⁷⁶

Sicil defterinde yer alan mahâlle adlarını incelediğimde, bize; o dönemin Manisa halkı ve yerleşim alanları ile ilgili bir takım önem içeren bilgiler verdiğini fark ettik.

Manisa halkının çoğunluğu, Türk olmakla birlikte; Ermenî, Yahudî ve Hristiyanların da burada yaşadığı açıkça görülmektedir. Bu gayrî müslîm halkın tamâmına yakını, kendi ırkından müteşekkîl mahâllelerde¹⁷⁷ ikâmet etmektedir, fakat diğer mahâllelerde yaşayan gayrî müslîmler de mevcuttur.

Osmanlı Devleti'nde, genel olarak, bir mescit ya da câmî, mahâllelerin merkezi ve belirleyici niteliği olabilmektedir.¹⁷⁸ Manisa'nın mahâllelerinin bir kısmı, mescit ve

---

¹⁷³ Devellioğlu, a.g.e., s. 564.

¹⁷⁴ Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrindeki “Mahalle”nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, Osmanlı Araştırmaları, C. IV, İstanbul, 1984, s. 69.

¹⁷⁵ Manisa dışındaki bâzı şehirlere âit olan mahâlle adları da ilgili dâvâ kayıtlarında yer alabilmektedir ve bağlı oldukları yer ile birlikte, sicil içinde belirtilmişlerdir.

¹⁷⁶ Mahâlle-i Ermeniyân-ı Bâlâ, Ermeniyân-ı Suflâ, Rûmîyân, Yahudiyân.

¹⁷⁷ Zimmilerin ayrı mahâllelerde ikâmet etmeleri, onların kendi inanç ve geleneklerine sâhip kişilerle bir arada daha rahat yaşayabilmelerinden ve Osmanlı'dan önce merkezî otoritenin zayıf olduğu dönemlerdeki yerleşmeye olan etkilere de bağlanabilir. Bkz. Ergenç, a.g.m., s. 71.

¹⁷⁸ Ergenç, a.g.m., s. 74.

câmî isimlerini¹⁷⁹ bir kısmı vakıf kuran kişilerin¹⁸⁰ ya da mühîm şahısların¹⁸¹ ve yerlerin¹⁸² adlarını almıştır. Bâzı mahâlleciler, zamanla büyüyüp, genişlemiş olmalıdır ki; bir mahâlleden bir takım yeni mahâlleciler ortaya çıkmıştır.¹⁸³

İncelenen sicil defterinde yer alan, Manisa'nın merkez mahâllecilerinin isim listesi, tespît edebildiklerimizin bugünkü adları ile de birlikte, aşağıda yer alan tabloda sunulmuştur. Bu mahâlleciler adlarının bir kısmı, günümüzde de aynen kullanılmakla birlikte, geri kalanların bir kısmı da değişmiş ya da birkaç mahâlleciler, tek isim altında birleşmiş bulunmaktadır.

Tablo 44: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Mahâlleciler İsimleri

Mahâlleciler İsimleri	Defterdeki Yeri	Bugünkü Yerleri
Akmescid	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	Mutlu
Alay Beyi	13/1, 21/3, 26/1, 32/1, 39/2, 41/2, 60/2, 60/3, 67/3, 72/2, 73/2, 75/1, 86/1, 88/1, 89/2, 90/1	Alaybey
Ali Ağa*	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 71/2, 75/1, 83/3, 105/2	Anafarta
Arapalanı**	9/2, 22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 91/1	Arabalanı
Attar Ece*	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 65/3, 67/1, 75/1	Topçuasım
Ayn-ı Âlî**	3/2, 22/1, 26/1, 32/1, 39/2, 42/1, 74/3, 75/1, 88/1	Akgün

¹⁷⁹ Akmescid, Câmî-i Kebîr vd. M.Ş.S., 190, s. 22/1, 21/3 vd.

¹⁸⁰ Ayn-ı Âlî, İvaz Paşa vd. M.Ş.S., 190, s. 3/2, 21/3 vd.

¹⁸¹ Hüsrev Ağa vd. İbrâhim Çelebi, M.Ş.S., 190, s. 6/1, 32/1 vd.

¹⁸² Babakapusu, Çarşı vd. M.Ş.S., 190, s. 22/1, 21/3 vd.

¹⁸³ Bektaş; Bektaş-ı Kebîr, Bektaş-ı Sagîr vd. M.Ş.S., 190, s. 4/2, 21/3.

Babakapusu**	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 99/2	Topçuasım
Bektaş-1 Kebîr*	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1, 78/1	Arda
Bektaş-1 Sagîr*	4/2, 5/1, 5/2, 12/1, 21/3, 26/1, 32/1, 39/2, 41/2, 59/1, 59/2, 75/1, 88/1	Arda
Bölcek-i Âfîk*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 70/2, 75/1	Dinçer
Bölcek-i Cedîd*	22/1, 26/1, 32/1, 40/1, 42/1, 61/1, 75/1, 88/1	Dinçer
Câmî-i Kebîr*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 48/2, 75/1	İshak Çelebi
Çabrastlar Kebîr*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 68/2, 75/1, 81/1	Utku
Çabrastlar Sagîr*	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	Utku
Çarşu**	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1	Adakale
Çelebi	22/1	-
Çengizâde	32/1, 39/2, 42/1, 47/2, 75/1, 85/1	-
Danişmend Halil	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 70/3, 75/1, 77/1, 77/2, 78/2, 84/3	-
Dere**	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 69/4, 75/1, 82/1	Dere
Derviş Ağa	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1, 88/1	-
Deveciler	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 56/2, 57/1, 75/1, 88/2	-
Dilşikâr*	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1	Necâtibey
Ebe	32/1, 42/1, 75/1	-
Ece	22/1, 39/2	-

El Hâc İlyas-ı Kebîr*	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 51/3, 52/2, 75/1, 100/2, 101/1	Kuyualan / Akıncılar
El Hâc İlyas-ı Sagîr*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 69/3, 75/1, 81/2	Kuyualan / Akıncılar
El Hâc İvaz Paşa*	15/2, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 82/1	Mutlu
El Hâc Yahya*	22/1, 32/1, 42/1, 75/1	Topçuasım
Enarlıca*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 95/2, 95/3	Lalapaşa
Ermeniyân-ı Bâlâ	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	-
Ermeniyân-ı Suflâ	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 49/1, 75/1, 82/2	-
Göktaşlu*	7/1, 21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 58/3, 75/1, 85/1, 89/1, 98/2, 99/3	Göktaş
Gürhâne*	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1, 90/2	Saruhan
Hâki Baba **	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 72/1, 75/1, 80/3	Kaynak
Hamam-ı Kebîr	40/1	-
Hüccâclar	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1	-
Hüsrev Ağa*	6/1, 7/1, 21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1, 82/1	Sakarya
İbrahim Çelebi**	32/1, 39/2, 42/1, 75/1	İbrahim Çelebi
İmâd*	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1	İshak Çelebi
İsa Fakih*	3/3, 22/1, 26/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1, 88/1	Kocatepe
İvaz Paşa*	21/3	Mutlu
Karahisar*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1	Adakale
Kara Yunus*	12/1, 21/3, 26/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 88/1	Mimar Sinan

Nâsırlı*	21/3, 32/1, 33/1, 34/2, 39/2, 42/1, 50/2, 75/1	Ulus
Nıflizâde**	10/1, 21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 74/3, 75/1	Kocatepe
Nişancı Paşa	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 69/1, 69/2, 75/1	-
Ricâlî (Recâî)*	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1	Bayındır
Rûmiyân	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	-
Sakalar*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 85/1, 101/2	Bayındır
Saz**	5/3, 12/1, 21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 63/2, 75/1, 83/1, 84/1	Şehitler
Serâbad*	21/3, 32/1, 34/1, 39/2, 42/1, 75/1, 89/2	Bayındır
Seyyid Hoca*	21/3, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1, 101/2	Adakale
Sultâniyye**	21/3, 32/1, 39/2, 41/2, 75/1	Mimar Sinan
Teke	22/1, 32/1, 39/2, 42/1, 75/1	-
Yahudiyân	22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	-
Yarhasanlar*	4/2, 22/1, 25/1, 26/1, 32/1, 40/1, 42/1, 60/1, 61/2, 73/3, 74/2, 75/1, 82/1, 84/2, 86/2, 87/2, 91/2, 91/3, 92/2	Yarhasan
Yaviler*	8/1, 22/1, 32/1, 40/1, 42/1, 75/1	Bayındır

* Bu mahâlleler, 16. yüzyılda da bulunmaktaydı. Bu mahâllelerin, 16. yüzyıldan günümüze, buldukları yerler; Feridun M. Emecen'in tespît etmiş olduğu listeden alınmıştır. Bkz. XVI. Asırda Manisa Kazası, ss. 48 - 50.

** Bu mahâllelerin günümüzdeki yerleri, İ. Gökçen'in tespît etmiş olduğu listeden alınmıştır. Bkz. Vakıflar, C. I, ss. 303 - 304.

b. Kayıtlarda Yer Alan Kazâ, Nâhiye ve Köy Adları

Eyâlet (taşra) yönetim sistemi, Osmanlı Devleti'nden önce vâir olan, diğier Türk - İslâm devletlerinde de bir takım belirli şekillerde uygulanmaktaydı. Bu teşkilâta âit olan öğeleri, Osmanlı Devleti devralmış ve zaman içinde geliştiren, kendine has eyâlet (taşra) idâresini kurmuştur. Buna göre, Osmanlı Devleti'nin idârî taksîmâtını, en büyük birimden başlamak üzere; eyâlet, sancak, kazâ, nâhiye ve köyler şeklinde sıralamamız mümkündür.¹⁸⁴ Köylerin (karye) birleşmesi sonucu nâhiyeler, nâhiyelerin birleşimi ile kazâlar, kazalardan sancaklar (liva) ve sancakların birleşimi ile de eyâletler oluşmuştur.¹⁸⁵

İncelediğimiz sicil defterine göre; Osmanlı Devleti'nin idârî taksîmâtı içinde, Manisa, Anadolu Eyâleti'ne¹⁸⁶ bağılı olan Saruhan Sancağı'nın¹⁸⁷ bir nâhiyesi olarak görülmektedir. Sicil defterinde yer alan; kazâ, nâhiye, kasaba ve köy isimleri, mevcut tablolarda gösterilmiştir. Sicil defterinde yer alan; kazâ ve nâhiye isimleri, defterdeki yerleri ve bugünkü durumları da aşağıdaki yer alan tabloda gösterilmiştir. Bugünkü durumlarını tespit edebilmiş olduğumuz kazâ ve nâhiyelerden bir kısmı, aynı isimler ve idârî birimlerle mevcut olmakla birlikte, bir kısmının ise isim ya da idârî birimlerinde, bir takım değişiklikler olduğunu veyâ hâlen mevcut olmadıklarını anlayabiliyoruz.

---

¹⁸⁴ İpşirli, a.g.m., s. 22.

¹⁸⁵ Kapsamlı bilgi için bkz. Halaçoğlu, Teşkilat..., s. 83.

¹⁸⁶ M.Ş.S., 190, s. 46/1.

¹⁸⁷ Osmanlı Devleti'nde ilk dönemlerden itibaren yeni fethedilen yerlere, gerek devlet hâkimiyetinin sağlanması ve gerekse o bölge ahâlisinin yeni yönetime uyum sağlayabilmesi için şehzâdeler tâyin olunuyordu. Saruhan'ın da Osmanlı Devleti'ne katılımı ile Manisa, şehzâde sancağı hâline getirilmişti. Bunda, sınıra ve İstanbul'a yakınlığının da etkisi de vardı. Bkz. Emecen, a.g.e., s. 26.

Tablo 45: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Kazâ ve Nâhiye Adları

Kazâ İsimleri	Defterdeki Yeri	Bugünkü Durum**	
		Yer Adı	Bağlı Olduğu Yer
Adala (Nâhiye)	16/2, 17/1, 25/2	Adala (Belde)	Salihli İlçesi
Akhisar (Kazâ)	16/2, 17/1	Akhisar (İlçe)	Manisa
Belen* (Nâhiye)	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Durgutlu (Kasaba)	16/2, 17/1, 21/2, 41/2, 44/1, 65/1, 74/3, 83/2, 88/1, 88/2	Turgutlu (İlçe)	Manisa
Emlâk* (Nâhiye)	21/2, 23/1, 39/2, 40/1, 42/1, 44/1, 74/3, 75/1	Emlâkdere (Köy)	Manisa Merkez
Gördös (Kazâ)	16/2, 17/1	Gördes (İlçe)	Manisa
Gördük (Kasaba)	13/2, 14/1, 16/2, 17/1	-	-
Güzelhisar (Kazâ / Nâhiye)	16/2, 17/1	-	-
Ilıca	16/2, 17/1	-	-
Kayacık (Kazâ)	16/2, 17/1	Kayacık (İlçe)	Gördes İlçesi
Palamud* (Nâhiye)	10/1, 22/1, 40/1, 42/1, 48/2, 74/3, 103/3	Palamut (Belde)	Manisa
Mağnisa (Nâhiye Merkezi)	13/2, 14/1, 16/2, 17/1, 21/2, 26/1, 28/1, 36/1, 39/2, 44/1, 55/1, 63/3, 96/1, 97/2	Manisa (İl)	Manisa
Marmara (Kazâ)	1/2, 16/2, 17/1	Gölmarmara (İlçe)	Manisa

Mendehorya (Kazâ)	16/2, 17/1	Kemaliye (Belde)	Alaşehir İlçesi
Menemen (Kazâ / Nâhiye)	16/2, 17/1, 49/2, 87/2	Menemen (İlçe)	İzmir
Nif (Kazâ / Nâhiye)	16/2, 17/1	Kemalpaşa (İlçe)	İzmir
Teymürcü (Kazâ)	16/2, 17/1	Demirci (İlçe)	Manisa
Yurt Dağı (Nâhiye)	9/3, 23/1, 41/1, 43/1, 76/1, 87/2, 91/1	-	-

* Bu nâhiyeler, 16. yüzyılda da bulunmaktaydı. Bu nâhiyelerin, 16. yüzyıldan günümüze, buldukları yerler; Feridun M. Emecen'in tespît etmiş olduğu listeden alınmıştır. Bkz. XVI. Asırda Manisa Kazası, s. 111 - 112.

** Alındığı liste için bkz. Türkiye Mülkî İdâre Birimleri ve Bunlara Bağlı Köyler ve Belediyeler, Ankara, 1971. ss. 617 - 629.

İncelenen sicil defterinde, sancak merkezi olan Manisa ve nâhiyeleri ile sancağın diğer kazâlarına bağlı olan idârî taksîmâtın içindeki en küçük birim olan; iki yüz yirmi üç adet köy (karye) yer almaktadır. Sicilde geçen köylerin isimleri, bağlı buldukları idârî birimleri, sicil defterindeki yerleri ve tespît edebildiklerimizin bugünkü durumları, aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir. Bugünkü durumlarını tespit edebildiğimiz köylerden bir kısmı, günümüzde de hâlen aynı isim ve idârî birimle vâir olmakla birlikte, bir kısmının ise isim ya da idârî birimlerinde, bir takım değişiklikler olduğunu veyâ hâlen mevcut olmadıklarını anlayabiliyoruz.

Tablo 46: 190 Numaralı Manisa Şer'iyeye Sicili'nde Yer Alan Köy Adları

Köy İsimleri	Bağlı Olduğu Nâhiye	Defterdeki Yeri	Bugünkü Durum	
			Yer Adı	Bağlı Olduğu Yer
Ada	Yurt Dağı	23/1, 43/1	-	-
Âdil Obası	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Ahadlar	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Ahurlar	Yurt Dağı	23/1	-	-
Ahmed Paşalu*	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Akça Hasan	Yurt Dağı	23/1	-	-
Akça mâ Çatak	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1, 91/1	-	-
Akçapınar	Belen	22/1, 40/1, 42/1	-	-
Alibeyli	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 74/3, 75/1	-	-
Âmâd	Yurt Dağı	24/1	-	-
Arabacıboz	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Asmacık	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Âşık	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Avta	Yurt Dağı	41/1	-	-
Avunduk	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Aydınlar*	Palamud	74/3	Aydınlar (Köy)	Saruhanlı İlçesi

Bağşaişler	Yurt Dağı	23/1	-	-
Bahşîler	Yurt Dağı	76/1	-	-
Balabanlı	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Balcılar	Yurt Dağı	13/2, 43/1	-	-
Balhca	Palamud	13/2, 21/2, 22/1, 28/1, 39/2, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Bargir	Emlâk	23/1, 40/1, 43/1, 44/1, 75/1	-	-
Bayramşah	Yurt Dağı	40/1, 43/1, 76/1	-	-
Baytar	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Bekir	Belen	22/1	-	-
Bekir Ağa Çullusu	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 58/3, 75/1	-	-
Bekirler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1	-	-
Belen	Belen	40/1, 41/1, 42/1, 74/3, 75/1, 76/1	-	-
Beratlar	Yurt Dağı	1/2	-	-
Bereketlü	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Bostanlık	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Burun	Yurt Dağı	1/2	-	-
Büküş	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Cebeli	Yurt Dağı	40/1	-	-
Çalışlar	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Çaltı	Emlâk	23/1, 40/1, 43/1, 44/1, 75/1	-	-

Çamlıca	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Çeküler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Çekürlü	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Çırdın	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Çiftlik-i Bâlâ	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Çiftlik-i Suflâ	Yurt Dağı	41/1	-	-
Çiftlik-i Süleyman	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Çiftliktâbi	Yurt Dağı	23/1	-	-
Çoban İsa	Belen	11/1, 23/1, 43/1	-	-
Çonkara-ı Kebîr	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Çukur**	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1, 87/2	Çukurköy (Köy)	Menemen İlçesi / İzmir
Davudlar	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Dazyurd	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 76/1	-	-
Dedebeyli	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Defterdârzâde	Yurt Dağı	43/1, 76/1, 89/2	-	-
Değirmenderesi	Emlâk	23/1, 40/1, 43/1, 44/1, 75/1	-	-
Dellaklar	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Deliler	Yurt Dağı	43/1	-	-
Demirci	Yurt Dağı	24/1, 43/1	-	-
Dere (Ersi)	Palamud	22/1, 23/1, 24/1, 40/1, 41/1, 42/1,	Bu isimde, dört adet köy mevcuttur.	

		43/1, 44/1, 74/3, 75/1, 76/1		
Dibekalanı	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	Dibekdere (Köy)	Ahmetli İlçesi
Doğanhisarı	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Durasılı	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Dûlek-i Kebîr	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1	-	-
Dûlek-i Sagîr	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1	-	-
Eğri*	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1, 80/2	Eğri (Köy)	Üçpınar Beldesi
Eğridere	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1, 44/1, 75/1	-	-
El Hâc İbrahimler	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Erdelli	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Erenler	Palamud	22/1, 40/1, 42/1	-	-
Erkeçili	Yurt Dağı	24/1, 43/1, 76/1	-	-
Ermenas	Belen	23/1, 43/1	-	-
Evrenos*	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1, 75/1	Evrenos (Köy)	Muradiye Beldesi
Geri	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Gersen	Emlâk	23/1, 44/1, 75/1	-	-
Gökçe*	Palamud	22/1, 39/2, 40/1, 42/1, 74/3	Gökçe (Belde)	Saruhanlı İlçesi
Görerler	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Gözdeler	Yurt Dağı	40/1	-	-
Gümülceli	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Habib	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-

Hacılar	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Hacı Mehmedler	Yurt Dağı	24/1	-	-
Hacı Musa	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Hacı Ömerler	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Hacı Rahmanlar	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Halidlü	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 70/2, 74/3	-	-
Halil Ağazâde (Halilbeglü)**	Yurt Dağı	43/1, 76/1	Halilbeyli (Köy)	Kemalpaşa İlçesi / İzmir
Hamaklu	Yurt Dağı	76/1	-	-
Harbelenli	Emlâk	40/1	-	-
Horoz*	Emlâk	23/1, 24/1, 40/1, 42/1, 75/1	Horozköy (Mahâlle)	Manisa Merkez
İlyascılar	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
İlyaslar	Palamud	13/2, 21/2, 22/1, 28/1, 39/2, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
İncüler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
İsmailli	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Kabağaç	Yurt Dağı	23/1	-	-
Kâfirboz	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1, 44/1, 75/1	-	-
Kahramanlar	Yurt Dağı	76/1	-	-
Kalabak	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-

Kalemli	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Kapu	Yurt Dağı	41/1	-	-
Kapukaya	Yurt Dağı	24/1, 43/1, 76/1	-	-
Kara Ahmedli	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1	-	-
Kara Ali*	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1, 44/1, 75/1	Karaali (Köy)	Muradiye Beldesi
Karaağaçlı*	Yurt Dağı	76/1	Karaağaçlı (Belde)	Manisa Merkez
Kara Hüseyinler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Karaca Ahmed	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1, 76/1	-	-
Karakılıçlı	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Karamanîler	Yurt Dağı	24/1, 43/1	-	-
Karaoğlanlı*	Belen	22/1, 40/1, 42/1	Karaoğlanlı (Belde)	Manisa Merkez
Karaseller	Yurt Dağı	41/1, 76/1	-	-
Karaselli	Belen	22/1, 40/1, 41/1, 42/1, 43/1, 75/1	-	-
Karasulu	Yurt Dağı	24/1	-	-
Kartallar	Yurt Dağı	43/1, 76/1	-	-
Kayaağaç	Yurt Dağı	40/1, 43/1, 76/1	-	-
Kayabeyler	Emlâk	40/1	-	-
Kayalular	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Kayapınarı	Emlâk	23/1, 44/1, 75/1	-	-
Kazaklar	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Keçili*	Yurt Dağı	61/1	Keçiliköy (Mahâlle)	Manisa Merkez
Kepenekli	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-

Kırklı (Kırtık)	Yurt Dağı	24/1	Kırtık (Mevkî Adı)	Manisa Merkez
Kırkpınar	Emlâk	42/1	-	-
Kırsekili	Yurt Dağı	23/1	-	-
Kirmen	Emlâk	40/1	-	-
Koca	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Koca Haliller	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Köseler**	Belen	23/1, 24/1, 41/1, 43/1	Köseler (Köy)	Gördes İlçesi
Köselü	Yurt Dağı	76/1	-	-
Kösen	Emlâk	43/1	-	-
Mahfiller	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1, 98/2	-	-
Mâhiler	Palamud	22/1	-	-
Maldan	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 76/1, 91/1	-	-
Mamaklar	Yurt Dağı	41/1, 43/1	-	-
Manastır	Emlâk	23/1, 40/1, 43/1, 44/1, 75/1	-	-
Mârifler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Melik	Yurt Dağı	43/1	-	-
Memiler	Palamud	40/1, 42/1, 74/3	-	-
Metişler	Yurt Dağı	76/1	-	-
Mezidler	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Mihâil	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Muslu	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Mürenli	Yurt Dağı	24/1	-	-
Okçular	Yurt Dağı	1/2	-	-

Orta	Yurt Dağı	9/3, 23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Osmancalu	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Öksüz Aliler	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Öksüzler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Ömerlü	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Örüncek	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Örseller	Yurt Dağı	24/1	-	-
Papazlık	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Paşa*	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3, 88/1	Paşaköy (Belde)	Saruhanlı İlçesi
Penbecik	Emlâk	23/1, 43/1, 44/1	-	-
Pınar	Yurt Dağı	24/1, 43/1, 76/1	-	-
Pir Emet	Yurt Dağı	23/1	-	-
Pünyar	Yurt Dağı	41/1	-	-
Rahimli	Yurt Dağı	41/1	-	-
Rahmanlu	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-
Recebli	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Sabanca	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Sadaka	Yurt Dağı	23/1	-	-
Sait	Yurt Dağı	41/1	-	-
Sakalar	Palamud	42/1	-	-
Sakallı	Yurt Dağı	23/1, 40/1, 43/1, 76/1	-	-

Sakarkaya*	Palamud	22/1, 40/1	Sakarkaya (Köy)	Palamud Beldesi
Samaklı	Yurt Dağı	23/1	-	-
Sandıklı	Yurt Dağı	23/1	-	-
Sard	Palamud	40/1, 42/1, 74/3	-	-
Sarı	Palamud	22/1	-	-
Sarı Ahmetlü*	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	Sarıahmetli (Köy)	Osmancalı Beldesi
Sarıçamlı	Palamud	40/1, 74/3	-	-
Sarı Fakih	Yurt Dağı	41/1	-	-
Sarı Hacılı	Yurt Dağı	42/1	-	-
Sarı Nasuhlar	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1	-	-
Sarıkaya	Yurt Dağı	43/1, 74/3, 76/1	-	-
Sarılar	Yurt Dağı	40/1, 43/1, 76/1	-	-
Saritepe	Yurt Dağı	24/1	-	-
Sarma*	Yurt Dağı	43/1, 76/1	Sarma (Köy)	Üçpınar Beldesi
Sarmanlı	Belen	40/1	-	-
Saruhanlı**	Palamud	22/1, 42/1, 74/3, 75/1	Saruhanlı (İlçe)	Manisa
Sarular	Yurt Dağı	23/1	-	-
Sekilik	Yurt Dağı	40/1, 43/1, 76/1	-	-
Sekerli	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Selendi	Emlâk	23/1, 28/1, 39/2, 40/1, 41/2, 44/1, 74/3	-	-
Selimşahlar	Belen	22/1, 40/1, 42/1, 75/1	-	-
Sevükler	Yurt Dağı	76/1	-	-
Seydi Obası	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Seyitli	Yurt Dağı	23/1, 43/1	-	-

Sırçe	Yurt Dağı	40/1	-	
Sırtlanlı	Emlâk	23/1, 42/1, 44/1, 75/1	-	-
Singüllü	Emlâk	40/1, 80/2	-	-
Sintelli	Palamud	22/1, 23/1, 40/1, 42/1, 74/3, 75/1, 76/1	-	-
Sintülü	Emlâk	41/1, 42/1	-	-
Sökerler	Yurt Dağı	41/1	-	-
Sufiler	Yurt Dağı	1/2	-	-
Süleymancık Obası	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Sümbüllü	Emlâk	44/1	-	-
Süngerler	Yurt Dağı	24/1, 43/1	-	-
Şatırlar	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Tamyaeli	Emlâk	23/1	-	-
Tatar**	Belen	22/1, 39/2, 40/1, 42/1, 75/1	Yılmaz (Belde)	Salihli İlçesi
Tavukçukuru	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Tayaeli	Emlâk	40/1, 43/1, 44/1, 75/1	-	-
Tekeli*	Emlâk	23/1, 40/1, 43/1, 44/1, 75/1	Tekeli (Köy)	Manisa Merkez
Tekeliler*	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	Tekeliler (Köy)	Manisa Merkez
Tepe	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1, 76/1	-	-
Tepecik	Emlâk	24/1, 40/1, 41/1, 43/1, 75/1, 76/1	-	-

Teymürcü*	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 41/1, 43/1, 76/1	Demirci (İlçe)	Manisa
Turasılı**	Yurt Dağı	24/1	Durasılı (Köy)	Osmancalı Beldesi
Uçavlu	Palamud	22/1, 42/1, 74/3	-	-
Ulus	Yurt Dağı	1/2, 44/1	-	-
Uncuboz**	Emlâk	23/1, 40/1, 42/1, 44/1, 75/1	Uncuboz (Mahâlle)	Manisa Merkez
Uzun Hamzalar	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Uzun Hasanlar	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Üçkuyu	Palamud	40/1	-	-
Veliler	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 76/1	-	-
Yahşîler	Yurt Dağı	40/1, 43/1	-	-
Yarıncı Kapsu	Yurt Dağı	40/1	-	-
Yascılar	Yurt Dağı	23/1	-	-
Yaya	Palamud	22/1, 40/1, 42/1, 74/3	-	-
Yaycılar	Yurt Dağı	41/1, 43/1	-	-
Yazıcı Çullusu	Yurt Dağı	23/1, 43/1, 76/1	-	-
Yenice	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Yörükân-ı Tımar	Yurt Dağı	23/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Yörükler	Yurt Dağı	41/1, 43/1, 76/1	-	-
Yunuslar	Yurt Dağı	24/1, 41/1, 43/1, 76/1	-	-
Zîrlar	Yurt Dağı	40/1	-	-

* Bu köyler, 16. yüzyılda da bulunmaktaydı. Bu köylerin, 16. yüzyıldan günümüze, buldukları yerler; Feridun M. Emecen'in tespît ettiği listeden alınmıştır. Bkz. XVI. Asırda Manisa Kazası, ss. 158 - 221.

** Alındığı liste için bkz. Türkiye Mülkî İdâre Birimleri ve Bunlara Bağlı Köyler ve Belediyeler, Ankara, 1971, ss. 617 - 629.

c. Kayıtlarda Yer Alan Çeşitli Mevkî Adları

İncelenen sicil defterinde, çeşitli isimlerle anılan bâzı yer adları da bulunmaktadır. Bu mevkî isimleri, sosyo-kültürel hayâtın bir parçasını oluşturmaktadır. Ayrıca bizlere de ilgili dönemdeki sosyâl yaşamın sürdüğü bölgeler hakkında, bir takım bilgiler sunmaktadır. Manisa ve civârında yer alan mahâlleler vs. mahâller ile o bölgeyi tanımlayan çeşitli yer isimleri, aşağıdaki yer alan tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çeşitli Mevkî Adları

Mevkî Adları	Defterdeki Yeri
Akpınar	67/2
Alaşehir	62/2
Baklan	53/2
Çal Kebîr	53/2
Çal Sagîr	53/2
Çataloba	53/2
Çınarlıçeşme	85/1
Çömlekçi	83/2
Cullah	85/1
Denizler	53/2
Deveciler	53/2
Doğalar	53/2
Dolaplıbağçe	68/3
İnebey	85/2

İskenderlü	53/2
Kuyucak	53/2
Marmara	1/2, 2/1, 53/2
Nefs-i Marmara	1/2
Sicüllü	53/2
Şeyhlü	53/2
Yarıkkaya	67/2
Yinebolu	2/2
Zeytuncuk	82/1

d. Kayıtlarda Yer Alan Dînî ve Sosyâl Kurumlar

Osmanlı Devleti'nin şehir yapılanmasını oluşturmakta olan kültürel etkenler ve fizikî yapılar, kendilerinden çok daha eski İslâm şehirlerinin de nitelikleriyle, oldukça yakın bir ilişkiliye sâhiplerdi. Halkın hayat biçimine bağlı olarak gelişen, yenilenen ve değişen Osmanlı şehirleri, ekonomik ve sosyâl yaşamın da merkezi konumundaydılar. Osmanlı şehirlerinin oluşumunda; çarşı, han, hamam vb. imâretler ile dînî ve sosyâl yapılar, şehrin îmar ve iskân edilmesinde de çok önemli bir role sâhiplerdi.¹⁸⁸

İncelenen sicil defterinde yer alan kayıtlardan, söz konusu dönemde, Manisa şehrinin oldukça zengin kültürel niteliklere ve fizikî yapılara sâhip bulunduğunu anlayabiliyoruz. Bunlardan bir kısmı, bugün de hâlen mevcut olmakla birlikte; câmî, mescît, medrese, muallîmhâne, zâviye, çarşı, han ve hamam gibi yapılardan oluşmaktaydılar. İncelediğimiz sicilde, medrese ve hamamlarla ilgili herhangi bir kayda rastlanmamaktadır. Geri kalan verilerle ilgili ise aşağıda yer alan tabloda, ilgili dönemde, Manisa'da mevcûd bulunan sosyâl ve dînî kurumlar gösterilmiştir.

¹⁸⁸ Cengiz Orhonlu, Osmanlı İmparatorluğu'nda Şehircilik ve Ulaşım Üzerine Araştırmalar (Derleyen: Salih Özbaran), E.Ü.E.F.Y., İzmir, 1984, ss. 1 - 3.

Tablo 48: 190 Numaralı Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Dînî ve Sosyâl

Müesseselerin Dağılımı

Müessese Adı	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Câmîler	8	36,36	1/2, 9/2, 63/1, 67/1, 68/1, 80/3, 81/2, 98/2
Çeşme ve Su Kuyuları	4	18,18	8/1, 11/1-12/1, 69/3, 85/1
Çarşılar	3	13,63	99/2, 101/2, 102/1, 103/2, 107/2
Zâviyeler	2	9,09	63/3, 103/3
Hanlar	1	4,54	107/2
Muallîmhâneler	1	4,54	104/3-104/4
Mescîdler	1	4,54	11/1-12/1
Tekkeler	1	4,54	103/1
Türbeler	1	4,54	104/3-104/4
Toplam	20	-	-

Osmanlı şehirlerinde, genel olarak, bir mescît ya da câmî, mahâllelerin merkezî belirleyici niteliği olmuştur ve dolayısı ile buldukları mahâllelere de isimlerini vermişlerdir. Bilindiği gibi, medreseler, Osmanlı Devleti'nin İlmîye Teşkilâtı içinde ve çeşitli devlet adamlarının yetiştirilmesi konusunda da önemli bir role sâhip olmuşlardır.¹⁸⁹

İncelenen sicil defterinde yer alan kayıtlarda, söz konusu dönem için Manisa'da bulunan sekiz adet câmînin,¹⁹⁰ bir adet mescîdin¹⁹¹ ve bir adet

¹⁸⁹ Bkz. İpşirli, a.g.m., s. 259.

¹⁹⁰ M.Ş.S., 190, s. 1/2, 9/2, 63/1, 67/1, 68/1, 80/3, 81/2, 98/2.

¹⁹¹ M.Ş.S., 190, s. 11/1-12/1.

muallâmhânenin¹⁹² adı yer almaktadır. Aşağıda yer alan tabloda, dînî kurumların adları, defterdeki yerleri ve tespit edebildiklerimizin bağlı oldukları yerler verilmiştir.

Tablo 49: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Dînî

Kurumlar

Kurum Adı	Defterdeki Yeri	Bulunduğu Yer
Attâr Ece Câmîi	67/1	Mahâlî-i Attâr Ece
Çeşniğâr Sinan Ağa Câmî-i Şerîfi*	9/2	Mahâlî-i Arapalanı
Derviş Ağa Câmî-i Şerîfi	63/1	Mahâlî-i Derviş Ağa
Dilşikâr Camî-i Şerîfi	68/1	Mahâlî-i Alaybeyi
El Hâc Mahmud Paşa Camîi	81/2	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr
Göktaşlu Câmî-i Şerîfi	98/2	Mahâlî-i Göktaşlu
Hâki Baba Câmî-i Şerîfi*	80/3	Mahâlî-i Hâki Baba
Halime Hâtun Câmî-i Şerîfi*	1/2	Nefs-i Marmara
Çoban İsa Mescîdi	11/1-12/1	Karye-i Çobanisa
Karlızâde Şeyh Sultan Efendi Muallîmhânesi	104/3-104/4	-
Yiğit Başı Tekyesi	103/1	Mahâlî-i Seydi Hevâce
Emîrû'd- Dîn Zâviyesi	103/3	Nâhiye-i Palamud
Saruhan Baba Zâviyesi	63/3	-
Karlızâde Şeyh Sultan Efendi Türbesi	104/3-104/4.	-

* Bu câmîler, câmîyi binâ eden kişilerin ismiyle anılmaktadır.¹⁹³

¹⁹² M.Ş.S., 190, s. 104/3-104/4.

¹⁹³ Örn. “... Mağnisada vâki Hâki Baba binâ eylediği camii-i şerif devr-i eyyâm ile...” M.Ş.S., 190, s. 80/3.

d.1. Sosyâl Kurumlar

d.1.a. Vakıflar

Vakıf, Arapça'da; “durdurmak, alıkoymak”¹⁹⁴ anlamına gelip, bir mülkün, kamunun faydası için ebedî olarak tahsîs edilmesi demektir. Vakfeden kimseye “vâkîf”; vakfedilmiş olan mala “mevkûf”, vakıftan yararlanan kişilere ise “mevkûfû'n-aleyh, meşrûtû'n- leh” denmiştir.¹⁹⁵

Vakfin, ilk kez ortaya çıkış şekli hakkında, tam net ve kesin bir bilgi sunulmasa da Türk - İslâm devletlerinde, oldukça yaygın bir biçimde yer alan bir uygulama olduğunu görüyoruz.¹⁹⁶ Osmanlı Devleti'nde iskân ve îmar faaliyetleri, şehirlerin kamu hizmetleri, sosyâl yardımlaşma ve dayanışma, ilmî, dînî ve medenî yaşamın çeşitli tezâhürleri, vakıf kuruluşları aracılığı ile düzenlenmiş ve yönetilmiştir.¹⁹⁷

İncelenen sicil defterinde, vakıflarla ilgili on sekiz adet kayıt yer almaktadır. Bu kayıtlar, içerikleri açısından değişik konulardan meydana gelmektedirler. Sayısal olarak; yedi adet kayıtle, vakıflara yapılan tâyînlerden¹⁹⁸ sonra, beş adetle vakıf işletmeleri,¹⁹⁹ yine beş adetle vakıf kurulması ve şahısların mülkünü ya da diğer emtiâsını bir vakfa vakfetmesi²⁰⁰ ve bir adetle avârız vakıfları ile ilgili kayıtlar,²⁰¹ sıralamayı oluşturmaktadır.

---

¹⁹⁴ Bahaeddin Yediyıldız, “Vakıf”, mad., İA, MEB, C. 13, 1997, s. 153.

¹⁹⁵ Pakalın, a.g.e., C. III, s. 577.

¹⁹⁶ Kapsamlı bilgi için bkz. Fuad Köprülü, “Vakıf Müessesesinin Hukuki Mahiyeti ve Tarihi Tekâmülü”, Vakıflar Dergisi, C. II, Ankara, 1942, ss. 1 - 35.

¹⁹⁷ Ö. Lütfi Barkan, “Osmanlı İmparatorluğu'nda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler: İstilâ Devrinin Kolonizatör Türk Dervişleri”, Vakıflar Dergisi, C. II, 1942, s. 354.

¹⁹⁸ M.Ş.S., 190, s. 9/2 vd.

¹⁹⁹ M.Ş.S., 190, s. 1/2-2/1 vd.

²⁰⁰ M.Ş.S., 190, s. 11/1-12/1 vd.

²⁰¹ M.Ş.S., 190, s. 67/1.

Tablo 50: Vakıflar ile İlgili Kayıtların Konularına Göre Tasnifi

Konu	Sayı	Defterdeki Yeri
Vakıflara Yapılan Tâyinler ile İlgili Kayıtlar	7	9/2, 63/3-64/1, 69/3, 104/2, 104/3, 107/2, 107/3
Vakıfların İşletilmesi ile İlgili Kayıtlar	5	1/2-2/1, 53/2-54/1, 80/3, 98/2, 100/3
Vakıf Kurulması ve Vakfa Mal Vakfetmek ile İlgili Kayıtlar	5	11/1-12/1, 63/1, 67/1, 69/3, 90/2
Avârız Vakıfları ile İlgili Kayıtlar	1	67/1

İncelenen sicil defterinde yer alan kayıtlara göre, ilgili dönemde, Manisa’da kurulmuş olan vakıfların çoğu, dînî amaçlı kurulmuş olmakla birlikte; vakıfları ekonomik açıdan desteklemek ve kamuya hizmet için kurulan vakıflar da vardı.²⁰²

Tablo 51: 190 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Vakıfların

Dağılımı

Vakfın Hizmet Türü	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Câmî	3	17,64	1/2-2/1, 11/1, 80/3
Çeşme	3	17,64	9/2, 11/1-12/1, 69/3
Ev	1	5,88	90/2
Dükkân	1	5,88	107/2
Han	1	5,88	107/2

²⁰² M.Ş.S., 190, s. 107/2.

Muallîmhâne	1	5,88	104/4
Zâviye	1	5,88	63/3
Türbe	1	5,88	104/3
Nakdî	1	5,88	9/2
Aş	1	5,88	67/1
Avârız	1	5,88	67/1
Hâc	1	5,88	100/3
Cüz ve Sûre Okuma	1	5,88	104/2
Toplam	17	-	-

Vakıflar, toplum içerisinde, çeşitli hizmetler ifâ etmekle birlikte, aynı zamanda, memleketin zenginlik ve refâhının da bir göstergesi sayılmaktaydı. Manisa’da, 16. ve 17. yüzyıllarda hızla artan ve 18. yüzyıl başlarında da devâm eden, gerek devlet ricâlî gerekse zengin hayırsever şahıslar tarafından kurulan, birçok vakıf bulunmaktaydı.²⁰³ 1732 - 1733 yıllarında mevcûd olan ve ilgili sicil kayıtlarında yer alan vakıfların kurucuları da zikredilen vasıflara sâhip olan şahıslardan oluşmaktaydı.

Tablo 52: 190 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Vakıf

İsimleri

Vakıf Adı	Defterdeki Yeri
Attar Ece Avârız Vakfı	67/1
Çoban İsa Câmîi Vakfı	11/1
Debbağhâne Taâmîyye Vakfı	67/1
Halime Hâtun Câmî-i Şerîfi Vakfı	1/2-2/1
Hâki Baba Câmîi Vakfı	80/3
Hatibzâde Vakfı	107/3
İcrâ-i Şerîfe Vakfı	104/2
İmdâd-ı Haccîyye Vakfı	100/3

²⁰³ Bkz. İbrahim Gökçen, Manisa Tarihinde Vakıflar ve Hayırlar, C. I, Manisa, 1946, s. 16.

Karlızâde Şeyh Sultan Efendi Vakfı	104/3
Kavalçeşme Vakfı	67/1
Saruhan Baba Zâviyesi Vakfı	63/3
Vâridâd ve İhrâcât Vakfı	98/2
Veled Bey Vakfı	11/1, 12/1

İslâm hukûkuna göre, vakıf kurulabilmesi için bir takım şartlar bulunmaktadır. Bunlar; vakfeden kimsenin reşît, tam yetkili ve ehlîyet sâhibi olması ile vakfettiği ile ilgili açık ve net bir hür irâde beyânında bulunması; vakfedilecek olan malın, vâkıfın kendi mülkü ve bilinir olması, akar (gayrî menkul) ya da örfen vakf-ı câiz menkûl olması gibi husûslardı. Ayrıca, vakfın kurulabilmesi için muhakkak hayır amacı da taşınması gerekmektedir.²⁰⁴

İncelenen sicil defterinde, vakıflarla ilgili kayıtların çoğunluğunu, vakfın idâresi için görevlere yapılan tâyinler oluşturmaktadır. Bu görevleri, vakfın genel işlerini idâre eden sorumlu olan mütevellî²⁰⁵ ve onları da kontrol eden nâzır²⁰⁶ tâyinleri başta yer almak üzere diğerlerini ise sırasıyla; imam,²⁰⁷ müezzîn,²⁰⁸ zâviyedâr,²⁰⁹ türbedâr,²¹⁰ hatip²¹¹ ve imam-ı sâni²¹² tâyinleri izlemektedir. Bu tâyinler, genel olarak; bir önceki görevlinin, kendi isteği, yaşlılığı, hastalığı, ölümü ya da görevinde usûlsüzlük yapması gibi veyâ görevi îfâ edecek kişinin bulunmaması gibi durumlarda yapılabilirdi. Vakıf görevlilerinin maaşları ise, ilgili vakfın, yine kendi gelirleri içinden karşılanıyordu.

---

²⁰⁴ Kapsamlı bilgi için bkz. Ahmed Akgündüz, İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, OSAV, İstanbul, 2013, ss. 448 - 451.

²⁰⁵ M.Ş.S., 190, s. 9/2 vd.

²⁰⁶ M.Ş.S., 190, s. 53/2 vd.

²⁰⁷ M.Ş.S., 190, s. 1/2, 11/1.

²⁰⁸ M.Ş.S., 190, s. 1/2, 99/1.

²⁰⁹ M.Ş.S., 190, s. 63/3-64/1, 10/3.

²¹⁰ M.Ş.S., 190, s. 63/3.

²¹¹ M.Ş.S., 190, s. 1/2.

²¹² M.Ş.S., 190, s. 63/1.

Tablo 53: 1732 - 1733 Yıllarında Tâynî Yapılan Vakıf Görevlileri

Vakıf Görevlisi	Sayı	Maaşı (Günlük)	Defterdeki Yeri
Mütevellî	11	2 - 10 akça arası	9/2, 11/1, 12/1, 63/3-64/1, 69/3, 90/2, 103/3, 104/2, 104/4, 107/2, 107/3
Nâzır	3	3 - 20 akça arası	9/2, 53/2, 104/3
İmam	2	2 - 8 akça arası	1/2, 11/1
Müezzîn	2	1 - 5 akça arası	1/2, 99/1
Zâviyedâr	2	3 - 5 akça arası	63/3-64/1, 103/3
Türbedâr	1	3 - 5 akça arası	63/3
Hatib	1	2 - 8 akça arası	1/2
İmam-ı Sâni	1	2 - 8 akça arası	63/1

Vakıflara âit olan mallar, gerek vakfın devâmı ve gereksinimlerinin karşılanması gerekse kamuya daha iyi nitelikte hizmet edebilmek için bir takım kurallar içinde, kirâyâ²¹³ verilebiliyordu. Böylece, vakfa âit bulunan malların işletiminde de büyük kolaylıklar sağlanmış oluyordu.²¹⁴

Vakıflar, toplum içinde yalnızca dînî hizmet değil, bunun yanı sıra iktisâdî açıdan da halka yararlı olabilecek vazîfeler üstlenmekteydi.²¹⁵ Vakıflar, avâriz vergilerinin ödenmesi²¹⁶ açısından ve bunun hâricinde yer alan, mahâllenin çeşitli gereksinimleri, fakir ve fukaraya, borçlulara, kimsesiz çocuklara vb. ihtiyaç sâhibi

²¹³ M.Ş.S., 190, s. 107/2.

²¹⁴ Kapsamlı bilgi için bkz. Akgündüz, a.g.e., s. 453.

²¹⁵ Bu konu hakkında bkz. Alpay Bizbirlik, “Osmanlı Toplumunda Vakıfların Sosyo-Ekonomik Boyutları ve Buna Dair Örnekler”, Osmanlı (Editör: Güler Eren), C. 5, Yeni Türkiye Yayını, Ankara, 1999, ss. 56 - 62.; Alpay Bizbirlik, 16. Yüzyıl Ortalarında Diyarbakir Beylerbeyliği’nde Vakıflar, TTK, Ankara, 2002.

²¹⁶ M.Ş.S., 190, s. 67/1.

kimselere, nakit para ihtiyâcını karşılayan “avârız akçesi sandıkları” hizmetiyle de toplumda iktisâdî açıdan oldukça önemli bir rol üstlenmekteydi.²¹⁷

İncelenen sicil defterinde, yoksullara, fakir ve fukaraya, diğer muhtaç kimselere yemek sağlamak için kurulan mahâlle²¹⁸ veya esnâf²¹⁹ vakıfları ile ilgili kayıtlar da yer almaktadır.

Vakıf kayıtlarından bir kısmı ise hayır yapmak isteyen kimselerin, mallarının bir bölümünü, hayır amacıyla kullanılmak üzere, bir vakfın hizmetine vakfetmesi ile ilgilidir.²²⁰

Tablo 54: 190 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Vakıflar ile İlgili Kayıtlar

Belge Numarası	Hicrî Târih	Mîlâdî Târih
1/2-2/1	Evâhir-i Zilkâde 1145	14 Mayıs 1733
9/2	29 Şaban 1145	14 Şubat 1733
11/1-12/1	8 Ramazan 1145	22 Şubat 1733
53/2-54/1	8 Şevvâl 1145	24 Mart 1733
63/3-64/1	8 Zilhicce 1145	22 Mayıs 1733
67/1	23 Zilhicce 1145	6 Haziran 1733
69/3	8 Muharrem 1145	1 Temmuz 1732
80/3	Evâil-i Zilkâde 1145	15 Nisan 1733
90/2	24 Muharrem 1146	7 Temmuz 1733
98/2-99/1	Gurre-i Muharrem 1146	14 Haziran 1733
100/3	14 Safer 1146	27 Temmuz 1733
103/3	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
104/2	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
104/3	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733

²¹⁷Barkan, Avarız..., s. 18.

²¹⁸ M.Ş.S., 190, s. 9/2.

²¹⁹ M.Ş.S., 190, s. 67/1.

²²⁰ Örn. “Medine-i Mağnisada vâkî merhum es Seyyid Mahmud Efendi nam sâhibü’l- hayrın medine-i mezburda suk-ı attar handa yedi bâb vakıf dükkânları vakfiyye...” bkz. M.Ş.S., 190, s. 107/2 vd.

104/4	Evâsıt-ı Safer 1146	28 Temmuz 1733
107/2	10 Safer 1146	23 Temmuz 1733
107/3	10 Safer 1146	23 Temmuz 1733

Arapça’da toplanmak ve yasaklamak gibi anlamlara gelen zâviye; belirli bir tarîkâta bağlı olan dervişlerin, şeyhlerinin idâresi altında ve bir arada yaşayarak, yolculara yiyecek ve barınacak yer sağladıkları, meskûn yapılarıdır.²²¹ Anadolu’nun Türkleşmesi ve İslâmlaşması husûslarında da oldukça önemli bir role sâhip olan zâviyeler, Osmanlı Devleti devrinde de gelişerek, vâr olmaya devâm etmişlerdir.²²²

Manisa ve çevresinde, birçok zâviye yer almakla birlikte,²²³ incelediğim sicil defterinde, iki adet zaviyenin kaydı yer almaktadır.²²⁴

Tablo 55: 190 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Zâviyeler

Zâviye Adı	Defterdeki Yeri	Bulunduğu Yer
Emîrû’d- Dîn Zâviyesi	103/3	Manisa
Karlızâde Şeyh Sultan Efendi Zâviyesi	104/3	Manisa
Saruhan Baba Zâviyesi	63/3	Manisa

²²¹ Ahmet Yaşar Ocak - Suraiya Faroqhi, “Zâviye”, mad., İA, C. 13, MEB, 1997, s. 468.

²²² Barkan, “İskân”..., ss. 279 - 386.

²²³ Konu hakkında bkz. İbrahim Gökçen, XVI. ve XVII. Asırlarda Saruhan Zaviye ve Yatırları, Manisa Halkevi Yayınları, Manisa, 1946.

²²⁴ M.Ş.S., 190, s. 63/3, 103/3.

d.1.b. Çarşı ve Hanlar

Osmanlı Devleti'ndeki şehirlerin ticârî yapılarını, çarşılar ve hanlar gibi alışveriş alanları belirlemektedir. Daha evvelki Türk - İslâm şehirlerinde olduğu gibi, Osmanlı Devleti'nde de esnâf grupları, belirli kurallar çerçevesinde ve bir düzen içinde çalışarak, üretimini yaptıkları malları, kendileri ile aynı mesleği icrâ eden kişilerle bir arada buldukları; çarşı (sûk) ve pazarlarda yer alan dükkânlarda satarlardı.²²⁵

İncelenen sicil defterinde, söz konusu dönemde, Manisa'daki ticârî yaşamı belirleyen çeşitli iş kollarına dâir; üç adet çarşı,²²⁶ bir adet han,²²⁷ bir adet pazar²²⁸ ve bir adet de deri imâlâthânesi (debbağhâne)²²⁹ olmak üzere, toplam beş adet kayıt yer almaktadır.

Tablo 56: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çarşılar

Çarşı Adı	Defterdeki Yeri
İplik Pazarı	102/1
Sûk-1 Attâr	107/2
Sûk-1 Sultânî	99/2, 101/2, 103/2
Sûk-1 Tahta Kâl'â	102/1
Debbağhâne	67/1

İncelenen sicil defterinde yer alan kayıtlarda, ilgili dönemde, Manisa'da bulunan hanlardan yalnızca birini görebilmekteyiz. Söz konusu dönemde, hanlar, ticâret yapılan ayrıca ve tüccârların konaklayabildikleri yerler olarak da kullanılabilirdi.

²²⁵ Özer Ergenç, XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya, Ankara Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1995, s. 37.

²²⁶ M.Ş.S., 190, s. 99/2, 101/2, 103/2 vd.

²²⁷ M.Ş.S., 190, s. 107/2.

²²⁸ M.Ş.S., 190, 102/1.

²²⁹ M.Ş.S., 190, s. 67/1.

Tablo 57: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Hanlar

Han Adı	Defterdeki Yeri	Bulunduğu Yer
Attâr Han	107/2	Manisa

d.1.c. Hamamlar

İncelenen sicil defterinde, ilgili dönemde Manisa'da birçok hamam olduğu bilindiği hâlde; mevcûd hamamlarla ilgili herhangi bir kayda rastlanmamaktadır.

d.1.d. Çeşmeler ve Su Kuyuları

İncelenen sicil defterinde, Manisa'da bulunan üç adet çeşme²³⁰ ve bir adet su kuyusunun,²³¹ çoğunluğunun vakıflara tahsîs edilmesi ya da edilmiş olması sûretiyle, hayır amaçlı kullanımı bilgisi ile kayıtları yer almaktadır.

Tablo 58: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Çeşmeler ve Su Kuyuları

Çeşme ve Su Kuyusu Adı	Defterdeki Yeri	Bulunduğu Yer
Ayak Çeşmesi	9/2	Mahâlle-i Arapalanı
Çeşme	11/1-12/1	Karye-i Çobanisa
Çeşme	69/3	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr

²³⁰ M.Ş.S., 190, s. 9/2, 11/1-12/1, 69/3.

²³¹ M.Ş.S., 190, s. 8/1

Su Kuyusu	8/1	Mahâlle-i Yavîler
-----------	-----	-------------------

e. Dînî Gruplar

Osmanlı Devleti'nin toplum yapısında, Müslüman halk ve Müslüman olmayan halk (gayrî müslîmler) biçiminde bir ayrım vardı ve bu vazîyet, tüm halkın sosyo - ekonomik yaşamlarına da çeşitli şekillerde yansımaktaydı.

İncelediğimiz dönem (1732 - 1733) itibârı ile Manisa'da yaşayan halkın çok büyük çoğunluğunu, Müslüman nüfus oluşturmaktadır. Manisa'da yaşayan gayrî müslîm nüfûsu; Rumlar, Ermenîler ve Yahudîler oluşturmaktaydı.

Yahudîler, 1500 senesinde, Ermenî ve Rumlar ise; 17. yüzyıldan itibaren Manisa'ya yerleşmişlerdir.²³² Bu gayrî müslîm zümreler, kendilerine âit mahâllelerde ikâmet etmekle birlikte, Müslümanların çoğunlukta yaşadığı mahâllelerde ikâmet eden gayrî müslîmlere de rastlamak mümkündür.

İncelenen sicil defterinde, Müslümanlar ile gayrî müslîmlerin bir arada yaşadıklarına ve ticârî ilişkilerde bulduklarına şâhit olabilmekteyiz.²³³ Bu ilişkiler, elbette ki dâimâ iyi değildi; birçok anlaşmazlıkların yaşandığı da oluyordu. Sicilde yer alan dâvâ kayıtlarından, gayrî müslîmlere; evlenme - boşanma - verâset,²³⁴ alışveriş, mahkemede hakkını arama²³⁵ vb. hukûki konuları içeren haklar tanındığını görebilmekteyiz. Bunların dışında, İslâm dînini kabûl eden gayrî müslîmlere de rastlamaktayız.²³⁶

²³² Feridun M. Emecen, Unutulmuş Bir Cemaat Manisa Yahudileri, Eren Yayıncılık, İstanbul, 1997, ss. 30 - 67.

²³³ M.Ş.S., 190, s. 6/1.

²³⁴ M.Ş.S., 190, s. 105/2.

²³⁵ M.Ş.S., 190, s. 49/1.

²³⁶ M.Ş.S., 190, s. 82/2.

f. Kayıtlarda Yer Alan Şahıs Adları, Unvanlar ve Lâkablار

f.1. Şahıs Adları

İncelenen sicil defterinde, şahıs adlarının çok büyük çoğunluğu, Müslüman isimlerinden meydana gelmektedir. Bu isimlerin içinde de erkek isimlerinin, kadın isimlerine oranla daha fazla olduğu görülebilmektedir.

Tablo 59: Müslüman ve Gayrî Müslîm Şahıs İsimlerinin Tasnîfi*

İsimler	Sayı	%	İsimler	Sayı	%
Müslüman	132	78,10	Erkek	92	69,70
			Kadın	40	30,30
Gayrî Müslîm	37	21,90	Erkek	27	72,97
			Kadın	10	27,03
Toplam	169	-	Toplam	169	-

*Her isim, kayıtlar içinde çok defâ geçebilmektedir. Bu tabloda, yalnızca her bir farklı isim, bir kez olacak şekilde listelenmiştir. Aşağıda yer alan farklı tablolarda, her bir ismin, kayıtlar içinde kaçar kez geçmiş olduğu, ayrı ayrı belirtilmektedir.

İncelenen sicil defterinde, yer alan ve Müslüman erkek isimleri, oranları ile birlikte aşağıda yer alan Tablo 60'ta verilmiştir. Aynı sistem içinde; Müslüman kadın isimleri Tablo 61'de, gayrî müslîm erkek isimleri Tablo 62'de ve gayrî müslîm kadın isimleri de Tablo 63'de verilmiştir.

Tablo 60: 190 Numaralı Manisa Şer'iyeye Sicili'nde Yer Alan Müslüman

Erkek İsimleri

Müslüman Erkek İsimleri	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Abdûlbâki	4	0,45	12/1, 30/1, 99/1, 104/5
Abdûlfettah	2	0,22	78/2, 84/3
Abdûlkâdir	3	0,33	50/3, 89/1, 102/1
Abdûlkerim	9	1,01	9/3, 26/1, 33/1, 34/2, 66/1, 91/1, 103/1, 107/2, 107/3
Abdullah	64	7,23	1/1, 3/2, 3/3, 4/2, 6/1, 7/1, 7/2, 9/2, 9/3, 12/1, 15/2, 25/1, 26/1, 33/1, 34/1, 34/2, 35/2, 41/2, 48/2, 51/2, 53/1, 56/2, 57/1, 58/3, 60/2, 60/3, 61/2, 66/1, 67/3, 69/2, 69/3, 70/2, 70/3, 71/3, 72/2, 74/2, 74/3, 77/1, 78/1, 78/2, 80/3, 81/1, 83/1, 83/2, 84/3, 85/1, 85/2, 87/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/1, 90/1, 90/2, 91/1, 95/1, 95/2, 99/2, 101/1, 103/1, 103/3, 104/2, 104/5, 107/2
Abdûllatif	3	0,33	7/2, 52/2, 58/3

Abdûlvehhab	1	0,11	99/3
Abdurrahman	11	1,24	9/2, 13/1, 33/1, 48/2, 50/2, 60/2, 72/1, 84/3, 85/1, 89/1, 91/1
Abdurrahim	4	0,45	9/3, 49/1, 67/2, 99/3
Abdurrezzak	4	0,45	7/2, 10/1, 52/2, 58/3
Abdûsselâm	1	0,11	33/1
Abidin	1	0,11	85/2
Ahmed	77	8,71	2/1, 3/2, 5/1, 5/2, 6/1, 7/1, 7/2, 8/1, 9/2, 9/3, 11/1, 12/1, 13/1, 14/2, 15/1, 15/2, 18/1, 18/2, 19/1, 20/1, 25/1, 26/1, 27/1, 32/1, 33/1, 34/1, 34/2, 36/1, 45/1, 47/2, 48/2, 50/2, 52/2, 53/1, 55/1, 59/2, 60/2, 61/1, 64/1, 67/2, 69/3, 69/4, 70/2, 71/3, 72/1, 72/2, 73/2, 74/2, 74/3, 77/1, 78/2, 81/1, 81/2, 83/1, 83/2, 83/3, 84/1, 84/2, 84/3, 85/1, 87/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/1, 89/2, 90/2, 91/1, 91/2,

			92/2, 95/2, 98/2, 99/2, 100/2, 101/1, 101/2, 104/5
Alâüddin	1	0,11	35/2
Ali	54	6,10	2/2, 3/1, 3/2, 4/2, 5/1, 5/2, 5/3, 7/2, 8/1, 9/2, 9/3, 10/1, 11/1, 12/1, 25/1, 26/1, 33/1, 34/1, 50/2, 53/1, 55/2, 57/1, 59/1, 59/2, 60/1, 61/2, 63/3, 64/1, 66/1, 67/2, 68/2, 69/4, 73/2, 77/1, 78/2, 81/1, 83/1, 83/3, 84/2, 85/2, 87/2, 88/1, 88/2, 89/2, 90/1, 90/2, 91/1, 92/2, 98/2, 99/1, 101/1, 101/2, 103/1, 103/2
Ârif	1	0,11	85/1
Âşîr	1	0,11	9/2
Aziz	2	0,22	45/1, 46/1
Bâki	1	0,11	98/2
Bayrakdâr	1	0,11	78/2
Beşir	3	0,33	53/2, 60/2, 99/1
Bilal	1	0,11	90/1
Câfer	2	0,22	72/1, 83/1
Civan	1	0,11	26/1
Ebubekir	4	0,45	6/1, 7/1, 67/2, 91/1
Ebu Hanife	1	0,11	90/2
Ebu Yusuf	1	0,11	9/2

Edib	2	0,22	12/1, 89/2
Emin	1	0,11	104/4
Ensâri	1	0,11	9/2
Eyüp	1	0,11	50/3
Ferhad	1	0,11	104/2
Fevzi	1	0,11	85/1
Feyzullah	2	0,22	55/2, 90/2
Habib	2	0,22	10/1, 84/1
Halil	44	4,97	6/1, 7/2, 9/2, 11/1, 12/1, 13/1, 25/1, 26/2, 28/1, 33/1, 34/1, 34/2, 41/2, 48/2, 50/2, 52/2, 57/1, 59/2, 61/1, 65/2, 67/2, 69/1, 69/2, 71/3, 72/2, 73/2, 79/2, 81/1, 82/1, 83/2, 84/1, 85/2, 87/1, 87/2, 88/1, 88/2, 90/1, 90/2, 91/1, 95/3, 98/2, 100/2, 101/1, 104/5
Hamza	5	0,56	12/1, 34/1, 49/1, 84/2, 98/2
Hasan	49	5,54	3/2, 3/3, 4/2, 5/2, 5/3, 7/1, 7/2, 9/2, 9/3, 11/1, 12/1, 13/1, 15/2, 25/1, 26/1, 34/1, 35/2, 39/2, 48/2, 49/1, 51/3, 52/2, 52/2, 61/2, 63/2, 67/2,

			68/2, 69/3, 72/1, 73/2, 74/2, 74/3, 83/3, 84/2, 84/3, 85/1, 86/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/2, 91/1, 91/2, 92/2, 95/3, 96/2, 98/2, 100/2, 104/5
Hatib	1	0,11	26/1
Hayrullah	1	0,11	67/3
Hemşir	1	0,11	90/2
Hızır	3	0,33	71/2, 84/2, 87/2
Himmet	3	0,33	5/1, 69/2, 80/2
Hüseyin	54	6,10	3/2, 4/2, 5/2, 6/1, 7/1, 7/2, 8/1, 9/3, 12/1, 13/1, 26/1, 33/1, 34/1, 47/2, 49/1, 51/3, 52/2, 53/1, 58/3, 58/3, 59/2, 61/2, 66/1, 67/2, 68/2, 69/2, 70/2, 70/3, 71/3, 72/1, 73/2, 74/3, 77/1, 77/2, 78/2, 83/3, 84/1, 84/2, 85/1, 85/2, 86/1, 86/2, 87/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/2, 90/1, 90/2, 91/1, 91/2, 92/2, 98/2, 100/2
Hüsrev	1	0,11	82/1

İbrahim	51	5,76	3/2, 4/2, 5/1, 5/2, 6/1, 7/2, 9/3, 10/1, 11/1, 12/1, 25/1, 25/2, 26/1, 33/1, 34/1, 34/2, 48/2, 50/2, 51/2, 53/1, 58/3, 60/2, 63/1, 65/3, 68/2, 69/1, 69/2, 72/2, 73/2, 80/2, 82/1, 83/2, 83/3, 84/1, 84/3, 85/1, 85/2, 86/1, 86/2, 87/1, 88/2, 89/2, 90/1, 90/2, 91/1, 95/2, 96/2, 98/2, 100/2, 103/1, 104/5
İdris	1	0,11	9/2
İsa	4	0,45	49/1, 78/1, 89/1, 91/1
İsmail	12	1,35	3/3, 9/2, 11/1, 53/1, 65/1, 67/2, 69/1, 74/3, 85/2, 87/2, 95/2, 99/3
İvaz	12	1,35	3/2, 4/2, 12/1, 34/1, 69/3, 82/1, 84/3, 85/1, 87/2, 89/2, 90/1, 98/2
Karaca	1	0,11	88/1
Kasım	2	0,22	69/2, 90/2
Mahmud	28	3,16	8/1, 9/2, 11/1, 12/1, 13/1, 26/1, 49/1,

			57/1, 61/1, 61/2, 69/1, 69/2, 69/3, 72/2, 74/3, 84/1, 84/3, 87/2, 89/2, 91/1, 98/2, 101/2, 102/1, 103/3, 104/2, 104/3, 104/4, 107/2
Mehmed	96	10,85	2/1, 3/2, 4/2, 5/2, 5/3, 6/1, 7/1, 7/2, 8/1, 8/2, 9/2, 9/3, 11/1, 12/1, 13/1, 15/2, 21/2, 25/1, 25/2, 26/1, 26/2, 33/1, 34/1, 34/2, 39/2, 41/2, 47/2, 48/2, 50/2, 53/1, 56/2, 57/1, 58/1, 58/3, 59/1, 59/2, 60/1, 60/3, 61/1, 62/2, 63/3, 66/1, 67/2, 68/2, 68/3, 69/3, 69/4, 70/2, 71/3, 73/2, 73/3, 74/2, 74/3, 77/1, 77/2, 78/2, 80/2, 81/1, 82/1, 82/2, 83/1, 83/2, 83/3, 84/1, 84/2, 84/3, 85/1, 85/2, 86/1, 87/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/1, 89/2, 90/1, 90/2, 91/1,

			91/1, 91/2, 91/3, 92/2, 95/2, 97/2, 98/2, 99/2, 100/2, 100/3, 101/2, 103/3, 104/2, 104/3, 104/4, 104/5, 107/2, 107/3
Memi	2	0,22	3/2, 12/1
Memiş	1	0,11	59/2
Mistâne	1	0,11	84/3
Muharrem	1	0,11	89/1
Muhsin	1	0,11	60/2
Murad	1	0,11	53/2
Murtazâ	1	0,11	91/1
Musa	7	0,79	25/1, 34/1, 72/1, 82/1, 87/1, 87/2, 90/1
Muslu	5	0,56	12/1, 84/3, 91/2, 91/3, 92/2
Mustafa	68	7,69	4/2, 5/3, 6/1, 7/2, 8/1, 9/3, 11/1, 12/1, 13/1, 15/2, 25/1, 25/2, 26/1, 34/1, 35/1, 48/2, 49/1, 50/2, 50/3, 51/2, 52/2, 53/1, 55/1, 59/1, 59/2, 60/2, 61/1, 62/2, 63/3, 66/1, 67/2, 68/2, 68/3, 69/2, 69/3, 69/4, 71/3, 72/1, 73/2, 73/3, 74/2, 74/3, 77/1, 78/1,

			80/2, 81/2, 83/1, 83/2, 84/1, 84/3, 85/1, 86/1, 86/2, 87/2, 88/1, 88/2, 89/1, 89/2, 90/2, 95/1, 96/1, 97/2, 98/2, 99/3, 100/2, 101/1, 104/5
Müslim	1	0,11	85/2
Nâsır	1	0,11	26/1
Nasuh	2	0,22	73/3, 74/2
Nûman	3	0,33	90/2, 101/2, 102/1
Nurullah	1	0,11	65/1
Osman	35	3,95	3/3, 7/1, 9/2, 9/3, 12/1, 26/1, 29/1, 30/2, 59/1, 59/2, 60/2, 63/2, 63/3, 64/1, 65/3, 66/1, 69/1, 69/2, 70/3, 72/1, 73/2, 77/1, 77/2, 80/2, 81/1, 82/1, 84/1, 84/2, 85/1, 88/1, 88/2, 90/2, 95/1, 97/2, 98/2
Ömer	29	3,28	3/3, 5/3, 7/2, 9/2, 9/3, 12/1, 26/1, 49/1, 50/2, 52/2, 58/3, 60/2, 66/1, 69/1, 69/2, 69/3, 74/2, 78/2, 82/1, 83/3, 84/3, 88/1,

			88/2, 91/1, 95/2, 97/2, 101/2, 104/5
Ramazan	3	0,33	13/1, 69/4, 90/2
Receb	1	0,11	95/3
Sâbit	1	0,11	90/2
Said	1	0,11	98/2
Sâlih	1	0,11	66/1
Sefer	1	0,11	98/2
Serdar	1	0,11	88/2
Sinan	1	0,11	9/2
Sungur	1	0,11	53/2
Süleyman	31	3,50	2/1, 5/3, 7/2, 9/3, 18/1, 25/1, 26/1, 33/1, 34/2, 50/2, 56/2, 57/1, 70/2, 71/3, 72/1, 74/2, 74/3, 83/1, 83/2, 84/1, 84/3, 85/1, 87/2, 88/1, 90/2, 91/1, 98/2, 99/1, 104/5, 107/2, 107/3
Şâban	1	0,11	83/1
Şâci	1	0,11	69/2
Şerif	4	0,45	8/2, 9/3, 39/2, 83/2
Tahmasb	1	0,11	27/1
Üveys	1	0,11	85/1
Veled	1	0,11	11/1
Veli	15	1,69	7/2, 9/3, 12/1, 34/1, 61/2, 65/2, 67/2, 69/3, 72/1, 84/1, 84/2, 84/3, 87/2, 88/1, 90/1
Yunus	1	0,11	60/2

Yusuf	17	1,92	3/2, 5/3, 9/3, 12/1, 52/2, 56/2, 57/1, 60/2, 63/3, 70/3, 81/2, 83/1, 83/2, 84/1, 90/2, 91/1, 98/2
Zeynel	1	0,11	85/2
Zufer	1	0,11	9/2
Toplam	884	-	-

Tablo 61: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Müslüman Kadın İsimleri

Müslüman Kadın İsimleri	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Âişe	6	3,52	8/1, 10/1, 15/2, 48/2, 50/2, 51/3
Âmine	5	2,94	81/1, 81/2, 91/3, 92/2, 101/2
Asiye	1	0,58	101/2
Atîke	7	4,11	77/1, 77/2, 81/1, 83/3, 91/1, 95/3, 99/3
Ayşe	27	15,88	52/2, 53/1, 55/1, 60/1, 66/1, 67/3, 68/2, 69/1, 69/2, 69/4, 70/3, 72/1, 72/2, 73/3, 74/2, 78/2, 83/3, 86/1, 90/1, 90/2, 91/1, 91/2, 91/3, 95/2, 95/3, 98/2, 100/2
Azize	1	0,58	67/3
Balı	2	1,17	10/1, 48/2

Cennet	6	3,52	25/1, 34/1, 89/2, 91/2, 91/3, 95/3
Elif	1	0,58	5/3
Emine	7	4,11	3/3, 6/1, 61/2, 65/3, 67/1, 98/2, 101/2
Enîse	1	0,58	101/2
Esin	1	0,58	100/2
Gülfem	1	0,58	73/1
Gülsüm	1	0,58	6/1
Fâtıma	5	2,94	3/3, 15/2, 33/1, 34/2, 48/2
Fatma	21	12,35	59/1, 59/2, 60/1, 61/2, 69/1, 69/2, 69/4, 70/3, 72/1, 73/3, 74/2, 78/2, 84/3, 91/1, 91/3, 92/2, 95/3, 98/2, 99/3, 100/2, 101/1
Hacer	1	0,58	89/1
Halime	3	1,76	1/2, 2/1, 60/1
Hamide	1	0,58	101/2
Hanım	1	0,58	7/1
Hatice	16	9,41	4/2, 11/1, 12/1, 33/1, 34/2, 57/1, 60/1, 65/3, 70/2, 77/2, 83/3, 90/2, 91/1, 91/2, 91/3, 100/2
Kamer	2	1,17	52/2, 53/1
Kerime	2	1,17	7/1, 70/2
Meryem	2	1,17	56/2, 57/1
Mihri	1	0,58	51/3
Müntehâ	1	0,58	63/2
Neslihan	1	0,58	101/1
Râbia	1	0,58	101/2

Rahime	4	2,35	15/2, 84/2, 91/1, 100/2
Râziye	1	0,58	8/1
Safiye	1	0,58	98/2
Saime	2	1,17	6/1, 7/1
Sâliha	11	6,47	10/1, 11/1, 12/1, 63/2, 69/1, 69/2, 73/2, 77/1, 77/2, 81/1, 98/2
Selime	3	1,76	86/2, 87/1, 95/3
Şahbâz	1	0,58	90/2
Şehriban	2	1,17	91/2, 91/3
Şerife	3	1,76	33/1, 65/3, 72/2
Ümmü Gülsüm	5	2,94	7/1, 51/3, 52/2, 53/1, 70/2
Ümmühân	4	2,35	69/4, 78/2, 95/2, 101/1
Ümmühâni	8	4,70	3/3, 15/2, 48/2, 59/1, 60/1, 61/1, 70/3, 86/2
Toplam	170	-	-

Tablo 62: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Gayr-ı

Müslîm Erkek İsimleri

Gayr-ı Müslim Erkek İsimleri	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Agop	1	3,03	49/1
Allahverdi	1	3,03	49/1
Anıştaş	1	3,03	105/2
Bati	1	3,03	49/1
Bünyamin	1	3,03	98/2
Danyâl	1	3,03	49/1

Dimitri	1	3,03	68/3
Emrüd	1	3,03	82/2
Evlani	1	3,03	82/2
Hâim	1	3,03	98/2
Hacator	1	3,03	49/1
Kilyos	1	3,03	49/1
Mevador	1	3,03	49/1
Mucan	1	3,03	98/2
Nikola	4	12,12	6/1, 71/2, 71/3, 105/2
Oğanis	1	3,03	49/1
Paşa	1	3,03	49/1
Serkiz	1	3,03	49/1
Sinan	1	3,03	49/1
Varsak	1	3,03	6/1
Vasil	1	3,03	47/2
Yaftese	1	3,03	49/1
Yanaki	1	3,03	47/2
Yani	3	9,09	47/2, 71/2, 71/3
Yanki	1	3,03	68/3
Yorgaki	1	3,03	6/1
Yorgi	2	6,06	6/1, 35/1
Toplam	33	-	-

Tablo 63: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Gayr-ı

Müslîm Kadın İsimleri

Gayr-ı Müslim Kadın İsimleri	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Destina	1	9,09	35/1
Hâlye	1	9,09	105/2
İncü	1	9,09	49/1

Kiryaki	1	9,09	71/2
Maryem	1	9,09	49/1
Siltâne	1	9,09	105/2
Sufle	1	9,09	47/2
Totorya	2	18,18	71/2, 71/3
Velike	1	9,09	49/1
Yerola	1	9,09	71/2
Toplam	11	-	-

f.2. Unvanlar ve Lâkablar

İncelenen sicil defterinde yer alan unvan ve lâkablar, bizlere söz konusu dönem için Manisa sâkinlerinin sâhip olduğu maddî ve manevî değerlerle ilgili bir takım bilgiler sağlayabilmektedir. Aşağıda yer alan Tablo 64’de unvanlar ve Tablo 65’de ise kayıtlarda yer alan lâkablar verilmiştir.

Tablo 64: 109 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Unvanlar

Unvan	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Ağa	57	10,57	7/1, 7/2, 8/2, 9/2, 9/3, 13/1, 17/1, 18/1, 21/2, 24/1, 25/1, 26/1, 26/2, 28/1, 29/1, 30/1, 30/2, 31/1, 33/1, 34/1, 34/2, 39/2, 41/2, 45/1, 46/1, 53/2, 54/2, 58/1, 58/3, 60/1, 60/2, 60/3, 65/1, 65/2, 67/2,

			68/3, 71/2, 72/2, 73/2, 74/3, 77/1, 78/2, 78/3, 80/2, 82/1, 84/3, 85/1, 87/2, 88/1, 88/2, 89/1, 90/2, 98/2, 99/1, 100/3, 103/2, 104/5
Alemdâr	3	0,55	29/1, 30/2, 31/1
Beşe	37	6,86	3/2, 5/1, 5/2, 7/2, 12/1, 15/2, 25/1, 26/1, 33/1, 34/1, 48/2, 50/2, 52/2, 53/1, 57/1, 59/2, 60/2, 60/3, 61/2, 69/3, 69/4, 72/2, 73/2, 81/1, 83/2, 83/3, 84/3, 85/1, 85/2, 88/1, 88/2, 89/2, 91/1, 98/2, 99/2, 100/2, 104/5
Beğ	9	1,66	11/1, 12/1, 45/1, 46/1, 53/1, 53/2, 67/2, 68/3, 78/1
Çelebi	31	5,75	3/2, 5/3, 6/1, 9/2, 13/1, 25/1, 32/1, 33/1, 34/1, 48/2, 50/2, 52/2, 53/1, 57/1, 58/3, 60/2, 66/1, 67/2, 70/2, 74/3, 82/1, 84/2, 84/3, 85/1, 88/2,

			89/1, 91/1, 95/2, 98/2, 103/1, 104/5
Derviş*	3	0,55	1/2, 26/1, 51/2
Ebû'l- Hayr	1	0,18	55/1
Efendi	70	12,98	5/2, 5/3, 6/1, 7/1, 7/2, 8/1, 8/2, 9/2, 9/3, 10/1, 11/1, 12/1, 21/2, 25/1, 26/1, 28/1, 31/1, 33/1, 34/2, 35/2, 39/2, 41/2, 47/2, 49/1, 50/3, 52/2, 53/1, 54/2, 57/2, 58/1, 58/2, 58/3, 59/2, 62/2, 63/2, 64/2, 65/1, 67/2, 69/2, 69/3, 71/3, 72/1, 74/2, 74/3, 77/1, 78/2, 78/3, 81/1, 81/2, 83/2, 83/3, 84/1, 84/3, 85/1, 87/1, 88/1, 88/2, 89/2, 90/1, 90/2, 91/2, 95/1, 98/2, 100/2, 101/2, 103/1, 103/2, 104/3, 104/4, 107/2
El Hâc*	70	12,98	4/2, 7/2, 9/2, 9/3, 11/1, 12/1, 13/1, 15/2, 25/1, 26/1, 32/1, 33/1, 34/1, 34/2, 48/2, 49/1, 50/2, 50/3, 53/1,

			53/2, 56/2, 57/1, 58/1, 58/3, 59/1, 60/1, 60/2, 61/2, 63/1, 63/3, 64/1, 65/2, 65/3, 66/1, 67/2, 69/1, 69/2, 69/3, 70/3, 73/2, 77/1, 77/2, 78/2, 80/2, 81/1, 82/1, 83/1, 83/2, 84/1, 84/2, 84/3, 85/1, 87/1, 87/2, 88/1, 89/1, 89/2, 90/1, 90/2, 91/2, 92/2, 95/2, 96/1, 97/2, 98/2, 99/3, 100/3, 101/1, 103/2, 104/5
Emir	2	0,37	84/3
Fahrû'l- Akrân	9	1,66	7/2, 9/3, 18/1, 58/3, 67/2, 74/3, 85/1, 88/2, 90/2
Fahrû'l- Kuzzât	1	0,18	26/1
Fahrû'l- Müderrisîn	5	0,92	7/2, 26/1, 88/1, 88/2, 95/1
Gâzi	1	0,18	53/2
Hacı*	8	1,48	12/1, 50/2, 51/2, 63/1, 91/3, 97/2, 99/1, 100/2
Halife	9	1,66	1/2, 6/1, 63/1, 63/3, 104/2, 104/3, 104/4, 107/2, 107/3
Han	2	0,37	2/1, 53/2
Hanım	1	0,18	34/2

Hâtun	50	9,27	1/2, 2/1, 4/2, 6/1, 7/1, 11/1, 15/2, 25/1, 33/1, 34/2, 48/2, 50/2, 51/3, 52/2, 53/1, 55/1, 57/1, 59/1, 59/2, 60/1, 63/2, 65/3, 69/1, 69/2, 69/4, 70/2, 72/1, 72/2, 73/2, 74/2, 77/1, 77/2, 78/2, 81/1, 83/3, 84/2, 84/3, 86/1, 86/2, 87/1, 87/2, 89/2, 90/2, 91/2, 91/3, 95/2, 95/3, 98/2, 100/2, 101/1
Hüdâvendigâr	1	0,18	54/1
Kuzzât-ı Nüvvâb	1	0,18	20/1
Lala	1	0,18	91/1
Meşîn-i Şer'îât*	1	0,18	103/2
Mevlânâ*	27	5	1/1, 6/1, 9/3, 13/2, 29/1, 35/1, 35/2, 49/1, 49/2, 51/2, 52/2, 53/1, 55/1, 55/2, 58/3, 63/3, 64/1, 67/2, 80/3, 85/1, 96/1, 96/2, 97/2, 103/3, 104/2, 107/2, 107/3
Mine'l- Fakîr	1	0,18	80/2
Mîr-i Mîrân	1	0,18	53/2
Mîrû'l- Hacı*	1	0,18	51/2

Molla*	10	1,85	7/2, 11/1, 12/1, 25/1, 63/3, 66/1, 80/2, 90/1, 100/2, 101/2
Nâibü'ş- Şer'*	9	1,66	50/3, 55/1, 57/2, 62/2, 63/2, 64/2, 65/1, 95/1, 96/1
Paşa	15	2,78	14/2, 15/1, 18/2, 26/1, 29/1, 30/2, 41/2, 51/2, 74/3, 82/1, 88/1, 88/2, 91/1, 104/2, 104/5
Pehlivan	1	0,18	104/5
Reis	2	0,37	11/1, 12/1
Serdâr	24	4,45	7/2, 18/2, 20/1, 27/1, 28/1, 29/1, 30/2, 35/2, 38/1, 48/1, 50/3, 54/2, 55/2, 57/2, 58/1, 58/2, 62/2, 63/2, 64/2, 65/1, 78/3, 87/2, 88/2, 103/2
Seyyid*	58	10,76	1/1, 7/2, 8/1, 9/2, 9/3, 12/1, 13/1, 18/1, 21/2, 25/2, 26/1, 32/1, 33/1, 34/2, 35/2, 39/2, 41/2, 51/3, 52/2, 53/1, 57/1, 60/3, 63/3, 64/1, 65/1, 65/3, 66/1, 68/2, 68/3, 69/3, 70/2, 74/3, 77/1, 77/2, 80/2, 80/3, 82/1, 83/2,

			83/3, 84/1, 84/3, 85/1, 85/2, 87/1, 88/1, 88/2, 89/2, 90/2, 91/1, 95/1, 97/2, 98/2, 101/2, 103/1, 103/3, 104/2, 104/3, 104/4, 107/2, 107/3
Sultan	7	1,29	1/2, 2/1, 49/2, 53/2, 55/1, 104/3, 104/4
Şer'îât-ı Garrâ*	1	0,18	58/1
Şer'îât-ı Uzmâ*	1	0,18	78/3
Şeyh*	6	1,11	26/1, 33/1, 85/1, 101/2, 104/3, 104/4
Şeyhzâde	1	0,18	48/2
Usta	1	0,18	6/1
Toplam	539	-	-

*Unvanların on iki adedinin dînî, geri kalan yirmi sekiz adedinin ise örfî kökenli olduğu görülmektedir.

Tablo 65: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Lâkablâr

Lâkablâr	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Alabaş	1	1,14	50/2
Anber	1	1,14	88/1
Arab	3	3,44	60/2, 90/2, 104/5
Aydınlı	1	1,14	66/1
Aylak	1	1,14	26/1
Bâkizâde	1	1,14	98/2
Bayrakdâr	1	1,14	78/2
Beşezâde	1	1,14	98/2

Beşirzâde	1	1,14	99/1
Beyzâde	2	2,29	58/3, 89/1
Bezci	1	1,14	66/1
Boyacı	2	2,29	98/2, 99/1
Çelebizâde	1	1,14	80/2
Çelik	1	1,14	90/2
Çolak	2	2,29	88/1, 98/2
Dâmad	1	1,14	48/2
Divâne	1	1,14	82/1
Efendizâde	1	1,14	84/3
Elmacı	1	1,14	26/1
Gözakçı	1	1,14	98/2
Gulâm	1	1,14	60/2
Hâre	1	1,14	8/1
Hatibzâde	1	1,14	107/3
Hekimoğlu	1	1,14	84/3
Himemzâde	1	1,14	95/1
Hisseli	1	1,14	67/2
İmamzâde	1	1,14	50/2
İzmirli	1	1,14	100/2
Kapudan	1	1,14	82/1
Kara	3	3,44	80/2, 90/1, 98/2
Karaca	1	1,14	26/1
Karakaş	1	1,14	63/2
Karakulak	1	1,14	2/2
Karapânî	1	1,14	6/1
Karlzâde	2	2,29	104/3, 104/4
Kavlak	2	2,29	11/1, 12/1
Kayalı	1	1,14	48/2
Kaysûnî	1	1,14	104/5
Keçeci	1	1,14	8/1
Kementoğlu	1	1,14	98/2

Kenzî	1	1,14	35/2
Kırcan	1	1,14	84/1
Kırkazâde	1	1,14	98/2
Koca	3	3,44	9/3, 26/1, 66/1
Konyalı	1	1,14	50/3
Köse	2	2,29	52/2, 82/1
Kulaksız	1	1,14	98/2
Kulaksızzâde	1	1,14	98/2
Kuloğlu	1	1,14	90/2
Kürdoğlu	1	1,14	80/2
Lala	1	1,14	91/1
Mısırcızâde	1	1,14	98/2
Mühtedî	1	1,14	12/1
Salâmecizâde	1	1,14	90/2
Sandıkçı	3	3,44	60/2, 84/2, 84/3
Sarı	1	1,14	50/2
Seferzâde	1	1,14	98/2
Selânikli	2	2,29	26/1, 88/1
Semerci	1	1,14	82/1
Şerifzâde	1	1,14	83/2
Tavızlı	1	1,14	82/1
Tokatlı	1	1,14	26/1
Topal	2	2,29	26/1, 88/1
Tülü	1	1,14	48/2
Türkmen	2	2,29	26/1, 88/1
Uzun	3	3,44	26/1, 66/1, 88/1
Yörükoğlu	1	1,14	98/2
Yurtsuz	1	1,14	11/1
Toplam	87	-	-

g. Kayıtlarda Yer Alan Meslek Erbâbı ve Meslekler

İncelenen sicil defterinde, çeşitli meslek erbâbı ve meslekler ilgili çok sayıda kayıt yer almaktadır. Meslek türleri ile ilgili bilgiler, genel olarak kayıtlarda yer alan kişilerin adlarının önündeki mesleklerle alâkalı ifâdelerden anlaşılabilir. ²³⁷ Fakat yine de söz konusu ifâdelerden, ilgili kişilerin ismi geçen meslekleri yapıp, yapmadıklarını kesin olarak bilememekteyiz. Bu ifâdelerin, lâkap yerine kullanılmış olması ihtimâli de mevcuttur. Sonuç olarak, bizler, ilgili ifâdelerden, söz konusu dönem itibârı ile hangi tür mesleklerin yer aldığını öğrenebilmekteyiz.

İncelenen sicil defterinde yer alan meslek çeşitlerinden, ilgili yıllarda, Manisa'da tarım faaliyetleri ile birlikte, hemen hemen her türlü eşyâ, emtiâ, alet üretimi ve çeşitli hizmetlerin yapıldığını; aynı zamanda gelişmiş bir esnâf teşkilâtının da vâr olduğunu anlayabiliyoruz. Aşağıdaki yer alan Tablo 66'da, meslekler ile ilgili kayıtlar ve oranları sunulmuştur.

Tablo 66: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Meslekler

Meslekler	Sayı	%	Defterdeki Yeri
Alay Beyi	1	0,20	55/2
Bağcı	1	0,20	74/3
Bağcı Başı	1	0,20	74/3
Bakkal	2	0,40	12/1, 99/1
Baş Çukadâr	1	0,20	27/1
Baş Defterdâr	2	0,40	51/2, 55/2
Beytü'l- Mal Emini	2	0,40	25/1, 99/2
Boyacı	2	0,40	34/2, 84/1
Bölükbaşı	1	0,20	9/3
Cebeci	1	0,20	103/2
Çavuş	3	0,60	2/2, 18/1, 35/1

²³⁷ Örn. Halil Kazzâz... M.Ş.S., 190, s. 90/2 vd.

Çıkrıkçı	1	0,20	25/1
Çizmeci	1	0,20	90/2
Çukadâr	40	8,11	4/1, 5/1, 10/1, 16/1, 21/2, 49/1, 52/1, 53/1, 56/2, 58/3, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 62/1, 67/1, 67/2, 68/1, 68/2, 68/3, 69/1, 70/1, 70/2, 71/1, 71/2, 73/1, 73/3, 74/3, 77/2, 78/1, 81/2, 85/1, 86/1, 92/1, 95/2, 99/2, 100/1, 101/1, 103/1, 107/1
Dâru's- Saâde Ağası	1	0,20	53/2
Defterdâr	3	0,60	3/1, 19/1, 24/1
Dellak	2	0,40	90/2, 98/2
Dellal	6	1,21	60/3, 68/1, 68/3, 78/1, 99/2, 103/1
Dizdâr	2	0,40	65/1, 78/3
Emin	7	1,41	60/3, 68/3, 78/1, 80/2, 99/2, 104/4, 105/2
Er	1	0,20	46/1
Evkâf Nâzırı	1	0,20	53/2
Gediklü	3	0,60	18/2, 20/1, 27/1
Hatib	4	0,81	1/2, 26/1, 41/2, 107/3
Hayâlî	2	0,40	58/3, 89/1
Helvacı	1	0,20	12/1
Hurdacı	1	0,20	12/1
Hüddâm	4	0,81	21/2, 39/2, 56/2, 74/3
İmam	17	3,44	1/2, 7/2, 9/2, 11/1, 12/1, 50/2, 53/1, 59/2, 66/1, 74/3, 84/1, 88/1,

			88/2, 90/1, 91/2, 92/2, 98/2
İmam-ı Sâni	1	0,20	63/1
İş Eri	12	2,43	8/2, 18/2, 20/1, 27/1, 28/1, 38/1, 48/1, 54/2, 57/2, 58/2, 64/2, 78/3
İtmekçi	1	0,20	103/1
Kadı	29	5,88	1/1, 2/2, 11/1, 13/2, 14/2, 15/1, 18/2, 20/1, 27/1, 29/1, 31/1, 35/1, 35/2, 48/1, 49/2, 51/2, 53/2, 54/2, 55/2, 78/3, 79/2, 80/3, 95/1, 96/2, 97/2, 100/3, 103/3, 104/1, 107/3
Kâim-i Makam	1	0,20	26/2
Kâl'abend	1	0,20	20/1
Kapudan	1	0,20	82/1
Kasap	2	0,40	12/1, 41/2
Kassam	1	0,20	77/2
Kâtib	38	7,70	4/1, 5/1, 7/2, 16/1, 21/2, 39/2, 52/1, 56/2, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 62/1, 67/1, 68/1, 68/2, 68/3, 69/1, 70/1, 70/2, 71/1, 71/2, 73/1, 73/3, 74/3, 77/2, 78/1, 81/2, 86/1, 92/1, 95/2, 99/2, 100/1, 101/1, 103/1, 104/5, 105/2, 107/1
Kavukçu	1	0,20	98/2
Kayyım	5	1,01	3/2, 5/1, 5/2, 57/1, 99/1

Kazzâz	1	0,20	90/2
Keşifçi	1	0,20	71/2
Kethüdâ	12	2,43	7/2, 18/1, 18/2, 20/1, 21/2, 27/1, 35/2, 39/2, 48/1, 55/1, 74/3, 97/2
Konakçı	1	0,20	41/2
Kuşakçı	1	0,20	12/1
Levend	1	0,20	46/1
Mekkâri Başı	6	1,21	19/1, 20/1, 25/2, 48/1, 82/1, 88/2
Mekkârici	1	0,20	19/1
Menzilci	3	0,60	32/1, 74/3, 100/3
Meyhâneci	1	0,20	35/1
Mimar	1	0,20	6/1
Muhasib	1	0,20	99/1
Muhassıl	11	2,23	8/2, 13/2, 26/2, 28/1, 45/1, 46/1, 51/2, 54/2, 65/2, 79/2, 104/5
Muhtar	1	0,20	32/1, 90/2
Muhzır	42	8,51	4/1, 5/1, 10/1, 16/1, 21/2, 36/1, 39/2, 49/1, 52/1, 53/1, 56/2, 58/3, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 62/1, 67/1, 67/2, 68/1, 68/2, 68/3, 69/1, 70/1, 70/2, 71/1, 71/2, 73/1, 73/3, 74/3, 77/2, 78/1, 81/2, 86/1, 92/1, 95/2, 99/2, 100/1, 101/1, 103/1, 105/2, 107/1
Muhzır Başı	3	0,60	36/1, 74/3, 100/3
Mutasarrıf	16	3,24	1/1, 13/1, 26/2, 51/2, 53/2, 63/1, 63/3, 64/1,

			65/2, 80/2, 90/2, 98/2, 104/2, 104/3, 104/4, 107/2
Mübâşir	20	4,05	2/2, 9/3, 14/2, 17/1, 18/1, 18/2, 19/1, 20/1, 21/2, 27/1, 28/1, 49/2, 51/1, 58/2, 58/3, 62/2, 63/2, 65/1, 67/2, 85/1
Müderris	1	0,20	7/2
Müezzin	4	0,81	1/2, 11/1, 98/2, 99/1
Müfettiş	1	0,20	74/3
Müftü	1	0,20	7/2
Mültezim	2	0,40	15/1, 87/2
Müteferrika	3	0,60	18/1, 20/1, 100/3
Mütesellim	28	5,67	8/2, 9/3, 17/1, 18/1, 18/2, 19/1, 20/1, 21/2, 27/1, 41/2, 45/1, 46/1, 47/1, 50/3, 53/2, 57/2, 58/1, 58/2, 58/3, 60/3, 62/2, 63/2, 64/2, 65/1, 67/2, 74/3, 78/3, 85/1
Mütevellî	13	2,63	9/2, 11/1, 26/1, 63/3, 64/1, 69/3, 90/2, 98/2, 103/3, 104/2, 104/4, 107/2, 107/3
Nâib	6	1,21	35/1, 39/2, 51/2, 58/2, 63/3, 74/3
Nâkibü'l- Eşrâf	1	0,20	65/1
Nakkaş	1	0,20	99/1
Nalband	1	0,20	98/2
Papaz	1	0,20	49/1
Sandıkçı	3	0,60	60/2, 84/2, 84/3
Saraç	1	0,20	98/2

Sarban	1	0,20	19/1
Sarban Başı	5	1,01	19/1, 20/1, 25/2, 26/1, 88/1
Seccâde Nişîn	1	0,20	78/3
Semerci	1	0,20	82/1
Serçukadar	1	0,20	20/1
Sipâhî	2	0,40	2/2, 80/2
Silâhdâr	1	0,20	2/2
Subaşı	1	0,20	53/2
Tahsildâr	2	0,40	21/2, 74/3
Terzi	2	0,40	96/2, 97/1
Terzi Başı	2	0,40	96/2, 97/1
Top Arabacısı	1	0,20	103/2
Topçu	1	0,20	103/2
Türbedâr	1	0,20	63/3
Ulak	1	0,20	96/1
Vâli	15	3,04	8/2, 15/1, 18/2, 26/2, 28/1, 29/1, 30/2, 51/2, 53/2, 54/2, 65/2, 74/3, 88/1, 88/2, 104/5
Vezir	13	2,63	8/2, 14/2, 15/1, 18/2, 26/2, 28/1, 30/2, 51/2, 54/2, 65/2, 74/3, 88/1, 88/2
Voyvoda	9	1,82	35/1, 38/1, 39/1, 41/2, 45/1, 46/1, 53/2, 54/1, 54/2
Yeniçeri	22	4,46	18/2, 20/1, 25/1, 27/1, 28/1, 29/1, 30/1, 30/2, 31/1, 35/2, 38/1, 48/1, 50/3, 54/2, 55/2, 57/2, 58/1, 62/2, 63/2, 65/1, 78/3, 103/2

Zâbit	11	2,23	38/1, 39/1, 45/1, 46/1, 47/1, 51/1, 53/2, 54/2, 62/2, 63/2, 103/2
Zâviyedâr	3	0,60	63/3, 64/1, 103/3
Toplam	493	-	-

h. Kayıtlarda Yer Alan Ev Eşyâsı, Giyim - Kuşam, Takı İsimleri ile Hayvancılık ve Ziraatla İlgili Mahâllî Kelimeler

İncelenen sicil defterinde yer alan mîrâs, alacak - borç, alım - satım, evlenme - boşanma ve hırsızlık hakkındaki ilgili kayıtlardan; evde kullanılan eşyâlar, giyilen kıyâfetler, süs eşyâsı ve takılar, çeşitler işler için kullanılan hayvanlar ve yetiştirilen zirâî ürünler ile ilgili bir takım bilgiler edinebilmekteyiz. Bu verilerin, söz konusu dönemde, genelde Osmanlı Devleti vatandaşlarının, özelde ise Manisa'da yaşayan âilelerin sosyo-ekonomik ve kültürel açılardan tanınması için bir nebze de olsa katkısı olabilir.

İncelenen sicil defterinde yer alan; ev, giyim - kuşam, süs ve takı eşyâları, hayvancılık ve ziraatla ilgili çeşitli isimler, kayıtlarda buldukları yerler ve adet sayıları ile berâber, sırasıyla aşağıda yer alan tablolarda verilmiştir.

Tablo 67: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Ev Eşyâsı İsimleri

Ev Eşyaları	Sayı	Defterdeki Yeri
Âbâd Çul	1	60/3
Âvânî Nûhas	2	66/1, 92/1
Ayaklı Sahan	1	102/1
Ayna	2	81/2, 105/2

Bakır Âvânî	15	10/1, 15/2, 52/1, 56/2, 59/1, 60/1, 61/1, 61/2, 68/2, 69/1, 71/1, 73/1, 77/2, 86/1, 95/2
Bakır Sahan	2	73/3, 102/1
Bakır Sini	1	61/2
Bakraç	1	102/1
Basma Boğça	1	102/1
Basma Yastık	1	81/2
Basma Yastık Yüzü	1	73/1
Basma Yorgan	1	72/2
Bez Çarşeb	1	73/3
Boğça	7	10/1, 70/3, 72/2, 73/1, 73/3, 77/2, 81/2
Boğça Zibunu	1	60/3
Buhurdân	1	81/2
Bürüncek	1	66/1
Câbe	1	4/1
Cam Tas	5	60/1, 73/1, 77/2, 81/2, 95/2
Çarşeb	1	56/2, 61/1, 66/1, 70/3, 71/1, 72/2, 73/3, 77/2
Çekme	1	73/3
Çember	1	101/1
Çul	2	60/3, 100/1
Çuval	4	61/2, 68/2, 69/1, 78/1
Değirmen Taşı	1	4/1
Değirmî Sahan	1	67/3
Desti	1	73/3
Dezgâh	3	81/2, 86/1, 99/3
Döşek	22	5/1, 10/1, 49/1, 52/1, 56/2, 59/1, 60/3, 61/1, 61/2, 67/3, 68/2, 70/3, 72/2, 73/3, 77/2, 81/2, 86/1, 92/1, 95/2, 100/1, 101/1, 107/1

Döşek Kılıfı	1	60/3
Dülbend Örtüsü	2	70/3, 72/2
Fağfur Fincan	2	66/1, 102/1
Fincan	2	66/1, 102/1
Fitilli Çarşeb	2	70/3, 72/2
Güğüm	1	102/1
Gülabdan	1	81/2
Hamam Döşemesi	1	73/3
Hamam Rahtı	9	15/2, 68/2, 70/3, 72/2, 77/2, 81/2, 95/2, 101/1, 107/1
Hamam Tası	1	15/2
Harar	2	61/2, 69/1
Hasır	1	102/1
Hatayî Boğça	1	70/3
Havan	2	56/2, 102/1
Havlu	1	66/1
Hırdavâd	7	5/1, 66/1, 67/3, 81/2, 99/2, 99/3, 102/1
Hırdavâd Nühâs	1	102/1
Ibrık	7	71/1, 72/2, 81/2, 95/2, 102/1, 102/1, 107/1
İplik	1	66/1
İskemle	2	99/3, 102/1
Kaba Örtü	1	81/2
Kahve İbrığı	2	4/1, 66/1
Kahve Tabağı	1	102/1
Kaliçe	12	10/1, 56/2, 67/3, 69/1, 70/3, 72/2, 77/2, 86/1, 92/1, 95/2, 101/2, 107/1
Kaltak	1	4/1
Kantar	1	102/1
Kazan	1	49/1
Kebîr Ayîne	1	105/2

Kebîr Bakır Sini	1	107/1
Kebîr İbrık	1	102/1
Kebîr Minder	2	101/2, 102/1
Kese	1	69/1
Kıyma Tahtası	1	60/3
Kilim	15	3/3, 15/2, 52/1, 59/1, 60/3, 61/1, 66/1, 68/2, 71/1, 73/3, 81/2, 92/1, 95/2, 101/1, 107/1
Kurak Sini	1	107/1
Leğen	9	49/1, 66/1, 71/1, 73/3, 81/2, 95/2, 101/1, 102/1, 107/1
Lengerî Sahan	1	101/1
Makrame	6	15/2, 61/1, 67/3, 72/2, 99/2, 101/1
Maşraba	1	66/1
Mermer	1	99/3
Mısır Makramesi	1	81/2
Minder	17	10/1, 52/1, 56/2, 61/1, 66/1, 67/3, 68/2, 70/3, 72/2, 77/2, 81/2, 86/1, 95/2, 101/1, 101/2, 102/1, 107/1
Mûmî Örtü	1	95/2
Münakkaş Boğça	1	86/1
Nacak-ı Kebîr	1	4/1
Nasr-ı Âvânî	1	5/1
Örtü	2	72/2, 95/2
Penbe İpliği	1	66/1
Perde	1	81/2
Peşkir	8	15/2, 56/2, 61/1, 72/2, 77/2, 95/2, 99/2, 101/2
Puşîde Boyama	1	81/2
Sâde	1	15/2

Sagîr Kahve İbrîğı	1	102/1
Sagîr Sini	1	102/1
Sagîr Tencere	1	107/1
Sagîr Yastık	1	60/3
Sagîre Peşkiri	1	102/1
Sahan	5	81/2, 101/1, 102/1, 107/1
Sahan Hırdavâd	1	67/3
Sandık	11	10/1, 15/2, 56/2, 61/1, 68/2, 71/1, 73/1, 81/2, 100/1, 101/1, 101/2
Sanduka	2	73/3, 95/2
Seccâde	14	3/3, 52/1, 56/2, 59/1, 60/1, 60/3, 66/1, 71/1, 72/2, 77/2, 81/2, 86/1, 92/1, 102/1
Sini	5	49/1, 56/2, 60/1, 95/2, 102/1
Sivri Müderris Rahtı	1	102/1
Sofra Peşkiri	1	81/2
Şamdan	4	56/2, 81/2, 102/1, 107/1
Şiş	1	102/1
Tabak	1	102/1
Tâbe	1	102/1
Tahta Sadak	1	102/1
Tahta Sandık	1	66/1
Tas	2	102/1, 107/1
Taş Sahan	1	102/1
Tekne	1	60/3
Telli Örtü	2	81/2, 101/1
Telli Yorgan	1	72/2
Tencere	7	49/1, 66/1, 73/3, 81/2, 95/2, 101/1, 102/1
Terbos	1	70/3
Tunç Havan	1	56/2

Tunç Sahan	1	73/3
Tunç Tas	1	102/1
Yastık	20	5/1, 10/1, 52/1, 56/2, 61/1, 61/2, 66/1, 67/3, 70/3, 72/2, 73/3, 77/2, 81/2, 86/1, 92/1, 95/2, 100/1, 101/1, 102/1, 107/1
Yastık Yüzü	3	56/2, 70/3, 73/1
Yorgan	25	5/1, 10/1, 49/1, 52/1, 56/2, 59/1, 60/3, 61/1, 61/2, 66/1, 67/3, 68/2, 68/3, 70/3, 72/2, 73/3, 77/2, 81/2, 86/1, 92/1, 95/2, 100/1, 101/1, 102/1, 107/1
Yorgan Başı	3	61/1, 72/2, 77/2
Yorgan Yüzü	2	56/2, 60/1
Yük Perdesi	1	107/1
Yüz Yastığı	5	70/3, 72/2, 73/3, 77/2, 81/2

Tablo 68: 190 Numaralı Manisa Şer'iyeye Sicili'nde Yer Alan Zâtî Eşyâ İsimleri

Zâtî Eşyalar	Sayı	Defterdeki Yeri
Barut	1	102/1
Berber Saları	1	81/2
Bıçkı	1	99/3
Billur Barutu	1	102/1
Biniş	2	81/2, 99/2
Cebe	2	15/2, 77/2
Cedîd Kefen Bezi	1	15/2
Cihaz	1	67/3

Çuka Cebe	1	102/1
Demir	1	102/1
Eyer	1	102/1
Hançer	2	78/1, 81/2
Hâre Cebe	1	72/2
Hurda Saat	1	102/1
Kılıç	2	71/1, 102/1
Mermerî Niş	1	78/1
Mest Parçası	1	60/3
Mik'ab	5	10/1, 68/2, 77/2, 95/2, 102/1
Muhayyer Rah	1	15/2
Mushâf-ı Şerîf	1	102/1
Muşta	1	99/3
Mühür	1	102/1
Niş	1	78/1, 102/1
Pabuç Âlâtı	1	99/3
Pirinç Üzengi	1	102/1
Saat	1	102/1
Sadak	1	102/1
Sefer Peşkiri	1	101/1
Temür Âlâtı	1	60/3
Tesbih	1	99/2
Top	1	102/1
Tüfenk	2	69/1, 102/1
Üzengi	1	102/1
Zincir	1	102/1

Tablo 69: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Takı ve Süs**Eşyası İsimleri**

Takı - Süs Eşyası	Sayı	Defterdeki Yeri
Altun Hatem	2	77/2, 81/2
Altun Küpe	6	15/2, 68/2, 77/2, 81/2, 86/1, 101/1
Altun Yüzük	1	101/1
Bakır Kuşak	1	78/1
Boyama	1	77/2
İncü	1	95/2
İncü Bedenlü Nalçe Hatem	1	68/2
İncü Kafes	6	68/2, 71/1, 72/2, 77/2, 81/2, 86/1
İncülü Kuşak	4	61/1, 81/2, 86/1, 95/2
İncülü Ön Kuşak	2	70/3, 72/2
İncülü Yük Kuşak	1	101/1
İncü Yedeklü Altun	1	71/1
İncü Yedeklü Küpe	1	81/2
Gerdâne	1	100/1
Küpe	2	49/1, 95/2
Mercan	2	60/3, 81/2
Sim Dolu Kuşak	1	95/2
Sim Kemer	1	102/1
Sim Kemer Kuşak	1	86/1
Sim Kuşak	9	10/1, 15/2, 56/2, 66/1, 68/2, 72/2, 81/2, 95/2, 101/1
Sim Kılıç	1	102/1
Sim Ön Kuşak	2	77/2, 107/1
Sim Tasme	1	81/2
Sim Tel Kuşak	1	10/1
Sim Toka	1	60/3
Sim Tülü Kuşak	1	107/1

Yüzük	1	49/1
Zincirli Toka	1	60/3

**Tablo 70: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Giyim -
Kuşam Eşyası İsimleri**

Giyim - Kuşam	Sayı	Defterdeki Yeri
Aba	3	60/3, 68/3, 102/1
Acem Kürk	1	101/2
Ağa Mintanı	1	105/2
Al Telli Hatayî Kaftan	1	70/3
Alaca Entâri	1	86/1
Alaca Kaftan	2	86/1, 100/1
Âlî Çakal Kaftan	1	68/2
Asrî	2	66/1, 81/2
Astar	1	67/3
Baş Yemenîsi	1	81/2
Başlık	1	102/1
Beyce Bürdesi	3	10/1, 68/2, 72/2
Boğasî Kaftan	1	59/1
Bürüncek Gömlek	3	15/2, 70/3, 81/2
Câme	1	101/1
Cedîd Câme	1	101/1
Cedîd Entâri	1	95/2
Cedîd Gömlek	1	15/2
Cedîd Kaftan	1	95/2
Çakşır	3	4/1, 100/1, 102/1
Çaruk	1	4/1
Çatal Kaftan	1	61/1
Çintiyân	6	61/1, 70/3, 72/2, 78/1, 81/2, 102/1

Çizme	1	99/3
Çuka Ferâce	5	15/2, 72/2, 81/2, 86/2, 101/1
Çuka Kürk	1	101/2
Dibâce Kaftan	1	73/3
Dizlik	3	60/3, 99/2, 100/1
Dolama	1	100/1
Don	17	3/3, 10/1, 15/2, 56/2, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 66/1, 67/3, 70/2, 70/3, 72/2, 77/2, 81/2, 86/1, 101/1
Düğme	1	3/3
Dülbend	1	70/3
Dülbend-i Edirnevî	1	77/2
Edirnevî Peçe	1	77/2
Entâri	14	10/1, 15/2, 56/2, 60/3, 61/1, 70/3, 72/2, 77/2, 81/2, 86/1, 95/2, 99/2, 101/1, 102/1
Ferâce	10	10/1, 15/2, 56/2, 60/3, 68/2, 72/2, 81/2, 86/1, 101/1, 107/1
Ferâce-i Edirnevî	1	77/2
Fes	1	70/2
Fetavâî Kaftan	1	95/2
Gömlek	21	4/1, 10/1, 15/2, 56/2, 59/1, 60/1, 60/3, 61/1, 66/1, 67/3, 68/2, 70/3, 72/2, 77/2, 78/1, 81/2, 86/1, 95/2, 99/2, 101/1, 102/1
Gülbîyye Telli Kaftan	1	73/3
Hâme Kaftan	1	70/3
Hâre Kaftan	1	81/2
Hatayî Entâri	1	73/3

Hatayî Kaftan	4	70/3, 77/2, 81/2, 107/1
Hatîr Kaftan	1	72/2
İhrâm	3	3/3, 71/1, 102/1
Kaftan	19	3/3, 10/1, 15/2, 56/2, 59/1, 60/3, 61/1, 61/2, 66/1, 67/3, 68/2, 69/1, 70/3, 72/2, 73/3, 78/1, 81/2, 86/1, 102/1
Kavuk	1	3/3
Kebe	2	66/1, 68/3
Kemer	1	102/1
Keremsûd Kaftan	1	72/2
Kıl Kuşak	1	69/1
Kıtmî Entâri	1	102/1
Kıtmî Kaftan	1	102/1
Kız Gömleği	1	77/2
Kuşak	5	49/1, 59/1, 60/1, 70/2, 99/2
Kürk	7	10/1, 56/2, 81/2, 100/1, 101/2, 102/1, 107/1
Mîntan	5	60/1, 60/3, 70/2, 78/1, 105/2
Mûmî Baş Yemenîsi	1	102/1
Mûmî Yemenî	1	77/2
Münakkaş Don	7	10/1, 15/2, 61/1, 70/3, 72/2, 81/2, 101/1
Nim Hatayî Yemenî	1	73/3
Pabuç	2	66/1, 99/3
Peçe	2	72/2, 81/2
Peştamal	4	56/2, 66/1, 67/3, 99/3
Puşi	2	67/3, 72/2
Renne Entâri	1	102/1
Sâde Entâri	1	61/1
Sâde Hatayî Kaftan	1	95/2
Sâde Zibun	1	66/1

Samur Paçası Kürk	1	102/1
Sapluk	1	49/1
Sarık	3	3/3, 69/1, 99/2
Serpuş	6	10/1, 15/2, 72/2, 81/2, 86/1, 101/1
Sincab Kürk	1	102/1
Sof Ferâce	1	77/2
Sof Kaftan	1	77/2
Sûsî Kaftan	1	72/2
Şalvar	1	102/1
Şemsî Kaftan	1	72/2
Şerbetî	5	10/1, 61/1, 72/2, 73/3, 77/2
Şib Entâri	1	77/2
Telli Câme	1	101/1
Telli Entâri	2	10/1, 72/2
Telli Hatayî Entâri	1	70/3
Telli Hatayî Kaftan	1	70/3
Telli Hatayî Kürk	2	95/2, 107/1
Telli Kaftan	3	61/1, 72/2, 81/2
Telli Keremsûd Kaftan	1	77/2
Telli Üstlük	1	70/3
Terlik	1	95/2
Türban	1	5/1
Uçkur	2	15/2, 72/2
Yağmurluk	1	102/1
Yaşmak	3	15/2, 66/1, 72/2
Yelek	1	3/3
Yemenî	11	10/1, 15/2, 56/2, 61/1, 70/3, 72/2, 78/1, 81/2, 86/1, 99/2, 99/3
Yeşimî Kaftan	1	81/2

Zıibun	10	4/1, 15/2, 59/1, 61/2, 66/1, 67/3, 68/2, 72/2, 78/1, 100/1
--------	----	--

Tablo 71: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Kumaş İsimleri

Kumaş Türleri	Sayı	Defterdeki Yeri
Alaca	13	10/1, 15/2, 56/2, 61/1, 66/1, 68/2, 69/1, 70/3, 72/2, 74/3, 81/2, 86/1, 100/1
Basma	5	68/2, 72/2, 73/1, 81/2, 102/1
Beledî	6	56/2, 66/1, 68/2, 70/3, 72/2, 81/2
Bez	1	73/3
Boğasî	5	56/2, 59/1, 61/2, 66/1, 74/3
Çuka	14	3/3, 10/1, 15/2, 56/2, 59/1, 61/1, 66/1, 68/2, 70/2, 70/3, 72/2, 74/3, 77/2, 81/2, 86/1, 100/1, 101/1, 101/2, 102/1
Dibâce	1	73/3
Elvâne Meşin	1	99/3
Fitilli	2	70/3, 72/2
Ganem Derisi	1	4/1
Gülbîyye	1	73/3
Hâme	1	70/3
Hatâbî	1	60/3
Hatîr	1	72/2
Kadife	2	10/1, 102/1
Meşin	1	99/3

Mûmî	4	77/2, 95/2, 101/1, 102/1
Münakkaş	11	10/1, 15/2, 61/1, 70/3, 72/2, 73/1, 73/3, 77/2, 81/2, 86/1, 101/1
Nefî Çuka	1	69/1
Penbe	1	66/1
Sâde	5	61/1, 66/1, 95/2, 100/1, 107/1
Sahtiyân	1	99/3
Sığırî Deri	1	4/1
Sof	1	77/2
Şib	1	77/2
Telli	10	10/1, 61/1, 70/3, 72/2, 73/3, 77/2, 81/2, 95/2, 101/1, 107/1

Tablo 72: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Hayvanlar ve Hayvancılıkla İlgili İsimler

Hayvan - Hayvancılık	Sayı	Defterdeki Yeri
At Tülüğü	1	102/1
Bargir	14	7/2, 15/1, 17/1, 18/1, 19/1, 20/1, 21/2, 25/2, 48/1, 48/2, 58/2, 58/3, 59/1, 74/3, 82/1, 88/2, 96/1, 102/1, 105/2
Boz Tülü Katır	1	85/2

Camus İneği	2	59/1, 86/1
Davar	5	19/1, 27/1, 49/2, 53/2, 57/2
Deve	11	7/2, 17/1, 18/1, 19/1, 20/1, 25/2, 26/1, 48/1, 50/1, 58/2, 88/1
Ganem	2	71/2, 105/2
İnek	1	59/1
Kadife Eyer	1	102/1
Kara Bargir	1	102/1
Kara Sığır	1	92/1
Karasığır Öküzü	2	59/1, 69/1
Katır	15	7/2, 14/2, 15/1, 16/2, 18/1, 19/1, 20/1, 21/2, 25/2, 48/1, 49/2, 50/1, 58/2, 82/1, 88/2
Kemer Raht	1	102/1
Kır Tülü Kısarak	1	85/2
Kısarak	1	71/2
Koyun	3	53/2, 54/1, 71/2
Kuzu	2	53/2, 54/1
Merkeb	6	60/1, 69/1, 70/2, 71/2, 92/1, 102/1
Öküz	1	59/1
Raht	1	102/1
Sığır	1	92/1
Yağız Bargir	1	102/1

Tablo 73: 190 Numaralı Manisa Şer'ıyye Sicili'nde Yer Alan Ziraatla İlgili Kelimeler

Ziraat Ürünleri	Sayı	Defterdeki Yeri
Arpa	1	92/1

Balya	1	102/1
Buğday	6	11/1, 59/1, 61/2, 69/1, 92/1, 102/1
Çapa	1	92/1
Çift Âlâtı	3	59/1, 61/2, 69/1
Dut Ağacı	1	8/1
Elma ağacı	1	90/2
Kayısı	1	64/3
Nohut	3	59/1, 61/2, 64/3
Penbe (Pamuk)	2	69/1, 92/1
Pirinç	2	41/1, 64/3
Razvâk-ı Üzüm	1	64/3
Saban Demiri	1	92/1
Siyah Üzüm	1	64/3
Soğan	1	64/3
Susam	1	102/1
Şâ'îr (Arpa)	1	64/3
Üzüm	1	64/3

1. Üretim

Bir toplumun iktisâdî yaşamı, genel anlamda, insanlarca mal ve hizmet üretimi ile bunların toplum çapında dağılımı ve tüketimi esâsına dayanır.²³⁸ Bilindiği gibi, Osmanlı Devleti'nin iktisâdî yapısı içinde, sanâyî üretiminin yanı sıra çok büyük çapta tarım ve hayvancılığın payı vardı.

²³⁸ Özer Ozankaya, Toplum Bilimine Giriş, A.Ü.S.B.F. Yayınları, Ankara, 1975, s. 191.

İncelediğimiz dönemde, Manisa’da küçük sanâyîye dayalı üretim etkinliklerinin²³⁹ yanı sıra, oldukça verimli bir arâzî yapısına sâhip olması sâyesinde de çok çeşitli tarım ürünlerinin yetiştirildiğini, ayrıca hayvancılık konusunda bilgilerin de olduğunu, sicilde yer alan kayıtlardan anlayabiliyoruz.

Manisa, tıpkı bugün de olduğu gibi, incelediğim dönem îtibârıyla da üzüm yetiştiriciliği²⁴⁰ açısından, oldukça önemli bir konuma sâhipti.

İncelediğimiz dönem îtibârıyla, Manisa’da pamuk (penbe) üretiminin çokça yapıldığını²⁴¹ ve bunun yanı sıra, susam (sisam)²⁴² da yetiştirildiğini görebilmekteyiz. Manisa tarlalarında, bu ürünlerin dışında; buğday²⁴³ ve arpa (şâ’îr)²⁴⁴ da görüyoruz. Elimizdeki kayıtlara dayanarak, tüm bu mahsullerin, söz konusu dönem için hangi oranlarla üretildiği ile ilgili ayrıntılı bir bilgi edinmemiz ise maalesef mümkün değil.

İncelenen sicil kayıtlarından, ilgili dönem îtibârıyla, Manisa’da hayvancılıkla ilgili olarak; camus, dana, davar, inek, sığır, öküz, deve, gibi büyükbaş hayvanların ve koyun, kuzu gibi küçükbaş hayvanların yetiştirildiğini anlayabiliyoruz.²⁴⁵

i. Fiyatlar

Osmanlı Devleti’nin teşkîlâtı içinde, kadıların şer’î ve hukûkî görevlerinin yanı sıra, devletin bir takım ekonomik faaliyetlerinin temîn edilmesi vazîfesi de yine kadınlara âit görevlerdendir. Bu vazîfelerden biri ise eşyâ ve emtiâlara “narh”²⁴⁶ konmasıdır.²⁴⁷

²³⁹ Bkz. Ticâret (Alım - Satım) ile İlgili Kayıtlar

²⁴⁰ M.Ş.S., 190, s. 64/3.

²⁴¹ M.Ş.S., 190, s. 69/1, 92/2.

²⁴² M.Ş.S., 190, s. 102/1.

²⁴³ M.Ş.S., 190, s. 11/1, 59/1, 61/2, 69/1, 92/1, 102/1.

²⁴⁴ M.Ş.S., 190, s. 64/3, 92/1.

²⁴⁵ Bkz. Hayvanlar ve Hayvancılık ile ilgili Tablo.

²⁴⁶ Narh, resmî makamlar tarafından, bir malın en yüksek fiyatının belirlenmesi demektir. Bkz. Kütükoğlu, a.g.m., s. 562.

²⁴⁷ Uzunçarşılı, İlmiye..., s. 109.

İncelenen sicil defterinde, herhangi bir narh kaydı yer almamakla birlikte, bâzı mîrâs dâvâlarında, ölen şahsın tereke kayıtlarından, çeşitli eşyâların fiyatlarına ile ilgili bir takım bilgiler edinebilmekteyiz. Bunların dışında, farklı alım - satım, alacak - borç ve kirâ akdi ile ilgili dâvâlar da eşyâ fiyatları konusunda, bizlere bilgi verebilmektedir.

İncelenen sicil defterindeki kayıtlara göre, ilgili dönemdeki; mülk ve eşyâ, giyecek, takı ve kumaş ile hayvan fiyatları ve nitelikleri, aşağıda yer alan tablolarda sunulmuştur.

Tablo 74: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Mülk Fiyatları

Mülk Adı	Defterdeki Yeri	Vasfı	Yer Adı	Fiyatlar
Ev	3/3	-	Mahâlî-i İsa Fakih	10.800 akça
Ev	5/1	-	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	4.800 akça
Ev	52/1	-	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	3.600 akça
Ev	56/2	-	Mahâlî-i Deveciler	10.800 akça
Ev	59/1	-	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	6.000 akça
Ev	60/1	-	Mahâlî-i Yarhasanlar	7.200 akça
Ev	61/2	-	Mahâlî-i Yarhasanlar	4.800 akça
Ev	65/3	-	Mahâlî-i Attâr Ece	18.000 akça

Ev	67/3	-	Mahâlle-i Alaybeyi	12.000 akça
Ev	69/1	-	Mahâlle-i Nişancı Paşa	30.000 akça
Ev	70/2	-	Mahâlle-i Bölcek-i Atık	7.200 akça
Ev	71/2	-	Mahâlle-i Ali Ağa	31.000 akça
Ev	81/2	-	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagır	3.000 akça
Ev	86/1	-	Mahâlle-i Alaybeyi	1.440 akça
Ev	92/1	-	Mahâlle-i Yarhasanlar	12.000 akça
Ev	101/2	-	Mahâlle-i Seydi Hevâce	60.000 akça

Tablo 75: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Ev Eşyası Fiyatları

Eşyâ Adı	Defterdeki Yeri	Vasfı	Yer Adı	Fiyatlar
Âbâd Çul	60/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	15 akça
Âvânî Nûhas	66/1	Bakır / Kıyye -	Mahâlle-i Attâr Ece	35 akça
Âvânî Nûhas	92/1	Bakır / Kıyye -	Mahâlle-i Yarhasanlar	20 akça
Ayaklı Sahan	102/1	3 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	360 akça

Ayna	81/2	1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	200 akça
Ayna	120	Kebîr / 1 adet	Mahâlîle-i Ali Ağa	120 akça
Bakır Âvânî	10/1	Kıyye 25	Mahâlîle-i Niflizâde	3.000 akça
Bakır Âvânî	25/2	Kıyye -	Mahâlîle-i İvaz Paşa	840 akça
Bakır Âvânî	52/1	Kıyye 2	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Bakır Âvânî	56/2	Kıyye 9	Mahâlîle-i Deveciler	1.200 akça
Bakır Âvânî	59/1	Kıyye 20	Mahâlîle-i Bektaş-ı Sagîr	3.600 akça
Bakır Âvânî	60/1	Kıyye -	Mahâlîle-i Yarhasanlar	1.080 akça
Bakır Âvânî	61/1	Kıyye 11	Mahâlîle-i Bölcek-i Cedîd	1.500 akça
Bakır Âvânî	61/2	Kıyye 5	Mahâlîle-i Yarhasanlar	600 akça
Bakır Âvânî	68/2	Kıyye -	Mahâlîle-i Çabrastları-ı Kebîr	1.320 akça
Bakır Âvânî	69/1	Kıyye 12	Mahâlîle-i Nişancı Paşa	1.800 akça
Bakır Âvânî	71/1	Kıyye -	Mahâlîle-i Danişmend Halil	1.320 akça
Bakır Âvânî	73/1	Kıyye 15	Mahâlîle-i Alaybeyi	3.400 akça

Bakır Âvânî	77/2	Kıyye -	Mahâlle-i Danişmend Halil	2.640 akça
Bakır Âvânî	86/1	Kıyye -	Mahâlle-i Alaybeyi	480 akça
Bakır Sahan	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	120 akça
Bakır Sini	107/1	Kebîr / 1 adet	-	360 akça
Bakraç	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	260 akça
Basma Boğça	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	179 akça
Basma Yastık	81/2	3 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	360 akça
Basma Yastık Yüzü	73/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	360 akça
Basma Yorgan	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Bez Çarşeb	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	180 akça
Boğça	10/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	120 akça
Boğça	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	620 akça
Boğça	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	250 akça
Boğça	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	480 akça
Boğça	73/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	400 akça

Boğça	73/3	Müstâ'mel	Mahâlle-i Yarhasanlar	36 akça
Boğça	77/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	600 akça
Boğça	77/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	30 akça
Boğça	77/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	180 akça
Boğça	82/2	Köhne / 3 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	90 akça
Boğça	82/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	360 akça
Boğça	86/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Boğça Zibunu	60/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	51 akça
Buhurdân	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	150 akça
Bürüncek	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	240 akça
Câbe	4/1	1 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	60 akça
Cam Tas	60/1	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	120 akça
Cam Tas	73/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	60 akça

Cam Tas	77/2	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	120 akça
Cam Tas	81/2	2 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	150 akça
Cam Tas	95/2	1 adet	Mahâlle-i Enarlıca	60 akça
Çarşeb	56/2	1 adet	Mahâlle-i Deveciler	240 akça
Çarşeb	56/2	1 adet	Mahâlle-i Deveciler	120 akça
Çarşeb	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	480 akça
Çarşeb	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	240 akça
Çarşeb	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	120 akça
Çarşeb	66/1	3 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	260 akça
Çarşeb	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	120 akça
Çarşeb	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	200 akça
Çarşeb	71/1	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	120 akça
Çarşeb	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Çarşeb	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	180 akça

Çarşeb	73/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	260 akça
Çarşeb	77/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	720 akça
Çekme	73/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	360 akça
Çember	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	120 akça
Çul	60/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	39 akça
Çul	100/1	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	60 akça
Çuval	61/2	Harar / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	240 akça
Çuval	68/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-1 Kebîr	120 akça
Çuval	69/1	Harar / 1 adet	Mahâlî-i Nişancı Paşa	300 akça
Çuval	78/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bektaş-1 Kebîr	63 akça
Değirmen Taşı	4/1	1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	60 akça
Değirmî Sahan	67/3	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	71 akça
Desti	73/3	1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	480 akça
Dezgâh	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	240 akça

Dezgâh	86/1	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	240 akça
Dezgâh	99/3	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	180 akça
Döşek	5/1	1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	300 akça
Döşek	10/1	Müstâ'mel / 2 adet	Mahâlî-i Niflizâde	600 akça
Döşek	52/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Döşek	56/2	2 adet	Mahâlî-i Deveciler	480 akça
Döşek	59/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	600 akça
Döşek	60/3	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	226 akça
Döşek	61/1	3 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	840 akça
Döşek	61/2	2 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	600 akça
Döşek	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	106 akça
Döşek	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	270 akça
Döşek	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	159 akça
Döşek	68/2	7 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	600 akça
Döşek	70/3	Beledî / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	200 akça

Döşek	70/3	Beledî / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	400 akça
Döşek	72/2	Beledî / 4 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1920 akça
Döşek	73/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	260 akça
Döşek	77/2	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	600 akça
Döşek	81/2	Beledî / 2 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	600 akça
Döşek	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	180 akça
Döşek	91/3	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	360 akça
Döşek	95/2	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Enarlıca	220 akça
Döşek	100/1	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Göktaşlu	360 akça
Döşek	101/1	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	360 akça
Döşek	107/1	Köhne / 2 adet	-	720 akça
Döşek Kılıfı	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	40 akça
Dülbend Örtüsü	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	400 akça
Dülbend Örtüsü	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	720 akça

Fincan	66/1	Fağfur / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	120 akça
Fincan	102/1	Fağfur / 11 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	480 akça
Fitilli Çarşeb	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	200 akça
Fitilli Çarşeb	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Güğüm	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	1.275 akça
Gülâbdan	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	60 akça
Hamam Döşemesi	73/3	Köhne	Mahâlî-i Yarhasanlar	420 akça
Hamam Rahtı	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	120 akça
Hamam Rahtı	68/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-1 Kebîr	300 akça
Hamam Rahtı	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	400 akça
Hamam Rahtı	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	600 akça
Hamam Rahtı	77/2	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	360 akça
Hamam Rahtı	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	300 akça

Hamam Rahtı	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	240 akça
Hamam Rahtı	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Hamam Rahtı	107/1	1 adet	-	180 akça
Hamam Tası	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	60 akça
Hatayî Boğça	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	100 akça
Havan	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	240 akça
Havlu	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Akça	120 akça
Ibrık	71/1	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	360 akça
Ibrık	72/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	360 akça
Ibrık	82/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	360 akça
Ibrık	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	360 akça
Ibrık	102/1	Kebîr / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	771 akça
Ibrık	107/1	1 adet	-	360 akça
İskemle	99/3	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	120 akça
İskemle	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	81 akça

Kaba Örtü	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	85 akça
Kahve İbrîği	4/1	1 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	60 akça
Kahve İbrîği	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	120 akça
Kahve İbrîği	102/1	Sagîr / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	7 akça
Kahve Tabâğı	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	360 akça
Kaliçe	10/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	600 akça
Kaliçe	56/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Deveciler	600 akça
Kaliçe	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	240 akça
Kaliçe	69/1	1 adet	Mahâlle-i Nişancı Paşa	600 akça
Kaliçe	70 /3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	1.200 akça
Kaliçe	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1.200 akça
Kaliçe	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	120 akça
Kaliçe	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	480 akça
Kaliçe	92/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	240 akça
Kaliçe	95/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Enarlıca	480 akça

Kaliçe	101/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	325 akça
Kaliçe	107/1	Köhne / 1 adet	-	360 akça
Kaltak	4/1	12 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	360 akça
Kebîr Âyîne	105/2	1 adet	Mahâlle-i Ali Ağa	120 akça
Kebîr Bakır Sini	107/1	1 adet	-	360 akça
Kebîr Ibrık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	771 akça
Kebîr Minder	101/2	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	300 akça
Kebîr Minder	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	300 akça
Kese	69/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Nişancı Paşa	300 akça
Kıyma Tahtası	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	15 akça
Kilim	3/3	1 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	150 akça
Kilim	15/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Kilim	52/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i İlyas-ı Kebîr	120 akça
Kilim	59/1	1 adet	Mahâlle-i Bektaş-ı Sagîr	300 akça
Kilim	60 /3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	75 akça
Kilim	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	300 akça
Kilim	61/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	200 akça

Kilim	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	900 akça
Kilim	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	60 akça
Kilim	68/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	360 akça
Kilim	71/1	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	240 akça
Kilim	71/1	1 adet	Danişmend Halil	120 akça
Kilim	73/3	1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	480 akça
Kilim	81/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	240 akça
Kilim	92/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	120 akça
Kilim	95/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	120 akça
Kilim	101/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	60 akça
Kilim	107/1	Müstâ'mel / 1 adet	-	240 akça
Kurak Sini	107/1	1 adet	-	120 akça
Leğen	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	360 akça
Leğen	71/1	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	360 akça

Leğen	73/3	1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	480 akça
Leğen	82/1	1 adet	Mahâlî-i İlyas-ı Sagîr	360 akça
Leğen	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	360 akça
Leğen	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Leğen	107/1	1 adet	-	360 akça
Lengerî Sahan	101/1	5 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	300 akça
Makrame	61/1	2 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Makrame	67/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	40 akça
Makrame	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Maşraba	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	360 akça
Mısır Makramesi	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	180 akça
Minder	10/1	7 adet	Mahâlî-i Niflizâde	1.440 akça
Minder	52/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Minder	56/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Deveciler	360 akça

Minder	61/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	180 akça
Minder	66/1	2 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	280 akça
Minder	66/1	2 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	240 akça
Minder	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	166 akça
Minder	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	159 akça
Minder	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	50 akça
Minder	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	39 akça
Minder	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	240 akça
Minder	68/2	1 adet	Mahâlle-i Çabrastlar-ı Kebîr	420 akça
Minder	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	720 akça
Minder	72/2	6 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1.440 akça
Minder	77/2	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	600 akça
Minder	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Minder	95/2	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Enarlıca	240 akça

Minder	101/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	30 akça
Minder	101/2	Kebîr / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	300 akça
Minder	102/1	Kebîr / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	326 akça
Minder	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	61 akça
Minder	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	150 akça
Minder	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	180 akça
Minder	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	150 akça
Minder	107/1	Köhne / 1 adet	-	120 akça
Mûmî Örtü	95/2	Müstâ'mel - Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	300 akça
Nacak-ı Kebîr	4/1	1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	60 akça
Nasr-ı Âvânî	5/1	Kıyye 7	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	840 akça
Örtü	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Penbe İpliği	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	480 akça
Perde	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	60 akça
Peşkir	15/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	100 akça
Peşkir	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	60 akça

Peşkir	61/1	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	60 akça
Peşkir	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Peşkir	72/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	340 akça
Peşkir	77/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	120 akça
Peşkir	95/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	60 akça
Peşkir	99/2	Hırdavâd / 1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	63 akça
Peşkir	101/2	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	175 akça
Peşkir	102/1	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	175 akça
Sahan	67/3	Hırdavâd - Demir / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	57 akça
Sahan	73/3	Tunç / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	120 akça
Sahan	73/3	Bakır / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	120 akça
Sahan	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	360 akça
Sahan	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	300 akça
Sahan	101/1	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	90 akça

Sahan	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	140 akça
Sahan	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	318 akça
Sahan	107/1	Köhne / 3 adet	-	240 akça
Sandık	10/1	1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	200 akça
Sandık	15/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	120 akça
Sandık	56/2	1 adet	Mahâlle-i Deveciler	150 akça
Sandık	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Sandık	66/1	Tahta / 1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	180 akça
Sandık	68/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Çabrastlar-ı Kebîr	180 akça
Sandık	71/1	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	180 akça
Sandık	73/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	240 akça
Sandık	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	280 akça
Sandık	100/1	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Göktaşlu	240 akça
Sandık	101/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Sandık	101/2	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	270 akça

Seccâde	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	150 akça
Seccâde	52/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Seccâde	56/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Deveciler	120 akça
Seccâde	59/1	1 adet	Mahâlle-i Bektaş-ı Sagîr	60 akça
Seccâde	60/1	2 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	700 akça
Seccâde	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	15 akça
Seccâde	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	200 akça
Seccâde	71/1	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	100 akça
Seccâde	71/1	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	200 akça
Seccâde	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybey	480 akça
Seccâde	77/2	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	240
Seccâde	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	120
Seccâde	81/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	300 akça

Seccâde	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Seccâde	92/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	120 akça
Seccâde	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	405 akça
Seccâde	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	450 akça
Seccâde	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	360 akça
Seccâde	102/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	455 akça
Seccâde	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	200 akça
Seccâde	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	172 akça
Sini	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	450 akça
Sini	61/2	Bakır / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	180 akça
Sini	95/2	Sagîr / 2 adet	Mahâlî-i Enarlıca	480 akça
Sofra Peşkiri	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	180 akça
Şamdan	65/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	60 akça
Şamdan	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	103 akça
Şamdan	107/1	1 adet	-	60 akça
Şiş	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	70 akça

Tâbe	102/1	1 adet	Mahâlîle-i Seydi Hevâce	370 akça
Telli Örtü	81/2	1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	300 akça
Telli Örtü	101/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Telli Yorgan	72/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlîle-i Alaybeyi	240 akça
Tencere	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlîle-i Attâr Ece	180 akça
Tencere	73/3	1 adet	Mahâlîle-i Yarhasanlar	240 akça
Tencere	81/2	1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	400 akça
Tencere	81/2	1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	300 akça
Tencere	95/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlîle-i Enarlıca	480 akça
Tencere	101/1	Sagîr / 1 adet	Mahâlîle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	480 akça
Tencere	102/1	Tâbe / 1 adet	Mahâlîle-i Seydi Hevâce	255 akça
Tencere	107/1	Sagîr / 2 adet	-	360 akça
Tunç Havan	56/2	1 adet	Mahâlîle-i Deveciler	120 akça
Tunç Sahan	73/3	1 adet	Mahâlîle-i Yarhasanlar	120 akça

Tunç Tas	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	210 akça
Yastık	5/1	3 adet	Mahâlle-i Bektaş- 1 Sagîr	240 akça
Yastık	52/1	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	120 akça
Yastık	56/2	Beledî / 2 adet	Mahâlle-i Deveciler	720 akça
Yastık	56/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Deveciler	60 akça
Yastık	59/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Bektaş-1 Sagîr	180 akça
Yastık	61/1	7 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	480 akça
Yastık	61/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	240 akça
Yastık	66/1	2 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	420 akça
Yastık	66/1	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	180 akça
Yastık	66/1	Beledî / 2 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	240 akça
Yastık	66/1	1 adet	Mahâlle-i Attâr Ece	180 akça
Yastık	67/3	2 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	220 akça
Yastık	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	24 akça
Yastık	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	51 akça

Yastık	68/2	Beledî / 1 adet	Mahâlle-i Çabrastlar-ı Kebîr	600 akça
Yastık	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	150 akça
Yastık	70/3	Beledî / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	200 akça
Yastık	70/3	Beledî / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	800 akça
Yastık	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	360 akça
Yastık	81/2	Beledî / 4 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	500 akça
Yastık	81/2	Basma / 3 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	360 akça
Yastık	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	240 akça
Yastık	92/1	Köhne / 4 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	360 akça
Yastık	95/2	Köhne / 6 adet	Mahâlle-i Enarlıca	720 akça
Yastık	100/1	Köhne / 6 adet	Mahâlle-i Göktaşlu	720 akça
Yastık	101/1	Köhne / 4 adet	Mahâlle-i EL Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Yastık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	192 akça

Yastık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	180 akça
Yastık	102/1	2 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	480 akça
Yastık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	166 akça
Yastık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	200 akça
Yastık	107/1	6 adet	-	1.080 akça
Yastık Yüzü	56/2	Beledî / 1 adet	Mahâlle-i Deveciler	120 akça
Yastık Yüzü	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	200 akça
Yastık Yüzü	72/2	Basma / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	60 akça
Yorgan	5/1	1 adet	Mahâlle-i Bektaş-ı Sagîr	180 akça
Yorgan	10/1	Kumaş / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	600 akça
Yorgan	10/1	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Niflizâde	240 akça
Yorgan	52/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Yorgan	56/2	Köhne / 3 adet	Mahâlle-i Deveciler	500 akça
Yorgan	59/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i İlyas-ı Sagîr	150 akça
Yorgan	60/3	Köhne / 2 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	182 akça
Yorgan	60/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	21 akça

Yorgan	61/1	1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	180 akça
Yorgan	61/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	200 akça
Yorgan	66/1	3 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	480 akça
Yorgan	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	120 akça
Yorgan	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	24 akça
Yorgan	68/2	1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	600 akça
Yorgan	68/3	Köhne / 1 adet	Dolaplıbağçe Mevkîi	110 akça
Yorgan	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	150 akça
Yorgan	70/3	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	150 akça
Yorgan	70/3	Müstâ'mel - Kumaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	600 akça
Yorgan	70/3	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	150 akça
Yorgan	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	200 akça
Yorgan	72/2	Köhne - Basma / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça

Yorgan	72/2	4 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1.440 akça
Yorgan	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	360 akça
Yorgan	77/2	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	360 akça
Yorgan	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	400 akça
Yorgan	86/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Yorgan	92/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	300 akça
Yorgan	92/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	300 akça
Yorgan	92/1	2 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	120 akça
Yorgan	95/2	Köhne / 3 adet	Mahâlle-i Enarlıca	360 akça
Yorgan	100/1	Köhne / 3 adet	Mahâlle-i Göktaşlu	340 akça
Yorgan	101/1	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	240 akça
Yorgan	102/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	480 akça
Yorgan	107/1	Köhne / 3 adet	-	380 akça
Yorgan Başı	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Yorgan Başı	72/2	Köhne - Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	180 akça

Yorgan Başı	77/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	300 akça
Yorgan Yüzü	56/2	Cedîd / 1 adet	Mahâlle-i Deveciler	160 akça
Yorgan Yüzü	60/1	Cedîd / 1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	240akça
Yük Perdesi	107/1	1 adet	-	120 akça
Yüz Yastığı	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	120 akça
Yüz Yastığı	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	120 akça
Yüz Yastığı	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	120 akça
Yüz Yastığı	77/2	Köhne - Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	480 akça
Yüz Yastığı	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	60 akça

Tablo 76: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Giyim –

Kuşam Eşyâsı Fiyatları

Eşyâ Adı	Defterdeki Yeri	Vasfı	Yer Adı	Fiyatlar
Aba	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	21 akça
Aba	68/3	Köhne / 1 adet	Dolaplıbağçe Mevkîi	70 akça
Acem Kürk	101/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	200 akça
Ağa Mintanı	105/2	1 adet	Mahâlle-i Ali Ağa	600 akça
Al Telli Hatâyî Kaftan	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	1.200 akça
Alaca Entâri	15/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Alaca Entâri	56/2	1 adet	Mahâlle-i Deveciler	160 akça
Alaca Entâri	56/2	1 adet	Mahâlle-i Deveciler	120 akça
Alaca Entâri	61/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Alaca Entâri	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	360 akça
Alaca Entâri	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	180 akça
Alaca Entâri	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	120 akça

Alaca Kaftan	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Alaca Kaftan	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	400 akça
Alaca Kaftan	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	420 akça
Alaca Kaftan	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	300 akça
Alaca Kaftan	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	280 akça
Alaca Kaftan	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	300 akça
Alaca Kaftan	68/2	1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	360 akça
Alaca Kaftan	68/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	480 akça
Alaca Kaftan	69/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Nişancı Paşa	300 akça
Alaca Kaftan	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	180 akça
Alaca Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	600 akça
Alaca Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	600 akça
Alaca Kaftan	86/1	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	240 akça
Alaca Kaftan	86/1	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	740 akça
Alaca Kaftan	100/1	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	720 akça

Âlî Çakal Kaftan	68/2	1 adet	Mahâlle-i Çabrastlar-1 Kebîr	600 akça
Astar	67/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	40 akça
Baş Yemenîsi	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	90 akça
Baş Yemenîsi	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	360 akça
Başlık	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	246 akça
Beyce Bürdesi	10/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	300 akça
Beyce Bürdesi	68/1	1 adet	Mahâlle-i Çabrastlar-1 Kebîr	60 akça
Beyce Bürdesi	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	281 akça
Boğâsî Kaftan	59/1	1 adet	Mahâlle-i Bektaş-1 Sagîr	180 akça
Bürüncek Gömlek	15/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	200 akça
Bürüncek Gömlek	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	200 akça
Bürüncek Gömlek	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	300 akça
Câme	101/1	Cedîd / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	180 akça

Câme	101/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	120 akça
Çakşır	4/1	1 adet	Mahâlle-i İsa Fakih	180 akça
Çakşır	101/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Göktaşlu	360 akça
Çakşır	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	380 akça
Çaruk	4/1	1 çift	Mahâlle-i İsa Fakih	300 akça
Çatal Kaftan	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	300 akça
Çintiyân	61/1	1 adet	Mahâlle-i Bölcek-i Cedîd	180 akça
Çintiyân	70/3	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	180 akça
Çizme	99/3	1 çift	Mahâlle-i Göktaşlu	120 akça
Çuka Ferâce	15/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	600 akça
Çuka Ferâce	72/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1.000 akça
Çuka Ferâce	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	860 akça
Çuka Ferâce	86/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	480 akça
Çuka Ferâce	101/1	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	480 akça

Çuka Kürk	101/2	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	2.415 akça
Dibâce Kaftan	73/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	1.080 akça
Dizlik	60/3	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	150 akça
Dizlik	99/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	220 akça
Dizlik	100/1	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	240 akça
Dolama	100/1	Köhne - Çuka / 1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	480 akça
Don	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	90 akça
Don	10/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	120 akça
Don	15/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	120 akça
Don	15/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	100 akça
Don	60/3	Köhne / 2 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	55 akça
Don	60/3	Köhne - Muhayyer / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	22 akça
Don	61/1	Münakkaş / 2 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	240 akça
Don	70/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Âtîk	180 akça
Don	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	180 akça

Don	81/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	120 akça
Don	81/2	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	90 akça
Don	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	75 akça
Don	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	60 akça
Don	101/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	120 akça
Don	101/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	30 akça
Dülbend	70/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	400 akça
Dülbend	72/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	740 akça
Dülbend-i Edirnevî	77/2	Köhne – Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	360 akça
Entâri	10/1	1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	600 akça
Entâri	10/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	120 akça
Entâri	15/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	60 akça

Entâri	60/3	Kumaş / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	111 akça
Entâri	61/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Entâri	95/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	180 akça
Entâri	95/2	Cedîd / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	300 akça
Entâri	95/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	120 akça
Entâri	101/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	180 akça
Ferâce	56/2	Muhayyer / 1 adet	Mahâlî-i Deveciler	360 akça
Ferâce	68/2	Muhayyer / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	480 akça
Ferâce	101/1	Muhayyer / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Ferâce-i Edirnevî	77/2	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	360 akça
Fes	70/2	1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Âtîk	100 akça
Fetavâî Kaftan	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	360 akça
Gömlek	10/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	120 akça
Gömlek	10/1	Müstâ'mel / 2 adet	Mahâlî-i Niflizâde	240 akça

Gömlek	15/2	1 adet	Mahâlî-i 1 Hâc İvaz Paşa	240 akça
Gömlek	15/2	Cedîd / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	300 akça
Gömlek	60/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	30 akça
Gömlek	61/1	Müstâ'mel / 3 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	300 akça
Gömlek	66/1	Cedîd / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	300 akça
Gömlek	66/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	60 akça
Gömlek	66/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	120 akça
Gömlek	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	30 akça
Gömlek	68/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	240 akça
Gömlek	70/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	36 akça
Gömlek	72/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	240 akça
Gömlek	77/2		Mahâlî-i Danişmend Halil	240 akça
Gömlek	78/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Kebîr	95 akça
Gömlek	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	120 akça

Gömlek	81/2	2 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	240 akça
Gömlek	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	240 akça
Gömlek	101/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	240 akça
Gömlek	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	191 akça
Gülbîyye Telli Kaftan	73/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	860 akça
Hâme Kaftan	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	180 akça
Hâre Kaftan	81/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	800 akça
Hatâyî Entâri	73/3	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	360 akça
Hatâyî Kaftan	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	1.200 akça
Hatâyî Kaftan	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	190 akça
Hatîr Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	2.400 akça
İhrâm	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	60 akça
İhrâm	72/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	100 akça

İhrâm	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	130 akça
Kaftan	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	120 akça
Kaftan	10/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	60 akça
Kaftan	15/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	150 akça
Kaftan	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	120 akça
Kaftan	61/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	60 akça
Kaftan	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	57 akça
Kaftan	77/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	720 akça
Kavuk	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	180 akça
Kebe	66/1	Köhne / 2 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	300 akça
Kebe	66/3	Köhne / 1 adet	Dolaplıbağçe Mevkîi	70 akça
Keremsûd Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	600 akça
Kıl Kuşak	69/1	1 adet	Mahâlî-i Nişancı Paşa	60 akça
Kıtmî Entâri	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	415 akça
Kıtmî Kaftan	102/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	560 akça
Kız Gömleği	77/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	180 akça

Kuşak	60/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	120 akça
Kuşak	70/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Âtîk	120 akça
Kuşak	99/2	1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	150 akça
Kürk	10/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	1.200 akça
Kürk	56/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Deveciler	120 akça
Kürk	91/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	90 akça
Kürk	100/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	480 akça
Kürk	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	500 akça
Kürk	107/1	Köhne / 1 adet	-	240 akça
Mintan	60/3	Kumaş / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	121 akça
Mintan	70/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Âtîk	180 akça
Mintan	70/2	Köhne - Çuka / 1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Âtîk	60 akça
Mûmî Baş Yemenîsi	101/1	2 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	2.020 akça
Nim Hatâyî Yemenî	73/3	Köhne - Muhayyer / 2 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	360 akça
Pabuç	66/1	1 çift	Mahâlî-i Attâr Ece	100 akça
Pabuç	99/3	9 çift	Mahâlî-i Göktaşlu	480 akça

Pabuç	99/73	5 çift	Mahâlî-i Göktaşlu	120 akça
Peçe	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	240 akça
Peştamal	67/3	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	27 akça
Puşi	67/3	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	45 akça
Renne Entâri	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	231 akça
Sâde Hatâyî Kaftan	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	360 akça
Sâde Zıbun	66/1	1 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	240 akça
Samur Paçası Kürk	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	3.150 akça
Sarık	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	180 akça
Sarık	69/1	1 adet	Mahâlî-i Nişancı Paşa	300 akça
Sarık	99/2	1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	116 akça
Sarık	99/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	82 akça
Serpuş	10/1	3 adet	Mahâlî-i Niflizâde	180 akça
Serpuş	72/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Serpuş	81/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	240 akça
Sincab Kürk	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	2.400 akça

Sof Ferâce	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	240 akça
Sof Kaftan	77/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	360 akça
Sûsî Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	480 akça
Şalvar	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	360 akça
Şemsî Kaftan	72/1	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	720 akça
Şerbetî	10/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	360 akça
Şerbetî	10/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	360 akça
Şerbetî	73/3	1 adet	Mahâlle-i Yarhasanlar	240 akça
Şib Entâri	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	190 akça
Telli Câme	101/1	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	360 akça
Telli Entâri	72/2	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	1.200 akça
Telli Hatâyî Entâri	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	480 akça
Telli Hatâyî Kaftan	70/3	1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	1.200 akça

Telli Hatâyî Kürk	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	1.200 akça
Telli Hatâyî Kürk	107/1	Müstâ'mel	-	960 akça
Telli Kaftan	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	600 akça
Telli Keremsûd Kaftan	77/2	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	600 akça
Terlik	95/2	Köhne / 2 adet	Mahâlî-i Enarlıca	120 akça
Terlik	95/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	60 akça
Türban	5/1	1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Sagîr	60 akça
Uçkur	72/2	Münakkaş / 6 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	720 akça
Yağmurluk	102/1	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	222 akça
Yaşmak	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	120 akça
Yelek	3/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i İsa Fakih	90 akça
Yemenî	10/1	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	480 akça
Yemenî	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Yemenî	15/2	Köhne - Çuka / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Yemenî	56/2	Çuka / 1 adet	Mahâlî-i Deveciler	360 akça
Yemenî	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	120 akça

Yemenî	61/1	Müstâ'mel / 2 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	120 akça
Yemenî	73/3	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	210 akça
Yemenî	81/2	Münakkaş / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	480 akça
Yeşimî Kaftan	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	300 akça
Zıbun	61/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Yarhasanlar	60 akça
Zıbun	66/1	Müstâ'mel / 2 adet	Mahâlî-i Attâr Ece	240 akça
Zıbun	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	54 akça
Zıbun	68/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-ı Kebîr	120 akça

Tablo 77: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Zâtî Eşyâ

Fiyatları

Eşyâ Adı	Defterdeki Yeri	Vasfı	Yer Adı	Fiyatlar
Berber Saları	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	60 akça
Bıçkı	99/3	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	720 akça

Billur Barutu	102/1	4 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	140 akça
Biniş	81/2	Çuka / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	600 akça
Biniş	99/2	1 adet	Mahâlî-i Babakuyusu	861 akça
Cebe	95/2	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	360 akça
Cedîd Kefen Bezi	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	300 akça
Cihaz	67/3	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	90 akça
Çuka Cebe	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	300 akça
Çuka Cebe	77/2	Köhne / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	180 akça
Çuka Cebe	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	440 akça
Demir	102/1	Hırdavâd / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	57 akça
Eyer	102/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	400 akça
Eyer	102/1	Kadife / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	900 akça
Hançer	78/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Kebîr	231 akça
Hançer	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	400 akça
Hâre Cebe	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	720 akça

Hurda Saat	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	890 akça
Kılıç	71/1	Mâî / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	960 akça
Kılıç	102/1	Sim / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	3.120 akça
Mermerî Niş	78/1	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Bektaş-ı Kebîr	330 akça
Mest Parçası	60/3	Müstâ'mel / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	77 akça
Mik'ab	77/2	Köhne - Çuka / 1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	300 akça
Muhayyer Rah	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	120 akça
Mushâf-ı Şerîf	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	2.880 akça
Muşta	99/3	1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	720 akça
Mühür	102/1	Mahmud ismine - Hatem / 2 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	540 akça
Niş	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	380 akça
Pabuç Âlâtı	99/3	Hırdavâd / 1 adet	Mahâlî-i Göktaşlu	120 akça
Pirinç Üzengi	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	204 akça
Sadak	102/1	Tahta / 1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	480 akça

Sefer Peşkiri	101/1	1 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	120 akça
Temür Âlatı	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	36 akça
Tesbih	99/2	1 adet	Mahâlle-i Babakuyusu	200 akça
Top	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	875 akça
Tüfenk	69/1	1 adet	Mahâlle-i Nişancı Paşa	760 akça
Tüfenk	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	840 akça
Üzengi	102/1	1 adet	Mahâlle-i Seydi Hevâce	550 akça
Zincir	102/1		Mahâlle-i Seydi Hevâce	2.060 akça

Tablo 78: 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde Yer Alan Takı ve Süs Eşyası Fiyatları

Eşyâ Adı	Defterdeki Yeri	Vasfı	Yer Adı	Fiyatlar
Altun	77/2	Hatem / 1 adet	Mahâlle-i Danişmend Halil	360 akça
Altun	81/2	Hatem / 3 adet	Mahâlle-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	360 akça
Altun Küpe	15/2	1 çift	Mahâlle-i El Hâc İvaz Paşa	400 akça

Altun Küpe	68/2	1 çift	Mahâlî-i Çabrastlar-1 Kebîr	1.920 akça
Altun Küpe	77/2	1 çift	Mahâlî-i Danişmend Halil	1.200 akça
Altun Küpe	86/1	1 çift	Mahâlî-i Alaybeyi	1.200 akça
Altun Yüzük	101/1	2 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	360 akça
Bakır Kuşak	78/1	1 adet	Mahâlî-i Bektaş-1 Kebîr	66 akça
İncü	95/2	1 miskâl	Mahâlî-i Enarlıca	1.800 akça
İncü Bedenlü Nalçe	68/2	Hatem / 1 adet	Mahâlî-i Çabrastları-1 Kebîr	120 akça
İncü Kafes	68/2	1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-1 Kebîr	2.640 akça
İncü Kafes	71/1	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	6.000 akça
İncü Kafes	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	3.600 akça
İncü Kafes	77/2	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	2.400 akça
İncü Kafes	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	3.000 akça

İncü Kafes	86/1	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	2.520 akça
İncülü Kuşak	61/1	1 adet	Mahâlî-i Bölcek-i Cedîd	900 akça
İncülü Kuşak	86/1	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	1.800 akça
İncülü Kuşak	95/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	480 akça
İncülü Ön Kuşak	70/3	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil 1.200 akça	1.200 akça
İncülü Ön Kuşak	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	1.800 akça
İncülü Yük Kuşak	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Kebîr	960 akça
İncü Yedeklü Altun	71/1	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	4.800 akça
İncü Yedeklü Küpe	81/2	1 çift	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	3.120 akça
Gerdâne	100/1	Gün / 1 çift	Mahâlî-i Göktaşlu	840 akça
Küpe	95/2	1 çift	Mahâlî-i Enarlıca	600 akça
Mercan	60/3	Hurda / 1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	49 akça
Mercan	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-ı Sagîr	90 akça

Sim Dolu Kuşak	95/2	1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	1.200 akça
Sim Kemer	86/1		Mahâlî-i Alaybeyi	800 akça
Sim Kuşak	10/1	1 adet	Mahâlî-i Niflizâde	360 akça
Sim Kuşak	15/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İvaz Paşa	240 akça
Sim Kuşak	56/2	1 adet	Mahâlî-i Deveciler	240 akça
Sim Kuşak	68/2	1 adet	Mahâlî-i Çabrastlar-1 Kebîr	360 akça
Sim Kuşak	72/2	1 adet	Mahâlî-i Alaybeyi	300 akça
Sim Kuşak	81/2	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	180 akça
Sim Kuşak	95/2	Sagîr / 1 adet	Mahâlî-i Enarlıca	180 akça
Sim Kuşak	101/1	1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Kebîr	120 akça
Sim Kılıç	102/1	1 adet	Mahâlî-i Seydi Hevâce	3.120 akça
Sim Ön Kuşak	77/2	1 adet	Mahâlî-i Danişmend Halil	240 akça
Sim Ön Kuşak	107/1	1 adet	-	480 akça
Sim Tasme	81/2	Hırdavâd / 1 adet	Mahâlî-i El Hâc İlyas-1 Sagîr	300 akça

Sim Tel	10/1	1 adet	Mahâlle-i Niflizâde	1.200 akça
Kuşak				
Sim Toka	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	158 akça
Sim Tülü	107/1	1 adet	-	480 akça
Kuşak				
Zincirli Toka	60/3	1 adet	Mahâlle-i Alaybeyi	158 akça

SONUÇ

Bu araştırma sâyesinde, H. 1145 - 11146 / M. 1732 - 1733 yıllarında, Manisa'da mevcûd olan idârî, sosyo-ekonomik ve kültürel vazîyeti, 190 numaralı Manisa Şer'îyye Sicili'nde yer alan kayıtlar çerçevesinde ortaya koymaya çalıştık. Bilindiği gibi, şer'îyye sicilleri; içermiş oldukları kayıtlar itibâriyle, gerek bir şehrin fizikî konum ve özelliklerinin belirlenmesi, sosyal hayat, ticârî ve zirâî üretim vs. unsurların tespiti; gerekse ilgili şehrin idârî teşkilât yapılanması ve işleyişi ile çevresinde yer alan ve diğer merkezî idârî birimlerle olan ilişkileri vs. konularla ilgili analizler yapabilmeye imkân veren, birinci el, yazılı târihî kaynakların, önemli bir temsilcisidir.

Osmanlı Devleti'nde, kanunlar; şer'î ve örfî hukuk olarak düzenlenmekte ve uygulanmaktaydı. Bu işleyişin sonuçları ise sosyâl yaşama, çeşitli şekillerde yansımaktaydı. Osmanlı hukûkunun, hangi şekillerde uygulanmış olduğunu ve çeşitli toplumlar üzerinde bıraktığı etkileri ve sonuçlarını anlamamız, şer'îyye sicillerindeki kayıtlar sâyesinde sâhip olabildiğimiz bir imkândır.

İslâm hukûku, her insanı ayrı bir birey ve her bireyi de bir hak sâhibi olarak görmektedir. İnsanoğlu, akıl sâhibi bir mahlûk olup, aklını kullanma irâdesi ve kudretine de sâhip olduğundan; hakkını, kendisine tanınmış olan hukûkî olanaklar çerçevesinde arayabilmektedir. İncelediğim dönem için Manisa'da, fertlerin birbirleri ile olan hukûkî ilişkilerinde, söz konusu haklarını kullanmayı bildiklerini ve bunun için uğraştıklarını; defterde yer alan çok çeşitli dâvâ kayıtlarından anlayabilmekteyiz. Sicilin içerdiği dâvâ kayıtlarından; ilgili dönemde, şahıslar, mal ve emtiâ alım - satımı, alacak - borç, cinâyet, adam yaralama, hırsızlık, evlilik - boşanma, mîrâs, nafaka, vekîl ve vasî tâyîni gibi ilişkilerindeki vazîyete göre, bizzât kendileri ya da vekîl veyâ kefil tâyîn ederek, haklarını mahkeme karşısında aramaya çalışmışlardır. Söz konusu hakların, yalnızca Müslüman zümreye değil, gayrî Müslim kitlelere de tanındığı ve onlar için de aynı kânunların uygulanmış olduğunu görebilmekteyiz. Hattâ bâzı kayıtlardan, kölelerin bile efendileri aracılığıyla, sâhip oldukları bir takım haklarını, mahkeme önünde talep ettiklerini bilmekteyiz.

İnsanoğlunun, sosyâlleşmeye başladığı ilk andan itibaren, neslinin devâmını sağlayabildiği en küçük müessese; âile kurumudur. İslâm âile hukûku, âile

bireylerinin, kendi aralarında olan münâsebetlerini, bir takım başlıklar altında düzenlemektedir. Bu kuralları ve üst başlıklarını, incelediğim sicil defterinde yer alan; evlilik - boşanma, mîrâs, nafaka ve vekîl tâyîni ile ilgili çeşitli dâvâlar aracılığı ile görebilmekteyiz. Buna göre, mîrâs hukûku içine giren dâvâ kayıtlarından; bireyin, mülk edinebilme hakkı olduğunu ve bu hakkını, kendi irâdesiyle kullanabildiğini (reşît olmalıdır), sâhip olduğu mülkü, ister vârisine / vârislerine, isterse de farklı bir kimseye / kimselere ya da vakıf kuruluşlarına vasîyet yolu ile verebildiğini görmekteyiz. Mîrâstan, kadınlar da tıpkı erkekler gibi, kendilerine düşen hisseleri îtibârı ile pay sâhibi olabilmektedir. Ayrıca yine kayıtlardan, mîrâsta, devletin de keyfî olarak hak ve pay talebinde bulunamadığını; yalnızca belirli bâzı şartlar gereğince, beytü'l- mâla düşen payını aldığını görebilmekteyiz.

Âile hukûku içine giren, diğer bir önemli husûs ise evlilik - boşanma, nafaka ve vasî tâyînleridir. Defterde yer alan dâvâ kayıtlarından, ilgili dönem îtibârıyla, kadınların ve çocukların sosyâl güvencelerinin sağlandığını; kendilerine bir takım haklar verildiğini görebilmekteyiz. Bunlardan biri, evlilik öncesinde, kadınlara verilmesi mutlak şart olan; mihrdir. Bir diğer durum ise; boşanabilme hakkının, yalnızca erkeğe değil, bir takım şartlar çerçevesinde, kadınlara da verilmiş olduğudur. Nafaka tâyînlerinde ise; kadınlara ve çocuklara, âilede oluşabilecek herhangi bir dağılma (erkeğin ölümü ya da boşanması gibi) hâlinde, sosyâl bir güvencenin sağlanabilmesi amaç edinilmektedir. Vasî tâyîninin, çocuklar açısından önemi ise; çocuklara dâir işlerin, vasîler aracılığıyla düzenlenmesi ve çocukların geleceklerinin de güvence altına alınabilmesidir.

İncelenen sicil defterinde yer alan borçlar, eşyâ ve ticâret hukûku ile ilgili kayıtlardan, söz konusu dönemde; Manisa'da, oldukça canlı sayılan bir ticârî yaşamın mevcût olduğunu görebilmekteyiz. Kayıtlarda yer alan; ev vb. mülk satışlarının fazlalığı, çeşitli meslek zümrelerinin defter içinde çokça yer alması, çarşı, han, pazar isimleri ve yetiştirilmiş olan ziraî mahsûllerden, bu sonucu çıkarabilmekteyiz.

Defterde yer alan kayıtlardan, ilgili dönemde; Manisa'da, gayrî müslîmlerin, tıpkı kendi içlerinde olduğu gibi, Müslümanlar ile de ticârî alışverişler içerisinde bulduklarını açıkça görebilmekteyiz. Gerekteği takdirde, şer'î mahkemelere başvurarak, İslâm hukûkunun sağlamış olduğu hükümlerin kolaylıklarından da

faydalanabilmektedir. Ayrıca, kölelerin dâhî efendilerinin izniyle, ticârî alışveriş ve borçlanmada bulunabildiklerini bilmekteyiz.

İncelenen sicil defterine göre; söz konusu dönemde, Manisa'da, ticârî hayâtın bir diğer bölümünü ise kirâ akdîyle ilgili kayıtlar oluşturmaktadır. İlgili kayıtlara göre; akîtlere, mahkeme önünde, tarafların karşılıklı beyânı, kirâ bedeli ve süresinin belirlenmesi ile oluşturulmaktaydı. Tıpkı Müslüman zümre gibi, gayrî müslîmler de kirâ anlaşmaları yapabilmekteydi. Sicil kayıtlardan; han, dükkân vb. mülkler kirâlanabildiği gibi, insanların da iş gücünden faydalanabilmek maksadı ile kirâlanabildiğini anlamaktayız.

Manisa kadılığına, merkez tarafından gönderilen çok çeşitli belge türlerinden, söz konusu dönem için merkezle olan ilişkilerini de öğrenebilmekteyiz. Bu belgeler; tımar tevcihleri, tâyin ve berâtlar, sefer emirleri, avârız kayıtları, mukâtaâ kayıtları gibi örneklere dâhildir.

Tımar tevcihi kayıtlarını incelediğimiz takdirde; tevcihlerin, kadı ya da alaybeyi tarafından, tevcihi istenen kişinin, merkeze arz edilmesi ve eğer uygun görülürse de merkezden, ilgili şahsın berâtını alması ile gerçekleştiğini görmekteyiz. Ayrıca, tevcihi yapılacak olan kimsede, sefere iştirâk etmesi ve kendisinin faydasının görülmesi gibi nitelikler de aranmaktaydı.

Sefer emirleri ile ilgili sicil kayıtlardan ise, söz konusu dönemde, 1730 yılında başlayan İran seferlerinin, hâlen devam ettiğini ve diğer yandan, Manisa da dâhil olmak üzere, birçok şehir çevresinde, eşkîyâ ile mücadelenin sürdüğünü anlamaktayız. Diğer sancaklara yollanan, ordu-yu hümâyûna, sürekli olarak asker ve bunun yanı sıra, mühîmmât nakli için de mekkârî hayvanları göndermeleri ile ilgili emirlerin bulunduğu kayıtlar da seferlerle ilgili diğer izlenimleri oluşturmaktadır. Fakat sefer emirlerine tamâmen riâyet edilmediğini, bâzı firârların gerçekleştiğini, Manisa kadılığına birkaç defâ gönderilen ve bu hususla ilgili fermanlardan anlayabilmekteyiz.

Mukâtaâlar ile ilgili kayıtlardan, Manisa'da, ilgili dönemde, mevcûd bulunan mukâtaâları, bir kısmının gelirlerini ve işletme sürelerini, kimlere verilmiş olduklarını öğrenebilmekteyiz. Bu sicil kayıtlarına göre, mevcûd vergiler, genel olarak, iltizâm yöntemiyle ya da devlet tarafından tâyin edilen emînler vâsıtasıyla toplanmaktaydı.

Merkezden, Manisa kadılığı uhdesine gönderilmiş olan tâyn ve tevcîh berâtlarından ise, söz konusu dönemde, tâynlerin ve tevcîhlerin; kimlere, hangi vazîfeler için ne kadar süre ve ücret ile yapılmış olduklarını öğrenebilmekteyiz. Bu kayıtların çoğunluğunu, vakıflar ve yine vakıflara bağlı olan ilgili diğer kurumlara yapılan mütevellî, imam, zâviyedâr ve işletmeler için emîn vb. görevlendirmeler oluşturmaktadır. Vakıflarla ilgili sicil kayıtlarından; devletin, din ve eğitim gibi bir kısım hizmetleri, vakıf müesseseleri aracılığıyla sağladığını anlamaktayız.

Cezâ hukûku ile ilgili sicil kayıtlarından, ilgili dönemde, Manisa'da; cinâyet, darp, hırsızlık ve tâ'zîr gibi suçların işlendiğini ve bu suçlar nedeniyle, İslam cezâ hukûkunun getirmiş olduğu esâsların uygulanmaya çalışıldığını görmekteyiz. Söz konusu dâvâlarda, suçlu şahsın ya da hak sâhibinin, doğru tespit edilebilmesi maksadıyla; mahkeme, dâvâcının ve dâvâlnın edeceği yeminlere ve kanıt ya da ispât aracı olarak gösterilen şahitlerin (şuhûdü'l- hâl), güvenilirlik soruşturmalarına (tezkîye), çok büyük bir önem vermektedir. Ayrıca, suçun, nerede ve nasıl işlendiğinin öğrenilebilmesi için tatbîk edilen ve kayıtlara geçirilen cinâyet keşif tutanakları ile keşfe katılan kimselerin nitelikleri de yargının, halka açık bir şekilde olması ve bağımsızlığını göstermesi açılarından, son derece önemli olarak görülmektedir.

İncelenen sicil defterinde yer alan belge kayıtlarından, Manisa'nın; söz konusu dönem için mevcûd bulunan idârî taksîmâtı, sosyâl yaşamı, dînî grupları, dînî ve sosyâl kurumları, meslek çeşitleri, kullanılan eşyâlar ve fiyatları, zirâî ve sînâî üretim potansiyeline ilişkin durumları ile ilgili bilgiler edinebilmekteyiz.

Manisa'ya âit, elli yedi adet mahâlle bulunmaktadır. Bunlardan dördü; gayrî müslîm mahâllesidir. Buna göre, ilgili dönemde, Manisa'da; Ermenî, Yahudî ve Hristiyanların, belirli azınlıklar olarak, ayrı mahâllelerde yaşadıklarını öğrenmekteyiz. Ancak, Müslümanların çoğunlukta olduğu mahâllelerde yaşayan, gayrî müslîmler de mevcuttur. Mahâllelerin ayrı olması, asla Müslümanlarla ilişkilerinin kopuk olduğu anlamına da gelmemektedir. Nitekim diğer konularla ilgili birçok dâvâda, gayrî müslîmlerin, Müslümanlarla çeşitli ticârî alışverişler yaptıklarını ve hukûkî ilişkilerde de bulduklarını, gâyet iyi bilmekteyiz.

İncelenen sicil kayıtlarında, Manisa'ya bağlı dört adet nâhiye ve iki yüz yirmi üç adet köyün ismi yer almaktadır. Sicil kayıtlarına göre; Manisa'nın, gerek nâhiye ile köyleri ve gerekse diğer kazâlarla, çok sıkı bir ilişki içinde olduğunu anlamaktayız.

Manisa, söz konusu dönemde, idârî taksîmât açısından; Osmanlı Devleti'nin Anadolu Eyâletine bağlı olan bir sancak merkezi ve aynı zamanda da şehzâde sancağı konumundadır. Manisa'nın bu niteliği, siyâsî, iktisâdî ve kültürel açılardan da önemini arttırmaktadır. Şehre yapılmakta olan; kadı ve müderrîs gibi mühîm devlet görevlilerinin tâyînleri ile Manisa'da mevcût bulunan; saray-ı âmîre ve burada çalışan görevli kimselerin yer alması da şehri, yukarıda zikredilen konular bakımından, önemli kılmaktadır.

İncelediğimiz dönem itibâriyle; Manisa'da, çok sayıda sosyâl ve dînî kurum bulunmaktadır. Söz konusu kurumların büyük çoğunluğu; vakıf olmak üzere, aynı zamanda, diğer bir kısmı da mühîm devlet görevlileri ve zengin hayırsever kimseler tarafından yapılmıştır. Vakıf müesseselerinin başında, câmîler gelmekte ve bunların yanı sıra, zâviyeler, muallîmhâneler ve çeşmeler gibi unsurlar da bunları izlemektedir.

Vakıflar ile ilgili sicil kayıtlarından; ev, dükkân, han, gibi mülklerin, kirâyaya verilmek sûretiyle vakfedilebildiğini; iktisâdî ve sosyâl hizmet etme amacıyla, çeşitli vakıfların kurulduğunu anlamaktayız. Buralardan sağlanan gelirler, vakıfların çeşitli gereksinimlerinde kullanılmaktaydı. Sicil kayıtlarından, gerek şehir dışındaki bölgelerde, avâız vergilerinin ödenebilmesi ve gerekse ihtiyâç sâhibi kimselere, borç para sağlayabilmek için mahâllelerde, çeşitli vakıf sandıklarının kurulmuş olduğunu görebilmekteyiz. İncelediğim sicil kayıtlarına göre, söz konusu dönemde; Manisa'da, sosyâl yardımlaşma ve dayanışmanın yanı sıra, ekonomik ve kültürel yaşamın da oldukça canlı olduğunu anlamaktayız.

İncelenen sicil kayıtlarında yer alan şahıs isimlerine göre, ilgili dönemde, Manisa nüfusunun çoğunluğunu; % 78,10 oranla, Müslümanlar oluşturmaktadır. Gayrî müslîmler ise % 21,90 oranla, azınlıktadır.

Kayıtlarda yer alan, gerek çarşı ve pazar isimlerinden, gerekse meslek adları ve lâkaplardan, söz konusu dönemde; Manisa'da hemen her türlü eşyâ, âlet ve hizmetin yapılmış olduğunu, oldukça gelişmiş bir esnâf teşkîlâtının vâr olduğunu gözlemlemekteyiz.

İncelenen sicil kayıtlarında yer alan eşyâ isimlerinden, ilgili dönemde; evlerde hangi tür eşyâların kullanıldığını, şahsî eşyâlar, takılar ve çeşitli süs eşyâları, giyim - kuşam ve elbise çeşitleri ile kumaş türleri vs. eşyâlar hakkında, oldukça ayrıntılı bilgiler edinebilmekteyiz. Tüm bunlara göre, söz konusu dönemde; evlerde, normal

bir insanın, tüm ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde, çeşitli yapılar da halı, kilim, yastık, yorgan, tencere, sahan, tas, ıbrık, kazan vs. Çok sayıda çeşide dâir eşyâlar bulunmaktaydı. Kullanılan şahsî eşyâlar; tûfek, bıçak, tabanca, yatağan, hançer vb. eşyâlar; takı ve süs eşyâları ise; altın küpe, inci küpe, incili kafes, sim kemer ve kuşaklar vs. eşyâlardır. Giyim - kuşam kategorisinde; münakkaş, makrama, mstâ'mel niteliklere sâhip, kaftanlar; sof, kumaş, dolama, basma şalvar, gömlek, çarık vs. eşyâlardır. Mevct mîrâs dâvâları ve zengin tereke kayıtları sâyesinde, fiyatlara ilişkin olarak da oldukça geniş bilgilere ulaşabilmekteyiz.

İncelenen sicil kayıtlarına göre, ilgili dönemde, Manisa'da; başta buğday, nohut, zm, susam ve arpa olmak üzere, çeşitli zirâî ürünler yetiştirilmektedir. Bunların yanı sıra; kayısı gibi bahçe meyveleri de yetiştirilmektedir. Hayvancılık olarak; sığır, dana, inek, camus, deve ve koyun gibi hayvanlar beslenmekte; at, katır ve eşek gibi hayvanların da iş gücünden faydalanılmaktadır.

Yukarıda zikretmiş olduğum tm husslara dâir tafsilatlı bilgiler, çeşitli tablolar ve istatistikler çerçevesinde sunulmuştur.

KAYNAKÇA

I. ARŞİV BELGELERİ

Ankara Millî Kütüphânesi

H. 1145 - 1146 Târihli, 190 Numaralı Manisa Şer'îyye Sicili

II. KİTAPLAR ve MAKALELER

Akdağ, Mustafa. **Türkiye'nin İktisadî ve İctimaî Tarihi**, C.II, Cem Yayınları, İstanbul, 1995.

Akgündüz, Ahmed. **İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi**, OSAV, İstanbul, 2013.

Akgündüz, Ahmed. **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri**, C.I, FEY Vakfı Y., İstanbul, 1990.

Akgündüz, Ahmed. **“Şer'îyye Mahkemeleri ve Şer'îyye Sicilleri”**, Türkler, C.10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss. 54-68.

Akgündüz, Ahmed. **Şer'îyye Sicili**, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 1988.

Aktan, Hazma. **“İslam Aile Hukuku”**, Soyso-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, C.II, Ankara, 1992, ss. 398-433.

Altundağ, Şinasi. **“Osmanlılarda Kadıların Salahiyet ve Vazifeleri Hakkında”**, VI. Türk Tarih Kongresi, T.T.K., Ankara, 1967, ss. 342-354.

Aslan, Nasi. **“Millî Arşivimiz İçerisinde Şer’îye Sicilleri Eğitim ve Terminoloji Problemi”**, I. Milli Arşiv Şûrası (Tebliğler-Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını No: 12, (20-21 Nisan), Ankara, 1988, ss. 187-194.

Aydın, M. Akif. **İslam-Osmanlı Aile Hukuku**, M.Ü.İ.FAK.Y., İstanbul, 1985.

Aydın, M. Akif. **“Osmanlı Hukukunda Nikâh Akidleri”**, Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S.III, İstanbul, 1982, ss. 1-12.

Aydın, M. Akif. **“Osmanlıda Hukuk”**, Osmanlı Devleti Tarihi, (Editör: E. İhsanoğlu), C.2, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul, 1999, ss. 375-429.

Barkan, Ö. Lütfi. **“Avârız”**, mad., İ.A., C.2, MEB, 1997, ss. 13-19.

Barkan, Ö. Lütfi. **“Edirne Askeri Kassamına Ait Tereke Defterleri (1545-1659)”**, Belgeler, C.III, S. 5/6, T.T.K., Ankara, 1968, ss. 1-479.

Barkan, Ö. Lütfi. **“Osmanlı İmparatorluğu’nda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikleri İstila Devrinin Kolonizatör Türk Dervişleri”**, Vakıflar Dergisi, C.II, 1942, ss. 279-386.

Bayındır, Abdülaziz. **İslâm Muhakeme Hukuku**, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul, 1986.

Bayındır, Abdülaziz. **“Örneklerle Osmanlı’da Ceza Yargılaması”**, Türkler, C.10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss. 69-82.

Berki, Ali Hikmet. **İslam Hukukunda Feraiz ve İntikal**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 1985.

Bilmen, Ö. Nasuhi. **Hukuk-u İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhiyye Kamusu**, C.I-VIII, İstanbul, 1992.

Bizbirlik, Alpay. **16. Yüzyıl Ortalarında Diyarbakir Beylerbeyliği’nde Vakıflar**, T.T.K., Ankara, 2002.

Bizbirlik, Alpay. **“Osmanlı Devleti’nde Ticaret ve Üretime Dair Değerlendirilebilir Bir Kaynak: “Tereke Defterleri” ve Edirne Tereke Defterleri Üzerine Bir Deneme”**, Türkler, C.10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss. 731-735.

Bizbirlik, Alpay. **“Osmanlı Toplumunda Vakıfların Sosyo-Ekonomik Boyutları ve Buna Dair Örnekler”**, Osmanlı, (Editör: Güler Eren), C.5, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, ss. 56-62.

Cin, Halil. **Eski Hukukumuzda Boşanma**, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1988.

Cin, Halil. **Miri Arazi ve Bu Arazinin Özel Mülkiyete Dönüşümü**, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1987.

Cin, Halil ve Ahmed Akgündüz. **Türk Hukuk Tarihi**, C.I-II, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1989.

Çetin, Osman. **Sicillere Göre Bursa'da İhtida Hareketleri ve Sosyal Sonuçları (1472-1909)**, T.T.K., Ankara, 1999.

Dağcı, Şamil. **İslam Cezâ Hukukunda Şahıslara Karşı Müessir Fiiller**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1999.

Demir, Fahri. **İslâm Hukukunda Mülkiyet ve Servet Dağılımı**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2012.

Devellioğlu, Ferit. **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Kitabevi, Ankara, 2002.

Düzdağ, M. Ertuğrul. **Şeyhülislam Ebussuûd Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Türk Hayatı**, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1983.

El- Üsrüşeni, Muhammed İbn-i Mahmud. **Ahkâmu's Sıgâr**, (Tercüme: İbrahim Canan), Cihan Yayınları, İstanbul, 1984.

Emecen, M. Feridun. **XVI. Asırda Manisa Kazası**, T.T.K., Ankara, 1989.

Emecen, M. Feridun. **Unutulmuş Bir Cemaat Manisa Yahudileri**, Eren Yayıncılık, İstanbul, 1997.

Ercan, Yavuz. “**Türkiye’de XV. ve XVI. Yüzyıllarda Gayrî Müslimlerin, İctimaî ve İktisadî Durumu**”, Belleten, C.XLVII, S. 188, T.T.K., Ankara, 1984, ss. 1119-1149.

Ergenç, Özer. **XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya**, Ankara Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1995.

Ergenç, Özer. “**Osmanlı Şhrindeki “Mahalle”nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine**”, Osmanlı Araştırmaları, C.IV, İstanbul, 1984, ss. 69-78.

Ersoy, O. “**Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru**”, AÜDTCFD, XXI/3-4, (Temmuz-Aralık 1963), Ankara, 1964, ss. 33-65.

Fendoğlu, Hasan Tahsin. **Kölelik ve Cariyelik**, Beyan Yayınları, İstanbul, 1996.

Ferruh, Ömer. **İslam Aile Hukuku**, (Çevirmen: Yusuf Ziya Kavakçı), Sebil Yayınevi, İstanbul, 1994.

Gökçen, İbrahim. **XVI. ve XVII. Asırlarda Saruhan Zâviye ve Yatırları**, Manisa Halkevi Yayınları, Manisa, 1946.

Gökçen, İbrahim. **Manisa Tarihinde Vakıflar ve Hayırlar**, C.I, Manisa Halkevi Yayınları, Manisa, 1946.

Güzelbey, C. C. **Gaziantep Şer’iyye Mahkeme Sicilleri**, I. Fasikül (1986-1909), Gaziantep, 1966; II. Fasikül (1841-1886), Gaziantep, 1966; III. Fasikül (1826-1838), Gaziantep, 1966.

Halaçoğlu, Yusuf. **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, T.T.K., Ankara, 1995.

Halaçoğlu, Yusuf. “**Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru**”, E.F.T.D., S.30, (Mart 1976), İstanbul, 1976, ss. 99-108.

İlgürel, Mücteba. “**Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru**”, E.F.T.D., S.28-29, (1974-1975), İstanbul, 1975, ss. 123-166.

İnalcık, Halil. “**Mahkeme**” mad., İ.A., C.7, MEB, 1997, ss. 146-151.

İnalcık, Halil. “**Saray Bosna Şer’iyye Sicillerine Göre Viyana Bozgunundan Sonraki Harp Yıllarında Bosna**”, Tarih Vesikaları, S.3, 1942-1943, ss. 178-187 ve S.2, ss. 372-382.

İpşirli, Mehmet. “**Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilatı**”, Osmanlı Devleti Tarihi, (Editör: E. İhsanoğlu), C.I, IRCICA, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul, 1999, ss. 139-277.

Karaman, Hayreddin. **Aile İlmihali**, Timaş Yayınları, İstanbul, 2016.

Karaman, Hayreddin. **Anahatlarıyla İslam Hukuku**, C.I-III, İstanbul, 1985-1987.

Karaman, Hayreddin (Heyet). **Kur’an-ı Kerim ve Açıklamalı Meâli**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2004.

Karaman, Hayreddin. **“İslâm’ın Getirdiği Aile Anlayışı”** Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, C.II, Ankara, 1992, ss. 385-396.

Karaman, Hayreddin. **Mukayeseli İslam Hukuku**, C.I, İz Yayıncılık, İstanbul, 2012.

Kepecioğlu, Kamil. **“Bursa Şer’iyye Sicillerinden ve Muhtelif Arşiv Kayıtlarından Toplanan Bilgiler ve Vesikalar”**, Vakıflar Dergisi, C.II, Ankara, 1942, ss. 405-421.

Keskioğlu, Osman. **Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2003.

Köprülü, Fuat. **“Vakıf Müessesesinin Hukukî Mahiyeti ve Tarihi Tekâmülü”**, Vakıflar Dergisi, C.II, Ankara, 1942, ss. 1-35.

Kütükoğlu, M. S. **“Osmanlı İktisadî Yapısı”**, Osmanlı Devleti Tarihi, (Editör: E. İhsanoğlu), C. 2, IRCICA, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul, 1999, ss. 513-649.

Ocak, Ahmet Yaşar ve Suraiya Faroqhi. **“Zâviye”**, mad., İ.A., C.13, MEB, 1997, ss. 468-476.

Orhonlu, Cengiz. **Osmanlı İmparatorluğu’nda Şehircilik ve Ulaşım Üzerine Araştırmalar**, (Derleyen: Salih Özbaran), E.Ü.E.F.Y., İzmir, 1984.

Ortaylı, İlber. **“Osmanlı Aile Hukukunda Gelenek, Şeriat ve Örf”**, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, Başbakanlık Yayınları, C.II, Ankara, 1992, ss. 456-467.

Ortaylı, İlber. **“Osmanlı Toplumunda Ailenin Yeri”**, Türk Aile Ansiklopedisi, C.I, Ankara, 1991, ss. 74-79.

Ozankaya, Özer. **Toplumbilim**, Tekin Yayınevi, Ankara, 1986.

Ozankaya, Özer. **Toplumbilime Giriş**, AÜSBF Yayını, Ankara, 1975.

Pakalın, M. Zeki. **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C.I-III, MEB, İstanbul, 1993.

Parlatır, İsmail. **“Türk Sosyal Hayatında Kölelik”**, Belleten, C.XLVII, T.T.K., Ankara, 1984, ss. 805-830.

Schact, J. **“Katil”**, mad., İ.A., C.VI, MEB, 1997, ss. 442-447.

Spies, Otto. **“Vekâlet”**, mad., İ.A, C.XIII, MEB, 1997, ss. 269-271.

Tabakoğlu, Ahmet. **Türk İktisat Tarihi**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1986.

Taş, Kenan Ziya. **“Arşiv Malzemesi Olarak Şer‘iyye Sicilleri ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları”**, I. Milli Arşiv Şûrası (Tebliğler-Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını No: 12, (20-21 Nisan) Ankara, 1988, ss. 175-186.

Telci, Cahit. **“Aydın Muhassılı Abdullah Paşa ve 1148 (1735) Senesinde Zabtedilen Muhallefatı”**, Tarih İncelemeleri Dergisi, Cilt: XV, İzmir, 2000, ss.199-220.

Turan, Osman. “**İktâ**”, **mad.**, İ.A., C.5/2, MEB, 1997, ss. 949-959.

Uluçay, M. Çağatay. “**Manisa Şer’iyye Sicillerine Dair Bir Araştırma**”, Türkiyat Mecmuası, C.X, İstanbul, 1951-1953, ss. 285-298.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı. **Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı**, T.T.K., Ankara, 1965.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı. **Osmanlı Devleti’nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, T.T.K., Ankara, 1948.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı. “**Şer’iyye Mahkeme Sicilleri**”, Ülkü, S.29, 1935, ss. 365-368.

Ünver, S. “**Bursa Şer’iyye Sicillerinden Askeri Hükümler ve Kayıtlara Dair Notlar**”, Belleten, XXVIII/112, ss. 768-772.

Yediyıldız, Bahaeddin. “**Vakıf**”, **mad.**, İ.A., C.13, MEB, 1997, ss. 153-172.

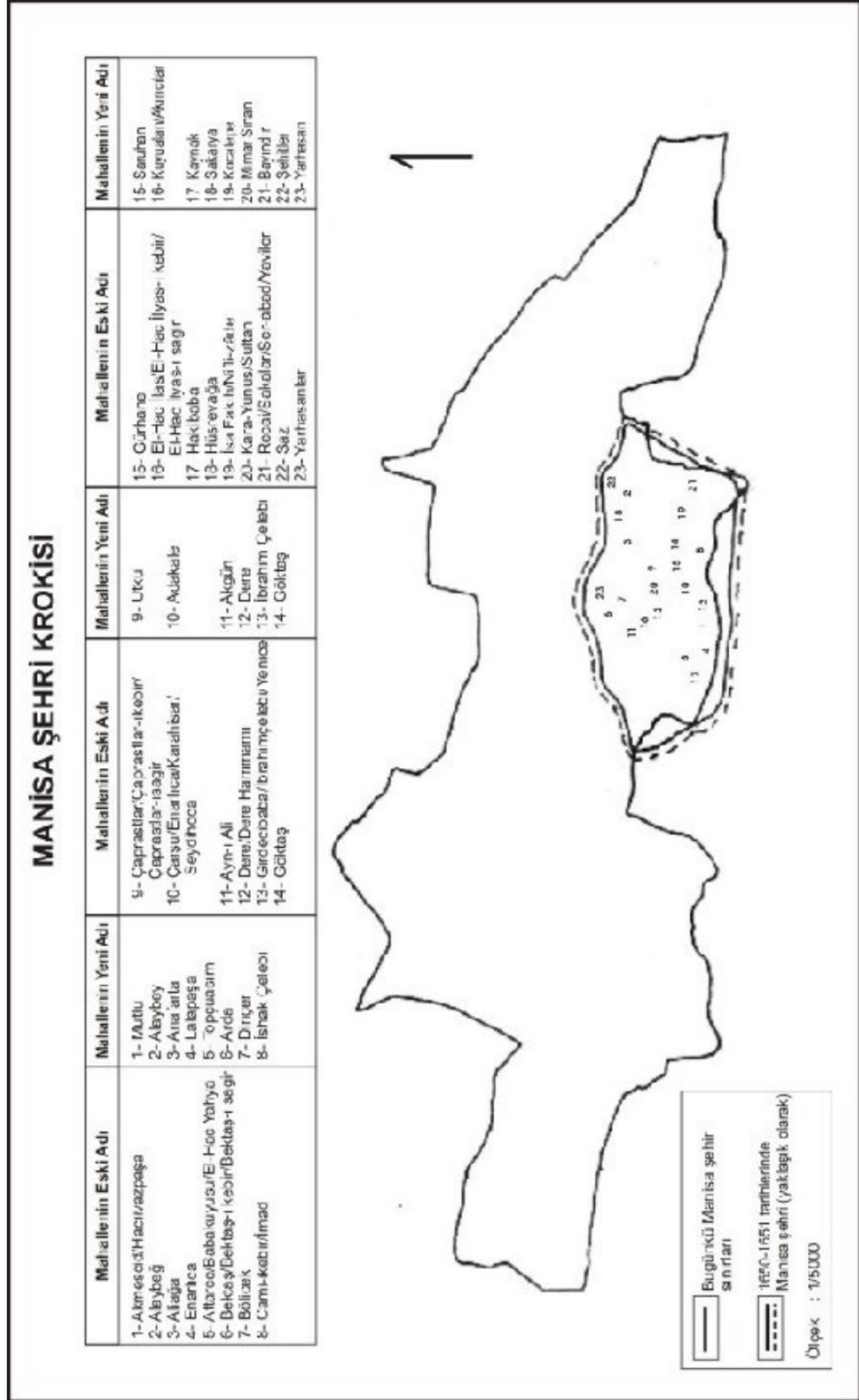
Yılmazçelik, İbrahim. “**Şer’iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülahazalar**”, I. Millî Arşiv Şûrası (Tebliğler-Tartışmalar), Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını No: 12, (20-21 Nisan) Ankara, 1988, ss. 159-173.

Weir, T. H. “**Diyet**”, **mad.**, İ.A., C.3, MEB, 1997, ss. 626-627.

EKLER

a. Haritalar

b. Fotoğraflar

Fotoğraf - 1: 18. Yüzyıl Osmanlı Kaftanı

Fotoğraf - 2: 18. Yüzyıl Osmanlı Çarığı

Fotoğraf - 3: 18. Yüzyıl Osmanlı Eyeri

Fotoğraf - 4: 18. Yüzyıl Osmanlı Üzengisi

Fotoğraf - 5: 18. Yüzyıl Osmanlı Tüfeği

Fotoğraf - 6: 18. Yüzyıl Osmanlı Yatağanı

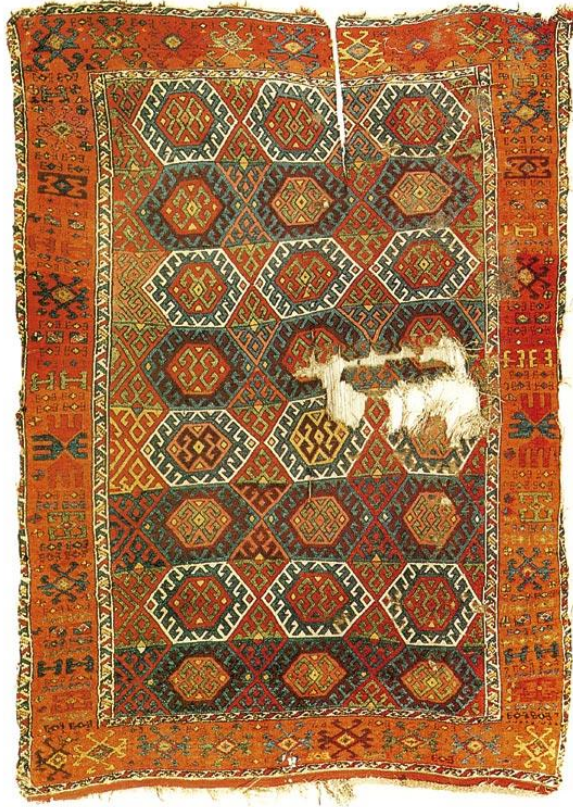
Fotoğraf - 7: 18. Yüzyıl Osmanlı Hançeri

Fotoğraf - 8: 18. Yüzyıl Osmanlı Küpesi

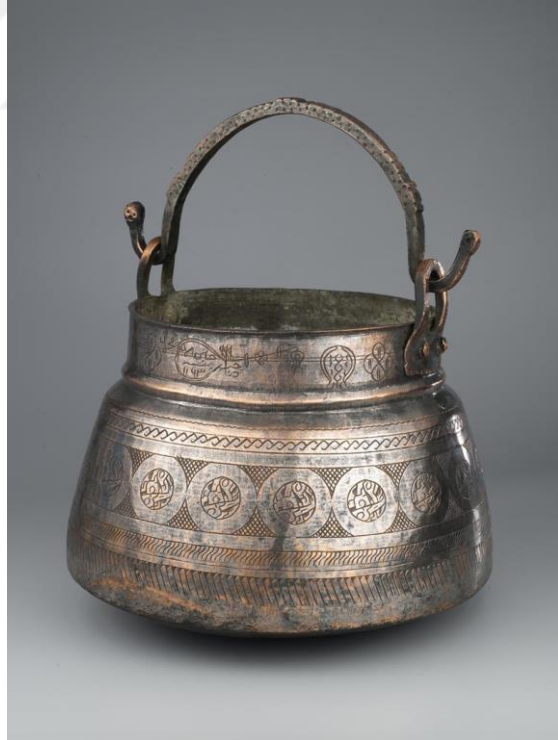
Fotoğraf - 9: 18. Yüzyıl Osmanlı Peşkiri

Fotoğraf - 10: 18. Yüzyıl Osmanlı Kilimi

Fotoğraf - 11: 18. Yüzyıl Osmanlı Sinisi

Fotoğraf - 12: 18. Yüzyıl Osmanlı Bakracı

Fotoğraf - 13: 18. Yüzyıl Osmanlı Gülabdanı

Fotoğraf - 14: Âyn-ı Âlî Baba Türbesi

Fotoğraf - 15: Dilşikâr Hâtun Câmîi

افضل قضاء المسلمين اولاد الكوميين بعدك الفضل واليقان
رافع الاسلام الشريف والدين وارث علم الانبياء والمرسلين
المختصين بمنزلة نبي الله صلى الله عليه وآله وسلم
مولانا شيخنا زهير فضلاء توفيق رفيع صاحبون واصل الامجاد
منظوم اذ كل من جعل علم صاحب فضيلة وشرف وودنا اولاد
مكرم وجيله محمدي اولاد نكاح اهلن خلا عظمه نور من نبت عبق
شانه ودره ندر اتم سینه با دشت با تم ظهور کتور و ب اشبه
بگن بود فرقش سبب شجابه العظمى غير ذلك ضبط
انگه او زره مغف قفا س قلبه با ب سلسه کا توجیه
و خبات اربوب اعلياً بيچين
تعیان
اوله ندر سبور که صدره نظر قران بلیل القدم بوجیه
ذکر اوله ندر مغف قفا س ماه مرقوم فرزندن سب مشرف
اولوب ابالیسی بیننده اجزا احکام شریف نبوی وانفاز
اولم علیه مصطفوی صی اهل طشت خنای بنل اخذ
و یعی مولانا الیوس علامت خزینه اهدا قدس کبر لا و لا
جمادى الاولى سنة خمس و اربعين و ثمان مائة

مصطفی
محمود

چون انعام و نیکو است با دست کانه و نیکو کلام و شکر شکر است نه کلام اولاد
خود و دولت قرین است و درین بابند بجهت اولاد بر روی قلعه نعل
پوشه از قدم و حرم هم حنه نکلار طالب شرابک و ایام بکلمه خاتون نفس
و در این بابند که با سینه نیک و خوش کرم و اولاد و نیک و متوان رسد بفرمان
کتابت با بد براهی اشرف اولوب علمه قدر بر کله زاده حضرت چکاکلین
صدا و نه سینه غنچه موم و چون چکانه و سکه نیک بید او بود بر لقمه
با ناز و نفس موم و چون براه او قرین او قبیل و صوفیه و براه اولاد و چون
تا بیج اینه بیکس کرم او نیز طغنه از قدمه نکلار و اولاد کلام و در سینه
قرین موم و تا بیج کرم نیک بیکس سینه از استقامت قدوز اولاد و کلام
طغنه موم و چه چینه سبب او چون از استقامت اولاد اولاد اولاد
صدا و نه سینه غنچه موم و چون براه او قرین او قبیل و صوفیه و براه اولاد و چون
تا بیج اینه بیکس کرم او نیز طغنه از قدمه نکلار و اولاد کلام و در سینه
قرین موم و تا بیج کرم نیک بیکس سینه از استقامت قدوز اولاد و کلام
طغنه موم و چه چینه سبب او چون از استقامت اولاد اولاد اولاد

حاصل یک حد و سنده بر کینه او اولاد و نکلار و نکلار و نکلار
و در این بابند که با سینه نیک و خوش کرم و اولاد و نیک و متوان رسد بفرمان
کتابت با بد براهی اشرف اولوب علمه قدر بر کله زاده حضرت چکاکلین
صدا و نه سینه غنچه موم و چون چکانه و سکه نیک بید او بود بر لقمه
با ناز و نفس موم و چون براه او قرین او قبیل و صوفیه و براه اولاد و چون
تا بیج اینه بیکس کرم او نیز طغنه از قدمه نکلار و اولاد کلام و در سینه
قرین موم و تا بیج کرم نیک بیکس سینه از استقامت قدوز اولاد و کلام
طغنه موم و چه چینه سبب او چون از استقامت اولاد اولاد اولاد

افضل قضاء المسلمين اولی اولاد الكوميين بعدك الفضل واليقان
رافع اسلام الشريف والدين وارث علم الانبياء والمرسلين
المختصين بمنزلة نبي الله صلى الله عليه وآله وسلم
مولانا شيخنا زهير فضلاء توفيق رفيع صاحبون واصل الامجاد
منظوم اذ كل من جعل علم صاحب فضيلة وشرف وودنا اولاد
مكرم وجيله محمدي اولاد نكاح اهلن خلا عظمه نور من نبت عبق
شانه ودره ندر اتم سینه با دشت با تم ظهور کتور و ب اشبه
بگن بود فرقش سبب شجابه العظمى غير ذلك ضبط
انگه او زره مغف قفا س قلبه با ب سلسه کا توجیه
و خبات اربوب اعلياً بيچين
تعیان
اوله ندر سبور که صدره نظر قران بلیل القدم بوجیه
ذکر اوله ندر مغف قفا س ماه مرقوم فرزندن سب مشرف
اولوب ابالیسی بیننده اجزا احکام شریف نبوی وانفاز
اولم علیه مصطفوی صی اهل طشت خنای بنل اخذ
و یعی مولانا الیوس علامت خزینه اهدا قدس کبر لا و لا
جمادى الاولى سنة خمس و اربعين و ثمان مائة

Belge 1: M.Ş.S. 190; Varak 1 / Sayfa 1 - 2

مخاض القضاة و احكام معدن الفضائل والاطم ابرين مختصين
واقع او همتا فيلوا زيد فضلم ومخاضه انا ولا قران كبر في الارز
واجابا قاضيا لار و متفاهدين حقيق سر و كجده انظار و عمل
واعمان ولا بت زيد قدر هم توقع ربح حاريف و اصل او بعين
معلم بولوك حاله انطوط والسبب اولوب موصل جانب سر حكوي
الهم دستوركم و نظام مشير معني و محترم نظام العالم ابر اعظم
سابق وزير عثمان باش اذا ما كماله اجلا لترك ارضي اودع
حركت و صوب نامور و اقرب طرف و ساكن و وصوله مبارت
انكرا اوزر و عزمك في كماله در سعادته ارسال ابله كماله كاخدر
بواش انوار اولوب مختصا تجديده كور مشير و اول مجلس
مقصود و ورود و وصوله لمخوط و نامول اوله و غنة بناه انهم اضم
لوا و كور و طبع مجلس فضائل و مختصين سر و كجده
اخلاص و علم ابر اعظم كور و اول مجلس سر حكوت و ابر اعظم
بر ان اقدم و بر كجده خدمت نامور و نامور و كجده مشير ابر اعظم
بجمله مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
او كشت بر ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم
نوا ابله بولوك و ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم
اقدام و بر قدم مقدم سر و مملوك و ابر اعظم و ابر اعظم
احتم و الزم اوله و خدمت سر و ابر اعظم و ابر اعظم
اوله و ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
تعداد و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
اوله و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
فاوت و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
اخر مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
واقع مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
جانته نامور و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
الحق كور و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مقدم كور و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
و صبات مبارت انكرا و مملوك و مملوك و مملوك
انار و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
و واقع اوله و خدمت و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك

ح ح ح ح

مختصين ابرين مختصين
واقع او همتا فيلوا زيد فضلم
واجابا قاضيا لار و متفاهدين حقيق
واعمان ولا بت زيد قدر هم توقع ربح حاريف
معلم بولوك حاله انطوط والسبب اولوب
الهم دستوركم و نظام مشير معني و محترم
سابق وزير عثمان باش اذا ما كماله اجلا
حركت و صوب نامور و اقرب طرف و ساكن
انكرا اوزر و عزمك في كماله در سعادته
بواش انوار اولوب مختصا تجديده كور
مقصود و ورود و وصوله لمخوط و نامول
لوا و كور و طبع مجلس فضائل و مختصين
اخلاص و علم ابر اعظم كور و اول مجلس
بر ان اقدم و بر كجده خدمت نامور و
بجمله مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
او كشت بر ابر اعظم و ابر اعظم و ابر
نوا ابله بولوك و ابر اعظم و ابر اعظم
اقدام و بر قدم مقدم سر و مملوك و
احتم و الزم اوله و خدمت سر و ابر اعظم
اوله و ابر اعظم و ابر اعظم و ابر اعظم
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
تعداد و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
اوله و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
فاوت و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
اخر مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
واقع مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مملوك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
جانته نامور و مملوك و مملوك و مملوك
الحق كور و مملوك و مملوك و مملوك
مقدم كور و مملوك و مملوك و مملوك
و صبات مبارت انكرا و مملوك و مملوك
انار و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
و واقع اوله و خدمت و مملوك و مملوك

شرح مشاعر فضائل ابرين سجاخند و واقع اوله و
فاضل و زيد فضلم و مختصين ابرين مختصين
اختيار و متفاهدين حقيق سر و كجده انظار
معلم بولوك حاله انطوط والسبب اولوب موصل
وزيركم و متفاهدين حقيق سر و كجده انظار
نامور و اقرب طرف و ساكن و وصوله مبارت
سكن متفاهدين حقيق سر و كجده انظار
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مقدم كور و مملوك و مملوك و مملوك
و صبات مبارت انكرا و مملوك و مملوك
انار و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
مبارك و مملوك و مملوك و مملوك و مملوك
و واقع اوله و خدمت و مملوك و مملوك

ح ح ح ح

Belge 4: M.Ş.S. 190; Varak 15 / Sayfa 29 - 30

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is arranged in several paragraphs, with some lines appearing to be mathematical or numerical in nature, possibly involving fractions or calculations. The script is dense and characteristic of historical Arabic manuscripts.

Belge 12: M.Ş.S. 190; Varak 54 / Sayfa 107